

2018

10

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ο. Ντόμπρα, Ν. Βοεβούτκο, Ο. Σνιγοβσκά, Α. Μαλαχίτη

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Новогрецька мова

10

Ολένα Ντόμπρα, Ναταλία Βοεβούτκο, Οκσάνα Σνιγοβσκά, Αντρί Μαλαχίτη

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(βασικό επίπεδο)

βιβλίο για την 10^η τάξη των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης
με διδασκαλία στην Ουκρανική Γλώσσα

Ο. Μ. Добра, Н. Ю. Воєвутко, О. В. Сніговська, А. В. Малахиті

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

(рівень стандарту)

підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Чернівці
"Букрек"
2018

УДК 811.14'06(075.3)
Н 74

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ від 31.05.2018 № 551)*

**Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено**

Добра О. М., Воєвутко Н. Ю. та ін.
Н 74 Новогрецька мова (рівень стандарту) : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою / О. М. Добра, Н. Ю. Воєвутко, О. В. Сніговська, А. В. Малахиті. – Чернівці : Букрек, 2018. – 144 с. : іл.
ISBN 978-966-399-976-0

Підручник призначений для вивчення новогрецької мови в 10 класах закладів загальної середньої освіти. Має чітко виражену комунікативну та діяльнісну спрямованість, враховує вікові особливості учнів, містить завдання різних рівнів складності.

УДК 811.14'06(075.3)

Ντόμπρα Ο., Βοεβούτκο Ν. και άλλοι
Н 74 Νεοελληνική γλώσσα (βασικό επίπεδο) : βιβλίο για την 10^η τάξη των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης με διδασκαλία στην Ουκρανική Γλώσσα / Ολένα Ντόμπρα, Ναταλία Βοεβούτκο, Οκσάνα Σνιγοβσκά, Αντρίη Μαλαχίτη. – Τσερνιφті : Μπουκρέκ, 2018. – 144 σ. : εικ.
ISBN 978-966-399-976-0

УДК 811.14'06(075.3)

ISBN 978-966-399-976-0

© Добра О. М., Воєвутко Н. Ю.,
Сніговська О. В., Малахиті А. В., 2018
© Видавничий дім "Букрек", 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
---------------	---

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η. ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

Θέμα 1 ^ο . Έναρξη της σχολικής χρονιάς	6
Θέμα 2 ^ο . Χώρες που έχουν το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα	8
Θέμα 3 ^ο . Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα VS Ουκρανικό εκπαιδευτικό σύστημα.....	10
Θέμα 4 ^ο . Σχολική βιβλιοθήκη.....	12
Θέμα 5 ^ο . Γιατί να διαβάζουμε βιβλία;	14
Θέμα 6 ^ο . Οι αγαπημένοι μου λογοτεχνικοί χαρακτήρες	16
Θέμα 7 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	18

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Θέμα 1 ^ο . Επαγγελματική ζωή.....	20
Θέμα 2 ^ο . Εργασία - Επάγγελμα.....	22
Θέμα 3 ^ο . Τι επάγγελμα να διαλέξω;.....	24
Θέμα 4 ^ο . Τι επάγγελμα θα μπορούσα να εξασκώ;.....	26
Θέμα 5 ^ο . Ποιο επάγγελμα σου ταιριάζει;.....	28
Θέμα 6 ^ο . Σωματικά χαρακτηριστικά και Επάγγελμα	30
Θέμα 7 ^ο . Πνευματικά χαρακτηριστικά και Επάγγελμα	32
Θέμα 8 ^ο . Πράσινα επαγγέλματα	34
Θέμα 9 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	36

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η. ΥΓΙΕΙΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ

Θέμα 1 ^ο . Πόσο υγιεινός είναι ο τρόπος της ζωής σου;.....	38
Θέμα 2 ^ο . Συνήθειες που σε οδηγούν στη μακροζωία	40
Θέμα 3 ^ο . Ο ευεργετικός ρόλος της μεσογειακής διατροφής.....	42
Θέμα 4 ^ο . Σωστή υγιεινή για τους εφήβους	44
Θέμα 5 ^ο . Τα οφέλη της γυμναστικής στην υγεία σου	46
Θέμα 6 ^ο . Αντίο στο στρες	48
Θέμα 7 ^ο . Περνάω ευχάριστα.....	50
Θέμα 8 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	52

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η. ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ

Θέμα 1 ^ο . Είδη μουσικής.....	54
Θέμα 2 ^ο . Τι μουσική ακούει το κάθε ζώδιο;.....	56
Θέμα 3 ^ο . Πώς σε επηρεάζει η μουσική;.....	58
Θέμα 4 ^ο . Ο μεγαλύτερος μουσικός διαγωνισμός στην Ευρώπη.....	60
Θέμα 5 ^ο . Η Demy ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Eurovision 2017.....	62
Θέμα 6 ^ο . Οι Έλληνες μουσικοσυνθέτες και τα Όσκαρ	64
Θέμα 7 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς	66

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η. ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ / ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

Θέμα 1 ^ο . Οι συνήθειες που πρέπει να αλλάξεις.....	68
Θέμα 2 ^ο . Γιατί καπνίζουν οι νέοι;.....	70
Θέμα 3 ^ο . Ναρκωτικά και νεολαία.....	72
Θέμα 4 ^ο . Τατουάζ: μόδα ή κάτι παραπάνω;.....	74
Θέμα 5 ^ο . Συναισθηματική διατροφή των νέων ...	76
Θέμα 6 ^ο . Εθισμός στο σερφάρισμα.....	78
Θέμα 7 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς ...	80

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η. ΙΣΟΤΗΤΕΣ / ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Θέμα 1 ^ο . Είδη ανισότητας.....	82
Θέμα 2 ^ο . Η αν-ισότητα αντρών - γυναικών.....	84
Θέμα 3 ^ο . Η κοινωνική ανισότητα.....	86
Θέμα 4 ^ο . Οι χώρες με τη χαμηλότερη ή την υψηλότερη εγκληματικότητα στον κόσμο.....	88
Θέμα 5 ^ο . Κοινωνική ανισότητα και σχολική ζωή.....	90
Θέμα 6 ^ο . Σύγκρουση γονέων - παιδιών.....	92
Θέμα 7 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	94

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Θέμα 1 ^ο . Η δημιουργία της ελληνικής πολιτείας. Τα Πρώτα Συντάγματα.....	96
Θέμα 2 ^ο . Το πρώτο ουκρανικό Σύνταγμα του Πύλοπ Όρλυκ.....	98
Θέμα 3 ^ο . Η δημοκρατία. Το δημοκρατικό καθεστώς.....	100
Θέμα 4 ^ο . Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Ευρωπαίος πολίτης και τα δικαιώματά του.....	102
Θέμα 5 ^ο . Η Αρπαγή της Ευρώπης.....	104
Θέμα 6 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	106

ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η. ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Θέμα 1 ^ο . Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.....	109
Θέμα 2 ^ο . Τα Έντυπα Μέσα Ενημέρωσης - ο Τύπος.....	111
Θέμα 3 ^ο . Η οργάνωση της είδησης.....	115
Θέμα 4 ^ο . Τηλεόραση.....	117
Θέμα 5 ^ο . Διαφήμιση.....	119
Θέμα 6 ^ο . Κόμικς.....	121
Θέμα 7 ^ο . Υπολογιστής και Διαδίκτυο.....	123
Θέμα 8 ^ο . Τώρα εσύ μπορείς.....	125

ΟΥΚΡΑΝΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ.....	127
-----------------------------	-----

ΕΛΛΗΝΟΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ.....	135
-----------------------------	-----

ПЕРЕДМОВА

Підручник «Новогрецька мова (рівень стандарту) для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою» призначений для учнів 10 класу. Навчальне видання побудовано за такими принципами: необхідність і достатність змісту для реалізації цілей навчання, доступність для засвоєння змісту в цілому та окремих його частин, недискримінаційність контексту, наочність, використання рідної мови, інтерактивне спілкування, індивідуалізація навчання.

Мета підручника – забезпечувати практичне оволодіння новогрецькою мовою, тренувати навички усного та писемного мовлення, вчити читати сучасну публіцистичну та художню літературу, вдосконалювати навички двостороннього перекладу.

Така спрямованість підручника зумовила його структуру, відбір і подачу лексичного та граматичного матеріалу, систему вправ.

Розроблений підручник складається з 8 розділів: «Ми і школа», «Професії», «Здоровий спосіб життя», «Музика та молодь», «Шкідливі звички», «Дискримінація», «Суспільство та держава», «Засоби масової інформації». Кожна тема починається з основного тексту і містить вправи, що дозволяють вдосконалювати лексико-граматичні, мовленнєві та перекладацькі навички школярів.

Наприкінці підручника подано новогрецько-український та українсько-новогрецький словники, які збагачують необхідний для опанування матеріалу підручника лексичний запас школярів.

Книжка супроводжується робочим зошитом, вправи якого розташовані відповідно до тем підручника та спрямовані на відпрацювання поданого в ньому лексичного і граматичного матеріалу.

У виданні використані посібники з граматики новогрецької мови, окремі тексти грецьких авторів, ілюстрації з мережі інтернет.

Шляхом добору теоретичного, практичного та ілюстративного матеріалу авторський колектив намагався максимально узгодити прогнозовані результати шкільної мовної освіти з потребами сучасного суспільства.

З повагою, автори

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

Θέμα 1^ο. Έναρξη της σχολικής χρονιάς

I. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Σήμερα που είναι 1^η Σεπτεμβρίου είναι η **έναρξη** της νέας σχολικής χρονιάς. Οι καλοκαιρινές διακοπές είναι πια πίσω μας, αλλά θα συνεχίζουν να μας κάνουν καλό όχι μόνο ψυχολογικά αλλά και σωματικά. Ας δούμε λοιπόν τώρα, πότε ανοίγουν τα σχολεία σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Η **συνηθέστερη** ημερομηνία έναρξης του σχολικού έτους στις ευρωπαϊκές χώρες είναι η 1^η Σεπτεμβρίου. Αυτή τη μέρα αρχίζει το σχολείο στο Βέλγιο, στη Βοσνία, στη Γαλλία, στην Εσθονία, στην Ιρλανδία, στη Λετονία, στη Λιθουανία, στο Μαυροβούνιο, στην Ουγγαρία, στη Σερβία, στην Πολωνία, στη Σλοβενία και στην Τσεχία. Στη Γαλλία και στη Σλοβακία αρχίζει μία μέρα αργότερα, στις 2 Σεπτεμβρίου. Οι περισσότερες από τις **υπόλοιπες** χώρες ξεκινούν το σχολικό έτος την πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου (όποτε κι αν **πέσει** αυτή) ή λίγες μέρες αργότερα. Η Ελλάδα ανοίγει τα σχολεία την 1^η Σεπτεμβρίου για τους δασκάλους και την 11^η Σεπτεμβρίου για τους μαθητές. Στην έναρξη του σχολικού έτους τον **καθοριστικό** ρόλο παίζουν οι κλιματικές **συνθήκες**.

Στην Ελλάδα οι μαθητές έχουν 10-12 εβδομάδες καλοκαιρινές διακοπές, σχεδόν **μηδαμινές** φθινοπωρινές και χειμωνιάτικες διακοπές, ενώ απολαμβάνουν τη χριστουγεννιάτικη και την πασχαλινή **ανάπαυλα**. Τα Ουκρανόπουλα επίσης έχουν 12 εβδομάδες καλοκαιρινές διακοπές, 13-14 μέρες χειμωνιάτικες διακοπές, έχουν όμως σχεδόν 1 εβδομάδα ανοιξιάτικες και 1 εβδομάδα φθινοπωρινές διακοπές. Δηλαδή, τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο τα ουκρανικά σχολεία έχουν διακοπές φθινοπώρου **διάρκειας** 5-7 ημερών. Το Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο έχουν δύο βδομάδες και τον Φεβρουάριο μια βδομάδα χειμωνιάτικες διακοπές και στο τέλος του πέμπτου **τριμήνου**, τον Απρίλιο, 5-7 μέρες. Η **απουσία** μεγάλων πασχαλινών διακοπών στην Ουκρανία **εξισορροπείται** από περισσότερες διακοπές.

Ερωτήσεις

- 1) Ποια μέρα είναι σήμερα;
- 2) Τι ρόλο παίζουν οι καλοκαιρινές διακοπές στη ζωή των μαθητών;
- 3) Ποια είναι η συνηθέστερη ημερομηνία έναρξης του σχολικού έτους στις ευρωπαϊκές χώρες;
- 4) Πότε ανοίγουν τα σχολεία στη Γαλλία και στη Σλοβακία;
- 5) Στην Ελλάδα;
- 6) Πότε ξεκινούν και κλείνουν τα σχολεία στην Ουκρανία;
- 7) Πότε έχουν τις διακοπές τα Ελληνόπουλα;
- 8) Τα Ουκρανόπουλα;
- 9) Τι διαφορά υπάρχει μεταξύ των διακοπών στην Ελλάδα και στην Ουκρανία;

2. Συνέχισε τις προτάσεις, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο

1. Η συνηθέστερη ημερομηνία έναρξης του σχολικού έτους στην Ουκρανία ...
2. Η συνηθέστερη ημερομηνία έναρξης του σχολικού έτους στις ευρωπαϊκές χώρες ...
3. Η Ελλάδα ανοίγει τα σχολεία της ...
4. Στην έναρξη του σχολικού έτους τον καθοριστικό ρόλο ...
5. Η απουσία μεγάλων πασχαλινών διακοπών στην Ουκρανία ...
6. Οι καλοκαιρινές διακοπές μας κάνουν καλό ...

3. Επανάλαβε τα ουσιαστικά. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ουσιαστικά της παρένθεσης

Η 1^η Σεπτεμβρίου είναι η ημερομηνία ... του σχολικού έτους. (η έναρξη) Οι περισσότερες ... ξεκινούν το σχολικό έτος την πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου. (η χώρα) Πότε ανοίγουν τα σχολεία σε άλλες χώρες ... ; (η Ευρώπη) Η Ελλάδα ανοίγει τα σχολεία την 1^η Σεπτεμβρίου για ... και την 11^η Σεπτεμβρίου για ... . (οι δάσκαλοι/οι δασκάλες, οι μαθητές/οι μαθήτριες) Οι κλιματικές ... παίζουν τον καθοριστικό ρόλο στην έναρξη του σχολικού έτους. (η συνθήκη) Το φθινόπωρο, ... , οι Ουκρανοί μαθητές έχουν διακοπές διάρκειας μιας ... . (ο Οκτώβριος, η εβδομάδα) Μετά το πέμπτο ... τα ουκρανικά σχολεία έχουν ανοιξιάτικες διακοπές. (το τρίμηνο) Οι καλοκαιρινές διακοπές είναι ... δώδεκα εβδομάδων. (η διάρκεια)

4. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Πώς και πού πέρασες τις καλοκαιρινές σου διακοπές;
Τι προετοιμασίες έκανες πριν από την αρχή της σχολικής χρονιάς;
Τι νιώθεις σήμερα, τη χαρά ή τη μελαγχολία;
Γιατί;

Τις καλοκαιρινές μου διακοπές ...

5. Πες στα Ελληνικά

1-е вересня – початок шкільного року. Закінчуються літні канікули, і діти йдуть до школи. У більшості європейських країн навчальний процес починається теж 1-го вересня. Тільки у Франції та Словаччині – з 2-го вересня. У деяких країнах школи відкриваються з першого понеділка вересня. У Греції шкільний рік починається з 11-го вересня. Визначальну роль в ухвалі дати початку шкільного року відіграють кліматичні умови. В українських школах є осінні, зимові, весняні й літні канікули. У Греції учні та учениці насолоджуються різдвяним і великоднім перепочинком. Відсутність пасхальних канікул в Україні компенсується (тут: збалансовано) більшою кількістю канікул.

Λεξιλόγιο

η έναρξη	початок	μηδαμινός, -ή, -ό	нульовий, -а, -е
συνηθέστερος, -η, -ο	звичніший, -а, -е	εξισοροπούμαι	збалансовуватися
υπόλοπος, -η, -ο	решта; інший, -а, -е	η ανάπαυλα	перепочинок
πέφτω (πέσει)	припадат	η διάρκεια	тривалість
καθοριστικός, -ή, -ό	визначальний, -а, -е	η απουσία	відсутність
η μελαγχολία	смуток	νιώθω	відчувати
η συνθήκη	умова	το τρίμηνο	триместр

Θέμα 2^ο. Χώρες που έχουν το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα

	1. η Σιγκαπούρη		5. η Ταϊβάν		9. οι Κάτω Χώρες
	2. το Χονγκ Κονγκ		6. η Φινλανδία		10. ο Καναδάς
	3. η Νότια Κορέα		7. η Εσθονία		11. η Πολωνία
	4. η Ιαπωνία		8. η Ελβετία		12. το Βιετνάμ

1. Διάβασε το κείμενο

Το τηλεοπτικό κανάλι BBC δημοσίευσε μία μελέτη για το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα στον κόσμο. Σε αυτήν συγκρίνονται οι επιδόσεις των μαθητών από 76 χώρες. Η ανάλυση βασίζεται σε αποτελέσματα των τεστ στα Μαθηματικά και τη Φυσική. Όπως βλέπεις, σύμφωνα με τη μελέτη, οι ασιατικές χώρες έχουν το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα στον κόσμο, ενώ οι αφρικανικές βρίσκονται στο τέλος.

Συγκεκριμένα, η Σιγκαπούρη, το Χονγκ Κονγκ, η Νότια Κορέα, η Ταϊβάν και η Ιαπωνία πήραν τους καλύτερους βαθμούς. Έτσι, η Σιγκαπούρη αποτελεί το **τέλειο** παράδειγμα της σχολικής **προόδου**. Από το επίπεδο **αναλφαβητισμού** που είχε στη δεκαετία του '60, τώρα βρίσκεται στην **κορυφή**. Αν μπεις σε μία ασιατική σχολική τάξη, θα βρεις δασκάλους που περιμένουν από όλους τους μαθητές μόνο καλούς βαθμούς. Αυτές οι χώρες **προσελκύουν** τους πιο ταλαντούχους **εκπαιδευτικούς**, έτσι κάθε μαθητής έχει τους καλύτερους δασκάλους.

Το χειρότερο εκπαιδευτικό σύστημα έχει η Γκάνα, ενώ και η Ουκρανία δεν τα πήγε ιδιαίτερα καλά. Το ουκρανικό σχολείο κατέχει την 38^η θέση. Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας βρίσκεται μόλις στην 40^η θέση στον κόσμο, ενώ σε ό,τι αφορά τις ευρωπαϊκές χώρες, είναι 29^η. Ας ελπίσουμε ότι στο μέλλον η χώρα μας θα είναι μία από τις καλύτερες.

Πηγή: <http://www.iefimerida.gr/news> (με διασκευή)

2. Συνέχισε τον διάλογο, συμπληρώνοντας τα κενά με βάση το παραπάνω κείμενο

- Το BBC εξέτασε τα τεστ των μαθητών από 76 χώρες του κόσμου. Νομίζω πως για μία τέτοια ανάλυση χρειάζονται περισσότερες χώρες. Τι λες;
- Ίσως θα έπρεπε να μελετήσουν τουλάχιστον 100 χώρες, διότι ...
- Σύμφωνα με τη μελέτη, οι αφρικανικές χώρες βρίσκονται στο τέλος της λίστας. Γιατί έτσι; ...
- Γιατί το επίπεδο του οικονομικού συστήματος μιας χώρας έχει σχέση με ...
- Ξέρεις γιατί στα ασιατικά σχολεία οι μαθητές έχουν μόνο καλούς βαθμούς;
- Γιατί οι χώρες της Ασίας προσελκύουν τους ...
- Δυστυχώς η Ουκρανία και η Ελλάδα δεν τα πήγαν ιδιαίτερα καλά. Τι θα άλλαζες στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας σου για να είναι ένα από τα καλύτερα;
- ...

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

1. BBC, Το, δημοσίευσε, για, μία, μελέτη, εκπαιδευτικό, το, κόσμο, καλύτερο, στον, σύστημα.
2. προόδου, Η, αποτελεί, Σιγκαπούρη, το, σχολικής, τέλειο, της, παράδειγμα.
3. Γκάνα, σύστημα, Το, χειρότερο, έχει, εκπαιδευτικό, η.
4. Το, θέση, ουκρανικό, κατέχει, σχολείο, την, 38^η.
5. στην, 40^η, σύστημα, θέση, Ελλάδας, κόσμο, στον, Το, της, εκπαιδευτικό, βρίσκεται.
6. κόσμο, καλύτερο, Οι, ασιατικές, εκπαιδευτικό, χώρες, έχουν, σύστημα, στον, το.

4. Παιξε την κρεμάλα

Ανάλυση ή εξέταση	Μ _____
Βελτίωση, εξέλιξη προς το καλύτερο	Π _____
Πρώτη θέση	Κ _____

5. Επανάλαβε τα ουσιαστικά. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ουσιαστικά της παρένθεσης

Το BBC δημοσίευσε μία μελέτη για το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα στον ... . (ο κόσμος) Η Σιγκαπούρη βρίσκεται στην κορυφή ... . (η λίστα) Σε ... συγκρίνονται οι επιδόσεις ... από τις 76 χώρες. (η μελέτη, ο μαθητής/η μαθήτρια) ... περιμένουν από τους μαθητές/τις μαθήτριες μόνο τους καλύτερους βαθμούς. (ο δάσκαλος/η δασκάλα) Στις ασιατικές χώρες προσελκύουν σε ... τους πιο ταλαντούχους εκπαιδευτικούς. (τα σχολεία) Το εκπαιδευτικό σύστημα ... κατέχει την 38^η θέση. (η Ουκρανία) Η ανάλυση βασίζεται στα αποτελέσματα των ... στα Μαθηματικά και τη Φυσική. (οι επιδόσεις) Τους χειρότερους ... πήραν οι αφρικανικές χώρες. (ο βαθμός)

6. Πες στα Ελληνικά

Відомий телевізійний канал опублікував результати свого дослідження. У ньому порівнюються освітні системи світу. Згідно з дослідженням, азіатські країни мають кращу у світі шкільну систему, африканські – знаходяться наприкінці списку. Українська шкільна система посіла 38-е місце, грецька – 40-е місце у світі, але 29-е в Європі. Сучасна освіта повинна приваблювати талановитих вчителів та вчительок, які зможуть вироснути розумну, активну та національно свідому молодь. Сподіваюся, що в майбутньому наша країна матиме одну з найкращих освітніх систем у світі.

Λεξιλόγιο

τηλεοπτικός, -η, -ο	телевізійний, -а, -е	τέλειος, -α, -ο	бездоганний, -а, -е
δημοσιεύω	опубліковувати	η πρόοδος	прогрес
εκπαιδευτικός, -ή, -ό	освітній, -я, -е	ο αναλφαβητισμός	безграмотність
συγκρίνομαι	порівнюватися	η κορυφή	вершина
οι επιδόσεις	успіхи	προσελκώ	приваблювати
ασιατικός, -ή, -ό	азіатський, -а, -е	ο/η εκπαιδευτικός	освітянин / -ка
συγκεκριμένα	конкретно	η λίστα	список
η μελέτη	дослідження	η εκπαίδευση	освіта
το σύστημα	система	συνειδητός, -ή, -ό	свідомий, -а, -е

Θέμα 3^ο. Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα VS Ουκρανικό εκπαιδευτικό σύστημα

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Σήμερα το εκπαιδευτικό σύστημα της Ουκρανίας αντιμετωπίζει μεγάλη οικονομική κρίση. Το πόσο κοντά ή μακριά είναι τα σχολεία μας από τα ευρωπαϊκά πρότυπα είναι εύκολο να καταλάβεις.

Στη Φινλανδία, που παρουσιάζεται ως το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα της Ευρώπης, δεν υπάρχουν **ιδιωτικά** σχολεία. Το σχολικό περιβάλλον μοιάζει ιδανικό, με πλήρως **εξοπλισμένες** βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, γυμναστήρια και αίθουσες εκδηλώσεων. Κάθε μάθημα **διεξάγεται** σε διαφορετική αίθουσα.

Στη Γερμανία συναντάμε πολλά είδη σχολείων γενικής εκπαίδευσης που προσφέρουν και τις βάσεις της **επαγγελματικής κατάρτισης**. Τα σχολεία έχουν όλα τα τεχνολογικά μέσα: εργαστήρια **φυσικοχημείας**, γυμναστήρια, κολυμβητήρια, χώρους **εστίασης**. Στη Γερμανία δεν υπάρχουν **φροντιστήρια** γενικών μαθημάτων ή ξένων γλωσσών. Όλη η μελέτη γίνεται μέσα στο σχολείο.

Σ' ένα γαλλικό σχολείο το παιδί μαθαίνει ξένες γλώσσες, όπως Ρώσικα και Κινέζικα, παρακολουθεί μαθήματα κινηματογράφου και τεχνών, υποχρεωτικά μαθήματα κολύμβησης, κατ' επιλογήν μαθήματα σκι και δεν υπάρχει μάθημα θρησκευτικών σε αντίθεση με την Ελλάδα. Οι δάσκαλοι επιλέγουν τα βιβλία των μαθητών. Και εδώ η μελέτη των μαθημάτων γίνεται μέσα στο σχολείο.

Στα δημόσια σχολεία της Ελλάδας τα μαθήματα είναι κοινά για όλους τους μαθητές, χωρίς να **υπολογίζονται** οι επιθυμίες, τα ταλέντα και οι **ιδιαιτερότητες** των μαθητών. Σ' ένα ιδιωτικό σχολείο βρίσκει κανείς πλούσιες βιβλιοθήκες, ψυχολόγους, κοινωνικούς **λειτουργούς**, **ιατρονοσηλευτικό** προσωπικό και **ειδικούς** για επαγγελματικό **προσανατολισμό**.

Στην Ουκρανία υπάρχουν δημόσια σχολεία, όπου οι **κτιριακές υποδομές** μερικές φορές δεν είναι καλές λόγω μικρής κρατικής **χρηματοδότησης**, και ιδιωτικά σχολεία με πολλές βασικές τεχνολογικές υποδομές. Το σχολείο βοηθάει τα Ουκρανόπουλα να επιλέξουν το επάγγελμα που θα ασκήσουν στο μέλλον, να αναπτύξουν σχέσεις με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριές τους, να κάνουν φίλους/φίλες, να μάθουν να συνεργάζονται και να ζουν μέσα στη σχολική ομάδα.

2. Σωστό ή λάθος;

1. Στη Φινλανδία λειτουργούν μόνο δημόσια σχολεία.
2. Σ' ένα σχολείο της Φινλανδίας βρίσκει κανείς πλούσιες βιβλιοθήκες.
3. Στη Γερμανία συναντάμε πολλά είδη φροντιστηρίων γενικών μαθημάτων και ξένων γλωσσών.
4. Σ' ένα γαλλικό σχολείο το παιδί παρακολουθεί υποχρεωτικό μάθημα θρησκευτικών.
5. Στην Ελλάδα υπάρχουν επίσης ιδιωτικά σχολεία.
6. Οι Έλληνες δάσκαλοι επιλέγουν τα βιβλία των μαθητών.
7. Στις περισσότερες τάξεις των ουκρανικών σχολείων χρησιμοποιείται ο κλασικός πράσινος πίνακας με την κιμωλία.
8. Τα σχολεία της Ουκρανίας έχουν όλα τα τεχνολογικά μέσα.

3. Συζητήσε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Το σχολείο σου είναι πλούσιο σε τεχνικό εξοπλισμό;

Θα ήθελες οι τάξεις του σχολείου σου να είναι πιο ...
(μεγάλες, διακοσμημένες, τεχνολογικά εξοπλισμένες κ.ά.);

- Το σχολείο σου χρειάζεται απαραίτητα εργαστήρια, βιβλιοθήκη, κυλικείο, χώρο άθλησης, τάξη Καλλιτεχνικών ή άλλα;
- Συνήθως οι σχολικοί χώροι είναι καθαροί ή βρώμικοι; Η αυλή του σχολείου σου πρέπει να είναι πιο καθαρή (ή γεμάτη πράσινο, ή με περισσότερους αθλητικούς χώρους);
- Το ιδανικό σχολείο για σένα σημαίνει ... (λιγότερα μαθήματα, μεγαλύτερα διαλείμματα, διαφορετικά μαθήματα, περισσότερες δραστηριότητες, μαθήματα με Η/Υ, λιγότερα διαγωνίσματα, κατάργηση εξετάσεων, έλλειψη πειθαρχίας);
- Ο ιδανικός δάσκαλος / η ιδανική δασκάλα πρέπει να ... (έχει χιούμορ, να καταλαβαίνει τα προβλήματα των μαθητών/μαθητριών, να (μη) επιβάλλει πειθαρχία στην τάξη, να είναι ευγενικός/-ιά, να μας βοηθά);
- Το ιδανικό μάθημα πρέπει να είναι ... (πιο ενδιαφέρον, λιγότερο κουραστικό, πιο δημιουργικό, λιγότερο μονότονο, να έχει σχέση με την πραγματικότητα);

4. Επανάλαβε τα ουσιαστικά. Συνέχισε, όπως στο παράδειγμα, αλλάζοντας τον αριθμό

Π.χ. Το παιδί μαθαίνει την ξένη γλώσσα. → Τα παιδιά μαθαίνουν τις ξένες γλώσσες.

Οι δάσκαλοι/δασκάλες επιλέγουν τα βιβλία των μαθητών/μαθητριών. Αυτό το σχολείο έχει πλούσια βιβλιοθήκη. Ο δάσκαλος / η δασκάλα πρέπει να βοηθά το μαθητή / τη μαθήτριά. Τα γερμανικά σχολεία έχουν γυμναστήρια, κολυμβητήρια και χώρους εστίασης. Η αυλή του σχολείου πρέπει να είναι καθαρή. Σ' αυτή την τάξη χρησιμοποιείται ακόμα ο κλασικός πράσινος πίνακας με την κιμωλία. Εμείς έχουμε ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

5. Πες στα Ελληνικά

Освітня система Фінляндії вважається найкращою. Там немає приватних шкіл. Шкільне середовище схоже на ідеальне з повністю оснащеною комп'ютерами бібліотекою, спортивними й актовими залами. У Німеччині багато видів шкіл, нема підготовчих курсів з іноземних мов і загальних дисциплін. Як у Німеччині, так і у Франції всі завдання учні виконують у школі. Є обов'язкові уроки з плавання, кіно та мистецтва, а є на вибір, наприклад, уроки шахів. Як у Греції, так і в Україні є державні та приватні школи. Шкільні приміщення та двір повинні бути чистими.

Λεξιλόγιο

το πρότυπο	стандарт	η ιδιαιτερότητα	особливість
ιδιωτικός, -ή, -ό	приватний, -а, -е	ο/η λειτουργός	працівник / -ця
εξοπλισμένος, -η, -ο	оснащений, -а, -е	ιατρονοσηλευτικός, -ή, -ό	медичний, -а, -е
διεξάγομαι	проводитися	ο/η ειδικός	фахівець
επαγγελματικός, -ή, -ό	професійний, -а, -е	ο προσανατολισμός	орієнтація, напрямок
η κατάρτιση	підготовка	κτιριακός, -ή, -ό	будівельний, -а, -е
η φυσικοχημεία	фізика і хімія	η υποδομή	фундамент, основа
η εστίαση	харчування	υπολογίζομαι	враховуватися
το φροντιστήριο	підготовчі курси		

Θέμα 4^ο. Σχολική βιβλιοθήκη

1. Κοίταξε την αφίσα και απάντησε στις ερωτήσεις

Ας διαβάσουμε ένα βιβλίο!

Με χαρά σας ανακοινώνουμε την έναρξη της Σχολικής Δανειστικής Βιβλιοθήκης!

Η Βιβλιοθήκη περιλαμβάνει πάνω από 600 βιβλία λογοτεχνικά, εγκυκλοπαιδικά, ξενόγλωσσα, εκπαιδευτικά και όχι μόνο!!!

Είναι μια καλή ευκαιρία για να έρθουν σε επαφή με τον όμορφο κόσμο του βιβλίου τα παιδιά μας... αλλά κι εμείς!!!

Η Βιβλιοθήκη θα λειτουργεί κάθε: **ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ** κάθε μήνα στις 6-7 μ.μ.

Για τον μήνα Μάρτιο η βιβλιοθήκη θα ανοίξει στις 11(Τετάρτη)!

Όσα παιδιά δανειστούν βιβλία μέχρι το τέλος του σχολικού έτους, θα συμμετάσχουν σε κλήρωση με διάφορα **ΔΩΡΑ!!!**

Υπεύθυνη βιβλιοθήκης: Αριστέα Λαγωνικάκη 6978187353

Σας περιμένουμε!!!
Το Δ.Σ.

Ερωτήσεις

- 1) Πόσα βιβλία περιλαμβάνει η βιβλιοθήκη;
- 2) Πότε λειτουργεί η σχολική δανειστική βιβλιοθήκη;
- 3) Σε τι θα συμμετάσχουν όσα παιδιά δανειστούν τα βιβλία;

2. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η βιβλιοθήκη είναι η καρδιά του σχολείου. Η σχολική βιβλιοθήκη λειτουργεί ως δανειστική, αλλά και ως **αναγνωστήριο**. Τη λειτουργία της **αναλαμβάνει ο/η βιβλιοθηκάριος**.

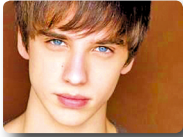
Μια σωστή βιβλιοθήκη πρέπει να στεγάζεται σε ξεχωριστή αίθουσα, με τον **απαραίτητο εξοπλισμό** (πολλά ράφια γεμάτα βιβλία, τραπέζια με καρέκλες κ.λπ.), να είναι **εφοδιασμένη** με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τηλεόραση, ραδιοκασετόφωνο, **οπτικοακουστικό** δωμάτιο κ.λπ. Εκτός από τα **εγχειρίδια** πρέπει να υπάρχουν βιβλία με θέματα τη φιλία και τη **συναδέλφωση** των λαών, με πολιτισμικά και ιστορικά στοιχεία, με πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό και πολλά

CD, ειδικά κατασκευασμένα για τα σχολεία, με ουκρανικά λογοτεχνικά βιβλία, μεταφρασμένα σε άλλες ξένες γλώσσες και το αντίστροφο.

Οι κυριότεροι λόγοι υπολειψυχίας μιας σχολικής βιβλιοθήκης συνήθως είναι η έλλειψη χώρου και χρημάτων για την αγορά καινούριων βιβλίων.

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Η βιβλιοθήκη στο σχολείο σου λειτουργεί ως αναγνώστηριο;

Ποιο εξοπλισμό έχει η βιβλιοθήκη στο σχολείο σου;

- Ποια βιβλία υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του σχολείου σου;
- Σου αρέσει να έρχεσαι σε επαφή με τον όμορφο κόσμο του βιβλίου;
- Πόσο συχνά δανείζεσαι βιβλία από την σχολική βιβλιοθήκη;

4. Συμπλήρωσε τα κενά με το σωστό ουσιαστικό

Λέξεις-κλειδιά: αίθουσα, δώρα, η καρδιά, έτους, ο βιβλιοθηκάριος, εγχειρίδια, χαρά, επαφή

Η βιβλιοθήκη είναι ... του σχολείου. Μια σωστή βιβλιοθήκη πρέπει να στεγάζεται σε ξεχωριστή ... . Εκτός από ... πρέπει να υπάρχουν και λογοτεχνικά βιβλία. Οι μαθητές/μαθήτριες έρχονται σε ... με τον όμορφο κόσμο του βιβλίου. Όσα παιδιά δανειστούν βιβλία μέχρι το τέλος του σχολικού ... , θα συμμετάσχουν σε κλήρωση με διάφορα ... . Με ... σας ανακοινώνουμε την έναρξη της Σχολικής Δανειστικής Βιβλιοθήκης! Τη λειτουργία μιας σχολικής βιβλιοθήκης συνήθως αναλαμβάνει ... .

5. Πες στα Ελληνικά

Бібліотека – це серце школи. Роботу в ній виконує бібліотекар(-ка). Зазвичай бібліотека знаходиться в окремому приміщенні, у ній є столи зі стільцями, а також полицки з книгами. У шкільній бібліотеці є не тільки підручники, а й енциклопедичні та художні видання (*тут: книжки*), іншомовна література. Кожен учень чи учениця може взяти з бібліотеки книгу, багату історичними й культурними відомостями, книжку про дружбу, побратимство народів. У бібліотеці має бути читальна зала та необхідне сучасне оснащення (комп'ютер, телевізор, магнітофон, оптико-акустична кімната тощо).

Λεξιλόγιο

περιλαμβάνω	включати в себе	ο/η βιβλιοθηκάριος	бібліотекар
εγκυκλοπαιδικός, -ή, -ό	енциклопедичний, -а, -е	η κλήρωση	жеребкування
ξενόγλωσσος, -η, -ο	іншомовний, -а, -е	η επαφή	контакт
κατασκευασμένος, -η, -ο	розроблений, -а, -е	το εγχειρίδιο	підручник
δανειστικός, -ή, -ό	запозичений, -а, -е	δανείζομαι	позичати
εφοδιασμένος, -η, -ο	забезпечений, -а, -е	το αναγνώστηριο	читальна зала
απαραίτητος, -η, -ο	необхідний, -а, -е	ο εξοπλισμός	оснащення
οπτικοακουστικός, -ή, -ό	оптико-акустичний, -а, -е	η συναδέλφωση	побратимство
αναλαμβάνω	виконувати обов'язки	η ευκαιρία	можливість

Θέμα 5^ο. Γιατί να διαβάζουμε βιβλία;

1. Διάβασε το κείμενο

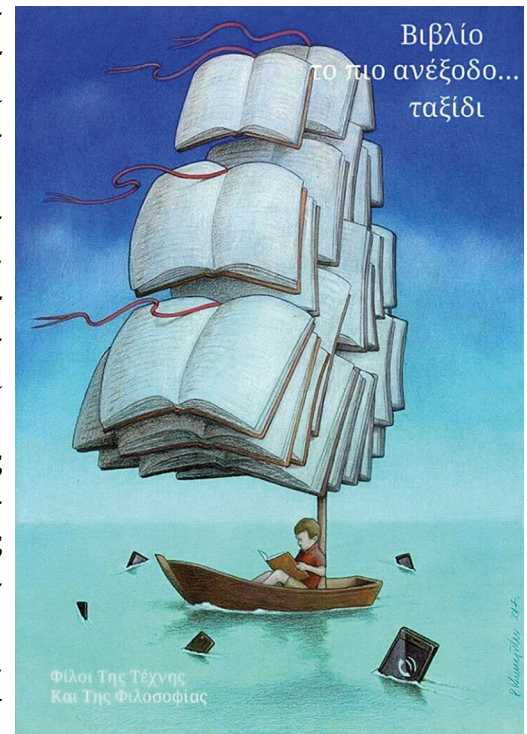
Το βιβλίο δίνει **τροφή** στη φαντασία μας και μπορούμε να κάνουμε την **πραγματικότητα** πιο **παραμυθένια** και πιο **ταξιδιάρικη!** Τα ομορφότερα βιβλία είναι αυτά που μιλάνε για πιο **τρελά εξωπραγματικά** θέματα, που δεν τα βάζει εύκολα η φαντασία του ανθρώπου.

Μπορούμε να μιλάμε πιο όμορφα και να χρησιμοποιούμε τις λέξεις και τις εκφράσεις που μας άρεσαν, όταν τις διαβάσαμε. Έτσι, ο λόγος μας δεν είναι **βαρετός** και στους άλλους αρέσει να ακούνε αυτό που έχουμε να πούμε, γιατί όχι μόνο ακούγεται ωραία αλλά και το καταλαβαίνουν καλύτερα.

Μπορούμε να γράφουμε σωστά, γιατί βλέπουμε τις λέξεις και τις θυμόμαστε καλύτερα. Δεν είναι πιο εύκολο να βλέπουμε τις λέξεις που λένε οι αγαπημένοι μας ήρωες και να τις θυμόμαστε από το να πρέπει να τις μάθουμε απέξω για την ορθογραφία στο σχολείο;

Διαβάζοντας τα βιβλία, γνωρίζουμε άλλους κόσμους, τις **σκέψεις** άλλων ανθρώπων και το πώς **αντιδρούν** άλλοι σε κάποιες **καταστάσεις** που μας δημιουργούν πρόβλημα. Έτσι, μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι φίλοι, καλύτερα αδέρφια, καλύτεροι άνθρωποι! Είναι σαν να ταξιδεύουμε με τη σκέψη σε άλλους τόπους.

Μπορούμε να βρούμε εύκολα και γρήγορα απαντήσεις σε ερωτήματα που έχουμε. Τα βιβλία μας προσφέρουν πολλές ιδέες για να δημιουργήσουμε καινούρια πράγματα. Από τα βιβλία μπορούμε να μάθουμε να μαγειρεύουμε, να δούμε σχέδια και ζωγραφιές, να γράψουμε τη δική μας ιστορία ή το δικό μας ποίημα από μια **έμπνευση** που μας έδωσε μια άλλη ιστορία που διαβάσαμε.

2. Συνέχισε τις προτάσεις, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο

1. Με την ανάγνωση των βιβλίων ο λόγος μας ...
2. Από τα βιβλία γνωρίζουμε ...
3. Τα βιβλία μας προσφέρουν πολλές ιδέες για ...
4. Μπορούμε να χρησιμοποιούμε τις λέξεις και τις εκφράσεις που ...
5. Τα βιβλία μας δίνουν τροφή ...
6. Βλέποντας στα βιβλία τις λέξεις, τις ...

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Περίπου πόσα λογοτεχνικά βιβλία διαβάζεις το χρόνο (κανένα, 1-5, 6-10, 11-20);

Ποιο βιβλίο είναι το αγαπημένο σου;

- Τι είδος βιβλίων σου αρέσει να διαβάζεις (μυθιστορήματα, δοκίμια, ποίηση, κόμικς, οδηγούς π.χ. ταξιδιωτικούς κ.ά., ιστορίες για το σχολείο, άλλα);
- Πού συνήθως αφήνεις τα βιβλία, τα οποία διαβάζεις (στα ράφια πάνω από το γραφείο σου, στο κρεβάτι σου, στο μπάνιο, στην κουζίνα, παντού);
- Πόσα αδιάβαστα βιβλία έχεις στη βιβλιοθήκη σου (κανένα, μερικά, πολλά);
- Τι κάνει ένα βιβλίο άξιο ανάγνωσης (η πλοκή, οι χαρακτήρες, η γλώσσα, το ύφος, οι ιδέες, άλλο);

4. Εξήγησε πώς καταλαβαίνεις την αραβική παροιμία

Ένα βιβλίο είναι ένας κήπος που μπορείς να **κουβαλήσεις** στην τσέπη σου.

5. Σχημάτισε προτάσεις, χρησιμοποιώντας τα παρακάτω ουσιαστικά

1. η εικόνα, το δέντρο, ο άνθρωπος.
2. τα φύλλα, το δέντρο, τα βιβλία.
3. το καλάθι, τα βιβλία.
4. το χέρι, η σελίδα, το βιβλίο.
5. η παροιμία, το βιβλίο, ο κήπος, η τσέπη.
6. το βιβλίο, η τροφή, η φαντασία.
7. τα βιβλία, οι κόσμοι, οι σκέψεις, οι άνθρωποι.
8. τα βιβλία, οι ιδέες, τα πράγματα.

6. Πες στα Ελληνικά

Книга надає нам поживу для фантазії. Читаючи книжки, ми можемо зробити нашу дійсність казковою й мандрівною. Найкращі книжки нам розповідають про найбожевільніші у світі речі. Ми вчимося розмовляти більш грамотно, використовуючи слова чи фрази, які нам сподобалися, коли ми їх читали. Також, коли ми бачимо слова й запам'ятовуємо їх, то вчимося правильно писати краще, ніж тоді, коли навчаємося написанню (*тут: орфографії*) слів напам'ять. Читаючи книжки, ми пізнаємо інші світи, думки інших людей, їхню реакцію на ситуації, що спричиняють проблеми. Так ми можемо ставати кращими друзями, братами, людьми. У книжках ми ніби мандруємо в інші місця подумки. У книжці можна легко й швидко знайти відповіді на всі наші питання. Книжки надають нам багато ідей для творчості.

Λεξιλόγιο

η τροφή	<i>пожива</i>	η σκέψη	<i>думка</i>
η πραγματικότητα	<i>дійсність</i>	αντιδρώ	<i>реагувати</i>
παραμυθένιος, -α, -ο	<i>казковий, -а, -е</i>	η κατάσταση	<i>ситуація</i>
ταξιδιάρικος, -η, -ο	<i>мандрівний, -а, -е</i>	η έμπνευση	<i>натхнення</i>
τρελός, -ή, -ό	<i>божевільний, -а, -е</i>	κουβαλώ	<i>тягати</i>
εξωπραγματικός, -ή, -ό	<i>нереальный, -а, -е</i>	η τσέπη	<i>карман</i>
βαρετός, -ή, -ό	<i>важкий, -а, -е</i>		

Θέμα 6°. Οι αγαπημένοι μου λογοτεχνικοί χαρακτήρες

1. Διάβασε και μετάφρασε το διάλογο

- Ελένη: Γεια σου, Πέτρο! Έχω καιρό να σε δω. Γιατί δε βγαίνεις έξω;
- Πέτρος: Έπεσα τόσο πολύ στο διάβασμα που καμία φορά ξεχνάω και να φάω.
- Ελένη: Τι διαβάζεις;
- Πέτρος: Προχθές παρακολούθησα την αμερικανική **περιπετειώδη** ταινία φαντασίας: "Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών". Αμέσως αποφάσισα να διαβάσω την **επική** τριλογία του διάσημου Άγγλου συγγραφέα Τζον Τόλκιν.
- Ελένη: Τι **άποψη** έχεις για την ταινία;
- Πέτρος: Θεωρώ την **κινηματογραφική μεταφορά** αυτού του μυθιστορήματος ιδανική!
- Ελένη: Και τι λες για το βιβλίο;
- Πέτρος: Δεν έχω διαβάσει πιο συναρπαστικό και πιο **ενδιαφέρον** μυθιστόρημα! Μου άρεσε πολύ η ιδέα του που περιγράφει τον αγώνα του Καλού **εναντίον** του Κακού.
- Ελένη: Σε τι γλώσσα το διάβασες;
- Πέτρος: Κοίταξε, να διαβάσω το πρωτότυπο στα Αγγλικά για μένα ήταν δύσκολο. Γι' αυτό προτίμησα την ουκρανική **έκδοση**.
- Ελένη: Ποιος είναι ο αγαπημένος σου λογοτεχνικός χαρακτήρας από τον "Άρχοντα των Δαχτυλιδιών";
- Πέτρος: Είναι ένας χόμπιτ Φρόντο Μπάγκινς που έδειξε πολλή **ανδρεία** και δεν **παρατήθηκε** ποτέ. Βέβαια θα τα καταλάβεις, όταν το διαβάσεις.
- Ελένη: Με προσέλκυσε πολύ η **πλοκή** του βιβλίου! Μήπως μπορώ να το δανειστώ για λίγες μέρες;
- Πέτρος: Φυσικά! Και σ' εσένα τι είδος βιβλίων σου αρέσει να διαβάζεις;
- Ελένη: Εγώ διαβάζω συχνά βιβλία **επιστημονικής** φαντασίας. Επίσης μου αρέσει η ποίηση. Μέσω της ποίησης **αποδεικνύεται** η μαγεία του λόγου.
- Πέτρος: Θα ήθελα να σε συμβουλέψω μια άλλη **σειρά** από 7 βιβλία που επίσης **ανήκει** στο **ύφος** του μυθιστορήματος φαντασίας. Εκεί θα απολαύσεις τη μαγεία του λόγου και θα διαβάσεις για πολλούς μάγους.
- Ελένη: Μήπως λες για τον "Χάρι Πότερ" της Βρετανίδας συγγραφέως Τζόαν Ρόουλινγκ;
- Πέτρος: Μπράβο σου! Το έχεις διαβάσει;
- Ελένη: Ναι, το ξαναδιάβασα **πρόσφατα**. Πιστεύω ότι ο χαρακτήρας του Χάρι Πότερ είναι **ισάξιος** του χόμπιτ Φρόντο.
- Πέτρος: Συμφωνώ!

2. Σωστό ή λάθος;

1. Την περιπετειώδη τριλογία φαντασίας "Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών" έγραψε η συγγραφέας Τζόαν Ρόουλινγκ.
2. Αυτό το βιβλίο περιγράφει τον αγώνα του Καλού εναντίον του Κακού.
3. Ο Πέτρος προτίμησε να διαβάσει το πρωτότυπο στην αγγλική έκδοση.
4. Στην Ελένη αρέσει η ποίηση, γιατί μέσω της αποδεικνύεται η μαγεία του λόγου.
5. Ο "Χάρι Πότερ" ανήκει στο ύφος του μυθιστορήματος φαντασίας.

6. Ο "Χάρι Πότερ" αποτελείται από σειρά 5 βιβλίων.
7. Ο λογοτεχνικός χαρακτήρας του Χάρι Πότερ είναι ισάξιος του χόμπιτ Φρόντο.

3. Ρώτησε τον διπλανό /την διπλανή σου για να πάρεις τις παρακάτω απαντήσεις

1. Την περιπετειώδη ταινία φαντασίας: "Ο Άρχοντας των Δαχτυλιδιών".
2. Ο διάσημος Άγγλος συγγραφέας Τζον Τόλκιν.
3. Η ιδέα που περιγράφει τον αγώνα του Καλού εναντίον του Κακού.
4. Στα Ουκρανικά.
5. Ο χόμπιτ Φρόντο Μπάγκινς.
6. Τα βιβλία επιστημονικής φαντασίας.
7. Στο ύφος του μυθιστορηματος φαντασίας.
8. Από 7 βιβλία.
9. Η Βρετανίδα συγγραφέας Τζόαν Ρόουλινγκ.
10. Ο Χάρι Πότερ.
11. Ο αγαπημένος μου λογοτεχνικός χαρακτήρας είναι ...

Καδρι з фільмів "Гаррі Поттер", режисер Кріс Коламбус (2001 р.) та "Володар перснів", режисер Пітер Джексон (2001 р.)

4. Διάλεξε το σωστό

Η ιδέα του μυθιστορήματος / το μυθιστόρημα. Το βιβλίο της συγγραφέως / την συγγραφέα. Οι λογοτεχνικοί χαρακτήρας / χαρακτήρες. Περιγράφει τον αγώνα / του αγώνα. Θα διαβάσεις για πολλούς μάγους / πολλοί μάγοι. Μου αρέσει η ποίηση / την ποίηση. Το είδος των βιβλίων / τα βιβλία. Το Καλό εναντίον του Κακού / το Κακό. Τα βιβλία της επιστημονικής φαντασίας / την επιστημονική φαντασία. Θα δεις πολλής μαγείας / πολλή μαγεία. Μπορώ να το δανειστώ για λίγες μέρες / λίγη μέρα;

5. Πες στα Ελληνικά

Олена давно не бачила Петра. Петро захоплюється читанням книжок так, що іноді забуває поїсти. Нещодавно він подивився американський пригодницький фільм "Володар перснів". Йому дуже сподобалася екранізація книжки. Потім хлопець вирішив прочитати епічну трилогію відомого англійського письменника Джона Толкіна. Захоплюючий фантастичний роман розповідав про боротьбу Добра і Зла. Гобіт Фродо – улюблений літературний персонаж Петра. Олені подобаються науково-фантастичні книжки і поезія. Петро порадив їй прочитати серію з 7 книг британської письменниці Джоан Ролінг про Гаррі Поттера.

Λεξιλόγιο

έπεσα στο διάβασμα	захопився читанням	εναντίον	проти
περιπετειώδης, -ης, -ες	пригодницький, -а, -е	η ανδρεία	мужність
επικός, -ή, -ό	епічний, -а, -е	η άποψη	точка зору
η πλοκή	зав'язка (сюжету)	αποδεικνύομαι	показувати
η κινηματογραφική μεταφορά	екранізація	η σειρά	серія
συναρπαστικός, -ή, -ό	захоплюючий, -а, -е	ανήκω	належати
επιστημονικός, -ή, -ό	науковий, -а, -е	το ύφος	стиль
ισάξιος, -α, -ο	рівнозначний, -а, -е	πρόσφατα	нещодавно
παραιτούμαι	здаватися	η έκδοση	видання

Θέμα 7^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις το κείμενο

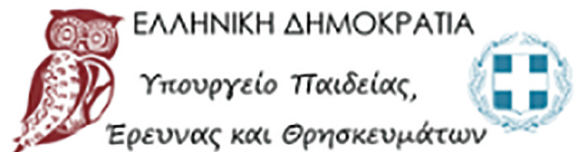
*Η ομιλία του Υπουργού Παιδείας της Ελλάδας
για την έναρξη της σχολικής χρονιάς 2017-2018.*

"Σήμερα είναι μία πολύ ωραία μέρα για τη χώρα μας. Πάνω από ένα εκατομμύριο μαθήτριες και μαθητές, 150.000 εκπαιδευτικοί, πάνω από 10.000 σχολεία, πάνω από 25 εκατομμύρια βιβλία είναι στη θέση τους και αρχίζει η σχολική χρονιά μ' έναν **ομαλό** τρόπο. Υπάρχουν και προβλήματα, αλλά, για δεύτερη χρονιά θεωρούμε ότι υπάρχει μία τεράστια επιτυχία διότι ανοίγουν τα σχολεία μας στην ώρα τους και ανοίγουν με καλύτερους όρους από την προηγούμενη. Γι' αυτό θα πρέπει να ευχαριστήσουμε τους εκπαιδευτικούς και όλα τα **στελέχη** της Εκπαίδευσής μας.

Θα ήθελα να πω δύο λόγια, πρώτα για τα παιδιά. Δεν θα το καταλάβετε σήμερα αλλά αρχίζετε ένα νέο ταξίδι σαν να πάτε να επισκεφτείτε νέες χώρες, νέα μέρη εντελώς καινούρια για σας. Αρχίζετε λοιπόν, μαζί με τους δασκάλους σας, ένα συναρπαστικό ταξίδι στη χώρα των γνώσεων. Σ' αυτό το ταξίδι, θα μάθετε πάρα πολλά πράγματα. Κατά τη γνώμη μου δυο πράγματα έχουν πάρα πολύ μεγάλη σημασία, πέρα από όσα θα μάθετε μέσα από τα βιβλία. Το πρώτο είναι να μάθουμε να σεβόμαστε το διπλανό μας, όσο διαφορετικός κι αν είναι από μας. Θα πρέπει να τον σεβόμαστε, να τον αγαπάμε και να προσπαθούμε να καταλάβουμε, γιατί ο διπλανός μας ορισμένες φορές λέει πράγματα διαφορετικά απ' αυτά που λέμε εμείς. Να καταλαβαίνουμε τους άλλους.

Θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στους εκπαιδευτικούς μας. Ειδικά σ' αυτούς που είναι στις ακριτικές περιοχές, που πήγαν με την δική τους επιλογή στα βουνά των νησιών μας για να μπορέσουν να προσφέρουν. Αυτή η προσφορά δείχνει το ηθικό ανάστημα των εκπαιδευτικών μας. Και ξέρω ότι με το περίσσειμα ψυχής αυτών των εκπαιδευτικών πολλές φορές οι όποιες ελλείψεις υπάρχουν, αντιμετωπίζονται ... .

Και μία κουβέντα για τους γονείς. Έχω την αίσθηση ότι όσο τα παιδιά αρχίζουν αυτό το ταξίδι, μαζί τους αρχίζει κι ένα ταξίδι των γονιών. Και πρέπει οι γονείς να **συνειδητοποιήσουν** οι ίδιοι ότι δεν τα ξέρουν όλα. Να αφήσουν τους εκπαιδευτικούς να κάνουν τη δουλειά τους όπως ξέρουν αυτοί. Και οι γονείς θα μπουν κι αυτοί στη λογική των παιδιών τους εμπλουτίζοντας πάρα πολύ όχι μόνο τις γνώσεις τους αλλά και την κατανόηση των παιδιών μέσα από αυτήν τη **σύνθετη** διαδικασία που θα ζήσετε τα επόμενα χρόνια... ."

2. Να διαλέξεις ένα αγαπημένο σου βιβλίο και να ετοιμάσεις την παρουσίασή του στην τάξη

Σήμερα θέλω να θα σας παρουσιάσω ένα καταπληκτικό βιβλίο... που διάβασα πρόσφατα. Το βιβλίο αυτό το έγραψε ..., γνωστός/-ή συγγραφέας. Με προσέλκυσε πολύ η πλοκή του, γιατί ... . Οι ήρωες του αποδεικνύουν ... . Έχετε την ευκαιρία να το δανειστείτε στη βιβλιοθήκη ... και να το διαβάσετε. Είναι πολύ ενδιαφέρον και ...

3. Να απαντήσεις στις ερωτήσεις

- Πώς και πού πέρασες τις καλοκαιρινές σου διακοπές;
- Ποια είναι η συνηθέστερη ημερομηνία έναρξης του σχολικού έτους στην Ουκρανία; Στις ευρωπαϊκές χώρες;
- Τι διαφορά υπάρχει μεταξύ των διακοπών στην Ελλάδα και στην Ουκρανία;
- Ποιες χώρες έχουν το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα στον κόσμο και ποιες το χειρότερο;
- Ποια είναι η άποψή σου για το ουκρανικό εκπαιδευτικό σύστημα; Θα ήθελες κάτι να αλλάξεις ή όχι;
- Γιατί πρέπει να διαβάζουμε βιβλία;
- Τι βιβλία προτιμάς να διαβάζεις και γιατί;

4. Να διαβάσεις τις προτάσεις, βάζοντας τα ουσιαστικά των παρενθέσεων στο σωστό τύπο. Να τις μεταφράσεις

Στην αρχαία ελληνική γλώσσα γράφτηκαν πολλά λογοτεχνικά και άλλου ... (είδος) έργα. Ο Όμηρος είναι ο πιο σπουδαίος και ο πρώτος επικός ποιητής, ο οποίος έγραψε τα γνωστά σε όλο τον ... (κόσμος) επικά ... (έργο) "Οδύσεια" και "Ιλιάδα". Με την "Οδύσεια" θα γυρίσετε περισσότερο από τρεις χιλιάδες ... (χρόνος) πίσω στην εποχή του ... (τέλος) Τρωικού ... (πόλεμος) και της ... (επιστροφή) των ... (ήρωας) στις ... (πατρίδα) τους. Επίσης θα παρακολουθήσετε το περιπετειώδες ταξίδι ενός γνωστού σας τρωικού ήρωα, του Οδυσσέα που κράτησε δέκα χρόνια. Όλες και όλοι γνωρίζετε τις οδυσσειακές ... (περιπέτεια). Καλό είναι να γνωρίσετε την "Οδύσεια" και ως ποίημα. Θα χαρείτε το ταξίδι του Οδυσσέα και, παράλληλα, θα γνωρίσετε τους ... (τρόπος), με τους οποίους δημιουργήθηκε ένα από τα σημαντικότερα έργα της παγκόσμιας ... (λογοτεχνία).

5. Να πεις στα Ελληνικά

Тримісячні літні канікули дають дітям можливість відпочити від важкого шкільного навчального процесу. Приватні школи мають усі технічні засоби навчання, майстерні, тренажерні зали, басейни, їдальні. Мені дуже подобаються пригодницькі фільми із захоплюючими сюжетами. Книга супроводжує людину протягом усього життя: перші книги — казки, дитячі вірші. Ми полубили їх, а через них почали звертатися до інших книг. Книги вчать нас мислити, відкривають нам невідоме. А тому роль книги в житті людини дуже велика: за свою грамотність, освіченість ми вдячні книзі. Вона вчить нас бути чесними, працьовитими, любити свій край, поважати людей. У книгах ми знаходимо відповіді на багато питань. Читаючи книжки, ми збагачуємо свій внутрішній світ. Ф. Вальтер казав: "Читаючи авторів, які добре пишуть, звикаєш добре говорити". Читання художньої літератури збагачує словниковий запас людини. Діти, чи згодні ви з висловом відомої французької письменниці Ф. Жанліс: "Люди, які читають книги, завжди будуть керувати тими, хто дивиться телевизор"?

Λεξιλόγιο

τα στελέχη	основний персонал, кадри	σύνθετος, -η,-ο	σκαδενιή, -α, -ε
συνειδητοποιώ	розуміти, усвідомлювати	ομαλός, -ή, -ό	γλαδкий, рівний, -а, -е
η καταστροφή	руйнування, знищення	η περιπέτεια	пригода
εμπλουτίζω	збагачувати	η ομιλία	виступ, звернення

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Θέμα 1^ο. Επαγγελματική ζωή

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η Αγγελική είναι **ταμίας** σε μια τράπεζα. Ο **μισθός** της είναι πολύ καλός γιατί δουλεύει πολλά χρόνια σ' αυτήν την δουλειά. Το **ωράριο** στην εργασία της είναι από τις 7.30 το πρωί μέχρι τις 5 το απόγευμα. Είναι μητέρα δύο μικρών παιδιών.

Η Δώρα είναι **υπάλληλος** σε μια εταιρία αυτοκινήτων. Δουλεύει 8 χρόνια σ' αυτήν τη θέση. Ο μισθός της δεν είναι μεγάλος και το ωράριο πολύ κουραστικό. Θέλει να δουλέψει σε άλλη εταιρία αλλά δεν μπορεί να βρει καμία θέση.

Ο Μηνάς είναι **άνεργος**. Εδώ και 7 μήνες ψάχνει για δουλειά. Κάθε μέρα διαβάζει **αγγελίες** μήπως βρει κάτι. Είναι φωτογράφος. Δούλεψε σε ένα φωτογραφείο για λίγο αλλά το κατάστημα έκλεισε και έτσι έμεινε χωρίς δουλειά. Είναι ελεύθερος και μένει με τους γονείς του.

Ο Νίκος είναι γιατρός. Δουλεύει στο νοσοκομείο εδώ και τρεις μήνες. Δεν παίρνει πολλά χρήματα αλλά του αρέσει πολύ η δουλειά του. Αργότερα θέλει να ανοίξει το δικό του ιατρείο.

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Πού δουλεύει η Αγγελική;
2. Τι μισθό έχει η Αγγελική και γιατί;
3. Ποιο είναι το επάγγελμα της Δώρας;
4. Τι δουλειά κάνει ο Μηνάς τώρα; Τι ήταν πριν;
5. Τι είναι ο Νίκος και πού δουλεύει;

3. Συνέχισε τις παρακάτω προτάσεις

Διδάσκει στο σχολείο, είναι ...	Οδηγεί φορτηγά, είναι ...
Εργάζεται σε τράπεζα, είναι ...	Παίζει πιάνο, είναι ...
Δουλεύει στο εργοστάσιο, είναι ...	Εργάζεται σε νοσοκομείο, είναι ...

4. Μάθε τις ακόλουθες εκφράσεις και πες τις στον ενικό αριθμό

- **Τι δουλειά κάνετε;** - Είμαι ταμίας.
- **Ποιο είναι το επάγγελμά σας;** - Είμαι γιατρός.
- **Τι είστε;** - Είμαι φωτογράφος.
- **Με τι ασχολείστε;** - Ασχολούμαι με την ιστορία.
- **Τι ειδικότητα έχετε;** - Είμαι φιλόλογος αγγλικής.

Που δουλεύετε; - Δουλεύω στο σχολείο.
Πού εργάζεστε; - Εργάζομαι σε μια τράπεζα.

- **Με τι θέλετε να ασχοληθείτε;** - Θέλω να ασχοληθώ με τη μαγειρική.
- **Τι θα σας άρεσε να κάνετε;** - Θα μου άρεσε να μαγειρεύω.
- **Τι θέλετε να γίνετε;** - Θέλω να γίνω μάγειρας.

5. Πάρε συνέντευξη από κάποιο άτομο που γνωρίζεις για να μάθεις περισσότερα πράγματα για το επάγγελμά του/της. Θα σε βοηθήσουν οι πιο κάτω ερωτήσεις

1. Ποιο είναι το επάγγελμά σου;
2. Τι κάνεις μια τυπική μέρα στη δουλειά σου;
3. Πόσες ώρες εργάζεσαι την εβδομάδα; / Ποιο είναι το ωράριο σου;
4. Είσαι ικανοποιημένος/ικανοποιημένη από τον μισθό σου;
5. Ποια είναι τα πράγματα που σου αρέσουν και τα πράγματα που δεν σου αρέσουν στη δουλειά σου;
6. Θα επέλεγες την ίδια καριέρα αν είχες επιλογή να ξαναρχίσεις από την αρχή;

6. Θυμήσου πώς κλίνονται τα αρσενικά επίθετα σε -ός και τα θηλυκά επίθετα σε -α, -η και κλίνε τα παρακάτω

Νέος υπάλληλος, καινούρια δουλειά, μεγάλη αυλή, νέες αγγελίες, καλός ταμίας, νέος άνεργος, δύσκολη θέση, χρυσή πέννα, ανοιχτή πόρτα, καλός γιατρός.

7. Συμπλήρωσε τις προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στις παρενθέσεις στον σωστό τύπο

Ο υπάλληλος ανοίγει τη (μεγάλη) του τσάντα και βγάζει μια (νέος, ελληνικός) εφημερίδα. Βλέπω ένα (κλειστός) χαρτοφύλακα. Οι τοίχοι στην αίθουσά μας είναι (γαλάζιος). Ο άνεργος δεν φοράει (καινούργιος) σακάκι. Η πόρτα του μαγαζιού είναι (ανοιχτός). Η ελληνική προφορά είναι (δύσκολος).

8. Πες στα Ελληνικά

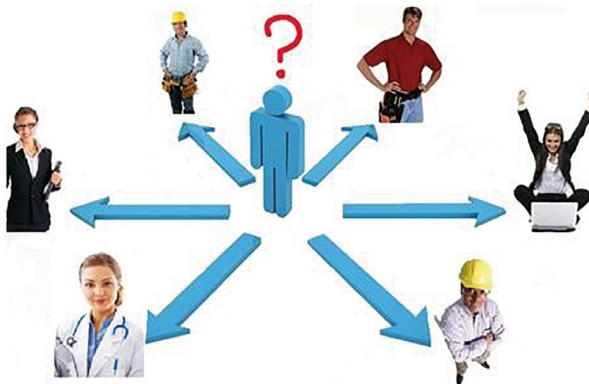
Ким ви працюєте? Ви вчитель/вчителька або лікар/лікарка? Я працюю службовцем у банку. Моя заробітна платня дуже хороша. Мені подобається бути фотографом. Яка у вас спеціалізація? Я вчитель новогрецької мови. Ким ти хочеш стати? Я хочу стати музикантом. Яка професія тобі подобається? Мені подобається професія касира. Які години праці вчителя в школі? Скільки годин щодня працює вчитель / вчителька? Чому ти безробітний / безробітна? Тому що мені не подобається працювати. Я працюю в автомобільній компанії. Я не отримую багато грошей. Уже 2 тижні я шукаю роботу. Мій заклад закрився, тому зараз я не працюю. Чим би тобі хотілося зайнятися? Мені б хотілося зайнятися музикою. Я багато років працюю на цій роботі. Ким працює твоя мама? Вона – вчитель. Ким працює твій батько? Він – водій. Мій брат не працює, він школяр.

Λεξιλόγιο

ο/η ταμίας	касир / -ка	ο/η υπάλληλος	службовець
ο μισθός	заробітна платня	ο άνεργος, η άνεργη	безробітний / -на
το ωράριο	години праці	η αγγελία	оголошення

Θέμα 2^ο. Εργασία - Επάγγελμα

1. Διάβασε το κείμενο και πες: σωστό ή λάθος

Καθημερινά ερχόμαστε σε επαφή με ανθρώπους που ασκούν κάποιο επάγγελμα. Το άτομο πολλές φορές ταυτίζεται με το επάγγελμα, που ασκεί, για αυτό και λέμε: αυτή είναι γιατρός, αυτός είναι δάσκαλος. Το επάγγελμά μας ορίζει το ποιο είμαστε. Αυτό δείχνει πόσο σημαντική είναι η επιλογή επαγγέλματος για τη ζωή μας.

Συχνά ακούμε "αυτός/αυτή είναι πολύ καλός/καλή στη δουλειά του/της" ή "αυτός/αυτή δεν είναι καλός/καλή **επαγγελματίας**" κ.λπ., ανάλογα με το τι **αντίκτυπο** έχει το έργο του/της στην κοινωνία.

Η επιλογή για την επαγγελματική μας **σταδιοδρομία** επηρεάζεται από τον κοινωνικό μας περίγυρο και τις οικονομικές τάσεις της εποχής (π.χ. πράσινη οικονομία). Επίσης, μπορεί να επιλέξουμε σταδιοδρομία οδηγούμενοι από πιο προσωπικά/εσωτερικά **κίνητρα** όπως τις επιθυμίες μας, τα ενδιαφέροντά μας, τις ικανότητές μας ή ακόμη και τη **διαίσθησή** μας.

Σωστό ή Λάθος: Δικαιολόγησε την απάντησή σου

- 1) "Ασκώ ένα επάγγελμα" σημαίνει "έχω ως επάγγελμα".
- 2) Η επιλογή επαγγέλματος δεν είναι σημαντική για τη ζωή μας.
- 3) Ο/Η επαγγελματίας είναι αυτός/αυτή που ασκεί το επάγγελμά του.
- 4) Διαλέγουμε το επάγγελμά μας, επηρεαζόμενοι από την κοινωνία όπου ζούμε.

2. Αντιστοιχίσε τις προτάσεις των δύο στηλών και μάθε απ' έξω τις φράσεις

1. έχω δουλειά
2. τρώω το ψωμί μου
3. είμαι του επαγγέλματος
4. μαύρη εργασία
5. πλήρης απασχόληση
6. ελεύθερο επάγγελμα
7. έχω στη δουλειά μου

- α) ανασφάλιστη εργασία
- β) ασκώ ένα επάγγελμα
- γ) ασκώ καιρό ένα επάγγελμα και το γνωρίζω καλά
- δ) δεν είμαι άνεργος
- ε) επάγγελμα που ασκεί κάποιος ατομικά χωρίς να εξαρτάται από εργοδότη
- ζ) εργάζεται κάποιος για μένα
- η) εργασία με πλήρες ωράριο

3. Πες πόσο πολύ σου αρέσουν τα πιο κάτω επαγγέλματα: πολύ / λίγο / καθόλου

Ο/η γραφίστας, ο/η αστυνομικός, ο/η πυροσβέστης, ο/η δικηγόρος, ο/η δικαστής, ο/η ψυχολόγος, ο/η διαιτολόγος, ο/η φαρμακοποιός, ο/η αεροσυνοδός, ο/η ξεναγός, ο/η δασοφύλακας, ο/η διπλωμάτης, ο/η νηπιαγωγός, ο/η διερμηνέας, ο/η ταμίας, ο/η υπάλληλος.

4. Πιστεύεις ότι τα επαγγέλματα που αναφέρονται πιο κάτω θα έπρεπε να γίνονται μόνο από συγκεκριμένο φύλο; Δίπλα από τα επαγγέλματα που πιστεύεις ότι πρέπει να γίνονται μόνο από άντρες, σημείωσε "Α" (αρσενικό), μόνο από γυναίκες σημείωσε "Θ" (θηλυκό) και από τα δύο φύλα "Α+Θ"

λογιστής	A+Θ	νηπιαγωγός	
δημοσιογράφος		υδραυλικός	A
οικοδόμος		ιατρός	
μηχανολόγος		μηχανικός	
γεωργός		χημικός	
δικαστής		γραμματέας	
πιλότος		odontiatros	
διερμηνέας		συντάκτης	

5. Θυμήσου πώς κλίνονται τα επίθετα σε -ής-ής-ές (π.χ. διεθνής-διεθνής-διεθνές) και κλίνε τα παρακάτω επίθετα

Αβλαβής (*нешкідливиї, нешккодженнїї*), επιμελής (*стараннїї*), ειλικρινής (*чеснїї, відвертїї*), ευτοχής (*уасливиї*), υγιής (*здоровиї*) κ.ά.

6. Συμπλήρωσε τις προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στις παρενθέσεις στον σωστό τύπο

(Πλήρης) απασχόληση στη μακροοικονομική ονομάζεται το επίπεδο εκείνο του ποσοστού ανεργίας το οποίο αντιστοιχεί σε (μηδενικός) (κυκλικός) ανεργία. Οι περισσότεροι οικονομολόγοι συχνά μιλούν για (πλήρης) απασχόληση. Ο Γιάννης δεν ήτανε (επιμελής) μαθητής στο σχολείο, ούτε (ειλικρινής).

7. Πες στα Ελληνικά

Усі люди мають якусь професію. Людина обирає професію, яка їй подобається. Ми обираємо професію чи професія обирає нас? Щоб мати гарну роботу, треба робити те, що подобається. Вибір професії залежить від людей, що нас оточують. Економічні тенденції часу також впливають на вибір професії. Я не усний перекладач, я редактор. Мені подобається професія скульптора. Я не хочу бути бухгалтеркою, я хочу стати поліціанткою. Обери професію, що подобається тобі, а не твоїм батькам. Я безробітний/ безробітна. Я професіонал. Я хочу працювати вихователем / вихователькою, секретарем / секретаркою або журналістом / журналісткою.

Λεξιλόγιο

το αντίκτυπο	<i>вплив</i>	πλήρης, -ης, -ες	<i>повний, -а, -е</i>
η σταδιοδρομία	<i>кар'єра</i>	ανασφάλιστος, -η, -ο	<i>небезпечний, -а, -е</i>
το κίνητρο	<i>стимул</i>	ο εργοδότης/ η εργοδότηρια	<i>роботодавець / -иця</i>
η διαίσθηση	<i>інтуїція</i>	ο τεχνίτης/ η τεχνίτρια	<i>ремісник (ім. спільного роду)</i>
ο/η αστυνομικός	<i>поліціант/ -ка</i>	ο/η πυροσβέστης	<i>пожежник/ -ця</i>
ο/η νηπιαγωγός	<i>вихователь / -ка</i>	ο γλύπτης/ η γλύπτρια	<i>скульптор/ -ка</i>
ο/η δασοφύλακας	<i>лісничий (ім. спільного роду)</i>	ο λογιστής/ η λογίστρια	<i>бухгалтер / -ка</i>
ο συντάκτης / η συντάκτρια	<i>редактор / -ка</i>	ο/η διερμηνέας	<i>усний перекладач/ усна перекладачка</i>

Θέμα 3^ο. Τι επάγγελμα να διαλέξω;

1. Διάβασε το κείμενο και πες σε ποιο Επαγγελματικό Τύπο ανήκεις εσύ

Ο John Holland, ο πολύ γνωστός Αμερικανός επιστήμονας λέει ότι όλοι οι άνθρωποι, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα που έχουν, ταξινομούνται σε έξι βασικούς Επαγγελματικούς Τύπους. Έτσι, ο κάθε άνθρωπος, αφού ανακαλύψει τον Επαγγελματικό του Τύπο, μπορεί να διερευνήσει τα διάφορα επαγγέλματα της αντίστοιχης κατηγορίας και να βρει εκείνο στο οποίο έχει περισσότερες **πιθανότητες** να **πετύχει**.

1. Ρεαλιστικός Τύπος. Άνθρωπος με μηχανικές ή αθλητικές ικανότητες. Του αρέσει να εργάζεται με αντικείμενα, μηχανές, **εργαλεία**, φυτά ή ζώα (π.χ. ηλεκτρολόγος, μηχανικός, πιλότος, οδηγός, **γεωργός**, **κτηνοτρόφος**, κ.α.).

2. Διερευνητικός Τύπος. Άνθρωπος που του αρέσει να **παρατηρεί**, να διερευνά, να αναλύει. Συνήθως δεν είναι πολύ κοινωνικό άτομο και **αφιερώνει** πολύ χρόνο στην επιστήμη του (π.χ. βιολόγος, στατιστικολόγος, αναλυτής συστημάτων, μετεωρολόγος, κ.α.).

3. Καλλιτεχνικός Τύπος. Άνθρωπος με αναπτυγμένη την καλλιτεχνική ικανότητα. Έχει μέσα του τη **φλόγα** της δημιουργίας και της προσωπικής έκφρασης. Συνήθως είναι άτομο με μεγάλη φαντασία (π.χ. ηθοποιός, μουσικός, συνθέτης, σχεδιαστής μόδας, γλύπτης, ζωγράφος, κ.α.).

4. Κοινωνικός Τύπος. Άνθρωπος που δείχνει κατανόηση και του αρέσει να βοηθά τους άλλους. Είναι αλtruιστής, συνεργάσιμος, υπεύθυνος και ικανός να παίρνει πρωτοβουλίες όταν χρειάζεται να βοηθήσει τους άλλους (π.χ. κοινωνικός λειτουργός, ψυχολόγος, γιατρός, εκπαιδευτικός, κ.α.).

5. Επιχειρηματικός Τύπος. Άνθρωπος που του αρέσει να **καθοδηγεί** τους άλλους, να παίρνει πρωτοβουλίες, να έχει πολλές **υπευθυνότητες** και να **ασκεί** εξουσία. Είναι άτομο **φιλόδοξο** και θέλει να πετυχαίνει τους στόχους του (π.χ. έμπορος, δικηγόρος, νομικός, διευθυντής επιχειρήσεων, πολιτικός).

6. Συμβατικός Τύπος. Άνθρωπος που προτιμά να ασχολείται με τη συστηματική **διεκπεραιώση** συγκεκριμένων πραγμάτων και εντολών. Του αρέσει η **τακτοποίηση**, η ταξινόμηση, η **αποτελεσματικότητα** των εργασιών που αναλαμβάνει (π.χ. λογιστής, ταμίας, δακτυλογράφος, υπάλληλος τράπεζας, γραμματέας, σερβιτόρος, κ.α.)

Εγώ ανήκω σ ..., γιατί μου αρέσει...

2. Ταξινόμησε τα παρακάτω επαγγέλματα ανά κατηγορία με βάση τον Επαγγελματικό Τύπο

Το επάγγελμα του αστροφυσικού ανήκει στον διερευνητικό τύπο.

αστροφυσικός
αστυνομικός
ασφαλιστής
βιολόγος
γλύπτης
γραφίστας
δάσκαλος
δασοφύλακας
διακοσμητής
διπλωμάτης

επιχειρηματίας
ζωγράφος
θεολόγος
ιερέας
καθηγητής αγγλικών
καλαθοσφαιριστής
κοινωνικός λειτουργός
κολυμβητής
κομμωτής
κοσμετολόγος

νηπιαγωγός
ξεναγός
πιλότος
ποδοσφαιριστής
πυροσβέστης
πωλητής
σχεδιαστής μόδας
φυσικός
φωτογράφος
ψυχολόγος

3. Σκέψου και πες ένα-δύο επίθετα που μπορούν τα ταιριάζουν στα παρακάτω ουσιαστικά

Π.χ. Επάγγελμα: νέο, σοβαρό, εξαιρετικό ...

διακοσμητής εργαλείο	ταктоποίηση υπευθυνότητα	ασφαλιστής κτηνοτρόφος	πιθανότητα φλόγα	τύπος άνθρωπος
-------------------------	-----------------------------	---------------------------	---------------------	-------------------

4. Πες στα Ελληνικά

Усі люди, у залежності від інтересів, поділяються на шість професійних типів. Кожна людина може дослідити, до якого професійного типу вона належить. Щоб дізнатися свій професійний тип, треба дослідити власні уподобання. Я людина, яка має навички занять спортом. Мені подобається працювати з інструментами та механізмами. Мені подобається спостерігати. Я присвячую багато часу науці. Я творча людина й хочу стати дизайнером моди. Я альтруїст, мені подобається допомагати іншим. Я хочу бути соціальним робітником. Мені подобається професія перукаря. Я людина, яка приймає рішення, тому я маю бути дуже відповідальним. Мені подобається порядок. Я дуже хочу стати теологом або священиком. Я належу до реалістичного професійного типу. Я хочу бути тваринником, тому що люблю тварин.

Λεξιλόγιο			
η πιθανότητα	ймовірність	παρατηρώ	спостерігати
πετυχαίνω	досягти успіху	αφιερώνω	присвячувати
το εργαλείο	інструмент	η φλόγα	полум'я
ο/η γεωργός	фермер/-κα	καθοδηγώ	керувати
ο/η κτηνοτρόφος	тваринник/-ця	η υπευθυνότητα	відповідальність
η ταктоποίηση	упорядкування	ασκώ	здійснювати
η αποτελεσματικότητα	ефективність	φιλόδοξος, -η, -ο	амбіційний, -а, -е
ο ασφαλιστής /η ασφαλίστρια	страховий агент (ім. спільного роду)	ο/η επιχειρηματίας	підприємець/-ниця
ο διακοσμητής /η διακοσμήτρια	декоратор/-κα, дизайнер/-κα	η διεκπεραίωση	виконання, здійснення
ο ιερέας	батюшка	ο κομμωτής/η κομμώτρια	перукар/-κα
καλλιτεχνικός, -ή, -ό	артистичний, -а, -е	συμβατικός, -ή, -ό	традиційний, -а, -е канцелярський, -а, -е

Θέμα 4^ο. Τι επάγγελμα θα μπορούσα να εξασκώ;

1. Διάβασε, σκέψου και πες, τι επάγγελμα θα μπορούσαν να εξασκούν η Έφη, ο Αργύρης, ο Παναγιώτης και η Έλενα;

Η Έφη είναι κοινωνική και της αρέσει να έρχεται σε επαφή με κόσμο. Έχει πολλές γνωριμίες αλλά λίγους καλούς φίλους. Είναι πολύ **δραστήρια** και έχει πολλά ενδιαφέροντα και ασχολίες. Της αρέσει να ταξιδεύει και να γνωρίζει καινούριες χώρες. Απολαμβάνει, επίσης, τη **χειροτεχνία** και φτιάχνει **χειροποίητα** κοσμήματα.

Ο Αργύρης είναι άτομο δυναμικό, με μαθηματική και αναλυτική σκέψη, **ικανό** να βρίσκει λύσεις σε σχετικά προβλήματα. Επίσης, έχει επικοινωνιακές και **ηγετικές** δεξιότητες. Ακόμη, είναι σε θέση να παίρνει αποφάσεις συχνά κάτω από **πιεστικές** συνθήκες.

Ο Παναγιώτης είναι άτομο καλά οργανωμένο, τυπικό, **συνεπές**, προσεκτικό και πολύ συγκεντρωμένο. Είναι σε θέση να χειρίζεται διάφορα καθήκοντα και να κάνει ταυτόχρονα εργασίες σε **αυστηρά** χρονοδιαγράμματα. Επίσης, έχει υψηλό αίσθημα ευθύνης.

Η Έλενα έχει **γλωσσικές** ικανότητες και **άνεση** στην προφορική και γραπτή έκφραση, αποφασιστικότητα, οργάνωση, **αυτοπεποίθηση** και ετοιμότητα να απαντά και να **επιχειρηματολογεί**, ψυχική αντοχή, ψυχραιμία, και **εφευρετικότητα**.

Η Έφη θα μπορούσε να εξασκεί ...

Ο Αργύρης ... Ο Παναγιώτης ... Η Έλενα ...

2. Σημείωσε με Χ το βαθμό στον οποίο νομίζεις ότι έχεις το καθένα από τα πιο κάτω χαρακτηριστικά της προσωπικότητας: 1-καθόλου, 2-λίγο, 3-έτσι κι έτσι, 4-αρκετά, 5-πολύ

Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας	1	2	3	4	5
1. Ικανός /-ή να φτιάχνω πράγματα με τα χέρια μου					
2. Αρχηγός					
3. Αποφασίζω με τη λογική, όχι με το συναίσθημα					
4. Ικανός /-ή να πείθω τους άλλους					
5. Περιεργός /-η για μάθηση, για έρευνα					
6. Καλός /-ή στην επικοινωνία					
7. Δραστήριος / -α - ενεργητικός / -ή					
8. Προσγειωμένος /-η (приземлений/-a)					
9. Συναισθηματικός /-ή (емоційний/-a)					
10. Φιλόδοξος /-η (честолюбний/-a)					
11. Οργανωτικός /-ή (організований/-a)					
12. Κοινωνικός /-ή (соціальний/-a)					
13. Αποφασιστικός /-ή (рішучий/-a)					
14. Φιλότεχνος /-η (який/яка любить мистецтво)					
15. Κάποιος που χαίρεται να βοηθά τους άλλους					
16. Πρακτικός /-ή					
17. Παρατηρητικός /-ή (спостережливий/-a)					

18. Τολμηρός / -ή (відважний/-а)					
19. Μοναχικός / -ή (самотній/-я)					
20. Εργατικός / -ή (працьовитий/-а)					

3. Με βάση τις απαντήσεις που έδωσες ονόμασε μερικά επάγγελα που είναι κατάλληλα και μερικά που δεν είναι κατάλληλα για σένα

Πιστεύω ότι για μένα τα πιο κατάλληλα επαγγέλματα είναι ..., γιατί ... (γιατί είμαι ...)

4. Σκέψου μερικά ουσιαστικά που θα ταίριαζαν στα παρακάτω επίθετα

Αποφασιστικός ...	Παρατηρητικός ...
Δραστήριος ...	Περίεργος ...
Ευεργετικός ...	Πρακτικός ...
Εργατικός ...	Προσγειωμένος ...
Ικανός ...	Συναισθηματικός ...
Κοινωνικός ...	Τολμηρός ...
Μοναχικός ...	Φιλόδοξος ...
Οργανωτικός ...	Φιλότεχνος...

5. Πες στα Ελληνικά

Мені подобається спілкуватися зі світом. Я дуже діяльна й завжди щось роблю. Мені подобається подорожувати. Я здатний знаходити рішення всіх проблем. Я уважна та послідовна людина. Я можу одночасно робити декілька справ, тому що я працьовитий. У мене високе почуття обов'язку. У мене здібність до писемного та усного вираження. Я дуже люблю мистецтво. У неї добрі мовні здібності, а ще вона дуже емоційна. Він здатний переконувати інших і дуже честолюбний. Анна дуже цікавиться навчанням. Марина дуже організована та практична людина. Я спостережлива та рішуча людина. Мені подобається допомагати іншим.

Λεξιλόγιο

δραστήριος, -η, -ο	діяльний, -а, -е	ηγετικός, -ή, -ό	керівний, -а, -е
η χειροτεχνία	ремісництво	πιεστικός, -ή, -ό	який тисне
χειροποίητος, -η, -ο	ручної роботи	συνεπής, -ής, -ές	послідовний, -а, -е
η αυτοπεποίθηση	впевненість	αυστηρός, -ή, -ό	суворий, -а, -е
η εφευρετικότητα	винахідливість	η άνεση	комфорт
επιχειρηματολογία	сперечатися	η ικανότητα	здатність
ικανός, -ή, -ό	здатний, -а, -е	χειρίζομαι	опрацьовувати
πείθω	переконувати	περίεργος, -η, -ο	допитливий, -а, -е

Θέμα 5^ο. Ποιο επάγγελμα σου ταιριάζει;

1. Διάβασε το κείμενο και πες: σωστό ή λάθος

Για πολλούς ανθρώπους είναι δύσκολο να βρουν τι θα σπουδάσουν. Είναι ακόμη πιο δύσκολο να βρουν το επάγγελμα που θα κάνουν. Οι γονείς, πολλές φορές, θέλουν τα παιδιά τους να κάνουν το επάγγελμα που αρέσει σε αυτούς.

Σημαντικά για την επιλογή επαγγέλματος είναι:

1. Τα ταλέντα, οι ικανότητες και οι δυνατότητες που έχει κάποιος.
2. Τι, τελικά, αρέσει σε κάποιον να κάνει.
3. Ο μισθός και οι δυνατότητες για μια πιο καλή θέση εργασίας.
4. Η ικανοποίηση των προσωπικών επιθυμιών.
5. Το ωράριο, ο χώρος, οι συνθήκες εργασίας και οι άνθρωποι με τους οποίους εργάζεται μαζί.
6. Οι δυνατότητες που δίνει κάθε επάγγελμα για να βρει κανείς δουλειά.

Σωστό ή Λάθος: Δικαιολόγησε την απάντησή σου

- 1) Πολλοί άνθρωποι δεν μπορούν να βρουν εύκολα τι επάγγελμα θέλουν να εξασκήσουν.
- 2) Τα παιδιά ποτέ δεν δέχονται πίεση από τους γονείς τους για την επιλογή του επαγγέλματος.
- 3) Είναι πολύ σημαντικό να κάνεις αυτά που σου αρέσουν.
- 4) Ο μισθός δεν έχει σημασία για την επιλογή του επαγγέλματος.

2. Σκέψου και πες, σε ποιο επάγγελμα ανταποκρίνονται οι παρακάτω δραστηριότητες

- ξενοδόχος • υδραυλικός • κηπουρός • αστροφυσικός • ηθοποιός
- συντάκτης • μηχανικός αυτοκινήτων • γιατρός •

1. Φυτεύω λουλούδια
2. Υποδέχομαι κόσμο σε ένα ξενοδοχείο
3. Αλλάζω τα λάδια κάποιου αυτοκινήτου
4. Διορθώνω την ορθογραφία κάποιου κειμένου
5. Εξετάζω κάποιο ασθενή με το στηθοσκόπιο
6. Μελετώ τις κινήσεις των αστεριών
7. Παιζώ έναν ρόλο
8. Επισκευάζω σωλήνες

3. Πες τι κάνει ένας επαγγελματίας όταν εξασκεί το επάγγελμά του

Π.χ.: Ένας αγρονόμος εκτελεί τοπογραφικές εργασίες.

Ένας φούρναρης ψήνει ψωμί.

αγρονόμος	δικηγόρος	σεναριογράφος
φούρναρης	ζαχαροπλάστης	συντάκτης
αρχιτέκτονας	ηθοποιός	τραγουδιστής
δημοσιογράφος	λογιστής	υδραυλικός
διαιτολόγος	μηχανικός αυτοκινήτων	φωτομοντέλο
διερμηνέας	οδοντίατρος	χορευτής
δικαστής	πολιτικός μηχανικός	χτίστης

4. Διάβασε το ποίημα της Χάρης Σακελλαρίου.

Μπορείς να το μεταφράσεις στη γλώσσα σου; Κάνε μια προσπάθεια!

Ο χτίστης

Έξω φιλοβρέχει,
φυσάει και χιονίζει,
μα για μας ο χτίστης
ζεστό σπιτάκι χτίζει.

Έξω κάνει ζέστη,
τον κόσμο ο ήλιος ψήνει,
μα για μας ο χτίστης
δροσάτο σπίτι στήνει.

Ψήλωσε το σπίτι.
Μπαίνει η στέγη. Πάει.
Τώρα δε μας νοιάζει,
κι ας βρέχει κι ας φυσάει!..

5. Θυμήσου πώς κλίνονται τα επίθετα: αρσενικά σε -ης, -ας / θηλυκά σε -α, -ου/ ουδέτερα σε -ικο, -άδικο και κλίνε τα παρακάτω

Ο φοβητσιάρης - η φοβητσιάρα - το φοβητσιάρικο, ο μαυρομάτης - η μαυρομάτα - το μαυρομάτικο, ο υπναράς - η υπναρού - το υπναράδικο.

6. Συμπλήρωσε τις προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στις παρενθέσεις στον σωστό τύπο

Αυτή η υπάλληλος είναι (μαυρομάτης). Ο Αργύρης είναι (υπναράς) και δεν μπορεί να βρει δουλειά, που να του ταιριάζει. Τα (φοβητσιάρης) παιδιά πιέζονται από τους γονείς τους για την επιλογή του επαγγέλματος.

7. Πες στα Ελληνικά

Яка професія мені підходить? Мені подобається спілкуватися з дітьми, а тому мені підходить професія вчительки або виховательки. У мене є талант спілкування, а тому я можу бути адвокатом, перекладачкою, дієтологом. Мені підходить професія бухгалтера, тому що я не люблю спілкуватися з людьми. Я хочу бути журналістом. Мені не подобається заробітна платня вчителя. Діти підпадають під вплив батьків, коли обирають професію. Я мала бажання бути актрисою, але батьки наполягли, щоб я стала усною перекладачкою. Для мене важливо робити те, що мені подобається. Для вибору професії мають значення талант, здібності та заробітна платня.

Λεξιλόγιο

η ικανοποίηση	задоволення	το στηθοσκόπιο	стетоскоп
η επιθυμία	бажання	η κίνηση	рух
ο φούρναρης /η φουρνάρισσα	пекар/-ка	δε μας νοιάζει	нам усе одно
ο χτίστης/η χτίστρια	будівельник/-ця	ταιριάζω	підходить
δροσάτος,-η, -ο	прохолодний, -а, -е	στήνω	споруджувати
η στέγη	дах		

Θέμα 6^ο. Σωματικά χαρακτηριστικά και Επάγγελμα

1. Διάβασε το κείμενο και μετά σημείωσε με X το βαθμό στον οποίο νομίζεις ότι σε αντιπροσωπεύει η κάθε μια από τις πιο κάτω προτάσεις: 1-καθόλου, 2-λίγο, 3-έτσι κι έτσι, 4-αρκετά, 5-πολύ

Τα σωματικά μας δεδομένα έχουν ιδιαίτερη σημασία για την εικόνα που εμείς σχηματίζουμε για τον εαυτό μας, αλλά και την εικόνα που σχηματίζουν οι άλλοι για μας. Το σώμα μας είναι το πιο **εμφανές** μέρος του εαυτού μας.

Διαφορετικά άτομα έχουν διαφορετική σωματική αντοχή, επίπεδο υγείας και διαφορετικές δεξιότητες. **Άμεση** σχέση με τα σωματικά μας χαρακτηριστικά έχει και το επάγγελμα που θα επιλέξουμε. Για παράδειγμα, δεν μπορεί κάποιος με κακή **όραση** να γίνει **αξιωματικός** στρατού, ούτε κάποιος που **υποφέρει** με την καρδιά του να διαλέξει ένα επάγγελμα που **απαιτεί αυξημένη** σωματική κούραση.

Σωματικά δεδομένα	1	2	3	4	5
1. Άτομο με αυξημένες ακουστικές δυνατότητες					
2. Άτομο με καλή γενική σωματική κατάσταση					
3. Άτομο που αντέχει στα συχνά αεροπορικά ταξίδια					
4. Άτομο με αυξημένη μυϊκή δύναμη					
5. Άτομο με οξεία όραση					
6. Άτομο με αυξημένη αντοχή στις καιρικές συνθήκες					
7. Άτομο φιλάσθενο					

2. Με βάση τις απαντήσεις που έδωσες, πες μερικά επαγγέλματα που νομίζεις πως θα πρέπει να αποφύγεις ή να εξασκήσεις

Π.χ.: Πιστεύω ότι είμαι άτομο με αυξημένη μυϊκή δύναμη, γι' αυτό θα μπορούσα να είμαι καλαθοσφαιριστής, κολυμβητής, μαραθωνοδρόμος, ποδοσφαιριστής ή πυροσβέστης. Δε θέλω να είμαι μουσικός ή τραγουδιστής.

3. Πες ένα-δύο σωματικά/βιολογικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχουν οι πιο κάτω επαγγελματίες

Π.χ.: Ένας σερβιτόρος πρέπει να έχει αυξημένη μυϊκή δύναμη και οξεία όραση.

σερβιτόρος
εκπαιδευτικός
πυροσβέστης
γυμναστής

πλότος
χειρουργός
ποδοσφαιριστής
φωτομοντέλο

δικαστής
κοσμετολόγος
μαθηματικός
αεροσυνοδός

4. Θυμήσου!

Ενικός αριθμός					
αρσενικό		θηλυκό		ουδέτερο	
ονομ.	ο ενδιαφέρων	η ενδιαφέρουσα	το ενδιαφέρον	ο ενδιαφέρων	η ενδιαφέρουσα
γεν.	του ενδιαφέροντος	της ενδιαφέρουσας	του ενδιαφέροντος	του ενδιαφέροντος	της ενδιαφέρουσας
αιτ.	τον ενδιαφέροντα	την ενδιαφέρουσα	το ενδιαφέρον	τον ενδιαφέροντα	την ενδιαφέρουσα
κλητ.	ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα	ενδιαφέρον	ενδιαφέρων	ενδιαφέρουσα
Πληθυντικός αριθμός					
ονομ.	οι ενδιαφέροντες	οι ενδιαφέρουσες	τα ενδιαφέροντα	οι ενδιαφέροντες	οι ενδιαφέρουσες
γεν.	των ενδιαφερόντων	των ενδιαφερουσών	των ενδιαφερόντων	των ενδιαφερόντων	των ενδιαφερουσών
αιτ.	τους ενδιαφέροντες	τις ενδιαφέρουσες	τα ενδιαφέροντα	τους ενδιαφέροντες	τις ενδιαφέρουσες
κλητ.	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες	ενδιαφέροντα	ενδιαφέροντες	ενδιαφέρουσες

5. Κλινε τα επίθετα

Δευτερεύων (*вторинний*), επείγων (*терміновий*), μέλλων (*майбутній*), πρωτεύων (*первинний*).

6. Βάλε τα επίθετα στη σωστή μορφή

δευτερεύ... ρόλος	επείγ... καταστάσεις	επείγ... τηλεγράφημα
δευτερεύ... σημασία	επείγ... ανάγκη	μέλλ... σύζυγος
δευτερεύ... αποτέλεσμα	επείγ... προβλήματα	μέλλ... ζωή

7. Πες στα Ελληνικά

На вибір професії впливає фізичний стан людини. Люди мають різний ступінь витривалості. Я не витримую часті подорожі ані літаком, ані автобусом. Кожен військовий офіцер має гарний фізичний стан. Професія хірурга потребує фізичної витривалості. Я хочу бути стюардесою. На жаль, мій брат – хвороблива людина.

Термінове повідомлення. Майбутні студенти. Вторинна інформація. Майбутнє життя. Цікава пропозиція. Первинний документ. Термінова новина. Безпосереднє значення. Гострий розум. М'язова сила. Цікава людина.

Λεξιλόγιο

εμφανής, -ής, -ές	видимий, -а, -е	υποφέρω	страждати
άμεσος, -η, -ο	безпосередній, -я, -є	απαιτώ	потребувати
αυξημένος, -η, -ο	підвищений, -а, -е	μυϊκός, -ή, -ό	м'язовий, -а, -е
ο/η αξιωματικός	офіцер /-ка	οξύς, -εία, -ύ	гострий, -а, -е
φιλάσθενος, -η, -ο	хворобливий, -а, -е	ο σερβιτόρος / η σερβιτόρα	офіціант/ -ка
ο/η αεροσυνοδός	стюард, стюардеса	η όραση	зір

Θέμα 7^ο. Πνευματικά χαρακτηριστικά και Επάγγελμα

1. Διάβασε το κείμενο και μετά σημείωσε με Χ το βαθμό στον οποίο νομίζεις ότι είσαι ικανός: 1-καθόλου, 2-λίγο, 3-έτσι κι έτσι, 4-αρκετά, 5-πολύ

Τα άτομα διαφέρουν στο βαθμό που διαθέτουν διάφορες πνευματικές ικανότητες. Για παράδειγμα ένα άτομο έχει **αναπτυγμένη** περισσότερο τη μαθηματική ικανότητα, ενώ ένα άλλο τη γλωσσική ικανότητα (προφορική ή τη γραπτή έκφραση).

Επαγγέλματα που **σχετίζονται** π.χ. με τη μηχανολογία, τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τη λογιστική κ.α. απαιτούν αναπτυγμένη ικανότητα στα μαθηματικά, ενώ αντίθετα επαγγέλματα που σχετίζονται με τη φιλολογία, τα παιδαγωγικά, τη νομική, κ.α. απαιτούν αναπτυγμένη ικανότητα στο γραπτό ή στον προφορικό λόγο.

Πόσο ικανός νομίζεις ότι είσαι στο να:	1	2	3	4	5
1. Θυμάσαι πρόσωπα και πράγματα (γεγονότα, ημερομηνίες)					
2. Σκέφτεσαι γρήγορα					
3. Μαθαίνεις μια ξένη γλώσσα					
4. Προσανατολίζεσαι μέσα στο χώρο					
5. Επισκευάζεις αντικείμενα (μηχανές, συσκευές, έπιπλα κλπ.)					
6. Πείθεις τους άλλους να συμφωνούν μαζί σου					
7. Οργανώνεις τους άλλους					
8. Βοηθάς τους άλλους					
9. Συμφιλιώνεις ανθρώπους					
10. Χρησιμοποιείς τους αριθμούς					

2. Με βάση τις απαντήσεις που έδωσες πες μερικά επαγγέλματα που είναι κατάλληλα και μερικά που δεν είναι κατάλληλα για σένα

*Π.χ.: Πιστεύω ότι είμαι άτομο που εύκολο οργανώνει τους άλλους, γι' αυτό θα μπορούσα να είμαι ...
Δε θέλω να είμαι ...*

3. Διάβασε τον παρακάτω διάλογο και πες, ποιες πνευματικές ικανότητες έχει ο υπάλληλος της εταιρείας "Άμεση Δράση Υπολογιστών"

ο φορητός υπολογιστής= το λάπτοπ=

- "Άμεση Δράση Υπολογιστών", καλημέρα σας, πώς μπορώ να σας βοηθήσω;
- Καλημέρα σας! Χάλασε ο υπολογιστής μου.
- Έχετε φορητό υπολογιστή;
- Ναι, λάπτοπ έχω, και μάλιστα καινούριο.
- Τότε το πρόβλημα το καλύπτει η εγγύηση σας. Μπορείτε να το πάτε εκεί που το αγοράσατε.

- Όχι, όχι τόσο καινούριο. Περίπου δυόμιση χρόνια τον έχω... ακούστε το πρόβλημα είναι μεγάλο.
- Πείτε μου.
- Τον ανοίγω, μπαίνω στα έγγραφά μου και μετά από ένα τέταρτο κλείνει. Προσπαθώ να τον ανοίξω πάλι, ανοίγει και μετά από περίπου δέκα λεπτά με ένα τέταρτο κλείνει.
- Όπως το ακούω, θα πρέπει να τον φέρετε από εδώ. Μήπως, όμως, θέλετε να έρθει συνεργάτης μας στο σπίτι σας; Αν έρθει συνεργάτης στο σπίτι σας, όμως, χρεώνεστε παραπάνω. Μπορούμε να στείλουμε κάποιον αμέσως!
- Όχι, όχι... σας ευχαριστώ. Θα έρθω ο ίδιος. Ποιες είναι οι ώρες λειτουργίας;
- Για επισκευές το απόγευμα, πέντε με εννιά, κάθε μέρα.
- Ωραία!
- Και, κύριε...
- Ναι;
- Σας παρακαλώ να μην τον ανοίξετε ξανά μέχρι να μας τον φέρετε.
- Εντάξει, σας ευχαριστώ, γεια σας.
- Γεια σας, εμείς σας ευχαριστούμε.

4. Σκέψου και πες ένα-δύο επίθετα που μπορούν τα ταιριάζουν στα παρακάτω ουσιαστικά

Π.χ., Επάγγελμα: νέο, σοβαρό, εξαιρετικό ...

επάγγελμα	ικανότητα	λάμπρο	συνεργάτης	βαθμός
υπολογιστής	έκφραση	πρόβλημα	επισκευή	παράδειγμα
χαρακτηριστικό	γλώσσα	έγγραφο	μέρα	δράση

5. Πες στα Ελληνικά

Люди відрізняються один від одного інтелектуальними здібностями. У мене розвинені мовні здібності. В Аргентині розвинуті математичні здібності. Я легко запам'ятовую факти й дати. Мені подобається ремонтувати приладдя та меблі. Професії, пов'язані з інженерією, вимагають математичних здібностей. Професії, пов'язані з педагогікою, потребують філологічних здібностей. Я легко орієнтуюсь у просторі. У мене зламався ноутбук. Гарантія покриває цю проблему. Віднесіть цей ноутбук туди, де його придбали.

Λεξιλόγιο

πνευματικός, -ή, -ό	інтелектуальний, -а, -е	η εγγύηση	гарантія
αναπτυγμένος, -η, -ο	розвинутий / розвинений, -а, -е	χαλώ	ламатися
προσανατολίζομαι	орієнтуватися	συμφλιώνω	примиряти
καλύπτω	покривати	το έγγραφο	документ
σχετίζομαι	мати відношення	ο συνεργάτης / η συνεργάτισσα	співробітник/-ця
επισκευάζω	ремонтувати	η επισκευή	ремонт

Θέμα 8^ο. Πράσινα επαγγέλματα

1. Βάλε τις φράσεις στη σειρά ώστε να γίνει διάλογος

	- Οι απαιτούμενες δεξιότητες είναι οι εξής: φυσική αντοχή και μυϊκή δύναμη, αγάπη για τη φύση, προσεκτικότητα , διοικητικές ικανότητες, πνεύμα συνεργασίας και επικοινωνίας, υπολογιστική ικανότητα, μηχανική ικανότητα, επικοινωνιακές δεξιότητες, υψηλό αίσθημα ευθύνης.
	- Οι θέσεις εργασίας οι οποίες συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος ονομάζονται "πράσινα επαγγέλματα".
1	- Τι σημαίνει ο όρος "πράσινα επαγγέλματα";
	- Κατηγοριοποιούνται στους εξής τομείς: Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, μεταλλεία , δάση (Πρωτογενής τομέας) Βιομηχανία, κατασκευές (Δευτερογενής τομέας) Εμπόριο, υπηρεσίες (Τριτογενής τομέας) Υπηρεσίες πνευματικού χαρακτήρα, παροχή συμβουλών και πληροφοριών, έρευνα κτλ. (Τεταρτογενής τομέας).
	- Γεωπόνος φυτικής παραγωγής, γεωργός βιολογικής γεωργίας, κτηνοτρόφος βιολογικής κτηνοτροφίας, μελισσοκόμος βιολογικής μελισσοκομίας, πωλητής οικολογικών τροφίμων, τεχνολόγος αντιρρύπανσης κ.λπ.
	- Τι επαγγέλματα είναι;
	- Πώς κατηγοριοποιούνται αυτά τα επαγγέλματα;
	- Ποιες δεξιότητες πρέπει να έχει ένας "πράσινος επαγγελματίας";

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Ποια επαγγέλματα ονομάζονται "πράσινα";
- 2) Σε πόσους τομείς κατηγοριοποιούνται τα "πράσινα επαγγέλματα";
- 3) Ποιες δεξιότητες πρέπει να έχει ένας επαγγελματίας, που ασχολείται με "πράσινα επαγγέλματα";
- 4) Με τι ασχολείται ένας πωλητής οικολογικών τροφίμων;

3. Αντιστοιχίσε τις προτάσεις των δύο στηλών και μάθε τα χαρακτηριστικά παραδείγματα "πράσινων" δραστηριοτήτων

<ol style="list-style-type: none"> 1) πράσινες 2) παραγωγή οικολογικών 3) υλικά φιλικά προς 4) προώθηση του 5) εφαρμογή συστημάτων 6) ανακύκλωση 7) κατασκευή 8) προώθηση νέων 9) ενημέρωση πολιτών 	5-B	<ol style="list-style-type: none"> A) καθαρών τεχνολογιών B) περιβαλλοντικής διαχείρισης και ελέγχου Γ) οικολογικών κτιρίων Δ) το περιβάλλον Ε) σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος Ζ) οικότουρισμού Η) θέσεις εργασίας Θ) αποβλήτων Ι) και βιολογικών προϊόντων
---	------------	--

4. Συμπλήρωσε τις προτάσεις βάζοντας τα επίθετα στις παρενθέσεις στον σωστό τύπο

1) ... (πράσινος) οικονομία είναι αυτή που οδηγεί σε βελτίωση της ... (ανθρώπινος) ευημερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης, ενώ μειώνει σημαντικά τους ... (περιβαλλοντικός) κινδύνους και τις ... (οικολογικός) ελλείψεις.

2) Τις ... (τελευταίος) δεκαετίες, Αμερικανοί νομοθέτες, πολίτες και επιχειρήσεις ανακαλύπτουν ... (ποικίλος) τρόπους για να γίνουν περισσότερο ... ("πράσινος"), ελπίζοντας να διατηρήσουν τις ... (φυσικός) πηγές της γης και ταυτόχρονα και τον ... (καλός) τρόπο ζωής μας.

3) ... (καθαρός) τεχνολογίες θεωρούνται αυτές που σχετίζονται με τις ... (ανανεώσιμος) πηγές ενέργειας, την ανακύκλωση αποβλήτων κ.ά.

4) ... (πράσινος) απασχόληση είναι οποιαδήποτε ενασχόληση, με τη λειτουργία ... (χαρακτηριστικός) δραστηριοτήτων σχετικών με το περιβάλλον, που προκαλεί τη βελτίωση των... (περιβαλλοντικός) αγαθών είτε την παροχή υπηρεσιών ... (φιλικός) για το περιβάλλον.

5. Πες στα Ελληνικά

Зелені професії, зелені робочі місця, зелена економіка, зелена зайнятість, професії поділяються на сектори, захист довкілля, вторинний сектор, служби інтелектуального характеру, просування екотуризму, питання захисту довкілля, система управління та контролю за довкіллям, будівництво екологічних будівель, суспільна справедливість, джерела енергії, переробка відходів.

Зелені професії поділяються на чотири категорії. Мій батько – продавець органічних продуктів. Я хочу займатися органічним бджільництвом. Зелена економіка значно знижує екологічні ризики. Чисті технології розглядаються як ті, що пов'язані з відновлюваними джерелами енергії.

Λεξιλόγιο

η προσεκτικότητα	υважність, акуратність	το μεταλλείο	γεολογική розвідка
κατηγοριοποιούμαι	поділятися на категорії	η αντιρρόπηση	протидія забрудненню
η αλιεία	рибальство	ο/η γεωπόνος	агроном/-ка
πρωτογενής, -ής, -ές	первинний, -а, -е	ο τομέας	сектор
ο/η μελισσοκόμος	бджоляр /-ка	συμβάλλω	сприяти
η ευημερία	процвітання	η δικαιοσύνη	справедливість
διατηρώ	підтримувати	τα απόβλητα	відходи
η απασχόληση	зайнятість	η ενασχόληση	заняття, професія
η προώθηση	просування	η εφαρμογή	застосування
η ενημέρωση	ознайомлення	η διαχείριση	управління
βιολογικός, -ή, -ό	органічний, -а, -е	ο έλεγχος	контроль

Θέμα 9^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις το παρακάτω κείμενο

Το οικογενειακό περιβάλλον, η οικογενειακή παράδοση και κουλτούρα, παίζουν σημαντικό ρόλο στην επιλογή του επαγγέλματος που διαλέγουμε να κάνουμε στην ζωή μας. Συχνά το επάγγελμα του πατέρα, της μητέρας, η οικογενειακή επιχείρηση, είναι μια αξιόλογη και ενδιαφέρουσα προοπτική για το επαγγελματικό μέλλον των νέων.

Είναι επίσης γεγονός, ότι αρκετοί γονείς συνεχίζουν να επιβάλλουν στα παιδιά τους τις δικές τους επιθυμίες ή να προβάλλουν τα δικά τους **απωθημένα**, όσον αφορά τις σπουδές και το επάγγελμα που θα ακολουθήσουν. Πολλοί νέοι/νέες πνέζονται πάρα πολύ να σπουδάσουν μια από τις επιστήμες που θεωρούνται ότι αποτελούν το εισιτήριο για κοινωνική και οικονομική **άνοδο**, όπως γιατρός, μηχανικός, δικηγόρος ή να ακολουθήσουν το οικογενειακό επάγγελμα. Αλλά, στη σημερινή εποχή, πολύ συχνά αυτού του τύπου η πίεση έχει το ακριβώς αντίθετο αποτέλεσμα από το **επιδιωκόμενο**. Οι νέοι δηλαδή λειτουργούν αρνητικά ή και ανατρεπτικά απέναντι στις παλαιότερες γενιές και ιδιαίτερα απέναντι σε γονείς με υπερπροστατευτική συμπεριφορά. Ενώ πολλές φορές οι γονείς μπορεί και να έχουν δίκιο όταν επιμένουν για την επιλογή μιας ορισμένης καριέρας για τα παιδιά τους, το δίκιο αυτό όμως το χάνουν εξαιτίας του επίμονου και **πατερναλιστικού** τρόπου με τον οποίο θέλουν να την επιβάλουν.

Τέλος, για να είμαστε ρεαλιστές, δε θα πρέπει να παραγνωριστεί και ο ρόλος των οικονομικών δυνατοτήτων που έχει κάθε οικογένεια για τις σπουδές των παιδιών της. Για να αναφερθούμε σε ένα πρακτικό και μόνο ζήτημα, ο τόπος που είναι εγκαταστημένη μια σχολή, θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη για υποψήφιους των οποίων οι οικογένειες δεν έχουν μεγάλες οικονομικές δυνατότητες.

2. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Σε ποιο Επαγγελματικό Τύπο ανήκεις;
2. Με τι θέλεις να ασχοληθείς;
3. Γιατί διάλεξες αυτό το επάγγελμα και όχι κάποιο άλλο;
4. Τα σωματικά σου χαρακτηριστικά κάνουν για το επάγγελμα που επέλεξες;
5. Ποιες πνευματικές ικανότητες απαιτεί το μελλοντικό σου επάγγελμα;
6. Οι γονείς σου συνέβαλαν με κάποιο τρόπο στην επιλογή του επαγγέλματος;
7. Κατά τη γνώμη σου, ο μισθός έχει σημασία για την επιλογή του επαγγέλματος;
8. Ποια επαγγέλματα δεν είναι κατάλληλα για σένα και γιατί;
9. Θα ήθελες να ασχοληθείς με "πράσινα επαγγέλματα"; Γιατί;

3. Να αντιστοιχίσεις τις παρακάτω στήλες*Επαγγελματικοί τομείς*

Γεωργία
 Τουρισμός
 Τηλεόραση
 Νοσοκομείο
 Τράπεζα
 Εταιρία
 Εκπαίδευση

Επαγγέλματα

ο/η οδοντίατρος, ο/η γιατρός, ο νοσοκόμος / η νοσοκόμα.
 ο/η δημοσιογράφος, ο/η φωτογράφος, ο/η ηθοποιός.
 ο/η πωλητής, ο/η υπάλληλος, ο λογιστής/η λογίστρια.
 ο/η διερμηνέας, ο/η ξεναγός, ο/η υπάλληλος ξενοδοχείου.
 ο καθηγητής/η καθηγήτρια, ο/η νηπιαγωγός, ο/η χημικός.
 ο/η γεωργός, ο/η δασοφύλακας, ο/η κτηνοτρόφος.
 ο διευθυντής / η διευθύντρια, ο/η ταμίας, ο/η γραμματέας.

4. Να σχηματίσεις έναν διάλογο με τον διπλανό/ την διπλανή σου

..., ποιο επάγγελμα αποφάσισες
 να ακολουθείς στο μέλλον;

Γιατί διάλεξες αυτό το επάγγελμα και όχι κάποιο άλλο; Θέλω να γίνω / Αποφάσισα ...

Τι λέει η διαίθησή σου, αυτό το επάγγελμα θα έχει ζήτηση στο μέλλον; Εάν ναι, δικαιολόγησε.

5. Να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά, να διαβάσεις και να μεταφράσεις τις προτάσεις

Η, επιλογή, ενός, αποτελεί, σημαντική, καθώς, μια, πολύ, πρόκειται, απόφαση, καθοριστική, για, επαγγέλματος, το, μέλλον, υπόθεση, για, μια.

Πολλοί, δε, θα, να, για, το, μαθητές, επάγγελμα, που, αποφασίσουν, ακολουθήσουν, μπορούν.

Κάθε, έχει, τα, δικά, τις, του, άνθρωπος, ιδιαιτερότητες, δικές, και, του, προτερήματα.

Σε, που, ακολουθεί, περιπτώσεις, το, επάγγελμα, ταιριάζει, με, το, την, προσωπικότητα, και, πολλές, το, σιλ, του, κάποιος, δεν, χαρακτήρα.

6. Να παρουσιάσεις στην τάξη το επάγγελμα που θα ήθελες να ακολουθήσεις, εξηγώντας γιατί το επέλεξες

Θέλω να σας παρουσιάσω ένα επάγγελμα που ...

Νομίζω ότι με αυτό το επάγγελμα θα αποκτήσω ...

Πιστεύω, ότι είμαι ικανός / (έχω ικανότητες) για ...

Κατά τη γνώμη μου, αυτό το επάγγελμα προσφέρει στους ανθρώπους ...

Λεξιλόγιο

αποθημένα	будь-яка неприємна або неприйнятна думка	η άνοδος	підйом, сходження
πατερναλιστικός, -ή, -ό	патерналістський, -а, -е	επιδιωκόμενο	бажаний, -а, -е

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η.

ΥΓΙΕΙΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΖΩΗΣ

Θέμα 1^ο. Πόσο υγιεινός είναι ο τρόπος της ζωής σου;

1. Διάβασε το κείμενο και κάνε το τεστ

Πιστεύεις ότι ξέρεις όλα όσα χρειάζονται για να είσαι υγιής; Τρως σωστά, γυμνάζεσαι και ακολουθείς τις σωστές **συνήθειες**; Κάνε το τεστ και θα **διαπιστώσεις** πόσο υγιεινός είναι ο τρόπος της ζωής σου.

1. Το πρωινό σου είναι ...

- α) χάσιμο χρόνου
- β) ένα **πολύ δημητριακά** και ένα **φλιτζάνι τσάι**
- γ) ένα γιαούρτι
- δ) βραστό αυγό με μια φέτα ψωμί

2. Διάλεξε ένα γεύμα

- α) σάντουιτς με τυρί και ντομάτα
- β) μακαρόνια με σάλτσα
- γ) σαλάτα με κοτόπουλο
- δ) **σουσι**

3. Η καθημερινή γυμναστική σου είναι ...

- α) τρέξιμο μέχρι τη στάση για να προλάβεις το λεωφορείο
- β) μαθήματα στο σχολείο
- γ) αεροβική ή λίγα **βάρη**
- δ) προπόνηση για μαραθώνιο

4. Διάλεξε ένα ρόφημα

- α) ένα **ενεργειακό ποτό**
- β) μια Κόκα Κόλα
- γ) ένας χυμός
- δ) ένα νερό

5. Όταν θέλεις να σου περάσει το στρες ...

- α) τρως πολύ φαγητό
- β) συζητάς προβλήματα με τους φίλους σου
- γ) ακούς μουσική
- δ) κάνεις βόλτα

2. Δες αν ο τρόπος της ζωής σου είναι υγιεινός

Αν έχεις επλέξει ...

Περισσότερα α)

Ο τρόπος της ζωής σου δεν είναι καθόλου υγιεινός και το ξέρεις. Ξεχνάς να φας το πρωινό, **βαριέσαι** να κάνεις γυμναστική, δεν σε πολύ-απασχολεί αν η διατροφή σου περιλαμβάνει **θρεπτικά συστατικά**.

Περισσότερα β)

Είσαι σε καλό δρόμο, αλλά μπορείς να κάνεις πιο πολλά για τον εαυτό σου. Δεν είναι ότι ο τρόπος της ζωής σου απειλεί την υγεία σου, όμως προσπάθησε να μάθεις για τις τροφές και κάνε γυμναστική! Θα νιώσεις αμέσως πολύ καλύτερα.

Περισσότερα γ)

Μπράβο σου, τα πας **περίφημα!** Η διατροφή σου είναι πολύ σωστή και γυμνάζεσαι συστηματικά. Συνέχισε έτσι για να δίνεις στους άλλους το καλό παράδειγμα!

Περισσότερα δ)

Η **υπερβολή** δεν κάνει ποτέ καλό κι εσύ κάποιες φορές το **παρακάνεις** με την **εμμονή** σου στη "σωστή" διατροφή και τη σκληρή άσκηση.

Πηγή: <http://www.shape.gr/ygeia/zise-ygieina/ygieinos-tropos-zwhs/> (με αλλαγές)

3. Σωστό ή λάθος;

Συστάσεις για την υιοθέτηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής

1. Να ξεκινάς την ημέρα σου με ένα υγιεινό πρωινό.
2. Να **παραλείπεις** τα γεύματα.
3. Αν πεινάς μεταξύ των γευμάτων, μπορείς να επιλέξεις ένα φρούτο ή ένα γιαούρτι.
4. Μην περιορίσεις τα γλυκά, όπως π.χ. τα κέικ, τις σοκολάτες, τα μπισκότα, τα ζαχαρωτά **ανθρακούχα** ποτά και τα fast food.
5. Να ξεχάσεις ότι υπάρχουν **ασανσέρ** – να χρησιμοποιείς τις σκάλες!
6. Να πίνεις λίγο νερό κατά τη διάρκεια της ημέρας.
7. Να κάνεις βόλτα.
8. Μην καπνίζεις.

4. Επανάλαβε τις προσωπικές αντωνυμίες. Διάλεξε ποια αντωνυμία ταιριάζει

Τρως σωστά. (*αυτός / εσύ*) Ακολουθείτε τις σωστές συνήθειες. (*αυτή / εσείς*) Γυμνάζεται συστηματικά. (*αυτός / εσείς*) Βαριέσαι να κάνεις γυμναστική. (*εσύ / εσείς*) Συνέχισε έτσι για να δίνεις στους άλλους το καλό παράδειγμα! (*αυτός / εσύ*) Συζητάνε προβλήματα με τους φίλους τους. (*αυτοί / εμείς*) Προσπάθησε να μάθεις πιο πολύ για τις σωστές τροφές! (*εσύ / αυτός*) Πεινάμε πολύ. (*εμείς / εγώ*)

5. Πες στα Ελληνικά

Рекомендації щодо здорового способу життя

Треба починати свій день зі здорового сніданку. Не можна пропускати обіди. На обід обирай салат з куркою. Якщо зголоднів/-ла між прийомами їжі, з'їж фрукт або випий йогурт. Обмеж солодке, тістечка, шоколадки. Не пий газовані напої. Пий більше води упродовж дня! Віддавай перевагу соку, а не кока-колі чи енергетичному напою. Твоє харчування повинно бути правильним. Не лінуйся займатися гімнастикою. Ходи на прогулянки. Не пали!

Λεξιλόγιο

υγιεινός, -ή, -ό	здоровий, -а, -е	το βάρος	вага
η συνήθεια	звичка	το ενεργειακό ποτό	енергетичний напій
διαπιστώνω	констатувати	βαριέμαι	лінуватися
το χάσιμο	втрата	θρεπτικός, -ή, -ό	поживний, -а, -е
το μπολ	миска	το συστατικό	складова
τα δημητριακά	зернові	περίφημα	чудово
το φλιτζάνι	чашка	η υπερβολή	перебільшення
το σουσί	суші	παρακάνω	перебільшувати
η εμμονή	наполегливість	η σύσταση	рекомендація
η υιοθέτηση	запровадження	παραλείπω	пропускати
ανθρακούχος, -α, -ο	газований, -а, -е	το ασανσέρ	ліфт

Θέμα 2^ο. Συνήθειες που σε οδηγούν στη μακροζωία

I. Διάβασε τις συμβουλές και απάντησε στις ερωτήσεις

Να τρως υγιεινά

Καλό είναι να τρως 5 γεύματα την ημέρα (3 κύρια – πρωινό, μεσημεριανό, βραδινό και 2 **ενδιάμεσα** – δεκατιανό, απογευματινό). Αν τρως βιαστικά, χωρίς να μασάς, μιλώντας ή περπατώντας, τότε και δεν θα καταλάβεις τι τρως και θα έχεις προβλήματα στην **πέψη**. Να περιορίζεις τα **βιομηχανοποιημένα** τρόφιμα και να φροντίζεις για φρέσκα εποχικά τρόφιμα. Αν, για παράδειγμα, συνηθίζεις να τρως ένα τoστ στο σχολείο, να το **εναλλάσσεις** με μία σαλάτα ή με ένα φαγητό από το σπίτι.

Σωστή υγιεινή καθημερινά

Γνωρίζεις ότι η σωστή υγιεινή θα πρέπει να είναι καθημερινή σου συνήθεια. Είναι σημαντικό να πλένεις καλά το σώμα σου. Για παράδειγμα, οι πιο προσωπικές περιοχές του σώματός σου απαιτούν πολλή φροντίδα.

Καθημερινή άσκηση

Η άσκηση δεν βελτιώνει μόνο τη φυσική σου υγεία αλλά και την πνευματική. Να διατηρείς το σώμα σου υγιές, ακολουθώντας ένα τακτικό πρόγραμμα ασκήσεων, γεγονός που θα σε βοηθήσει να αποφεύγεις ασθένειες. Προτίμησε τις σκάλες αντί για το ασανσέρ, πήγαινε για τρέξιμο ή για κολύμπι, χόρευε, δηλαδή μπορείς να κάνεις οποιοδήποτε είδος σωματικής άσκησης που σου αρέσει.

Να αποφεύγεις το στρες

Στην πραγματικότητα πολλοί άνθρωποι πάσχουν από ασθένειες που σχετίζονται με το στρες. Οτιδήποτε από το σχολείο σου και το περιβάλλον του σπιτιού σου μέχρι και η τεχνολογία, καθώς και πολλοί άλλοι **παράγοντες** που αντιμετωπίζεις στην καθημερινότητά σου, μπορούν να σου **προκαλέσουν** στρες, **άγχος**, **κατάθλιψη** και δεκάδες άλλα συμπτώματα, τα οποία **διακόπτουν** την **ισορροπία** σου τόσο φυσικά όσο και πνευματικά.

Να απολαμβάνεις τον ελεύθερο χρόνο σου

Ο καλύτερος τρόπος για να διατηρήσεις την υγεία σου και να απολαύσεις μια καλή ποιότητα ζωής είναι να μάθεις να απολαμβάνεις τον ελεύθερο χρόνο σου. Να περάσεις λίγο χρόνο με την οικογένειά σου ή με τους φίλους σου, να πας σε συναυλίες, σε θέατρα, σε κινηματογράφους, ή να κάνεις ταξίδια. Είναι σημαντικό να απολαμβάνεις υγιεινές συνήθειες, όπως το διάβασμα, το παζλ, το γράφιμο κ.ά.

Ερωτήσεις

- 1) Πόσες φορές την ημέρα πρέπει να τρως;
- 2) Πότε ένας άνθρωπος έχει προβλήματα στην πέψη;
- 3) Τι πρέπει να κάνεις για να διατηρείς το σώμα σου υγιές;
- 4) Ποιοι παράγοντες μπορούν να σου προκαλέσουν στρες;
- 5) Πώς περνάς συνήθως τον ελεύθερο χρόνο σου;

2. Βρες από το παραπάνω κείμενο ένα συνώνυμο για κάθε επίθετο από παρακάτω και ένα αντίθετο για κάθε ουσιαστικό

A. Γρήγορα - ... , η ανάγνωση - ... , το φαγητό - ... , το κοντσέρτο - ... , η αρρώστια - ... , ο ανελκυστήρας - ... , η ρουτίνα - ... , το σινεμά - ... , το άγχος - ... .

B. Το πρωινό - ... , η ησυχία - ... , αργά - ... , οι εχθροί - ... , η χαρά - ... , λίγοι - ... , φυσικά - ... , ο χειρότερος - ... , άσχημη - ... , άρρωστο - ... .

3. Φτιάξε και διάβασε τις προτάσεις, κάνοντας αλλαγές, όπως στο παράδειγμα

π.χ. Αυτός / εγώ / τρώω βιαστικά / μασάω την τροφή μου αργά. →

Αυτός τρώει βιαστικά ενώ εγώ μασάω την τροφή μου αργά.

1. Εμείς / εγώ / τρώω 5 γεύματα την ημέρα / τρώω μόνο 3 φορές.
2. Εσύ / αυτοί / δεν περιορίζω τα βιομηχανοποιημένα τρόφιμα / φροντίζω για φρέσκα εποχικά τρόφιμα.
3. Αυτός / εγώ / συνήθισα να τρώω ένα τοστ στο σχολείο / το ενάλλαξα με μία σαλάτα από το σπίτι.
4. Εσείς / αυτές / διατηρώ το σώμα μου υγιές / δεν ακολουθώ ένα τακτικό πρόγραμμα ασκήσεων.
5. Αυτή / εγώ / προτιμώ τις σκάλες / ανεβαίνω με το ασανσέρ.
6. Εσύ / εμείς / δεν γνωρίζω τη σωστή υγιεινή / πλένω καλά το σώμα μου.
7. Εγώ / αυτός / απολαμβάνω μια καλή ποιότητα ζωής / δεν έμαθα να περνάω καλά.

5. Πες στα Ελληνικά

Треба їсти 5 разів на день. Кожна людина повинна мати перший сніданок, десь об 11:00 – другий сніданок, з 13:00 – 14:00 – обід, потім полудень (підвечірок) і вечерю. Їж повільно, ретельно жуй інакше ти матимеш проблеми з перетравленням їжі. Обмеж використання напівфабрикатів. Дбай про свіжі сезонні страви. Регулярні фізичні вправи допоможуть тобі уникати хвороб. Гігієна тіла повинна стати твоєю щоденною звичкою. Уникай стресу. Депресія може порушувати рівновагу організму як на фізичному, так і на емоційному рівні. Проводь більше часу з родиною та друзями. Відвідуй концерти, ходи до театру або в кіно, мандруй.

Λεξιλόγιο

ενδιάμεσος, -η, -ο	проміжний, -а, -е	διακόπτω	порушувати
το δεκατιανό	2-ий сніданок	η ισορροπία	рівновага
μασώ	жувати	ο ανελκυστήρας	ліфт
η πέψη	перетравлення	ο παράγοντας	фактор
η υγιεινή	гігієна	προκαλώ	викликати
εναλλάσσω	замінити	η κατάθλιψη	депресія
τα βιομηχανοποιημένα τρόφιμα	напівфабрикати	επιμελιμένα, προσεκτικά	ретельно

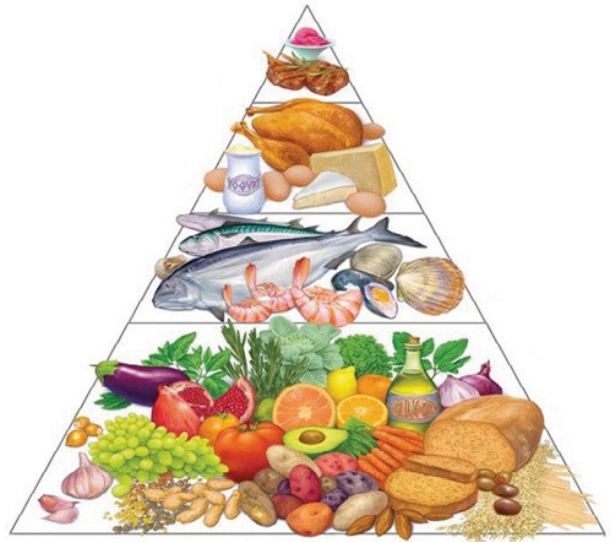
Θέμα 3^ο. Ο ευεργετικός ρόλος της μεσογειακής διατροφής

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Ένα από τα πιο σημαντικά θέματα που απασχολούν έναν άνθρωπο είναι η διατροφή του. Έγιναν πολλές μελέτες **προκειμένου** οι επιστήμονες να **καταλήξουν** στο πιο ιδανικό μοντέλο διατροφής. Η πιο υγιεινή διατροφή έχει αποδειχθεί η παραδοσιακή μεσογειακή διατροφή.

Είναι **ξακουστή** για τις **ευεργετικές** της **ιδιότητες** καθώς προφυλάσσει από **εμφράγματα μυοκαρδίου** και από διάφορες μορφές **καρκίνου**. Είναι φτωχή σε **θερμίδες**. Τονώνει τον οργανισμό και βοηθάει στην καλή λειτουργία του.

Η παραδοσιακή μεσογειακή διατροφή έχει τα ακόλουθα βασικά χαρακτηριστικά: χρησιμοποίηση ελαιόλαδου, μεγάλη κατανάλωση λαχανικών, φρούτων, οσπρίων και δημητριακών, μέτρια κατανάλωση γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων, μικρή κατανάλωση κρέατος και γλυκών.

2. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου, αν ακολουθείς τη μεσογειακή διατροφή

1. Τρως ένα φρούτο ή πίνεις ένα ποτήρι χυμό κάθε μέρα;
2. Τρως ένα δεύτερο φρούτο κάθε μέρα;
3. Συνήθως καταναλώνεις φρέσκα ή βραστά λαχανικά 1 φορά την ημέρα;
4. Συνήθως καταναλώνεις φρέσκα ή βραστά λαχανικά περισσότερες από 1 φορά την ημέρα;
5. Τρως ένα ψάρι συχνά (τουλάχιστον 2-3 φορές την εβδομάδα);
6. Τρως 1 φορά την εβδομάδα ένα γρήγορο, έτοιμο φαγητό (fast food);
7. Σου αρέσουν τα όσπρια όπως τα φασόλια, οι φακές, και τα τρως περισσότερο από 1 φορά την εβδομάδα;
8. Καταναλώνεις **ζυμαρικά** ή ρύζι σχεδόν κάθε μέρα (τουλάχιστον 5 φορές την εβδομάδα);
9. Τρως δημητριακά ή ψωμί για πρωινό;
10. Τρως ξηρούς καρπούς συχνά (τουλάχιστον 2-3 φορές την εβδομάδα);
11. Χρησιμοποιείτε κυρίως ελαιόλαδο στο σπίτι σου;
12. Παραλείπεις γεύματα;
13. Καταναλώνεις 1 γαλακτοκομικό προϊόν (γιαούρτι, γάλα κ.ά.) στο πρωινό σου;
14. Καταναλώνεις προϊόντα φούρνου (π.χ. πίτες, κρουασάν, μπισκότα, γλυκά) για πρωινό;
15. Τρως 2 γιαούρτια και / ή αρκετό τυρί (40 γρ) καθημερινά;
16. Τρως γλυκά, καραμέλες, σοκολάτες αρκετές φορές μέσα στην ημέρα;

Βαθμούς παίρνεις ή χάνεις μόνο αν η απάντησή σου είναι "ναι": 1)+1, 2)+1, 3)+1, 4)+1, 5)+1, 6)-1, 7)+1, 8)+1, 9) +1, 10)+1, 11)+1, 12)-1, 13)+1, 14)-1, 15)+1, 16)-1.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Βαθμολογία ≥ 8 : Ακολουθείς σε μεγάλο βαθμό τη μεσογειακή διατροφή.

Βαθμολογία 4-7: Η διατροφή θέλει μια βελτίωση, ώστε αυτή να προσαρμοστεί στα μεσογειακά διαιτητικά πρότυπα.

Βαθμολογία ≤ 3 : Η διατροφή σου είναι χαμηλής ποιότητας.

3. Επανάλαβε την κλίση της δεικτικής αντωνυμίας τέτοιος / τέτοια / τέτοιο

	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
	ενικός αριθμός		
Ον.	τέτοιος	τέτοια	τέτοιο
Γεν.	τέτοιου	τέτοιας	τέτοιου
Αιτ.	τέτοιο	τέτοια	τέτοιο
	πληθυντικός αριθμός		
Ον.	τέτοιοι	τέτοιες	τέτοια
Γεν.	τέτοιων	τέτοιων	τέτοιων
Αιτ.	τέτοιους	τέτοιες	τέτοια

4. Διάλεξε το σωστό

Η διατροφή είναι ένα από *τέτοια / τέτοιο* θέματα που απασχολούν τον άνθρωπο σήμερα. Έγιναν πολλές *τέτοιες / τέτοιες* μελέτες προκειμένου οι επιστήμονες να καταλήξουν στο πιο ιδανικό μοντέλο διατροφής. Η μεσογειακή διατροφή περιλαμβάνει *τέτοιους / τέτοια* λαχανικά, όπως το αγγούρι, η ντομάτα, το σπανάκι κ.ά. Εσύ δεν κάνεις να τρως *τέτοιος / τέτοια* φαγητά! Αν θέλεις κι εσύ να ακολουθήσεις ένα *τέτοιο / τέτοια* διατροφικό πρόγραμμα; Στα **ταχυφαγεία** (fast-foods) οι κατάλογοι είναι γεμάτοι με *τέτοια / τέτοιοι* φαγητά, πολλά εκ των οποίων δεν είναι υγιεινά. Είσαι μικρός, γουστάρεις να τρως μόνο πίτσες, παγωτά, σοκολάτες και χίλια *τέτοια / τέτοιες* ωραία, αλλά και βλαβερά πράγματα. Δεν έχω φάει ποτέ μου *τέτοια / τέτοιο* νόστιμο ψάρι! Δεν περίμενα μια *τέτοια / τέτοιες* αλλαγή στη διατροφή σου!

5. Πες στα Ελληνικά

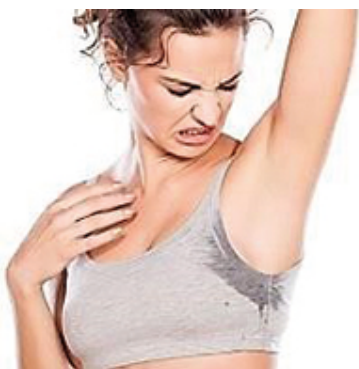
Однією з найголовніших проблем, що турбує людину, є харчування. Учені дійшли висновку, що середземноморська модель харчування є унікальною. Вона відома своїм благотворним впливом на здоров'я людини. Середземноморське харчування тонізує наш організм й допомагає йому добре функціонувати. Воно попереджає інфаркти міокарду та різні форми раку. Традиційне середземноморське харчування характеризується високим споживанням оливкової олії, овочів, фруктів, бобових і зернових, середнім споживанням молока й молочних продуктів та низьким споживанням м'яса та солодощів.

Λεξιλόγιο

προκειμένου να	задля, щодо, оскільки	η ιδιότητα	якість
καταλήγω	доходить висновків	ο καρκίνος	рак (хвороба)
ξακουστός, -ή, -ό	славний, -а, -е	η θερμίδα	калорія
ευεργετικός, -ή, -ό	благотворний, -а, -е	το ζυμαρικό	борошняний виріб
το έμφραγμα μυοκαρδίου	інфаркт міокарда	το ταχυφαγείο	фаст-фуд

Θέμα 4^ο. Σωστή υγιεινή για τους/ τις εφήβους

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η εφηβεία προκαλεί αλλαγές στο σώμα σου, καθώς το προετοιμάζει για την **ενηλικίωση**. Παρατηρείς **τριχοφυΐα** σε καινούρια σημεία. Το δέρμα και τα μαλλιά σου έχουν **λιπαρή αίσθηση**. Άρχισες να **ιδρώνεις** περισσότερο. Ως αποτέλεσμα είναι να έχεις αρκετά **έντονη** μυρωδιά, οπότε είναι ακόμη πιο σημαντικό να διατηρείς καθαρά το δέρμα και τα ρούχα σου.

Μπορείς να μειώσεις τις **δυσάρεστες οσμές**, ακολουθώντας σωστή προσωπική υγιεινή. Πλύσου μια φορά την ημέρα με ζεστό νερό και σαπούνι. Το καθημερινό λούσιμο ή λούσιμο κάθε δύο μέρες με σαμπουάν για λιπαρά μαλλιά θα σε βοηθήσει στον έλεγχο των μαλλιών.

Πλένε τα δόντια σου δύο φορές την ημέρα. Προσπάθησε να μην πιέζεις τα **σπυράκια** και φρόντισε να **ακουμπάς** το πρόσωπό σου πάντα με καθαρά χέρια.

Τα βαμβακερά ρούχα θα επιτρέψουν στο σώμα σου να **αναπνέει** καλύτερα. Βγάξε τα ρούχα του σχολείου και τα παπούτσια σου κάθε φορά που γυρίζεις σπίτι για να τα **αερίσεις** καλά. Να διατηρείς καθαρά τα αθλητικά σου ρούχα με τακτικό πλύσιμο.

2. Ρώτησε τον διπλανό / την διπλανή σου για να πάρεις τις παρακάτω απαντήσεις

1. Γιατί το προετοιμάζει για την ενηλικίωση.
2. Όταν γυρίζω σπίτι.
3. Για να τα αερίσω καλά.
4. Με τακτικό πλύσιμο.
5. Ένα σαμπουάν για λιπαρά μαλλιά.
6. Τα βαμβακερά ρούχα.
7. Για να μειώσω τις δυσάρεστες οσμές.

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

1. Με, σώμα, τα, αναπνέει, βαμβακερά, το, καλύτερα, ρούχα.
2. Το, βοηθάει, καθημερινό, στον, μαλλιών, λούσιμο, έλεγχο, των.
3. Διατηρώ, πλύσιμο, αθλητικά, καθαρά, τα, μου, παπούτσια, με, τακτικό.
4. Βγάζω, σχολείου, τα, ρούχα, του, όταν, σπίτι, γυρίζω, αερίσω, για, να, τα, καλά.
5. Μειώνω, ακολουθώντας, τις, σωστή, δυσάρεστες, προσωπική, οσμές, υγιεινή.

4. Βρες συνέχεια των παροιμιών για την υγεία

1. Κάλλιο φτωχός και γερός ,	... α. άμα χάσεις την υγεία.
2. Κανένα αγαθό δεν έχει αξία ,	... β. παρά πλούσιος κι άρρωστος.
3. Έχε τα πόδια σου ζεστά,	4 γ. πλούτη μου.
4. Υγεία μου	... δ. την κεφαλή σου κρύα.
5. Σκόρδο και νερό	... ε. τον γιατρό τον κάνει πέρα .
6. Ένα μήλο την ημέρα	... στ. κάνουν τον άνθρωπο γερό.

5. Κοίταξε και πες πώς καταλαβαίνεις το αρχαίο ελληνικό ρητό

6. Επανάλαβε την αντωνυμία τόσος/ τόση/ τόσο και συμπλήρωσε τα κενά

	αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
	ενικός αριθμός		
Ον.	τόσος	τόση	τόσο
Γεν.	τόσου	τόσης	τόσου
Αιτ.	τόσο	τόση	τόσο
	πληθυντικός αριθμός		
Ον.	τόσοι	τόσες	τόσα
Γεν.	τόσων	τόσων	τόσων
Αιτ.	τόσους	τόσες	τόσα

Είναι τόσο το φαγητό που μας περίσσεψε. Είναι ... οι οσμές που δεν αντέχονται. Είναι ... η μυρωδιά που δεν φεύγει. Είναι ... οι δουλειές που δεν γίνονται σε μια μέρα. Είναι ... τα σπυράκια στο σώμα που δεν κρύβονται. Έχω ... τα πράγματα που δεν χωράνε στην ντουλάπα. Ήταν ... ο δρόμος στο γυμναστήριο που κουράστηκα. Είναι ... οι ασκήσεις που δεν υποφέρουνται. Είναι ... η αγωνία που δεν κρύβεται. Είναι ... το άγχος που ιδρώνω.

7. Πες στα Ελληνικά

Коли юнак/підліток дорослішає, у його організмі з'являються певні зміни. Наприклад, це оволодіння деяких нових ділянок тіла або сильний запах через те, що він тепер більше пітніє. Тому йому треба дотримуватися особистої гігієни, вмиватися хоча б раз на день теплою водою з милом. Щоденне миття голови шампунем для жирного волосся допоможе йому контролювати своє волосся. Треба чистити зуби двічі на день. Бавовняний одяг дозволяє тілу краще дихати. Кожного разу після повернення додому треба знімати шкільний одяг і взуття, щоб провітрити. Спортивне взуття також треба тримати в чистоті, регулярно його миючи.

Λεξιλόγιο

ο έφηβος	юнак, підліток	η εφηβεία	юнацтво
η ενηλικίωση	дорослішання	δυσάρεστος, -η, -ο	неприємний, -а, -е
η τριχοφυΐα	оволодіння	η οσμή	запах
λπαρός, -ή, -ό	жирний, -а, -е	το σπυράκι	прищ
η αίσθηση	відчуття	ακουμπώ	чіпати
ιδρώνω	пітніти	αερίζω	провітрювати
έντονος, -η, -ο	сильний, -а, -е	κάλλιο	краще
άμα	якщо	το αγαθό	добро
πέρα	подалі	η αξία	цінність
ο νους	розум (тут: дух)	αναπνέω	дихати

Θέμα 5^ο. Τα οφέλη της γυμναστικής στην υγεία σου

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η άθληση είναι συνώνυμο του υγιεινού τρόπου ζωής. Αυτό είναι απολύτως λογικό καθώς τα **οφέλη** για την υγεία σου είναι πάρα πολλά. Οι φυσικές δραστηριότητες (κολύμπι, περπάτημα, ποδήλατο κ.ά.) και παιχνίδια έχουν σημαντική **επίδραση** στην υγιή **κοινωνική**, ψυχολογική και **συναισθηματική** ανάπτυξη του ανθρώπου.

Η γυμναστική μειώνει τον κίνδυνο καρδιακών προβλημάτων, τα οποία **αυξάνονται** όσο μεγαλώνεις. Ένα ακόμη πολύ σημαντικό αποτέλεσμα της γυμναστικής είναι ότι βελτιώνει την κυκλοφορία του **αίματος**. Σε βοηθά επίσης να χάσεις τα "**περιττά**" κιλά, αν τα έχεις. Ενεργοποιεί το ανοσοποιητικό σου σύστημα και έτσι **παραμένεις** υγιής.

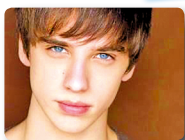
Η σωματική άσκηση βοηθά επίσης την ψυχική σου υγεία. Μισή ώρα γυμναστική την ημέρα μαζί με την καλή διατροφή **συμβάλλουν** στην **παραγωγή** της ορμόνης "ευτυχίας" που σου φτιάχνει τη **διάθεση**. Η καθημερινή άθληση σε κάνει να νιώθεις καλά, **καταπολεμώντας** την κατάθλιψη, το στρες και τη μελαγχολία. Επιπλέον σε κάποιες ασκήσεις, όπως στη γιόγκα, η προσοχή σου συγκεντρώνεται στην **αναπνοή** και δεν σκέφτεσαι άλλα πράγματα που ίσως σου δημιουργούν προβλήματα. Η γυμναστική σε βοηθά να κοιμάσαι καλύτερα. Προτίμησε όμως να κάνεις γυμναστική το πρωί ή να αφήνεις να περάσουν περίπου τρεις ώρες μέχρι να πας για ύπνο.

Ένταξε την άσκηση στην καθημερινότητά σου για να **προστατέψεις** την υγεία σου!

2. Συνέχισε τις προτάσεις με βάση το κείμενο

1. Η άθληση είναι συνώνυμο ...
2. Τα οφέλη της γυμναστικής για την υγεία μας είναι ...
3. Η άσκηση βοηθά τη σωματική μας υγεία τόσο ...
4. Εμείς παραμένουμε υγιείς γιατί η άσκηση ενεργοποιεί ...
5. Στην παραγωγή της ορμόνης "ευτυχίας" συμβάλλουν η γυμναστική μαζί με ...
6. Η καθημερινή άθληση μας βοηθά να καταπολεμήσουμε ...
7. Πρέπει να κάνουμε τη γυμναστική είτε το πρωί, είτε ...

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Πόσο συχνά την εβδομάδα γυμνάζεσαι;

Τι είδους γυμναστική κάνεις (τρέξιμο, ποδήλατο, περπάτημα, κολύμπι, τένις, χορός, μπάσκετ, ποδόσφαιρο, άλλο);

- Προτιμάς τα ομαδικά ή τα ατομικά αθλήματα (ή και τα δύο);
- Πιστεύεις ότι τα ομαδικά αθλήματα βοηθάνε να αναπτυχθούν οι σχέσεις **συνεργασίας** ανάμεσα στους νέους;
- Πηγαίνεις συχνά να παρακολουθήσεις κάποιον αθλητικό αγώνα;

4. Επανάλαβε την αόριστη αντωνυμία κάποιος / κάποια / κάποιο

	αρσενικό	θηλυκό ενικός αριθμός	ουδέτερο
Ον.	κάποιος	κάποια	κάποιο
Γεν.	κάποιου	κάποιας	κάποιου
Αιτ.	κάποιο	κάποια	κάποιο
		πληθυντικός αριθμός	
Ον.	κάποιοι	κάποιες	κάποια
Γεν.	κάποιων	κάποιων	κάποιων
Αιτ.	κάποιους	κάποιες	κάποια

5. Φτιάξε παρόμοιους διαλόγους, όπως στο παράδειγμα

- Πάλι μου είπες ψέματα! Δεν ήσουν με τον Πέτρο στο γυμναστήριο!
- Πού το ξέρεις!
- Σε είδαν κάποιοι από τη γειτονιά. Ήσουν με κάποιο κορίτσι στην καφετέρια.

- 1) Η προπόνηση / ... από τους φίλους μου / ... αγόρι / ο κινηματογράφος.
- 2) Το σπίτι της Ναταλίας / ... από τους γνωστούς μας / ... νεαρός / πάνω στο μηχανάκι.
- 3) Το **φροντιστήριο** / ... από τις φίλες σου / έκανες βόλτα / ... κοπέλα / το πάρκο.

6. Πες στα Ελληνικά

Займатися спортом дуже корисно для здоров'я. Фізичні вправи мають благотворний вплив на соціальний, психологічний та емоційний розвиток, на здоров'я людини. Зарядка зменшує ризик серцевих проблем і поліпшує циркуляцію крові. Гімнастика допомагає контролювати вагу тіла. Фізичні вправи укріплюють імунну систему людини. Півгодинна зарядка в поєднанні з правильним харчуванням сприяє виділенню "гормону щастя", який поліпшує настрій. Щоденні вправи допомагають запобігати стресу, меланхолії, депресії тощо. Крім того, під час деяких вправ наша увага концентрується на диханні, а не на проблемах, які нас турбують. До того ж, люди, які займаються спортом, краще сплять.

Λεξιλόγιο

το όφελος	користь	η παραγωγή	виробництво
η επίδραση	вплив	η διάθεση	настрій
κοινωνικός, -ή, -ό	соціальний, -а, -е	καταπολεμώ	боротися, запобігати
συναισθηματικός, -ή, -ό	εμοційний, -а, -е	η αναπνοή	дихання
η ανάπτυξη	розвиток	εντάσσω	вводити
αυξάνομαι	підвищуватися	προστατεύω	захищати
το αίμα	кров	η συνεργασία	співпраця
περιττός, -ή, -ό	заївий, -а, -е	συμβάλλω	сприяти
παραμένω	залишатися	το φροντιστήριο	підготовчі курси

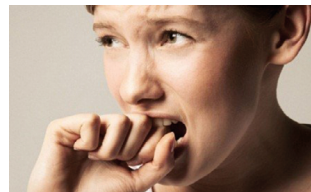

Θέμα 6^ο. Αντίο στο στρες

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Μόλις μπήκες στο σχολείο και το κουδούνι χτυπά, ένας συμμαθητής ζητά να του διευκρινίσεις κάτι σημαντικό, παίρνει τηλέφωνο η μαμά, η δασκάλα σε περιμένει κοντά στον πίνακα ... Και τότε το στρες σε **κυριεύει**. Η καρδιά σου αρχίζει να χτυπά δυνατά και πλήθος αρνητικών σκέψεων **κατακλύζουν** το μυαλό σου ...

Χρειάζεσαι μια λύση "άμεσης βοήθειας" για να ηρεμήσεις. Υπάρχει; Ναι, υπάρχουν πολλές και αποτελεσματικές λύσεις για να **μετριάσεις** το στρες.

Απλοί τρόποι για να καταπολεμήσεις το άγχος

- ✓ Αναζήτησε την παρέα του φίλου σου στο διάλειμμα και μίλα του για οτιδήποτε σε ανησυχεί.
- ✓ Όταν νιώθεις άγχος να σε κυριεύει, κάνε μία βόλτα μετά το σχολείο. Ακόμα και μερικά λεπτά θα κάνουν τη διαφορά.
- ✓ Κάτσε **αναπαυτικά** σε ένα ήρεμο μέρος. Ανάπνευσε αργά από τη μύτη και **εξέπνευσε** το ίδιο αργά, επαναλαμβάνοντας μία λέξη (ή φράση) που σε βοηθά να χαλαρώσεις.
- ✓ Συγκεκριμένες μυρωδιές, όπως η λεβάντα, μπορούν να λειτουργήσουν **καταπραϋντικά**.
- ✓ Μάσησε την αγαπημένη σου τσίχλα.
- ✓ Θα σε βοηθήσει και λίγη μουσική.
- ✓ Μην προσπαθείς να κάνεις πολλά πράγματα ταυτόχρονα.
- ✓ Χαμογέλασε!
- ✓ Βλέπε τα πράγματα με θετικό τρόπο.

2. Συμπλήρωσε με ό,τι ταιριάζει, χρησιμοποιώντας τις λέξεις-κλειδιά

Λέξεις-κλειδιά: σπíti, σωματική, βοηθήσει, υγεία, ζωής

Το άγχος είναι κομμάτι της ... μας. Είναι η καθημερινή **υπερένταση**, η **πίεση** του χρόνου με προσπάθεια να **ανταποκριθούμε** σε πολλές **απαιτήσεις** στο σχολείο και στο ... . Το στρες μπορεί να **επιδρά** στην ... . Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να **απαλλαγούν** από το άγχος, όπως το αλκοόλ, το κάπνισμα και τα **ανθυγιεινά σνακς** με την έλλειψη χρόνου για ... άσκηση, μπορεί να έχουν σοβαρές **συνέπειες** στην υγεία τους. Μαθαίνοντας να χαλαρώνουμε και να ελέγχουμε τη διάθεσή μας, όχι μόνο θα μας ... να χαιρόμαστε τη ζωή, αλλά θα βελτιώσει και την υγεία μας.

3. Σωστό ή λάθος;

1. Υπάρχουν πολλοί τρόποι να μειώσεις το άγχος σου.
2. Τα ανθυγιεινά σνακς μας απαλλάσσουν από το στρες.
3. Όταν προσπαθείς να κάνεις πολλά πράγματα, μετριάσεις το άγχος σου.
4. Το κάπνισμα δεν επιδρά στην υγεία του ανθρώπου.
5. Η έλλειψη χρόνου για σωματική άσκηση μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες στην υγεία σου.

4. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Θυμώνεις εύκολα;

Τρως για να σου περάσει το στρες;

- Η σχολική ζωή σου φαίνεται γεμάτη κρίσεις;
- Ανησυχείς συνήθως για το αύριο;
- Νιώθεις ότι έχεις πολλά στο μυαλό σου και δυσκολεύεσαι να συγκεντρωθείς;

5. Επανάλαβε την αόριστη αντωνυμία καθένας / καθεμιά / καθένα

	αρσενικό	θηλυκό ενικός αριθμός	ουδέτερο
Ον.	καθένας	καθεμιά / καθεμία	καθένα
Γεν.	καθενός	καθεμιάς / καθεμίας	καθενός
Αιτ.	καθένα	καθεμιά / καθεμία πληθυντικός αριθμός	καθένα
	-	-	-

6. Σχημάτισε προτάσεις με το καθένας / καθεμιά / καθένα, κάνοντας αλλαγές

π.χ. ... / οι μαθητές / νιώθω στρες όταν αργώ στο σχολείο / Γι' αυτό, προτείνω / σε ... / να ξεκινάω από το σπίτι μου πιο νωρίς. → Καθένας από τους μαθητές νιώθει στρες όταν αργεί στο σχολείο. Γι' αυτό, προτείνουμε στον καθένα να ξεκινάει από το σπίτι του πιο νωρίς.

- 1) ... / οι άνθρωποι / έχω πολλά προβλήματα / γι' αυτό πρέπει να προσφέρω / σε ... / μια βοήθειά μας.
- 2) ... / οι φίλες μου / αναζητώ την παρέα / γι' αυτό συζητάω / με ... / στα διαλείμματα.
- 3) ... / οι μέθοδοι για να απαλλαγούμε από το άγχος / επιδρώ στην υγεία μας / γι' αυτό ... από μας / πρέπει να μάθω να χαλαρώνω με υγιεινό τρόπο.

7. Πες στα Ελληνικά

Стрес є частиною життя сучасної людини. Тютюнопаління, алкоголь, нездорові перекуси, відсутність фізичного навантаження погано впливають на здоров'я людини. Існує багато здорових та ефективних способів стримувати свій стрес. Уміння розслаблятися й контролювати свій настрій не тільки допоможе радіти життю, а й покращить наше здоров'я.

Λεξιλόγιο

κυριεύω	оволодівати	ανταποκρίνομαι	відповідати
κατακλύζω	переповнювати	η απαίτηση	вимога
μετριάζω	стримувати	επιδρώ	впливати
αναπαστικά	для відпочинку	απαλλάσσω	звільнювати
εξέπνευσε (εκπνέω)	видихати	ανθυγιεινός, -ή, -ό	нездоровий, -а, -е
καταπραϋντικά	заспокієливо	το σνακ	перекус
η υπερένταση	перенавантаження	η συνέπεια	наслідок
η πίεση	тиск	θυμώνω	сердитися

Θέμα 7^ο. Περνάω ευχάριστα

1. Διάβασε τον διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις

Η Όλγα και ο Βασίλης είναι αδέρφια. Παλιότερα τους άρεσε να περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους μαζί, οικογενειακώς ή με τους φίλους τους. Μα πρόσφατα στην Όλγα άλλαξαν οι συνήθειές της.

- Βασίλης:** Δε σε αναγνωρίζω, Όλγα! Άλλαξες πολύ. Δεν πας στις **συναυλίες**, στα θέατρα, στους κινηματογράφους. Μιλάς πάντα για τον εαυτό σου. Τι γίνεται;
- Όλγα:** Διάβασα σ' ένα περιοδικό μερικές καλές συμβουλές των ψυχολόγων. Μάλιστα "Να αγαπήσω τον εαυτό μου!" και "Να περάσω το χρόνο με τον εαυτό μου".
- Βασίλης:** Είναι καλές οι συμβουλές, αλλά μην είσαι υπερβολική. Γιατί να μην βγούμε μαζί, όπως παλιά;
- Όλγα:** Μου αρέσει η **μοναξιά**. Απολαμβάνω να είμαι μόνη μου.
- Βασίλης:** Σε συμβουλεύω να κάνεις παρέες και να έχεις υγιεινές συνήθειες, όπως διάβασμα, πάζλ, γράψιμο, να κάνεις ταξίδια, να βγαίνεις έξω με τους φίλους. Ελπίζω να γίνεις όπως παλιότερα, αλλιώς θα μοιάζεις μια **εγωίστρια**.
- Όλγα:** Έχεις δίκιο, αδερφάκι! Θέλεις να πάμε τώρα στον κινηματογράφο μαζί;
- Βασίλης:** Ευχαριστώ!

Ερωτήσεις

- 1) Πώς παλιότερα περνούσαν τα αδέρφια τον ελεύθερο χρόνο τους;
- 2) Γιατί ο Βασίλης δεν αναγνωρίζει πια την αδελφή του;
- 3) Για ποιον μιλάει η Όλγα τώρα περισσότερο;
- 4) Τι διάβασε η Όλγα σ' ένα περιοδικό;
- 5) Τι συμβουλεύουν οι ψυχολόγοι;
- 6) Πώς περνάει η Όλγα;
- 7) Τι την συμβουλεύει ο Βασίλης;
- 8) Τι προτείνει η Όλγα στον αδελφό της να κάνουν μαζί;

2. Αντιστοιχίσε, ώστε να σχηματίσεις σωστές προτάσεις, σύμφωνα με τον διάλογο

1. Σε συμβουλεύω	... α. να πάμε μαζί στον κινηματογράφο;
2. Παλιότερα τους άρεσε	... β. να κάνεις παρέες με τους φίλους σου.
3. Ελπίζω	... γ. αλλά μην είσαι υπερβολική.
4. Είναι καλές οι συμβουλές,	... δ. να περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους μαζί.
5. Απολαμβάνω	... ε. να γίνεις όπως παλιότερα.
6. Θέλεις	... στ. άλλαξες πολύ!
7. Η Όλγα διάβασε σ' ένα περιοδικό μια καλή συμβουλή των ψυχολόγων,	... ζ. δηλαδή να απολαμβάνει τον ελεύθερο χρόνο της.
8. Δε σε αναγνωρίζω,	... η. να είμαι μόνη μου.

3. Παιξε την κρεμάλα

Είναι αυτή που αγαπά τον εαυτό της.	Ε _____
Είναι μια ζωή χωρίς επικοινωνία με άλλους ανθρώπους.	Μ _____
Είναι γνώμη ενός ατόμου σχετικά με το τι πρέπει να κάνει κάποιος άλλος.	Σ _____

4. Πες πώς περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους οι άνθρωποι στην εικόνα

5. Επανάλαβε την κλίση των αυτοπαθών αντωνυμιών

	ενικός αριθμός	πληθυντικός αριθμός
Ον.	ο εαυτός μου (σου, του, της, του)	ο εαυτός μας (σας, τους)
Γεν.	του εαυτού μου (σου, του, της, του)	του εαυτού μας (σας, τους)
Αιτ.	τον εαυτό μου (σου, του, της, του)	τον εαυτό μας (σας, τους)

6. Συμπλήρωσε τα κενά των προτάσεων με τους κατάλληλους τύπους των αυτοπαθών αντωνυμιών

Πώς βλέπεις ... σε 5 χρόνια; Η Όλγα μιλάει πάντα για ... . Αυτοί σκέπτονται μόνο ... . "Να βάζετε την ομάδα πάνω απ'...", - έλεγε ο προπονητής στους παίκτες του. Ο διάσημος τραγουδιστής μίλησε για ... . Πες μας κάτι για σένα, για ... . Οι ψυχολόγοι λένε: "Αγάπησε ... !" Περάστε χρόνο με ... (σας κάνει καλό)! Πόσο εκτιμάτε ... ; Μάθε να αγαπάς ... ! Έκθεση με θέμα "Περιγράψω ... ". Η Μαρίνα λέει ψέματα σ ...

7. Πες στα Ελληνικά

Ольга та Василь – брат і сестра. Раніше вони часто проводили час разом або з друзями. Але останнім часом Ольга дуже змінилася. Їй подобається сидіти вдома, бути наодинці. Брат запитує в сестри, чи нічого не трапилось? Ольга відповідає братові, що прочитала в журналі корисні поради психологів. Тобто "треба себе любити" та "проводити час із собою". Василь радить сестрі мати гарні звички. Вона повинна навчитися насолоджуватися життям, читаючи книжки, слухаючи музику, гуляючи в парку з друзями тощо. Ольга зрозуміла, що брат має рацію, і запропонувала йому піти разом до кінотеатру.

Λεξιλόγιο

ο εαυτός μου	я сам	η μοναξιά	самотність
η συναυλία	концерт	ο εγωιστής, η εγωίστρια	egoїст, -ка
η γνώμη	думка, точка зору		

Θέμα 8^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις το κείμενο

Στρατηγική επιτυχίας για να γίνεις μάνατζερ του εαυτού σου

Πολλά βιβλία γράφτηκαν τα τελευταία χρόνια για να μας πείσουν ότι ο δρόμος που οδηγεί στην προσωπική ολοκλήρωση, επιτυχία και ευτυχία περνάει μέσα από την αυτοβελτίωση.

- Γνώρισε τον εαυτό σου!
- **Ανακάλυψε το δυναμικό σου!**
- Γίνε αυτό που θέλεις!
- Να είσαι ο εαυτός σου!

Αυτές είναι μερικές από τις συμβουλές για να κάνεις τα πρώτα σου βήματα προς την ενηλικίωση.

Να χαιρέσαι ό,τι έχεις

Κανένας δεν τα έχει όλα. Όσο πολλά κι αν έχεις στη ζωή σου, πάντα θα υπάρχει κάτι που θα σου λείπει. Αντίθετα, είναι πολύ σημαντικό να εκτιμάς και να χαιρέσαι όλα όσα υπάρχουν στη ζωή σου. Πατάς στη γη, αλλά κοιτάς τον ουρανό. Ακόμα κι όταν δεν βλέπεις τα αστέρια, η γνώση της ύπαρξής τους σε κάνει να αναπνέεις πιο ελεύθερα.

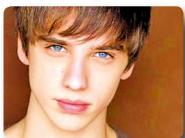
Νιώσε ενθουσιασμό γι' αυτό που προσπαθείς να κάνεις

Μην αφήνεις καμιά **απαισιόδοξη** σκέψη να σε προβληματίζει. Τι θέλεις από τη ζωή σου; Ακόμα κι αν δεν μπορείς να δώσεις απάντηση σ' αυτό το ερώτημα, μην **απογοητεύεσαι**. Κάνοντας πράξη μικρές απλές **επιθυμίες** και **πετυχαίνοντας** διάφορους στόχους, θα έχεις ικανοποίηση που θα σε βοηθήσει στο μέλλον να **ξεκαθαρίσεις** τις ανάγκες σου.

Αφιέρωσε περισσότερο χρόνο στους αγαπημένους σου / στην οικογένειά σου

Τα μαθήματα στο σχολείο, το **φροντιστήριο**, η καθημερινή ρουτίνα σε κάνει να **παραμελείς** τους αγαπημένους σου. Το να ξέρεις ότι υπάρχουν και είναι εκεί, δεν είναι αρκετό, αν δεν τους αφιερώνεις χρόνο. Ξέχνα τις ηλεκτρονικές συσκευές. Όταν ο χρόνος σας με τους γονείς διακόπτεται από τα μηνύματα και τα social media, τότε δυσκολεύεστε όλοι να χαρείτε τη ζωή. Βάλε την οικογένειά σου σε **προτεραιότητα!**

2. Να κάνεις έναν διάλογο με τον διπλανό / την διπλανή σου

..., πώς αρχίζεις την ημέρα σου;
Ποιες θα ήταν οι συμβουλές σου για έναν υγιεινό τρόπο ζωής;
Τι πρέπει να κάνεις για να διατηρείς το σώμα σου υγιές;
Επιζούσες στη ζωή σου κάποτε στρες (άγχος);
Τι έκανες για να το καταπολεμήσεις;
Πώς περνάς συνήθως τον ελεύθερο χρόνο σου;
Συμφωνείς με το ότι ο κάθε άνθρωπος πρέπει να μάθει να χαλαρώνει με έναν υγιεινό τρόπο; Γιατί;

Συνήθως σηκώνομαι (ξυπνάω) στις ... , παίρνω το πρωινό μου,

3. Να σχηματίσεις τις προτάσεις από τις παρακάτω λέξεις και να τις μεταφράσεις

Ο, αφορά, ζωής, δεν, μόνο, και, τη, υγιεινός, γυμναστική, τρόπος, διατροφή, στην.
 Το, να, αποτελείται, μεγαλύτερο, μέρος, θα, πρέπει, της, διατροφής, σου, από, όπως, στή-
 θος, κοτόπουλου, μαζί, λαχανικών, άπαχα, κρέατα, με, μια, ποικιλία, ή, γαλοπούλα.
 Κάποιοι, βασικούς, κανόνες, από, τους, μιας, είναι, φαγητό, η, άσκηση, ο, ύπνος, καλής,
 υγείας, αρκετός, το, υγιεινό, διατήρησης.

4. Να δεις και να πεις πώς περνάνε τον ελεύθερο χρόνο τους οι άνθρωποι στις παρακάτω εικόνες

5. Να πεις στα Ελληνικά

Вранці завжди треба снідати, навіть якщо немає бажання. Твоє щоденне харчування повинно бути п'ятиразовим – і ти досягнеш успіхів. У пріоритеті повинні бути салати, нежирні види м'яса, фрукти, натуральні соки і ніякого фаст-фуду та напівфабрикатів. Якщо є бажання, буде й результат. Я зрозумів(-ла), що не треба бути егоїстом(-кою), тому що, як наслідок, залишишся самотньою і нікому не потрібною людиною. Не треба лінуватися та пропускати вечірні прогулянки на свіжому повітрі. Депресії та стреси порушують настрій, викликають бажання багато їсти і сприяють розвитку різних хвороб. Навпаки, ми повинні завжди тримати себе в руках, щоб пережити стреси та перебороти всі страхи. У кожної людини в пріоритеті повинна бути сім'я.

6. Να πεις για το πώς καταλαβαίνεις την παρακάτω έκφραση

"Αντί να σκέπτεσαι "Δεν μπορώ να κάνω αυτό",
 πες "Θα προσπαθήσω και θα κάνω ό, τι καλύτερο μπορώ"".

Λεξιλόγιο

ανακαλύπτω	відкривати	πετυχαίνω	досягати успіхів
το δυναμικό	потенціал	ξεκαθαρίζω	прояснювати
απαισιόδοξος, -η, -ο	песимістичний, -а, -е	παραμελώ	не помічати
απογοητεύομαι	розчаровуватися	η προτεραιότητα	пріоритет
η επιθυμία	бажання	επιζώ	пережити щось

ΕΝΟΤΗΤΑ 4^η.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑ

Θέμα 1^ο. Είδη μουσικής

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Από τα αρχαία χρόνια ο κάθε λαός ανέπτυξε τη δικιά του μουσική, η οποία μέσα στο χρόνο εξελίχτηκε και άλλαξε πολλές μορφές. Στις μέρες μας, ο κάθε λαός συνεχίζει να έχει τη μουσική παραδοσιακή του ταυτότητα. Ταυτόχρονα, υπάρχει και η μουσική που ακούγεται σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η μουσική χωρίζεται σε πολλά στυλ, αλλά τρία βασικά είναι εκείνα που πουλάνε περισσότερο.

I. Είναι η pop μουσική (Π.χ. Madonna, Michael Jackson)

II. Είναι η rap ή hip-hop (Π.χ. Eminem, 50 cent)

III. Είναι η rock μουσική (Π.χ. Deep Purple, Led Zeppelin).

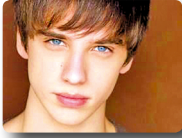
Αυτά τα στυλ βέβαια έχουν ξεχωριστή ιστορία το καθένα και χωρίζονται σε **υποκατηγορίες**, όπως π.χ. η heavy metal (Iron Maiden, Judas Priest κ.α.) που είναι μια από τις εξελίξεις της rock. Η rock έχει περάσει από τόσα χέρια που έχει αλλάξει ήχο πολλές φορές. Γενικά, όλο και **πληθαινουν** τα είδη της μουσικής. Σίγουρα κάθε είδος μουσικής αλλάζει από δεκαετία σε δεκαετία. Τώρα πάλι οι διαφορές, που έχουν μεταξύ τους, γίνονται αντιληπτές από τον **ακροατή** και το **λάτρη** του κάθε συγκεκριμένου είδους. Καμιά φορά βέβαια παίζουν ρόλο και τα θέματα των τραγουδιών.

2. Σκέψου τι είδος μουσικής είναι

1. Η Μοντέρνα εμπορική μουσική που **προορίζεται** για το νεανικό κυρίως **κοινό** και χαρακτηρίζεται από απλές μελωδίες με έντονο ρυθμό. Προέρχεται από μια έκφραση που στα ελληνικά σημαίνει "δημοφιλής μουσική". **Είναι η ροκ (rock) μουσική;**

2. Το Μουσικό **κίνημα** που ξεκίνησε από τις Η.Π.Α. κατά τη δεκαετία του 50' με κύριο χαρακτηριστικό την έντονη δυνατή μουσική με **επαναλαμβανόμενους** ρυθμούς. Πήρε στοιχεία από τα **προϋπάρχοντα** μουσικά **ρεύματα** (ρυθμ, μπλους, τζαζ, κάντρι κ.τ.λ.). Έχει σταθερό μουσικό σχήμα (συγκρότημα-γκρουπ) από δυο ηλεκτρικές κιθάρες, ένα **μπάσο** και **κρουστά**. Διαιρείται σε διάφορα είδη: σκληρό- χέβι, μέταλ, πανκ, κλασικό. **Είναι η ποπ (pop) μουσική;**

3. Παρακλάδι της rap που παίρνει παλιά γνωστά τραγούδια και **ηχητικά δείγματα** και τα **μετατρέπει** σε καινούρια. Θεωρείται ότι δεν είναι μουσικό είδος αλλά κουλτούρα. **Είναι η χιπ χοπ (hip-hop);**

3. Συζητήσε με τον διπλανό / την διπλανή σου (μπορείς να δώσεις πολλές απαντήσεις)

Ποιά είδη μουσικής εσύ προτιμάς

Για ποιούς λόγους ακούς μουσική (εκτόνωση, έκφραση, ηρεμία, χαρά ή ψυχαγωγία);

- Διαβάζεις ακούγοντας μουσική (πάντα, τις περισσότερες φορές, αρκετές φορές, λίγες φορές, ποτέ);
- Πόσο από τον ελεύθερο χρόνο σου αφιερώνεις στη μουσική (όλο, πολύ, αρκετό, λίγο, καθόλου);
- Από ποιο μέσο ακούς συνήθως μουσική (Ηλεκτρονικό Υπολογιστή, iPod / Mp3 / κινητό, ραδιόφωνο, τηλεόραση, άλλο);
- Πού ακούς συνήθως μουσική (στο γυμναστήριο, στο δρόμο, στην καφετέρια, στο σχολείο, στο σπίτι, αλλού);

4. Επανάλαβε τα αριθμητικά 1, 3, 4. Συνέχισε, όπως στο παράδειγμα

π.χ. ακούω 1 μουσικό δίσκο → ακούω ένα(ν) μουσικό δίσκο

1. επαναλαμβάνω 3 φορές → ... ,
2. υπάρχουν 4 μουσικά ρεύματα → ... ,
3. αποτελείται από 1 ηλεκτρική κιθάρα και κρουστά → ... ,
4. η μουσική χωρίζεται σε 3 βασικά μουσικά στυλ → ... ,
5. παίζω στο πιάνο 3 απλές μελωδίες → ... ,
6. γνωρίζω 14 τραγούδια απέξω → ... ,
7. στο μουσικό διαγωνισμό πήραν μέρος 24 χώρες → ... ,
8. μου αρέσουν τα 13 μουσικά συγκροτήματα → ... .

5. Πες στα Ελληνικά

З давніх часів у кожного народу є власна музика, яка розвивалася і змінювала свої форми. Музика розподіляється на стилі, серед яких є рок, поп, хіп-хоп та інші напрями. Я віддаю перевагу поп-музиці, бо вона характеризується простими мелодіями зі швидкими ритмами. Мені подобається читати і слухати музику одночасно. Зазвичай я присвячую багато часу музиці. Доволі часто я слухаю пісні на вулиці через мобільний телефон, вдома на комп'ютері, іноді в школі по радіо або в кафе по телевізору.

Λεξιλόγιο

η υποκατηγορία	підкатегорія	το ρεύμα	течія
πληθαίνω	множитися	το μπάσο	бас-гітара
ο / η ακροατής	слухач /-ка	το κρουστό	барабан
ο λάτρης	фан	ηχητικός, -ή, -ό	звуковий, -а, -е
προορίζομαι	призначатися	το δείγμα	зразок
το κοινό	публіка	μετατρέπω	перетворювати
το κίνημα	рух	η εκτόνωση	розрядка
επαναλαμβανόμενος, -η, -ο γίνονται αντιληπτός	повторюваний, -а, -е сприймаються	το προϋπάρχον	таке, що існувало

Θέμα 2^ο. Τι μουσική ακούει το κάθε ζώδιο;

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Οι αστρολόγοι λένε ότι τις μουσικές προτιμήσεις επηρεάζουν άμεσα τα αστέρια. Ή μάλλον τα ζώδια μας. Ξέρεις, ποια είναι η μουσική που ταιριάζει σε κάθε ζώδιο και ποιοι είναι οι ήχοι που σε ηρεμούν και "απογειώνουν" τη διάθεσή σου; Ας δούμε, αναλυτικά τι μουσική ακούει το κάθε ζώδιο.

Αν είσαι ο **Κριός**, τότε προτιμάς μουσική που σε "ανεβάζει"! Η ποπ, η τζαζ και η ροκ μπορούν να σου φτιάξουν τη διάθεση.

Οι **Ταύροι** θέλουν να διασκεδάσουν, ακούγοντας "κεφάλια", ποπ και R&B κομμάτια.

Οι **Δίδυμοι** αγαπούν τη χορευτική μουσική ενώ οι **Καρκίνοι** τα παλιά και κλασικά μουσικά κομμάτια.

Τα **Λιονταράκια** συνήθως τραγουδούν δυνατά τα αγαπημένα τους τραγούδια σε κάποιο караόке, πάρτι ή χορεύουν στους ρυθμούς της μουσικής που προτιμούν.

Οι **Παρθένοι** έχουν ανάγκη από μουσική που τους ηρεμεί.

Οι **Ζυγοί** θέλουν να ακούνε παντού τα πιο ρομαντικά τραγούδια.

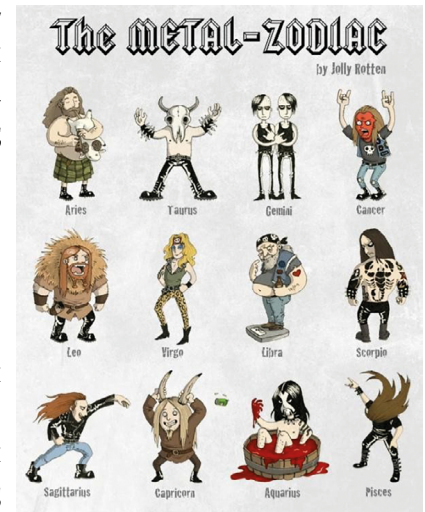
Το πάθος χαρακτηρίζει τους **Σκορπιούς**, οι οποίοι προτιμούν τη μουσική που τους "γεννά" βαθιά **συναίσθημα**: τζαζ, R&B, techno, electro, ροκ.

Αν ο φίλος σου είναι **Τοξότης**, ετοίμασε για εκείνον μια λίστα με μουσικά κομμάτια από διάφορες χώρες!

Λένε ότι οι **Αιγόκεροι** θέλουν να ακούνε ξανά και ξανά τους ήχους, με τους οποίους μεγάλωσαν.

Οι **Υδροχόοι** είναι επαναστατικά πνεύματα και γι' αυτό πολλές φορές θέλουν να ξεχωρίζουν, ακούγοντας εναλλακτικά είδη μουσικής.

Τέλος, τα **Ψαράκια** θέλουν τη μουσική που τα "ταξιδεύει".

Πηγή: <http://www.astrology.gr/zodia/arhra/story> (με αλλαγές)

2. Σωστό ή λάθος;

1. **Κριός**. Το ζώδιο της φωτιάς προτιμά ζωντανή, επαναστατική μουσική που έχει ένα δυνατό ρυθμό.
2. **Ταύρος**. Σ' αυτό το ζώδιο της γης αρέσει η χαρούμενη μουσική. Το βασικό είναι η μουσική που ακούει να είναι "εύκολη" σ' αυτήν του.
3. **Δίδυμοι**. Αγαπούν το χορό, οπότε η μουσική π.χ. των ABBA και του Michael Jackson ταιριάζει στο προφίλ τους.
4. **Καρκίνος**. Είναι ρομαντικοί τύποι που προτιμούν απαλή κλασική μουσική.
5. **Λέων**. Αυτό το επιθετικό ζώδιο αγαπά τη heavy metal και τη hard rock. Του αρέσει επίσης η κλασική μουσική.
6. **Παρθένος**. Αυτό το ζώδιο αγαπά την ήρεμη, γαλήνια μουσική που το βοηθά να συγκεντρωθεί στη δουλειά που κάνει.
7. **Ζυγοί**. Ακούνε συνήθως μελωδίες από τη ρομαντική εποχή.
8. **Σκορπιός**. Αυτό το ρομαντικό ζώδιο προτιμά τα πιο **πολύπλοκα** έργα των σύγχρονων συνθετών.

9. *Τοξότης*. Στο ζώδιο αυτό αρέσουν πολύ τα σάουντρακ, οπότε συχνά θα το βρεις με CD από σάουντρακ διάφορων ταινιών.
10. *Αιγόκερως*. Αγαπάει τραγούδια που λένε διάφορες ιστορίες.
11. *Υδροχόος*. Του αρέσουν οι παλιές ρομαντικές μελωδίες με τις φωνές του Σινάτρα.
12. *Ιχθείς (Ψάρια)*. Απολαμβάνουν τη μουσική άλλων λαών.

3. Επανάλαβε τα τακτικά αριθμητικά. Συνέχισε, όπως στο παράδειγμα

Ο Κριός είναι το πρώτο ζώδιο του ζωδιακού κύκλου, προτιμάει την поп μουσική, τζαζ ή ροκ.

Ο Ταύρος ... ζώδιο του ζωδιακού κύκλου, ...	Ο Σκορπιός ...
Οι Δίδυμοι ...	Ο Τοξότης ...
Ο Καρκίνος ...	Ο Αιγόκερως ...
Ο Λέων ...	Ο Υδροχόος ...
Ο Παρθένος ...	Οι Ιχθείς ...
Οι Ζυγοί ...	

4. Σχημάτισε 8 προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις παρακάτω φράσεις

Ρομαντικές μελωδίες, σύγχρονοι συνθέτες, κλασική μουσική, δυνατός ρυθμός, μουσικά κομμάτια, πολλά τραγούδια, μουσικό στυλ, γνωστό συγκρότημα.

5. Πες στα Ελληνικά

Астрологи стверджують, що на наші музичні вподобання безпосередньо впливають зірки. Любов до того чи іншого музичного жанру залежить від твого знаку зодіаку. Важливо знати, яка музика подобається твоєму другові, які звуки його заспокоюють чи збуджують. Наприклад, якщо ти товаришуєш з Овном, то поп, джаз та рок музика може підняти йому настрій. Тільцям подобаються розважальні композиції, Близнюкам – танцювальні, тоді як Раки насолоджуються класичною музикою. Зі Львами добре піти до караоке-бару або на якусь вечірку, де вони співатимуть дуже голосно. Якщо ти Діва за знаком зодіаку, тобі подобається заспокієлива музика. Терези і Скорпіони віддають перевагу романтичним пісням. Стрільцям і Риbam подобається подорожувати і слухати пісні інших народів. Козерог зазвичай слухає музику, з якою він виріс. Бунтівна натура Водолія вподобає альтернативні жанри (види) музики.

Λεξιλόγιο

η προτίμηση	вподобання	εναλλακτικός, -ή, -ό	альтернативний, -а, -е
επηρεάζω	впливати	επιθετικός, -ή, -ό	нападницький, -а, -е
απογειώνω	піднімати	πολύπλοκος, -η, -ο	складний, -а, -е
η διάθεση	настрій	απολαμβάνω	насолоджуватися
κεφάλτος, -η, -ο	для настрою	ξεχωρίζω	виділяти(ся)
το συναίσθημα	почуття	το πνεύμα	дух, натура
επαναστατικός, -ή, -ο	бунтівний, -а, -е		

Θέμα 3^ο. Πώς σε επηρεάζει η μουσική;

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η μουσική μπορεί να αλλάξει τη διάθεσή σου και να σε βοηθήσει να **συγκεντρωθείς**. Είναι ένας από τους τρόπους να νιώσεις καλύτερα και να ξεφύγεις από κάποιο πρόβλημα που σε απασχολεί.

Με τη μουσική μπορείς να τονώσεις τη λειτουργία του **ανοσοποιητικού** συστήματος και ταυτόχρονα να μειώσεις το στρες στον οργανισμό. Η μουσική επίσης μπορεί να έχει **εκπληκτικά** οφέλη στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας, στη βελτίωση της μνήμης σου και στην **εστίαση** της προσοχής σου.

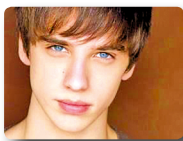

Έχεις αναρωτηθεί για ποιο λόγο ακούμε μουσική όταν τρέχουμε; Μήπως είναι ένας εύκολος τρόπος να περνά ευχάριστα η ώρα της **προπόνησης**; Μιλήσαμε με έναν **προπονητή** και μας απάντησε σε κάποιες απλές ερωτήσεις με βάση το θέμα μας, οι οποίες είναι παρακάτω.

Συνέντευξη με τον προπονητή ενός αθλητικού συλλόγου Πέτρο Πατρινό

- Δημοσιογράφος:** Πώς νομίζετε ότι η μουσική βοηθά έναν αθλητή να βελτιώσει τις **επιδόσεις** του;
- Προπονητής:** Νομίζω ότι **εξαρτάται** από το είδος της μουσικής, δηλαδή αν είναι ένας γρήγορος ρυθμός, τότε θα ανεβούν οι **χτύποι** της καρδιάς και αυτό θα ανεβάσει ψυχολογικά έναν παίχτη, οπότε θα είναι καλύτερος στις επιδόσεις του.
- Δημοσιογράφος:** Εσείς προσωπικά ακούτε μουσική πριν από έναν αγώνα;
- Προπονητής:** Ναι, και με βοηθάει πάρα πολύ! Ειδικά στο **ζέσταμα**.
- Δημοσιογράφος:** Πώς σας φαίνεται, αυτός ο τρόπος προπόνησης με μουσική **αποδοτικός** ή όχι;
- Προπονητής:** Προσωπικά μου φαίνεται καλός τρόπος, γιατί σου ανεβάζει την διάθεση και την ψυχολογία, χωρίς να παίρνεις άλλες **ουσίες** ή **χάπια**. Επίσης είναι ένας **υγιής** και φυσικός τρόπος.

2. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Ακούς μουσική όταν διαβάζεις;

Σε ποια μαθήματα ακούς μουσική όταν διαβάζεις (καλλιτεχνικά, φιλολογικά, τεχνολογικά, όλα);

- Σε ποια γλώσσα ακούς μουσική, όταν διαβάζεις;
- Τι είδος μουσικής ακούς, όταν διαβάζεις;
- Μπορείς να διαβάσεις και χωρίς μουσική;
- Η μουσική βοηθάει στο διάβασμά σου;
- Πώς σε επηρεάζει η μουσική που ακούς;

3. Επανάλαβε τα αριθμητικά. Διάβασε το κείμενο, προσέχοντας τα αριθμητικά**Πώς η μουσική ωφελεί την καρδιά μας;**

Ξέρεις, ότι η ανθρώπινη καρδιά **αντλεί 182** εκατομμύρια λίτρα αίμα κατά τη διάρκεια της ζωής μας; Σε **1** έφηβο σε κατάσταση ηρεμίας ο κανονικός ρυθμός της καρδιάς **κυμαίνεται** από **60** έως **80 κτύπους** ανά λεπτό.

Οι καλά προπονημένοι νεαροί μπορεί να έχουν ρυθμό καρδιάς, που είναι φυσιολογικά κάτω των **55** κτύπων ανά λεπτό ή ακόμη να κατεβαίνει, όταν ακούνε ήσυχη μουσική, στους **40** ανά λεπτό. Η **συναισθηματική** κατάσταση, οι έντονες **συγκινήσεις** από ροκ κομμάτια επηρεάζουν επίσης τον καρδιακό ρυθμό. Μάλιστα η **ταχυκαρδία** ενός νεαρού χαρακτηρίζεται από τον καρδιακό ρυθμό με άνω των **90** κτύπων της καρδιάς ανά λεπτό. Αντίθετα, η **βραδυκαρδία** κάτω των **60** κτύπων ανά λεπτό.

Επίσης, ο ρυθμός αναπνοής ενός ατόμου είναι κατά $\frac{1}{3}$ υψηλότερος με ακρόαση μιας δυνατής χαρούμενης μουσικής σε σχέση με μια ρομαντική μελωδία. Επιπλέον, το φιλί αυξάνει τους **παλμούς** της καρδιάς **100** φορές περισσότερο από το κανονικό. Σύμφωνα με τους Γερμανούς **ερευνητές**, ο κίνδυνος για καρδιακή προσβολή είναι μεγαλύτερος τη Δευτέρα από ό,τι σε οποιαδήποτε άλλη ημέρα της εβδομάδας. Γι' αυτό πάντα να ακούς μουσική την **1^η** εργάσιμη μέρα.

4. Πες στα Ελληνικά

Як музика впливає на життя людини? Чи може музика змінити твої настрої? Так, музика допомагає почувати себе краще, відволікатися від проблем, які тебе займають. Слухаючи улюблені пісні, ти можеш укріпити свою імунну систему, зменшуючи водночас стрес організму. Музика може бути корисною у вивченні іноземних мов. Вона допомагає сконцентруватися, покращити пам'ять та зосередити увагу. Також музика є одним із здорових і природних способів гарно проводити час, наприклад, на тренуваннях, не приймаючи пігулок і наркотичних речовин.

Λεξιλόγιο

συγκεντρώνομαι	концентруватися	εξαρτάται	залежить
ανοσοποιητικός, -ή, -ό	імунний, -а, -е	το ζέσταμα	розігрівання
εκπληκτικός, -ή, -ό	вражаючий, -а, -е	αποδοτικός, -ή, -ό	ефективний, -а, -е
συναισθηματικός, -ή, -ό	чутливий, -а, -е	η ουσία	речовина
ο προπονητής / η προπονήτρια	тренер / -ка	το χάπι	пігулка
υγιής, -ής, -ές	здоровий, -а, -е	η εστίαση	зосередження
η επίδοση	успіх, рекорд	η προπόνηση	тренування
αντλώ	перекачувати	η συγκίνηση	хвилювання
κυμαίνομαι	коливатися	η ταχυ-/ βραδυκαρδία	тахі-/ брадікардія
ο χτύπος (ο κτύπος)	удар	ο ερευνητής / η ερευνήτρια	дослідник/ -ниця
ο παλμός	пульс		

Θέμα 4^ο. Ο μεγαλύτερος μουσικός διαγωνισμός στην Ευρώπη

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Ο διαγωνισμός τραγουδιού της Eurovision διοργανώνεται από το 1956. Είναι ένας **θεσμός**, στον οποίο συμμετέχουν όλες σχεδόν οι ευρωπαϊκές χώρες και **προσελκύει** το ενδιαφέρον εκατομμυρίων τηλεθεατών. Υπάρχουν και στη χώρα μας φανατικοί λάτρεις της Eurovision. Είναι οι **λεγόμενοι** "γιουροφάν".

Το 2017 ο μεγαλύτερος μουσικός διαγωνισμός **διεξάχθηκε** στην Ουκρανία μετά τη νίκη της Jamala με το τραγούδι "1944", στη Στοκχόλμη το 2016. Ήταν η δεύτερη φορά που η Eurovision φιλοξενήθηκε στο Κίεβο. Με μια επαναστατική **εμφάνιση** η Ρουσάνα και οι "Wild Dances", που είχε τραγουδήσει, κατέκτησαν το 2004 την πρώτη θέση. Την ίδια χρονιά ο Έλληνας Σάκης Ρουβάς με το "Shake it" κατάλαβε την τρίτη θέση και τον επόμενο χρόνο, το 2005, η Έλενα Παπαρίζου χάρισε στην Ελλάδα την πρώτη θέση με το "My number one".

2. Συμπλήρωσε τα κενά

1. Το 2017 ο μεγαλύτερος ... διαγωνισμός διεξάχθηκε στην Ουκρανία.
2. Η Ουκρανία κέρδισε τον ... τραγουδιού με το μουσικό κομμάτι "1944" της Jamala.
3. Για πρώτη φορά η Eurovision φιλοξενήθηκε στο Κίεβο το 2005, μετά την ... της Ρουσάνας.
4. Με τη νίκη της Ρουσάνας ο διαγωνισμός τραγουδιού έλαβε χώρα στην ... .
5. Στις 15 Μαΐου του 2004 η Ρουσάνα με το τραγούδι "... ..." κατόρθωσε να κερδίσει την Eurovision στην Κωνσταντινούπολη για λογαριασμό της Ουκρανίας.
6. Η Ρουσάνα είχε ξεσηκώσει τη σκηνή της Eurovision το 2004, αφήνοντας στη δεύτερη θέση τον Ζέλικο Γιόσιμοβιτς από τη Σερβία και στην τρίτη θέση στον ... .. και το "Shake it".
7. Νικήτρια χώρα στον **τελικό** της Eurovision 2005 ήταν η ... .
8. Η Έλενα Παπαρίζου χάρισε στην Ελλάδα την ... θέση με το "My number one".

3. Πρόσεξε την κλίση του ρήματος "διεξάγομαι" στον Αόριστο

πρόσωπο	Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Απλός/ Απλή Υποτακτική
εγώ	διεξάγομαι	διεξαγόμουν	διεξήχθην / διεξάχθηκα	θα/να διεξαχθώ
εσύ	διεξάγεσαι	διεξαγόσουν	διεξήχθης / διεξάχθηκες	θα/να διεξαχθείς
αυτός, -ή, -ό	διεξάγεται	διεξαγόταν	διεξήχθη / διεξάχθηκε	θα/να διεξαχθεί
εμείς	διεξαγόμαστε	διεξαγόμασταν	διεξήχθημεν / διεξαχθήκαμε	θα/να διεξαχθούμε
εσείς	διεξάγεστε	διεξαγόσασταν	διεξήχθητε / διεξαχθήκατε	θα/να διεξαχθείτε
αυτοί, -ές, -ά	διεξάγονται	διεξάγονταν	διεξήχθησαν / διεξαχθήκαν	θα/να διεξαχθούν

4. Διάβασε τις προτάσεις βάζοντας το ρήμα "διεξάγομαι" στο σωστό τύπο. Μετάφρασέ τες

1. Αυτή είναι η εποχή που ... η Eurovision, ο πιο αγαπημένος διαγωνισμός τραγουδιού. (διεξάγομαι, *Ενεστώτας*)
2. Ο δεύτερος **ημιτελικός** του διαγωνισμού ... την Πέμπτη στις 11 Μαΐου. (διεξάγομαι, *Μέλλοντας Απλός*)
3. Η Γιωρτή Γέλιου ήταν το πιο γνωστό πανηγύρι χαράς για μικρούς και μεγάλους που ... στην πόλη μας. (διεξάγομαι, *Παρατατικός*)
4. Ο μουσικός διαγωνισμός ... κάθε χρόνο από το 1956. (διεξάγομαι, *Ενεστώτας*)
5. ... και φέτος το πολιτιστικό **διήμερο** στην Οδησό. (διεξάγομαι, *Αόριστος*)
6. Αρχίζει σήμερα το βράδυ η μεγαλύτερη ποδοσφαιρική γιορτή της Ευρώπης, η οποία ... στην Γαλλία. (διεξάγομαι, *Μέλλοντας Απλός*)
7. Ο Διαγωνισμός Παιδικού Τραγουδιού της Eurovision αναμένεται να ... τον Νοέμβριο. (διεξάγομαι, *Υποτακτική*)
8. Με μεγάλη επιτυχία ... η γιορτή λήξης της σχολικής χρονιάς. (διεξάγομαι, *Αόριστος*)
9. Το 1995 η τραγουδίστρια ταξίδεψε στο Δουβλίνο, όπου ... ο διαγωνισμός τραγουδιού της Eurovision. (διεξάγομαι, *Παρατατικός*)
10. Την 8^η Σεπτεμβρίου ... στην πλατεία Ελλήνων ο διαγωνισμός τραγουδιού **ερασιτεχνών** τραγουδιστών. (διεξάγομαι, *Μέλλοντας Απλός*)
11. Ο 19^{ος} Διαγωνισμός Τραγουδιού της Eurovision ... στις 6 Απριλίου του 1974 και **σηματοδοτήθηκε** από το **θρίαμβο** των ABBA. (διεξάγομαι, *Αόριστος*)
12. Η φετινή γιορτή της μουσικής ... στις 21-23 Ιουνίου. (διεξάγομαι, *Μέλλοντας Απλός*)

5. Πες στα Ελληνικά

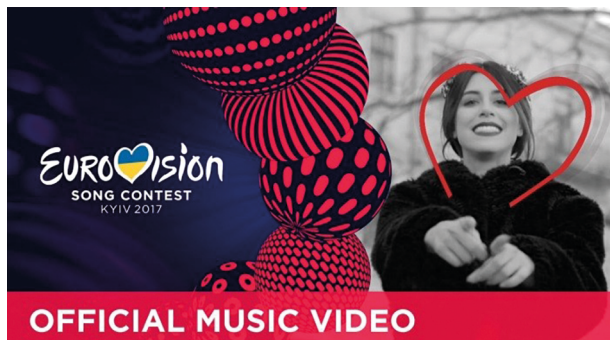
Пісенний конкурс Євробачення був організований у 1956 році і зараз проводиться кожного року. У ньому зазвичай беруть участь майже всі європейські країни. Він приваблює мільйони телеглядачів і фанатів Євробачення. Україна приймала цей конкурс двічі. Зокрема, у 2017 році – після перемоги Джамали з піснею "1944", а також у 2004 році, коли Руслані з її "Дикими танцями" вдалося завоювати сцену, залишивши на другому місці Сербію, а на третьому – Грецію. У наступному, 2005 році країною-переможницею Євробачення стала Греція. Елена Папарізу подарувала їй перше місце з піснею "My number one".

Λεξιλόγιο

ο θεσμός	установа	ερασιτεχνικός, -ή, -ό	аматорський, -а, -е
προσελκώ	приваблювати	σηματοδοτούμαι	відзначатися
λεγόμενος, -η, -ο	так званий, -а, -е	ο θρίαμβος	тріумф
διεξάγομαι	проводитися	το διήμερο	2 дні
η εμφάνιση	вигляд	ο (ημι)τελικός	(полу)фінал
ο διαγωνισμός	конкурс		

Θέμα 5^ο. Η Demy ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Eurovision 2017

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις

Η Demy έχει χαρίσει πολλές μουσικές **επιτυχίες** και συνεχώς έχει **ανοδική** πορεία. Το Μάιο του 2017 η νεαρή **ερμηνεύτρια** εκπροσώπησε την Ελλάδα στο μεγαλύτερο μουσικό διαγωνισμό της Eurovision που ήταν στην Ουκρανία. Η "πριγκίπισσα της ελληνικής ποπ μουσικής" ανέβηκε στη σκηνή του Κιέβου με το τραγούδι "This is Love".

Δεν γνωρίζεις όμως ότι τα **γυρίσματα** του βίντεο κλιπ αυτού του τραγουδιού αλλά και των άλλων 2, με τα οποία η Demy πήρε μέρος στον "Ελληνικό τελικό", πραγματοποιήθηκαν στην Οδησό. Και τα 3 κομμάτια έχουν κοινό θέμα την αγάπη. Έτσι μέσω των βίντεο κλιπ οι τηλεθεατές σ' όλο τον κόσμο είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την περίφημη Όπερα της Οδησού, που η ακουστική της είναι από τις καλύτερες της Ευρώπης. Εξωτερικά γυρίσματα έγιναν ακόμα στην Ελληνική πλατεία, όπου υπάρχει η **προτομή** του Γρηγορίου Μαρασλή (που ήταν δήμαρχος της Οδησού τον 19^ο αιώνα), στο πάρκο του Σεβτσένκο και στην οδό Ντερμπάσιβκα. Τα γυρίσματα πραγματοποιήθηκαν με κάμερα και drone (**ιπτάμενο τηλεκατευθόμενο**). Ο νυν δήμαρχος της Οδησού πρότεινε στη Demy να τραγουδήσει στη σκάλα του Ποτέμκιν, την ημέρα εορτασμού της πόλης.

Ερωτήσεις

- 1) Ποιος εκπροσώπησε την Ελλάδα στην Eurovision του 2017;
- 2) Τι είναι η Eurovision;
- 3) Πού ήταν η Eurovision το 2017;
- 4) Με ποιο τραγούδι η "πριγκίπισσα της ελληνικής ποπ μουσικής" ανέβηκε στη σκηνή του Κιέβου;
- 5) Σε ποια πόλη πραγματοποιήθηκαν τα γυρίσματα του βίντεο κλιπ αυτού του τραγουδιού;
- 6) Ποιο κοινό θέμα έχουν και τα 3 κομμάτια, με τα οποία η Demy πήρε μέρος στον "Ελληνικό τελικό";
- 7) Πού ακριβώς έγιναν τα εξωτερικά γυρίσματα των βίντεο κλιπ;
- 8) Ποιος ήταν ο Γρηγόριος Μαρασλής;
- 9) Τα γυρίσματα πραγματοποιήθηκαν μόνο με κάμερα;
- 10) Τι πρότεινε ο νυν δήμαρχος της Οδησού στη Demy;

2. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

- 1) Ελλάδα, Eurovision, 2017, μουσικό, Demy, διαγωνισμό, εκπροσώπησε, της, στο, την, το, η.
- 2) Ελληνίδα, Κιέβου, σκηνή, τραγούδι, ερμηνεύτρια, το, η, ανέβηκε, στη, του, με, "This is Love".
- 3) Οδησό, του, Ουκρανίας, τραγουδιού, στην, βίντεο, αυτού, πραγματοποιήθηκαν, γυρίσματα, τα, κλιπ, του.
- 4) Οδησού, Όπερας, Ευρώπης, της, ακουστική, της, καλύτερες, είναι, η, της, από, τις.
- 5) Πραγματοποιήθηκαν, γυρίσματα, κάμερα, drone, με, και, τα.

**3. Θυμήσου ουσιαστικά, σχηματισμένα από τα αριθμητικά + λέξη "μέρα".
Απάντησε πόσες μέρες έχει ...**

το δεκαπενθήμερο;
το τριήμερο;
το πενθήμερο;
το οκταήμερο;

το τετραήμερο;
το διήμερο;
το εικοσαήμερο;
το εξαήμερο;

**4. Σχημάτισε τα επίθετα από τα αριθμητικά + λέξη "μέρα".
Συμπλήρωσε τα κενά μ' αυτά**

1. Η έναρξη της γιορτής περιλαμβάνει ένα πλούσιο ... πρόγραμμα πολιτιστικών δράσεων με μουσικούς, ηθοποιούς, χορευτές, **εθελοντές**, νέους και παιδιά από όλες τις ελληνικές κοινότητες. (2+μέρα)
2. Το Τμήμα Μουσικών Σπουδών, γιορτάζοντας τα 30 χρόνια από την ίδρυσή του, διοργανώνει έναν ... μουσικό μαραθώνιο. (3+μέρα)
3. Με ... γεμάτο ζωγραφική και νότες, γιορτάζει την Παγκόσμια Ημέρα Μουσικής ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών. (4+μέρα)
4. Η Μουσική Σχολή του Δήμου κάθε χρόνο διοργανώνει ... προγράμματα εκδηλώσεων. (5+μέρα)
5. Οι δάσκαλοι έλαβαν μέρος σε ... σεμινάριο που διεξήχθη στο Κίεβο. (15+μέρα)

5. Πες στα Ελληνικά

У травні 2017 року в Києві відбувся музичний конкурс Євробачення. Грецію на ньому представляла Demy. Молода співачка вже подарувала світові багато хітів. У національному відборі вона взяла участь із трьома композиціями, спільною темою яких було кохання. Кліпи на пісні знімали в Одесі за допомогою камери та дрона. Глядачі всього світу тепер мають можливість насолодитися Одеським театром опери та балету, Дерibasівською вулицею, парком Шевченка. Зйомки також проводили й на Грецькій площі, де розташований бюст Григорія Маразлі. Мер Одеси запросив "принцесу грецької поп-музики" заспівати на Потьомкінських сходах у програмі святкування Дня міста.

Λεξιλόγιο

ο/η εκπρόσωπος	представник/-ця	εκπροσωπώ	представляти
η επιτυχία	хіт	το γύρισμα	зйомка
ανοδικός, -ή, -ό	висхідний, -а, -е	νουν	нинішній
η ερμηνεύτρια	виконувачка	η προτομή	бюст
το υπάμενο τηλεκατευθυνόμενο	дрон	ο εθελοντής	волонтер

Θέμα 6^ο. Οι Έλληνες μουσικοσυνθέτες και τα Όσκαρ

I. Διάβασε και μετάφρασε τον διάλογο

Η Μαρία, μεγαλύτερη από τα αδέρφια της οικογένειάς τους, μπαίνει στο σαλόνι του σπιτιού και βρίσκει στον καναπέ το μικρότερο αδελφό της. Ο Άγγελος, τρώγοντας πατατάκια, βλέπει τηλεόραση.

Μαρία: Γειά σου, μεγάλε! Έχει τίποτα **συναρπαστικό**;

Άγγελος: Γειά. Ναι, Μαρία, παρακολούθησε και εσύ μαζί μου τη φετινή **απονομή** των βραβείων Όσκαρ!

Μαρία: Ευχαρίστως! Ελπίζω και φέτος ένα **αγαλματίδιο** να καταλήξει σε ελληνικά χέρια. Ας πούμε σ' έναν άξιο Έλληνα **μουσικοσυνθέτη**.

Άγγελος: Πλάκα μου κάνεις; Αυτό δεν έχει συμβεί ποτέ!

Μαρία: Α, δεν ξέρεις! Τότε να σου κάνω μια ιστορική **αναδρομή** στα Όσκαρ. Άκου. Το 1960 ο Ζιλ Ντασέν **σκηνοθέτησε** την ταινία "Ποτέ την Κυριακή" με **πρωταγωνίστρια** τη Μελίνα Μερκούρη. Η ταινία ήταν **υποψήφια** στα Βραβεία της Ακαδημίας για 5 Όσκαρ. Τελικά **απέσπασε** το Όσκαρ Καλύτερης Μουσικής ο Έλληνας Μάνος Χατζιδάκις.

Άγγελος: Μόλις θυμήθηκα την ταινία! Τη λατρεύει η γιαγιά μας η Βαγγελιώ.

Μαρία: Να συνεχίσω; Ο διάσημος μουσικοσυνθέτης Βαγγέλης Παπαθανασίου το 1982 απέσπασε το Όσκαρ Καλύτερης Μουσικής για το φιλμ "Οι Δρόμοι της Φωτιάς". Η μουσική στην ταινία έχει **συνδεθεί** με τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Θέλεις να σου δανείσω ένα CD με μουσικές του Vangelis;

Άγγελος: Όλα αυτά έγιναν παλιά, πριν γεννηθώ! Ποιος τα θυμάται εκτός από σένα;

Μαρία: Έλα, ρε! Θες να σου πω ένα πρόσφατο παράδειγμα; Έχεις ακούσει για τον Αλεξάντερ Ντεσιπλά;

Άγγελος: Όχι. Το όνομά του δε μου λέει τίποτα.

Μαρία: Είναι αυτός που έγραψε τη μουσική για το 1^ο μέρος της αγαπημένης σου ταινίας "Ο Χάρι Πότερ και οι Κλήροι του Θανάτου".

Άγγελος: Αλήθεια; Πες μου για αυτόν περισσότερα, σε παρακαλώ!

Μαρία: Εντάξει. Ο Αλεξάντερ Ντεσιπλά είναι Ελληνογάλλος μουσικοσυνθέτης. Έγραψε τη μουσική για περισσότερες από 40 ταινίες και κέρδισε 1 Oscar (**προτάθηκε** 8 φορές), 1 Golden Globe (**προτάθηκε** 7 φορές), 2 British Academy Film (**προτάθηκε** 7 φορές), 2 Grammy (**προτάθηκε** 6 φορές) και 3 Cezar (**προτάθηκε** 8 φορές). Φαντάσου!

Άγγελος: Τι λες!

Μαρία: Το 2015 ο Ντεσιπλά ήταν **υποψήφιος** για το Όσκαρ Μουσικής **Επένδυσης** για δύο φιλμ. Τελικά κράτησε το χρυσό αγαλματίδιο για την ταινία "Grand Budapest Hotel".

Άγγελος: Όντως, οι μουσικοσυνθέτες Ελληνικής καταγωγής είναι **άξιοι** των Όσκαρ!

2. Σωστό ή λάθος;

1. Η Μαρία είναι η μικρότερη από τα αδέρφια της οικογένειάς τους.
2. Ο Άγγελος παρακολουθεί την τηλεόραση.
3. Ο αδελφός της Μαρίας τρώει τηγανιτές πατάτες.
4. Η τηλεόραση δείχνει την απονομή των βραβείων Όσκαρ.
5. Ο Άγγελος γνωρίζει πολλά από την ιστορική αναδρομή στα Όσκαρ.
6. Το 1960 ο Ζιλ Ντασέν σκηνοθέτησε την ταινία "Ποτέ την Κυριακή" με πρωταγωνίστρια τη Μελίνα Μερκούρη.
7. Η ταινία ήταν υποψήφια για το Όσκαρ Καλύτερης Μουσικής του Μάνου Χατζιδάκι.
8. Η μουσική του Βαγγέλη συνδέεται με τους Ολυμπιακούς Αγώνες.
9. Ο Αλεξάντερ Ντεσιπλά έγραψε τη μουσική για το 2^ο μέρος της ταινίας "Ο Χάρι Πότερ".
10. Το χρυσό αγαλματίδιο του Όσκαρ για την καλύτερη Μουσική Επένδυση κέρδισε η ταινία "Grand Budapest Hotel".

3. Επανάλαβε και διάβασε σωστά τις ημερομηνίες

15.02.2016	14.11.2018	04.05.2017	26.09.1975	17.10.1552	31.08.1666
13.03.2005	01.01.1879	21.04.1987	12.07.1794	11.06.2001	25.12.1911

4. Πες στα Ελληνικά

Μαρία з молодшим братом дивляться вручення премії Оскар по телевизору. У 1960 році Жюль Дассен зняв фільм "Ніколи в неділю" з Меліною Меркурі в головній ролі. Стрічка стала номінантом на 5 премій. Оскар здобув Манос Хадзізакіс за кращу пісню до фільму. Музика грецького композитора Вангеліса нам відома з Олімпійських ігор. Олександр Деспіла написав музичні композиції до першої частини улюбленого всіма фільму "Гаррі Поттер". Також він склав музику більше ніж до 40 стрічок. У 2015 році французький композитор грецького походження став номінантом на премію Оскар, здобувши золоту статуєтку за кращий саундтрек до фільму "Готель "Grand Budapest"".

Λεξιλόγιο			
συναρπαστικός, -ή, -ό	захоплюючий, -а, -е	σκηνοθετώ	режисерувати
η απονομή	вручення	η πρωταγωνίστρια	акторка головної ролі
το αγαλματίδιο	статуєтка	η επένδυση (μουσική)	саундтрек
ο μουσικοσυνθέτης / η μουσικοσυνθέτρια	композитор/-ка	αποσπώ	здобувати
η αναδρομή	ретроспектива	συνδέομαι	пов'язуватися
προτείνομαι (προτάθηκα, αόρ.)	номінуватися	ο υποψήφιος/ η υποψήφια	номінант / -ка
άξιος, -α, -ο	гідний, -а, -е		

Θέμα 7^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις το κείμενο

Η ουκρανική μουσική στην ανάπτυξη της καλύπτει σχεδόν όλους τους τύπους μουσικής τέχνης - λαϊκής και επαγγελματικής, ακαδημαϊκής και δημοφιλούς μουσικής. Τώρα η ουκρανική μουσική, η οποία ακούγεται όχι μόνο στην Ουκρανία αλλά και πολύ πιο πέρα από τα σύνορά της, συνεχίζει να αναπτύσσεται στις λαϊκές και επαγγελματικές παραδόσεις, **αποτελώντας** αντικείμενο της μελέτης των επιστημόνων.

Στη σύγχρονη ουκρανική σκηνή αντιπροσωπεύονται σχεδόν όλες οι μουσικές τάσεις (κατευθύνσεις): από τη λαϊκή μέχρι και τη ροκ. Δημοφιλείς ουκρανοί καλλιτέχνες της ποπ μουσικής είναι η Σοφία Ροτάρου, η Ειρήνα Μπίλυκ, ο Αλεξάντρ Πονομαριόβ, η Βέρκα Σερντιούτοκα και άλλοι. Η μοντέρνα μουσική παρουσιάζεται σε διάφορα φεστιβάλ όπως είναι το "Τσερβόνα Ρούτα", ο "Γλάρος" και άλλα.

Οι ερμηνευτές από την Ουκρανία πάντα εκπροσωπούσαν επαρκώς την Ουκρανία στους διαγωνισμούς της Eurovision. Η Ruslana, που **συνέθεσε** στη μουσική της τα λαϊκά μοτίβα της περιοχής των Καρπαθίων, έγινε η νικήτρια του διαγωνισμού της Eurovision-2004, κερδίζοντας για την Ουκρανία το δικαίωμα να φιλοξενήσει τον επόμενο διαγωνισμό - Eurovision-2005. Η Βέρκα Σερντιούτοκα και η Άννα Λόρακ πήραν τη δεύτερη θέση στις Eurovision-2007 και Eurovision-2008 αντίστοιχα. Η Ζλάτα Όγκεβιτς από τον διαγωνισμό τραγουδιού της Eurovision-2013 έφερε στην Ουκρανία την τρίτη θέση. Το 2016, η Τζαμάλα νίκησε στο Διαγωνισμό Τραγουδιού της Eurovision, οπότε το 2017 η Eurovision έλαβε χώρα στην Ουκρανία.

Στην Ουκρανία παρουσιάζεται επίσης και η τέχνη της τζαζ. Τα Διεθνή φεστιβάλ τζαζ μουσικής πραγματοποιούνται σε διάφορες πόλεις της χώρας μας. Τα πιο γνωστά είναι το Jazz Bez και το Jazz Koktebel. Σημαντική συμβολή στην **εκλαϊκευση** του τζαζ κινήματος στην Ουκρανία πρόσφεραν ο Βλαντιμίρ Σιμονένκο και ο Αλεξέι Κόγκαν.

Ενεργά και αποτελεσματικά αναπτύσσεται στην Ουκρανία και η ροκ μουσική. Τα πιο διάσημα γκρουπ είναι τα "Οκεάν Ελζι", "Σκριάμπιν", "Ταρτάκ" και άλλα. Επίσης τακτικά διοργανώνονται ουκρανικά ροκ-φεστιβάλ.

πηγή: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

2. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Ποια είδη μουσικής γνωρίζεις;
2. Τι μουσική συνήθως ακούς και γιατί;
3. Ποιοι είναι οι ήχοι που σε ηρεμούν και ποιοι φτιάχνουν (ανεβάζουν) τη διάθεσή σου;
4. Πώς ονομάζεται ο μεγαλύτερος διαγωνισμός τραγουδιού στην Ευρώπη;
5. Πού και πότε διεξάχθηκε φέτος ή θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός Τραγουδιού της Eurovision;
6. Ο εκπρόσωπος ποιας χώρας σου άρεσε περισσότερο και γιατί;
7. Τι τραγούδησε;

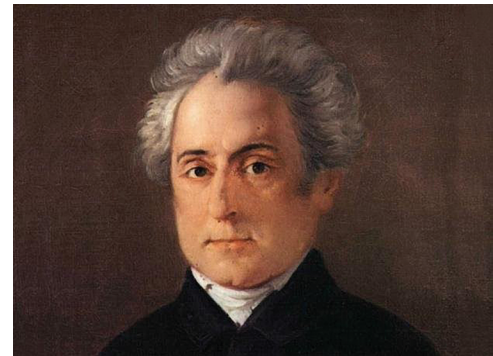
3. Να διαλέξεις έναν / μια διάσημο (-η) μουσικοσυνθέτη και να προετοιμάσεις την παρουσίασή του /της στην τάξη με βάση τις παρακάτω ερωτήσεις

- Πότε και πού γεννήθηκε;
- Με τι ασχολούταν στα παιδικά του / της χρόνια;
- Πώς και πότε ανακάλυψε την αγάπη του / της για τη μουσική και πότε έγραψε τις πρώτες του / της συνθέσεις;
- Σε τι μουσικό στυλ γράφει;
- Πότε ξεκίνησε η καριέρα του / της;
- Ποια ήταν τα βασικά στάδια της καριέρας του / της;
- Με ποιους τραγουδιστές / μουσικούς συνεργάζεται σήμερα;
- Βραβεύτηκε κάποτε στο παρελθόν το καλλιτεχνικό ταλέντο του / της; Με τι βραβείο;

4. Να βρεις στο Ίντερνετ τις πληροφορίες για το γνωστό Εθνικό ποιητή της Ελλάδας τον Διονύσιο Σολωμό. Να διαβάσεις, να μεταφράσεις και να μάθεις απ' έξω το παρακάτω ποίημά του

Η ξανθούλα

Την είδα την ξανθούλα, την είδα 'φες αργά που
 εμπήκε στη βαρκούλα να πάει στην ξενιτιά.
 Εφούσκωνε τ' αέρι λευκότατα πανιά
 ωσάν το περιστέρι που απλώνει τα φτερά.
 Εστέκονταν οι φίλοι με λύπη με χαρά
 κι αυτή με το μαντίλι τους αποχαιρετά.
 Και το χαιρετισμό της εστάθηκα να ειδώ,
 ως που η πολλή μακρότης μου το 'κρυψε κι αυτό.
 Σ' ολίγο, σ' ολιγάκι δεν ήξερα να πω
 αν έβλεπα πανάκι ή του πελάγου αφρό.
 Και αφού πανί, μαντίλι εχάθη στο νερό
 εδάκρυσαν οι φίλοι εδάκρυσα κ' εγώ.
 Δεν κλαίγω για τη βαρκούλα δεν κλαίγω τα πανιά
 μόν' κλαίγω την Ξανθούλα που πάει στην ξενιτιά.
 Δεν κλαίγω τη βαρκούλα με τα λευκά πανιά
 μόν' κλαίγω την Ξανθούλα με τα ξανθά μαλλιά.

Дионисиу Соломос

**Να τραγουδήσεις το τραγούδι "Η ξανθούλα"
 με τους συμμαθητές σου στην τάξη**

(Πηγή: <https://www.youtube.com>)

Λεξιλόγιο

συνθέτω	складати	το στάδιο	етап
η εκλαϊκευση	популяризація	το πανί	тканина, матерія, вітрило
η ξενιτιά	чужина	αποτελώντας	складаючи

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η.

ΚΑΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ / ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

Θέμα 1^ο. Οι συνήθειες που πρέπει να αλλάξεις

1. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Όταν είσαι νεαρός/-η και σε καλή φόρμα, η ζωή σου μπορεί να κυλά **ανέμελη**. Τρως και πίνεις τα πάντα, **σερφάρεις** ολόκληρα **εικοσιτετράωρα**, τρως τα νύχια σου, καπνίζεις κ.ά. Όμως οι κακές συνήθειες, που έγιναν μόνιμες, με το χρόνο θα αρχίσουν να χτυπούν **καμπανάκια** στον οργανισμό σου – **παχάκια**, **αϋπνίες**, **τοιγαρόβηχας**, **αδυναμία**, κρίσεις πανικού, τριχόπτωση, **ταλαιπωρημένο** δέρμα κ.ά.

Το κάπνισμα, η κακή διατροφή, η έλλειψη σωματικής άσκησης και η **κατανάλωση** αλκοόλ θεωρούνται οι κυριότερες **ανθυγιεινές** συνήθειες, που **αφαιρούν** από τον άνθρωπο περίπου 6 χρόνια ζωής. Αναλυτικότερα, εκτιμάται ότι το ¼ όλων των **πρώρων θανάτων** οφείλεται στο κάπνισμα, το 12 % στην ανθυγιεινή διατροφή και το 0,4 % στο αλκοόλ. Για τους άντρες το κάπνισμα είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος, αφαιρώντας 3 χρόνια της ζωής τους, ενώ για τις γυναίκες είναι η έλλειψη της σωματικής άσκησης. Όσοι κάνουν πιο υγιεινή ζωή, κόβοντας τις κακές συνήθειες, ζουν σχεδόν για 18 χρόνια περισσότερο, σε σχέση με όσους τις ακολουθούν.

Μήπως πρέπει να πάρεις τα πράγματα λίγο πιο σοβαρά και να προσέχεις τον εαυτό σου περισσότερο; Κάνε τις αλλαγές που πρέπει τώρα, ώστε να κρατήσεις τον οργανισμό σου τονωμένο, την **αντλία** της καρδιάς σου σε καλό τέμπο, τη διάθεσή σου πάντα καλή, την πρόοδο στο σχολείο και την καριέρα σου στο μέλλον και την εμφάνισή σου νεανική για όλα τα επόμενα χρόνια σου.

Ερωτήσεις

- 1) Ποιες είναι οι κυριότερες ανθυγιεινές συνήθειες του ανθρώπου;
- 2) Πόσα χρόνια αφαιρούν από τον μέσο άνθρωπο οι τέσσερις κυριότερες ανθυγιεινές συνήθειες;
- 3) Τι προβλήματα υγείας προκαλούν οι κακές συνήθειες;
- 4) Ποιος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τους άντρες;
- 5) Για τις γυναίκες;
- 6) Για πόσα χρόνια είναι περισσότερη η ζωή των ανθρώπων που δεν ακολουθούν τις κακές συνήθειες;

2. Στον πίνακα που ακολουθεί βρίσκονται τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων. Βρες που ταιριάζει η κάθε λέξη ή φράση

Η συνήθεια – ... ,
ανθυγιεινός – ... ,
το αλκοόλ – ... ,
προσέχω – ... ,

η αϋπνία – ... ,
πρώωρος – ... ,
ο κίνδυνος – ... ,
κακός – ... ,

η καριέρα – ... ,
το τέμπο – ... ,
ο πανικός – ... ,
η διάθεση – ... .

ο ρυθμός, πιο νωρίς από ό,τι πρέπει, βλαβερός (κακός), το οινόπνευμα, η σταδιοδρομία, η αδυναμία για ύπνο, ό,τι απειλεί τη ζωή, η ενέργεια με τη συχνή επανάληψη, το άγχος, παρακολουθώ, άσχημος, το κέφι

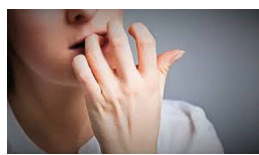
3. Πες τι κακές συνήθειες έχουν οι άνθρωποι στις εικόνες;

1. Ο Κώστας ...

2. Ο θείος Πέτρος...

3. Η φίλη μου ...

4. Η αδελφή του φίλου μου ...

5. Εγώ ...

4. Επανάλαβε την κλίση των ρημάτων στον Ενεστώτα. Συνέχισε, όπως στο παράδειγμα

Π.χ. Η φίλη μου τρώει τα νύχια της. → Οι φίλες μας τρώνε τα νύχια τους.

Εγώ σερφάρω ολόκληρο εικοσιτετράωρο. → ... Τι προβλήματα υγείας προκαλούν αυτές οι ανθυγιεινές συνήθειες; → ... Αυτός δεν καπνίζει. → ... Εμείς έχουμε κακές συνήθειες. → ... Πότε πίνετε τους καφέδες σας; → ... Οι φίλοι μας θέλουν να κόψουν τις κακές συνήθειες. → ... Ποιος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος για τον άντρα; → ... Οι κακές συνήθειές τους σιγά-σιγά γίνονται μόνιμες. → ... Εσύ τρως πολύ και αργά το βράδυ; → ... Πρέπει να προσέχετε τον εαυτό σας περισσότερο. → ... Λόγω του στρες οι άνθρωποι συνήθως έχουν αϋπνίες. → ...

5. Πες στα Ελληνικά

Коли ти молодий/-а і в гарній формі, твоє життя може текти безтурботно. Ти п'єш та їси все і коли забажаєш, навіть уночі. Коли в тебе стрес, гризеш нігті. Цілими днями "серфиш" в інтернеті, навіть пізно ввечері в ліжку. Погані звички з роками стають постійними. І тоді в нас безсоння, випадіння волосся, дрябля шкіра, гладшання, кашель курця, слабкість, приступи паніки тощо. Люди, які дотримуються здорового способу життя, живуть на 18 років довше, ніж ті, хто мають шкідливі звички. Може, слід щось змінити, щоб у майбутньому мати здоров'я, завжди гарний настрій і молодий вигляд?

Λεξιλόγιο

ανέμελος, -η, -ο	безтурботний, -а, -е	η κατανάλωση	споживання
σερφάρω	серфити (в інтернеті)	ανθυγιεινός, -ή, -ό	нездоровий, -а, -е
το εικοσιτετράωρο	доба	αφαιρώ	віднімати
το καμπανάκι	дзвіночок	εκτιμάται	вважається
τα παχάκια	гладшання, вгодованість	πρόωρος, -η, -ο	передчасний, -а, -е
η αϋπνία	безсоння	ο θάνατος	смерть
ο τοιγαρόβηχας	кашель курця	η αντλία	насос
η αδυναμία	слабкість	βλαβερός, -ή, -ό	шкідливий, -а, -е
η τριχόπτωση	випадіння волосся	η σταδιοδρομία	кар'єра
ταλαιπωρημένος, -η, -ο	дряблий, -а, -е (шкіра)	απειλώ	погрожувати

Θέμα 2^ο. Γιατί καπνίζουν οι νέοι;

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Το κάπνισμα έχει γίνει συνήθεια για αρκετούς νέους. Μερικοί συνηθίζουν να καπνίζουν στα διαλείμματα στο σχολείο. Θεωρούν το τσιγάρο μια καλή παρέα, όταν είναι μόνοι τους και δεν έχουν τι να κάνουν. Μετά από κάποια επιτυχία το κάπνισμα τους προκαλεί ακόμα μεγαλύτερη ευχαρίστηση. Λένε ότι το κάπνισμα τους ενεργοποιεί και τους βοηθά στη συγκέντρωση.

Ορισμένοι μαθητές πιστεύουν ότι το κάπνισμα τους δίνει κάποιο στυλ. Ιδιαίτερα οι νεαροί θεωρούν, ότι οι κοπέλες το βρίσκουν **ελκυστικό** και μπορεί να **συνδεθεί** με ένα γενικό τρόπο ζωής. Τα κορίτσια λένε ότι το τσιγάρο **αδυνατίζει**.

Εγώ, για παράδειγμα, έχω έναν φίλο. Αυτός καπνίζει για να ηρεμήσει, όταν έχει νεύρα ή κάτι δεν γίνεται όπως το θέλει ή κάτι που περιμένει **ματαιώνεται**,

όταν στενοχωριέται ή αισθάνεται **πίεση**. Όλα αυτά όμως για το κάπνισμα είναι μόνο μύθοι, τους οποίους θέλουμε να πιστεύουμε. Πρόσεξε, πόσοι άνθρωποι **πεθαίνουν** κάθε χρόνο από το κάπνισμα! Τι κερδίζει κάποιος, κόβοντας αυτή την κακή συνήθεια;

2. Σύνδεσε τις λέξεις, γραμμένες στα Ουκρανικά, με τις αντιστοιχίες τους στα Ελληνικά

1. Дихання стає більш легким.	... α. Η κυκλοφορία του αίματος βελτιώνεται.
2. Минають проблеми серця.	... β. Οι βρόγχοι χαλαρώνουν.
3. Циркуляція крові покращується.	... γ. Φεύγουν τα καρδιακά προβλήματα.
4. Окис вуглецю виводиться з організму.	... δ. Μειώνεται ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου των πνευμόνων.
5. Покращується робота легенів.	... ε. Ο κίνδυνος εμφράγματος μειώνεται.
6. Ризик серцевого нападу зменшується.	... στ. Η λειτουργία των πνευμόνων βελτιώνεται.
7. Зменшується ризик появи раку легенів.	4 ζ. Το μονοξειδίο του άνθρακα αποβάλλεται από τον οργανισμό.
8. Бронхи розслабляються.	... η. Η αναπνοή γίνεται ευκολότερη.

3. Συζητήσε με τον διπλανό / την διπλανή σου (μπορείς να επιλέξεις περισσότερες από μία απαντήσεις)

Το κάπνισμα κατά τη γνώμη σου είναι ... (προσωπική επιλογή και δικαίωμα του καθενός, μια κακή συνήθεια, μια συνήθεια που σε κάνει να φαίνεσαι "μαζί τους");

Αν σου προσέφερε κάποιος ένα τσιγάρο, εσύ θα το αρνιόσουν;

- Πιστεύεις ότι το κάπνισμα είναι βλαβερό για τον οργανισμό;
- Καπνίζουν οι γονείς σου;
- Έχεις ακούσει για το παθητικό κάπνισμα;
- Τι νομίζεις ότι σημαίνει (σημαίνει ότι ακόμη κι αν δεν καπνίζουμε, εισπνέουμε τον καπνό του τσιγάρου ενός καπνιστή και γινόμαστε καπνιστές κι εμείς, σημαίνει αυτό που παθαίνει κάποιος, όταν καπνίζει, δηλαδή τα παθήματα του καπνιστή, άλλο);
- Θα ξεκινούσες το κάπνισμα "για πλάκα";
- Θα άρχιζες το κάπνισμα, επειδή ... (καπνίζουν κάποιοι φίλοι σου, έχεις περιέργεια για το κάπνισμα, θέλεις να δείξεις μεγάλος, θέλεις να εντοπωσιάσεις τους άλλους, δεν θα άρχιζες ποτέ το κάπνισμα);
- Πιστεύεις, ότι το κάπνισμα περιορίζει τα χρόνια της ζωής μας;

4. Βρες στο κείμενο ρήματα "худнути", "палити", "заспокоювати", "помирати", "спричиняти". Σχημάτισε προτάσεις μ' αυτά τα ρήματα

5. Πες στα Ελληνικά

Тютюнопаління стало поганою звичкою для молоді. Деякі учні звикли палити на перервах у школі. Дехто палить, бо йому нема чого робити. Хтось думає, що цигарки приносять задоволення. Дівчата палять, бо вважають, що так вони швидше схуднуть. Їх приваблюють хлопці, які палять. Деякі кажуть, що з цигарками вони виглядають дорослішими. Але все це міфи, в які ми бажано вірити. Насправді, паління вбиває людей. Кинувши цигарки, людина зменшує ризик появи раку легенів. Бронхи розслабляються. Циркуляція крові покращується. Минають проблеми серця. Зменшується ризик серцевого нападу.

Λεξιλόγιο

η συγκέντρωση	концентрація	χαλαρώνω	розслаблятися
ελκυστικός, -ή, -ό	приваблюючий, -а, -е	ο καρκίνος	рак
συνδέομαι	пов'язуватися	οι πνεύμονες	легені
αδυνατίζω	худнути	το έμφραγμα	інфаркт
ματαιώνομαι	зриватися	το μονοξείδιο	окис
η πίεση	тиск	ο άνθρακας	вуглець
πεθαίνω	помирати	αποβάλλομαι	виводитися
το αίμα	кров	το εγκεφαλικό	інсульт
οι βρόγχοι	бронхи	"για πλάκα"	"по приколу" (ροζμ.)

Θέμα 3^ο. Ναρκωτικά και νεολαία

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Οι **διάσημοι**, πρόσωπα που ξεχωρίζουμε, λόγω του ότι ζουν σε ένα λαμπερό κόσμο, αποτελούν συχνά πρότυπα για τους νέους. Είναι γνωστό, ότι ένα μεγάλο ποσοστό αυτών κάνει χρήση ναρκωτικών **ουσιών**. Η νεολαία δυστυχώς επηρεάζεται από τους διάσημους και τους **μιμείται**. Γιατί όμως τα **είδωλα** της νεολαίας **ωθούνται** στα ναρκωτικά; Λόγω **κούρασης, εξάντλησης, πίεσης, έλλειψης έμπνευσης**, για να αποκτήσουν μια προσωρινή, ψεύτικη μορφή ευτυχίας. Υπάρχουν πολλά παραδείγματα πλούσιων και διάσημων, που έκαναν συστηματικά χρήση ουσιών και αυτό επηρέασε την υγεία και την εμφάνισή τους.

Ονορέ ντε Βαλζακ.
Λυί-Ογκυστ Βισсон,
1842 π.

Δες μερικά γνωστά ονόματα που έπεσαν στα ναρκωτικά. Ο γάλλος συγγραφέας ο Ονορέ ντε Μπαλζάκ εργάστηκε όλο το εικοσιτετράωρο, αγνοώντας τον ύπνο. Σε αυτό βοήθησε μεγάλη ποσότητα καφέ. Αλλά ο εθισμός στην καφεΐνη δεν τον πέρασε εντελώς – μια ασθένεια της καρδιάς αναπτύχθηκε και στην ηλικία των 50 χρονών ο Ονορέ ντε Μπαλζάκ πέθανε. Ο γνωστός ψυχολόγος επιστήμονας ο Ο Σίγκμουντ Φρόυντ το 1884 χρησιμοποίησε για πρώτη φορά κοκαΐνη. Το φάρμακο του έδωσε εμπιστοσύνη και καλή διάθεση. Με την πάροδο του χρόνου ο Ο Σίγκμουντ μπόρεσε να νικήσει τον εθισμό του στα ναρκωτικά, αλλά χρειάστηκε πολύς χρόνος.

Η τραγουδίστρια Έμι Γουαϊνχάουζ, που πραγματικά άλλαξε πολύ **εμφανισιακά**, όταν ξεκίνησε να κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ. Ακολουθεί η Μπρίτνεϊ Σπίαρς, μία από τους μεγαλύτερους καλλιτέχνες όλων των εποχών, αλλά αυτό δεν τη σταμάτησε από μια περίοδο στη ζωή της που ήταν βυθισμένη στα ναρκωτικά. Ο θάνατος της Γουίτνεϊ Χιούστον συγκλόνησε ολόκληρο τον κόσμο. Την τραγουδίστρια βρήκαν οι **σωματοφύλακες** της στην μπανιέρα του ξενοδοχείου. Υπερβολικές δόσεις από νόμιμα ή παράνομα ναρκωτικά στοίχισαν τις ζωές σε διάσημους που ήταν εθισμένοι στα ναρκωτικά.

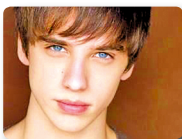
Emi Winhaus

Βλέποντας πως τα μεγαλύτερα αστέρια της διεθνούς showbiz μπαϊνοβγαίνουν σε κλινικές **αποτοξίνωσης** σε **άθλια** κατάσταση, καταλαβαίνεις τώρα πόσο κακό μπορούν να κάνουν οι **καταχρήσεις** σε έναν υγιή άνθρωπο; Όλα τα ναρκωτικά οδηγούν αργά ή γρήγορα στο θάνατο!

2. Συνέχισε τις προτάσεις, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο

1. Οι διάσημοι αποτελούν συχνά πρότυπα ...
2. Μεγάλο ποσοστό αυτών κάνει χρήση ...
3. Η χρήση ναρκωτικών ουσιών επηρεάζει ...
4. Όλα τα ναρκωτικά οδηγούν αργά ή γρήγορα ...
5. Από τη στιγμή που ένας άνθρωπος ανακαλύπτει τα ναρκωτικά, γίνεται ...
6. Καταλαβαίνεις πόσο κακό μπορούν να κάνουν οι καταχρήσεις ...

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Από ποια ηλικία πιστεύεις ότι αρχίζουν οι νέοι τη χρήση ναρκωτικών;

Πιστεύεις, ότι είναι δύσκολο να απαλλαγεί κάποιος από τη συνήθεια αυτή;

- Γιατί, νομίζεις, οι νέοι κάνουν δοκιμή τέτοιου είδους ουσιών (περιέργεια, οικογενειακά προβλήματα,

μιμητισμός, για να ξεφύγουν από τα **αδιέξοδά** τους, ψευδαισθηση απόκτησης θάρρους, επίδειξη και για να προσελκύσουν το αντίθετο φύλο);

- Γιατί θεωρείς τα ναρκωτικά επικίνδυνα (**ανορεξία, εξάρτιση, κατάθλιψη, ψυχική φθορά, ανάρμοστες συμπεριφορές, αλλοίωση χαρακτηριστικών, θάνατος**);
- Ποιο από τα παρακάτω, κατά τη γνώμη σου, θεωρεί ένας χρήστης, ότι του προσφέρει η χρήση τέτοιων ουσιών (απόλαυση, ηρεμία, ελευθερία, **αυτολεποίθηση**);
- Δε θα έκανες ποτέ χρήση των ναρκωτικών ουσιών γιατί ... (φοβάσαι, δεν έχει σχέση με αυτόν τον κόσμο, δεν έχεις ανάγκη από ουσίες για να νιώθεις καλά);

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης

Οι διάσημοι ... συχνά πρότυπα για τους νέους. (αποτελώ) Τα μεγαλύτερα αστέρια της διεθνούς showbiz ... τη νεολαία; (επηρεάζω) Γιατί τα είδωλα της νεολαίας ... στα ναρκωτικά; (ωθούμαι) Μερικά διάσημα ονόματα ... αγνώριστοι από τη στιγμή που ... τα ναρκωτικά! (γίνομαι, ανακαλύπτω) Ένας άνθρωπος ... εμφανισιακά και ουσιαστικά, όταν ... να κάνει χρήση ναρκωτικών ουσιών και αλκοόλ. (αλλάζω, ξεκινώ) Η Μέριλιν Μονρόε ... νεκρή από υπερβολική δόση υπνωτικών χαπιών. (βρίσκομαι) Ο θάνατος της Γουίτνεϊ Χιούστον ... ολόκληρο τον κόσμο. (συγκλονίζω) Την τραγουδίστρια ... οι σωματοφύλακές της στην μπανιέρα του ξενοδοχείου. (βρίσκω)

5. Πες στα Ελληνικά

Доволі часто знаменитості стають взірцями для молоді. Але великий їх відсоток вживає наркотики. Хтось через виснаження та перевтому, а хтось за відсутністю натхнення або щоб отримати тимчасове відчуття щастя. Ми знаємо багато прикладів, коли людина, почавши вживати наркотики, ставала невпізнанною. Вважається, що молодь пробує наркотичні речовини через цікавість, сімейні проблеми, імітування інших, у пошуках виходу з безвихідної ситуації, для отримання псевдовідчуття сміливості, з метою привабити протилежну стать, показати себе. Ми не повинні забувати, що рано чи пізно наркотики призводять до смерті.

Λεξιλόγιο

ο διάσημος, η διάσημη	знаменитість	άθλιος, -α, -ο	жахливий, -а, -е
η ουσία	речовина	η κατάχρηση	зловживання
μιμούμαι	імітувати	ο μιμητισμός	імітація
ωθώ/-ούμαι	підштовхувати	το αδιέξοδο	безвихідна ситуація
η εξάντληση	виснаження	η ανορεξία	відсутність апетиту
η έμπνευση	натхнення	η εξάρτιση	залежність
εμφανισιακά	зовнішньо	η κατάθλιψη	депресія
ο/η σωματοφύλακας	охоронець, -ниця	η ψυχική φθορά	психічний розлад
νόμιμα	легально	η αλλοίωση	змінення
παράνομα	нелегально	ανάρμοστος, -η, -ο	непристойний, -а, -е
τα υπνωτικά (χαπια)	снодійні (пігулки)	η αυτοπεποίθηση	самовпевненість
η αποτοξίνωση	детоксикація	το είδωλο	кумир

Θέμα 4ο. Τατουάζ: μόδα ή κάτι παραπάνω;

1. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Τατουάζ είναι μια μόδα που αποκτά όλο και περισσότερους υποστηρικτές στον κόσμο. Δεν είναι λίγοι αυτοί που σκέφτονται να κάνουν τατουάζ από την εφηβική ή προεφηβική ηλικία. Μέχρι εδώ όλα πάνε καλά. Το πρόβλημα ξεκινά, όταν εσύ θέλεις να το πεις στους γονείς σου για να πάρεις την άδεια τους και τα λεφτά για να "χτυπήσεις" ένα τατουάζ. Και κάπου εκεί ξεκινούν οι καυγάδες του τύπου "Ξέχασέ το!", "Είπα όχι και τέλος!". Οι πόρτες κλείνουν με δύναμη, καθώς ψιθυρίζουν οι γονείς σου: "Θα με σκάσει αυτό το παιδί!". Και εσύ φωνάζεις: "Δεν με καταλαβαίνει κανείς σε αυτό το σπίτι!".

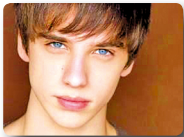
Έτσι, προσπαθείς να απορρίψεις τη γονική κυριαρχία και να αυτονομηθείς. Στην πραγματικότητα, επλέγεις να κάνεις τατουάζ, θέλοντας να εκφράσεις κάποιο ψυχικό σου πόνο, ένα συναισθηματικό σου κενό ή ένα αίσθημα έλλειψης αγάπης στη ζωή σου. Φυσικά σημαντική επίδραση, ιδιαίτερα στην ηλικία σου, παίζει και η συχνότητα, με την οποία βλέπεις τατουάζ σε διάσημα πρόσωπα.

Όμως, με ηρεμία θα μπορούσες να συζητήσεις με τους γονείς την επιλογή σου. Να εξηγήσεις, γιατί θέλεις να κάνεις ένα τατουάζ, τι νιώθεις και τι θέλεις να εξωτερικεύσεις. Πάνω στον ενθουσιασμό της στιγμής μάλλον δεν έχεις σκεφτεί σχετικά με τη μονιμότητα του τατουάζ για τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής σου. Μην ξεχνάς ότι μπορεί να έχεις δερματικά προβλήματα και αλλεργική αντίδραση στο τατουάζ. Ξέρεις τις επιπτώσεις αυτής της πράξης;

Ερωτήσεις

- 1) Το τατουάζ είναι φαινόμενο της σύγχρονης κοινωνίας;
- 2) Για ποιο λόγο θέλεις να πεις στους γονείς σου για ένα τατουάζ;
- 3) Ποια είναι η συνηθέστερη αντίδραση των γονέων για το τατουάζ;
- 4) Τι θέλουν να εκφράσουν οι έφηβοι, κάνοντας τατουάζ;
- 5) Έχεις σκεφτεί σχετικά με τη μονιμότητα του τατουάζ για τα υπόλοιπα χρόνια της ζωής σου;
- 6) Τι προβλήματα μπορεί να προκαλέσει το τατουάζ;

2. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Το τατουάζ, κατά τη γνώμη σου, είναι ...
(προσωπική επιλογή και δικαίωμα του καθενός, μια μόδα, μια έκφραση της προσωπικότητας, άλλο);

Αν σου πρότεινε κάποιος να χτυπήσει τατουάζ, εσύ θα το αρνιόσουν;

- Πιστεύεις πως είναι βλαβερό για την υγεία μας το τατουάζ;
- Ποια ηλικία πιστεύεις, ότι είναι κατάλληλη για τατουάζ;
- Πιστεύεις ότι είναι απαραίτητο να έχεις την άδεια των γονιών σου για μια τέτοια ενέργεια;
- Γιατί, νομίζεις, οι νέοι κάνουν τατουάζ (λόγω μόδας, λόγω ατομικής έκφρασης / προσωπικών πεποιθήσεων, λόγω απώλειας ενός αγαπημένου προσώπου, λόγω ομορφιάς, λόγω επιρροής που σχετίζεται με την κουλτούρα, άλλο);

- Δε θα χτυπούσες ποτέ τατουάζ γιατί ... (φοβάσαι, δεν έχεις ανάγκη να εκφραστείς έτσι, άλλο);
- Οι γονείς σου έχουν τατουάζ; Οι φίλοι;
- Σου αρέσει το τατουάζ;
- Επηρεάζεσαι από τους διάσημους και θέλεις να τους μιμείσαι;

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

- 1) Τατουάζ, μόδα, είναι, αποκτά, μια, που, στον, πολλούς, κόσμο, υποστηρικτές.
- 2) Κάνοντας, κυριαρχία, ένας, τατουάζ, έφηβος, να, προσπαθεί, γονική, απορρίπτει, τη.
- 3) Επιλέγεις, ψυχικό, θέλοντας, να (2), τατουάζ, κάνεις, εκφράσεις, κάποιος, σου, πόνο.
- 4) Το, προβλήματα, προκαλεί, δερματικά, τατουάζ, πολλά.
- 5) Το (2), είναι, κοινωνίας, τατουάζ, της, φαινόμενο, σύγχρονης,

4. Βάλε τα ρήματα στο σωστό τύπο

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Απλός
<p>πάνε</p> <p>παίρνει</p> <p>χτυπάς</p> <p>βλέπουμε</p> <p>εξηγούν</p>	<p>πηγαίνανε</p>	<p>...</p>	<p>...</p>

5. Πες στα Ελληνικά

Нанесення тату має все більше прихильників у світі. Немало є їх і серед молоді. Проблеми починаються, коли юнак / юнка питає в батьків дозволу й грошей, щоб набити тату. Гримають двері. Шепочуть батьки: "Ця дитина доведе мене до сказу". Підліток вважає, що його ніхто не розуміє в сім'ї. Що відчуває підліток? Що він намагається виразити, бажаючи зробити тату? Можливо, це його психологічний біль, відчуття відсутності любові, бажання стати незалежним? Вагомий вплив на бажання зробити тату відіграють знаменитості, на яких підліток хоче бути схожим. Татування має багато наслідків. Це можуть бути проблеми зі шкірою або алергічна реакція на тату.

Λεξιλόγιο

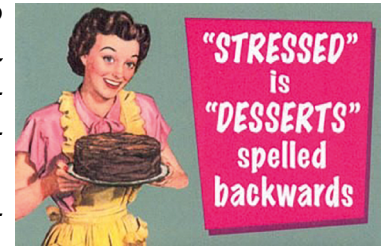
ο υποστηρικτής / η υποστηρίκτρια	прихильник/ -ця	η κυριαρχία	панування
προεφηβικός, -ή, -ό	пременубертатний, -а, -е	ο καυγάς	сварка
αυτονομούμαι	бути незалежним	η άδεια	дозвіл
συναισθηματικός, -ή, -ό	чутливий, -а, -е	εξωτερικεύω	υβιразнювати
ψιθυρίζω	шепотіти	η μονιμότητα	постійність
οκάλω	тут: "дowodити до сказу"	η επίπτωση	наслідок
απορρίπτω	заперечувати	η αντίδραση	реакція
γονικός, -ή, -ό	батьківський, -а, -е		

Θέμα 5^ο. Συναισθηματική διατροφή των νέων

1. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Οι διατροφικές συνήθειες των νέων επηρεάζονται πολύ από το σύγχρονο τρόπο ζωής. Στην αύξηση του προβλήματος **συμβάλλει** η **αστική** ζωή, όπως η **μείωση** των ωρών γυμναστικής στα σχολεία, αλλά και το γεγονός, ότι στο σπίτι τα παιδιά κάθονται μπροστά στην τηλεόραση το βράδυ μέχρι αργά.

Τις συνήθειες κατανάλωσης τροφής μπορούν επίσης να επηρεάσουν ψυχολογικοί **παράγοντες**. Πολλοί νέοι τρώνε **αντιδρώντας** στα **αρνητικά συναισθήματά** τους: στο άγχος, στη **λύπη**, στο **θυμό**. Όταν **βιώνουν στρεσογόνες** καταστάσεις, αυτοί θέλουν να "**τοιμπήσουν**" κάτι νόστιμο, π.χ. πατατάκια, σοκολάτα, κέικ κ.ά. Πρόκειται για το **συναισθηματικό φαγητό**. Έτσι ονομάζεται η επιθυμία να τρώει κάποιος ως απάντηση σε προβλήματα.

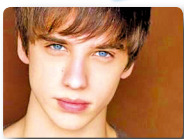
Στους ανθρώπους, το άγχος επηρεάζει την κατανάλωση φαγητού με δύο διαφορετικούς τρόπους. Το χρόνιο στρες μειώνει ή αυξάνει την **πρόσληψη** τροφής και επομένως τα άτομα χάνουν ή παίρνουν **βάρος** κατά τη διάρκεια ή μετά από τις περιόδους του στρες. Γιατί οι νέοι "τρώνε" το άγχος τους και το **αποθηκεύουν** σε **λίπος**; Κατά τη διάρκεια των περιόδων χρόνιου στρες οι έφηβοι, κατά κανόνα, δεν επιλέγουν υγιεινές τροφές, αλλά το γρήγορο φαγητό, που είναι πολύ πλούσιο σε θερμίδες.

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος της αντιμετώπισης του στρες έχει 3 **κατευθύνσεις**: σωστή διατροφή, επαρκής ύπνος, συστηματική φυσική δραστηριότητα.

Ερωτήσεις

- 1) Τι επηρεάζει τις διατροφικές συνήθειες των νέων;
- 2) Ποιοι ψυχολογικοί παράγοντες επηρεάζουν τη διατροφική συμπεριφορά των εφήβων;
- 3) Τι είναι το συναισθηματικό φαγητό;
- 4) Με ποιους διαφορετικούς τρόπους το άγχος επηρεάζει την κατανάλωση του φαγητού;
- 5) Ποιες αποτελεσματικές κατευθύνσεις αντιμετώπισης του στρες υπάρχουν;

2. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Τρως περισσότερο από το συνηθισμένο, όταν είσαι εκνευρισμένος, αγχωμένος, ανήσυχος ή σε ένταση;

Έχεις την επιθυμία να καταναλώσεις μία τροφή, όταν δεν έχεις τίποτα να κάνεις, βαριέσαι, αισθάνεσαι μοναξιά, όταν κάποιος σε έχει απογοητεύσει;

- Μήπως μπλαίνεις σε πειρασμό να τοιμπήσεις κάτι, όταν πρέπει να πάρεις μια σημαντική απόφαση ή αισθάνεσαι, ότι πλησιάζει να συμβεί κάτι δυσάρεστο;
- Μπορείς να αντισταθείς στα νόστιμα φαγητά, όταν τα πράγματα είναι εναντίον σου ή όταν έχουν πάει στραβά;
- Θέλεις να τοιμπήσεις κάτι, όταν νιώθεις κατάθλιψη ή όταν είσαι αποθαρρυσμένος ή φοβισμένος;

3. Δοκίμασε το παιχνίδι των συναισθημάτων

Πόσοι από μας δυσκολευόμαστε να μοιραστούμε το πώς περνάμε καθημερινά με τους δικούς μας ή με τους φίλους; Τι είναι αυτό που μας κάνει χαρούμενους, τι μας στεναχωρεί, τι μας θυμώνει; Μη διστάσεις να μιλήσεις για αυτά που δεν σε ευχαριστούν, αλλά και για τις νίκες σου. Είναι σίγουρο, ότι θα παρατηρήσεις και εσύ στον εαυτό σου τι σε κάνει ευτυχισμένο, οπότε θα σε ωθήσει στην επανάληψή του και πώς διαχειρίστηκες στο παρελθόν τις δύσκολες καταστάσεις.

Πώς παίζεται αυτό το παιχνίδι; Κρύψε τα χρωματιστά καραμελάκια (π.χ. M&M's) σε ένα κουτάκι ώστε να μη φαίνονται.

Για κάθε κόκκινο που θα πετυχαίνεις πες ένα πράγμα που σε κάνει χαρούμενο. Για κάθε καφέ που θα πετυχαίνεις πες ένα πράγμα που σε στεναχωρεί. Για κάθε πράσινο που θα πετυχαίνεις πες ένα πράγμα που σε θυμώνει. Για κάθε κίτρινο που θα πετυχαίνεις πες ένα πράγμα που σε ενθουσιάζει. Για κάθε πορτοκαλί που θα πετυχαίνεις πες μια κατάσταση που μπόρεσες να χειριστείς καλά. Για κάθε γαλάζιο που θα πετυχαίνεις πες μια καλή στιγμή που είχες μέσα στην ημέρα. Δοκίμασέ το!

4. Σχημάτισε 5 προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις

Καταναλώνω το φαγητό, τοιμπώ όταν ανησυχώ, αυξάνω την πρόσληψη τροφής, αντιμετωπίζω το στρες, επηρεάζει τις διατροφικές συνήθειες.

5. Πες στα Ελληνικά

На харчові звички молоді впливає сучасний спосіб життя. Також на них впливають і психологічні фактори. Багато молоді їсть, реагуючи на власні відчуття стресу, смутку, злості. Переживаючи стресові ситуації, вони перекушують чимось смачненьким, наприклад, чіпсами, шоколадкою, тортом тощо. Ідеться про емоційне харчування підлітків, коли ті їдять у відповідь на проблеми. При хронічному стресі людина може зменшувати або збільшувати прийоми їжі, скидаючи або набираючи вагу. Правильне харчування, достатній сон і постійна фізична діяльність є результативними способами протистояння стресу.

Λεξιλόγιο

συμβάλλω	сприяти	στρεσογόνος, -ος, -ο	стресовий, -а, -е
αστικός, -ή, -ό	міський, -а, -е	τοιμπώ	перекушувати
η μείωση	зменшення	συναισθηματικός, -ή, -ό	емоційний, -а, -е
ο παράγοντας	фактор	η πρόσληψη	приїом
αντιδραστικά	реагуючи	το βάρος	вага
αρνητικός, -ή, -ό	негативний, -а, -е	αποθηκεύω	відкладати
το συναισθημα	почуття, відчуття	το λίπος	жир
η λύπη	смуток	η κατεύθυνση	напряμ
ο θυμός	злість	αποθαρρυσμένος, -η, -ο	пригнічений, -а, -е
βιώνω	переживати		

Θέμα 6^ο. Εθισμός στο σερφάρισμα

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Σε έχει "πιάσει" ποτέ η δασκάλα να χαζεύεις στο Ίντερνετ, δηλαδή με **άσκοπη πλοήγηση** και όχι για εκπαιδευτικούς σκοπούς; Μήπως περνάς τον περισσότερο χρόνο σου στα Κοινωνικά Δίκτυα, όπως το Facebook, για επικοινωνία ή ψυχαγωγία; Το να μοιράζεσαι λεπτομέρειες για τον εαυτό σου δημοσίως, σε γεμίζει με ευχάριστα συναισθήματα; Δεν αφήνεις το κινητό σου για αρκετή ώρα; Νιώθεις την ανάγκη να **τσεκάρεις** τα μηνύματά σου, αν κάποιος δημοσίευσε κάτι; Το Ίντερνετ και ο ηλεκτρονικός υπολογιστής αποτελούν, κατά τη γνώμη σου, **απεριόριστες πηγές** διασκέδασης, επικοινωνίας και χαράς; Παίζεις ηλεκτρονικά παιχνίδια on-line μετά την επιστροφή σου από το σχολείο, επομένως η **απόδοσή** σου σε άλλες δραστηριότητες (διάβασμα, αθλητισμός κλπ) είναι σαφώς περιορισμένη; Αν ναι, τότε το **σερφάρισμα** στο Ίντερνετ ή στο κινητό σου δεν είναι απλώς κακή συνήθεια. Υπολογίζεται πως 10 % των χρηστών είναι **εθισμένοι**.

Η υπερβολική **ενασχόληση** με το Ίντερνετ μπορεί να επηρεάσει τη συναισθηματική και την κοινωνική σου ζωή. Επιπλέον, ο εθισμός στο σερφάρισμα βλάπτει σοβαρά την υγεία σου. Π.χ. η θόνη του υπολογιστή ή του κινητού ή του λάπτοπ σου διεγείρει τον **εγκέφαλο** πραγματικά, επειδή είναι φωτεινή, όταν σερφάρεις αργά τη νύχτα πριν κοιμηθείς. Λέγεται επίσης πως ο **φρενήρης** ρυθμός, με τον οποίο ανανεώνονται οι πληροφορίες που λαμβάνεις, επηρεάζει τον εγκέφαλο σχεδόν όπως η κοκαΐνη.

Η μόνη λύση: δεν πρέπει να **παραμελείς** τις δραστηριότητές σου, τον ύπνο σου, τους φίλους σου και την οικογένειά σου προς χάρη του Ίντερνετ.

2. Βρες τη συνέχεια των προτάσεων, σύμφωνα με το κείμενο

1. Το Ίντερνετ και ο Η/Υ αποτελούν	... α. των χρηστών είναι εθισμένοι.
2. Ο φρενήρης ρυθμός, με τον οποίο ανανεώνονται οι πληροφορίες	... β. τη συναισθηματική και την κοινωνική ζωή ενός ατόμου.
3. Υπολογίζεται πως 10 %	... γ. προς χάρη του Ίντερνετ.
4. Η υπερβολική ενασχόληση με το Ίντερνετ μπορεί να επηρεάσει	... δ. απεριόριστες πηγές διασκέδασης.
5. Δεν πρέπει να παραμελούμε τις δραστηριότητές μας, τους φίλους μας	... ε. επηρεάζει τον εγκέφαλο σχεδόν όπως η κοκαΐνη.

3. Εξέτασε την παρακάτω εικόνα και απάντησε στις ερωτήσεις

1. Ποιας ηλικίας άτομα εξετάστηκαν στη μελέτη;
2. Πόσες ώρες την ημέρα οι Έλληνες έφηβοι περνούν στο Διαδίκτυο;
3. Κάθε πότε οι νέοι σερφάρουν στο Ίντερνετ;

4. Ποιοι είναι οι λόγοι της χρήσης του Διαδικτύου;
5. Οι νέοι περνάνε τον περισσότερο χρόνο τους στα Κοινωνικά Δίκτυα ή στα διαδικτυακά παιχνίδια, σύμφωνα με την εικόνα;
6. Τι είναι ο τζόγος;

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης

Πόσο συχνά ... στο Ίντερνετ με άσκοπη πλοήγηση; (*χαζεύω* - *εσύ*) Οι νέοι ... τον περισσότερο χρόνο τους στα Κοινωνικά Δίκτυα. (*περνάω*) Όταν μοιραζόμαστε λεπτομέρειες για τον εαυτό μας δημοσίως, μας ... με ευχάριστα συναισθήματα. (*γεμίζω*) Δεν ... το κινητό σας για αρκετή ώρα; (*αφήνω*) Χτες ... ηλεκτρονικά παιχνίδια on-line μετά την επιστροφή μου από το σχολείο. (*παιζώ*) Το серφάρισμα στο Ίντερνετ ... τη συναισθηματική και την κοινωνική μας ζωή. (*επηρεάζω*) Στη μελέτη ... οι 16χρονοι. (*εξετάζομαι*) Οι νέοι ... στο Ίντερνετ κάθε μέρα. (*серφάρω*)

5. Πες στα Ελληνικά

Більшу частину свого вільного часу молодь "серфить" в інтернеті, безцільно проводячи там 4-6 годин кожного дня. 2,4 % підлітків, згідно з дослідженням, користується соціальними мережами. 2 % слухають музику, дивляться фільми або різні програми. 1,1 % зайняті простим серфінгом. 0,8 % грають в ігри он-лайн, 0,1 % - в азартні ігри тощо. Вважається, що 10 % всіх користувачів інтернет-залежні. Підвищена зайнятість в інтернеті може негативно впливати на емоційне й соціальне життя людини. "Серфити" означає шкодити здоров'ю. Не треба нехтувати своїм сном, друзями, сім'єю заради інтернету.

Λεξιλόγιο

χαζεύω	баїдикувати	εθισμένος, -η, -ο	залежний, -а, -е
άσκοπος, -η, -ο	безцільний, -а, -е	η ενασχόληση	зайнятість
η πλοήγηση	серфінг	ο εγκέφαλος	головний мозок
απεριόριστος, -η, -ο	безмежний, -а, -е	φρενήρης, -ης, -ες	оскаженілий, -а, -е
η πηγή	джерело	ανανεώνομαι	поновлюватися
η απόδοση	віддача	παραμελώ	нехтувати
το серφάρισμα	серфінг в інтернеті	τσεκάρω	перевіряти

Θέμα 7^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις τα κείμενα

Α.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι το κάπνισμα προκαλεί καρκίνο του πνεύμονα. Μπορεί να προκαλέσει όμως και ένα σωρό άλλες **θανάσιμες** ασθένειες στην καρδιά, τον εγκέφαλο και τους πνεύμονες – και συνδέεται με περισσότερες από 50 άλλες διαφορετικές ασθένειες και διαταραχές. Το κάπνισμα μειώνει επίσης τις αθλητικές επιδόσεις και δημιουργεί **ρυτίδες**. Οι περισσότεροι καπνιστές **εθίζονται**. Αυτό συμβαίνει λόγω της νικοτίνης, ένα εξαιρετικά εθιστικό ναρκωτικό που υπάρχει σε όλα τα προϊόντα καπνού. Όσο πιο νέος ξεκινήσει κανείς το κάπνισμα, τόσο πιο πιθανό είναι να εθιστεί. Το παθητικό κάπνισμα βλάπτει την υγεία των μη καπνιστών. Για το λόγο αυτό, το κάπνισμα απαγορεύεται σταδιακά σε δημόσιους χώρους, όπως μπαρ, εστιατόρια και χώρους εργασίας σε όλη την Ευρώπη. Η συνήθεια αυτή χάνει τη γοητεία της αν αναγκάζεσαι να βγεις έξω στη βροχή και το κρύο για να την απολαύσεις. Όσο περισσότερο συνεχίζεις το κάπνισμα, τόσο δυσκολότερο είναι να το κόψεις. Καλύτερα, μην αρχίζεις το κάπνισμα!

Β.

Οι περισσότεροι νέοι δε νιώθουν ότι θέτουν τον εαυτό τους σε κίνδυνο όταν πίνουν αλκοόλ, αυτό όμως μπορεί να επηρεάσει πολύ αρνητικά την καθημερινή τους ζωή. Το ποτό μπορεί να προκαλέσει **δηλητηρίαση**. Οι πολύ μεγάλες ποσότητες αλκοόλ μπορεί να προκαλέσουν **κόμα, εμετό**. Μπορεί να προκληθούν βλάβες στον εγκέφαλο και το σώμα ή ακόμη **και** κατάθλιψη. Η εθιστικότητα στο αλκοόλ είναι **υποτιμημένη** και όσοι πίνουν πολύ όταν είναι νέοι, δυσκολεύονται να αλλάξουν αυτή τη συνήθεια αργότερα. Μπορεί, μάλιστα, να χάσουν τον έλεγχο της ίδιας τους της ζωής. Οι νέοι υποφέρουν περισσότερο από τους ενήλικες από τις επιπτώσεις του αλκοόλ στην υγεία τους.

Γ.

Η παχυσαρκία είναι ο σύγχρονος εχθρός. Οι υπέρβαροι νέοι είναι πιθανό να παρουσιάσουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Ορισμένα παχύσαρκα παιδιά υποφέρουν από ασθένειες ενηλίκων, όπως διαβήτη τύπου 2 και ενδέχεται να αναπτύξουν κάποιες μορφές καρκίνου, καρδιακών παθήσεων κατά την ενήλικη ζωή τους. Πώς μπορείτε να βοηθήσετε τον εαυτό σας; Να βλέπετε λιγότερη τηλεόραση και να ασκείστε περισσότερο. Να πηγαίνετε στο σχολείο σας με τα πόδια ή το ποδήλατο. Να ανεβαίνετε με τις σκάλες και όχι με το ασανσέρ. Να τρώτε τουλάχιστον 5 μερίδες φρούτων και λαχανικών την ημέρα. Να τρώτε τακτικά γεύματα, ιδιαίτερα καλό πρωινό. Να πίνετε πολύ νερό αντί για αναψυκτικά που έχουν πολλές θερμίδες.

2. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Ποιες είναι οι κυριότερες ανθυγιεινές συνήθειες του ανθρώπου;
2. Τι προβλήματα υγείας προκαλούν το κάπνισμα και το αλκοόλ;
3. Ποιοι είναι οι μύθοι για το κάπνισμα, στους οποίους πιστεύουν οι νέοι;

4. Όλα τα ναρκωτικά οδηγούν αργά ή γρήγορα ...
5. Τι κακό κάνουν τα ναρκωτικά σ' έναν άνθρωπο;
6. Τι προβλήματα μπορεί να προκαλέσει το τατουάζ;
7. Τι σημαίνει: "συναισθηματική διατροφή";
8. Πόσες ώρες την ημέρα περνάς στο Διαδίκτυο και ποιοι είναι οι λόγοι της χρήσης του;
9. Ποιες αρρώστιες προκαλεί η παχυσαρκία;
10. Τι θα συμβούλευες στα παχύσαρκα παιδιά;

3. Να κάνεις έναν διάλογο με τον (την) διπλανό(ή) σου

Ο φίλος / η φίλη σου έχει ένα πρόβλημα. Είναι εθισμένος(-η) σε μια κακή συνήθεια. Πρέπει να του/της εξηγήσεις τι μπορεί να προκαλέσει αυτή η συνήθεια και να τον/την συμβουλέψεις πώς να την κόψει.

Θέλω να σου πω ένα μυστικό μου.
Εδώ και 2 χρόνια καπνίζω.
Γνωρίζω πολύ καλά ..., αλλά δεν μπορώ ...

Πολύ ενδιαφέρον, για πες.
Ξέρεις πόσα προβλήματα προκαλεί ... ;
Φυσικά και θα σε βοηθήσω.
Πρώτα πρέπει ...

4. Να βρεις στο Ίντερνετ πληροφορίες και να κάνεις παρουσίαση στην τάξη πάνω στο θέμα "Οι κακές συνήθειες και ο υγιεινός τρόπος ζωής"

5. Να πεις στα Ελληνικά

Які шкідливі звички призводять до передчасної смерті людини? Безтурботне життя підлітків може призвести до того, що вони починають палити, приймати наркотики та вживати спиртні напої. Стресові ситуації негативно впливають на здоров'я людини. Дефіцит сну може призвести до тяжких захворювань, наприклад, ожиріння. Ми хвилюємося за друга, бо останні дні він дуже пригнічений. Залежна від інтернету людина може ігнорувати потребу в їжі, туалеті, сні, живому спілкуванні, фізичній активності тощо.

Λεξιλόγιο

η ρυτίδα	зморшка	υποτιμημένος, -η, -ο	недооцінений, -а, -е
θανάσιμος, -η, -ο	смертельний, -а, -е	η παχυσαρκία	ожиріння
η δηλητηρίαση	отруєння	ο εμετός	блювання

ΕΝΟΤΗΤΑ 6^η.

ΙΣΟΤΗΤΕΣ / ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Θέμα 1^ο. Είδη ανισότητας

1. Διάβασε το διάλογο και απάντησε στις ερωτήσεις

Κόρη: Μπαμπά, έχεις 5 λεπτά;

Πατέρας: Τι θέλεις, καρδιά μου;

Κόρη: Να ρωτήσω κάτι; Τι θα πει "ανισότητα";

Πατέρας: Κοίταξε, η ανισότητα είναι πολλών ειδών: κοινωνική, φυλετική, οικονομική, θρησκευτική, μορφωτική, γεωγραφική, τριγωνική κ.ά. Όσον αφορά την τριγωνική ανισότητα, να σου πω το εξής ...

Κόρη: Μα (διακόπτοντας) ... η ερώτησή μου δεν αφορά τα μαθηματικά! Πες μου, παρακαλώ, περισσότερο για την κοινωνική ανισότητα.

Πατέρας: Κοίταξε, στη χώρα μας όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι απέναντι στο **νόμο**, έχουν ίσα δικαιώματα και ίσες **υποχρεώσεις!**

Κόρη: Διαφωνώ, είμαστε όλοι ίσοι απέναντι στο νόμο μόνο στη θεωρία. Στην πράξη είναι διαφορετικά τα πράγματα. Ο θείος Νίκος μου είπε, ότι η πραγματική ισότητα υπάρχει μόνο απέναντι στο **θάνατο**. Ο Θεός θα μας **κρίνει** όχι με βάση τα ανθρώπινα κριτήρια.

Πατέρας: Βλέπω πως στην οικογένειά μας μεγαλώνει μια φιλόσοφος!

Κόρη: Όχι, μπαμπά! Όταν μεγαλώσω, θα σπουδάσω **Νομική** για να γίνω **δικηγόρος**. Θα παλέψω για την ισότητα των δύο φύλων. Σήμερα οι γυναίκες **απέκτησαν, νομικά** τουλάχιστον, την πλήρη ισότητα με τους άντρες. Αυτό ισχύει βέβαια μόνο για τα δυτικά κράτη. Σε πολλές χώρες της Ανατολής όμως η κατάσταση της γυναίκας παραμένει τραγική.

Πατέρας: Σ' αυτό συμφωνώ μαζί σου! Η κατάσταση των γυναικών σε χώρες της ανατολής μου **θυμίζει** τη θέση τους στην Αρχαία Ελλάδα. Οι γυναίκες τότε όχι μόνο δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα, αλλά και ζούσαν **κοριολεκτικά** μέσα στο σπίτι, χωρίς μεγάλη συμμετοχή σε κάποια δραστηριότητα.

Κόρη: Όταν γίνω δικηγόρος, ο όρος "ανισότητα" θα μείνει πια στο **παρελθόν!**

Ερωτήσεις

1) Ποιοι μιλάνε μεταξύ τους;

2) Τι θέμα συζητάνε ο πατέρας και η κόρη του;

3) Που θέλει να σπουδάσει το κορίτσι;

4) Ποια είδη ανισότητας ανέφερε ο πατέρας;

5) Για ποια ανισότητα θα παλέψει η κόρη του, όταν μεγαλώσει;

6) Σε ποιες χώρες η κατάσταση της γυναίκας παραμένει τραγική;

7) Οι γυναίκες και οι άντρες στην Αρχαία Ελλάδα είχαν ίσα πολιτικά δικαιώματα;

2. Κοίταξε στις εικόνες και πες ποια είδη (αν)ισότητας βλέπεις

1.

2.

3.

4.

5.

3. Μετάτρεψε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική, όπως στο παράδειγμα

π.χ. Οι μαθητές διάβασαν το κείμενο για τα είδη ανισότητας. →

Το κείμενο για τα είδη ανισότητας διαβάστηκε από τους μαθητές.

1. Ο εργοδότης πρέπει να πληρώνει ίσα και στους άντρες, και στις γυναίκες.
2. Σε μερικές κοινωνίες οι άντρες θεωρούσαν τις γυναίκες πολύ κατώτερες τους.
3. Στη χώρα μας οι γυναίκες απέκτησαν ίσα δικαιώματα με τους άντρες.
4. Ο δημοσιογράφος μεταδίδει την εκπομπή για τη γεωγραφική ανισότητα στον πλανήτη.
5. Στο επόμενο μάθημα εμείς θα γράψουμε την έκθεση "Κοινωνική ανισότητα".
6. Τα σχολεία υλοποιούν πολλά προγράμματα, σχετικά με τη μορφωτική ισοτιμία των μαθητών.
7. Οι ρατσιστές τονίζουν τις βιολογικές διαφορές μεταξύ των φυλών.
8. Η οικονομική ανισότητα ορίζει τη διαφορά στην **κατανομή** του πλούτου.
9. Η ανάλυση παρουσιάζει μια σημαντική επίδραση της οικονομικής ανισότητας στην υγεία των ανθρώπων.

4. Πες στα Ελληνικά

Батько розповів доньці, що існує багато видів дискримінації. Наприклад, є соціальна дискримінація, расова, релігійна, економічна, освітня, географічна тощо. Люди рівні, коли за законом у них рівні права й обов'язки. Дівчинка вважає, що ми рівні тільки в теорії, а на практиці дещо інакше. Коли вона виросте, то піде вчитися на адвоката на юридичний факультет, щоб боротися зі статевою дискримінацією. Сьогодні в західних країнах і жінки, і чоловіки набули, принаймні юридично, повної рівності. Однак у східних країнах жінка перебуває в трагічному становищі. У Давній Греції жінки також не мали політичних прав, буквально не виходили з дому, не беручи участі в житті міста.

Λεξιλόγιο

η (αν)ισότητα	(не)рівність, дискримінація	κρίνω	судити, оцінювати
φυλετικός, -ή, -ό	расовий, -а, -е	η Νομική (Σχολή)	юридичний (факультет)
μορφωτικός, -ή, -ό	освітній, -я, -е	ο/η δικηγόρος	адвокат
τριγωνικός, -ή, -ό	трикутний, -а, -е	αποκτώ	набувати
εξής	наступне (невідм.)	νομικά	юридично
ο νόμος	закон	θυμίζω	нагадувати
η υποχρέωση	обов'язок	κυριολεκτικά	буквально
ο θάνατος	смерть	το παρελθόν	минуле
θρησκευτικός, -ή, -ό	релігійний, -а, -е	η κατανομή	розподіл

Θέμα 2^ο. Η αν-ισότητα αντρών - γυναικών

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Το ζήτημα της **ισότητας** φύλων **τίθεται** ήδη από την αρχαία εποχή. Ο φιλόσοφος Πυθαγόρας δεχόταν στη Σχολή του και άντρες, και γυναίκες. Τους θεωρούσε απολύτως ίσους. Αλλά η εκπαίδευση δεν ήταν πάντα ανοιχτή για τις γυναίκες. Κατά την κρατούσα άποψη εκείνης της εποχής, όπως εκφράζεται από τον συγγραφέα Όσκαρ Ουάιλντ: "Οι γυναίκες είναι **διακοσμητικό** φύλο. Καμία γυναίκα δεν είναι **μεγαλοφυΐα**". Ο πιο διάσημος **μισογύνης** στα νεότερα χρόνια ήταν ο φιλόσοφος Σοπενχάουερ. Χαρακτηριστικά ανέφερε: "Όσο πιο τέλει είναι κάτι, τόσο αργότερα αναπτύσσεται. Γι' αυτό το λόγο οι γυναί-

κες **ωριμάζουν** στα 18 και οι άντρες στα 28".

Όλες σχεδόν οι κοινωνίες σήμερα, **ανεξάρτητα** από την οργάνωσή τους, χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία των αντρών. Η γυναίκα ως το **ασθενές** φύλο πάντα κατείχε **μειονεκτική** θέση σε πολλούς τομείς. Υπάρχει σαφής **διαχωρισμός** σε ανδρικές και γυναικείες δραστηριότητες. Κυρίαρχος ρόλος του άντρα είναι τροφοδότηση της οικογένειας. Το θηλυκό αναλαμβάνει τη φροντίδα του σπιτιού και την ανατροφή των παιδιών.

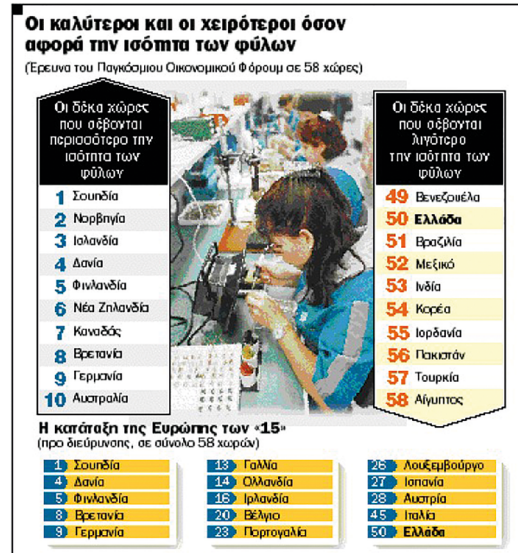
Δυστυχώς, "η ισότητα των δύο φύλων βρίσκεται μόνο στα χαρτιά", - είπε ένας πρόεδρος του Ευρωπαϊκού **Κοινοβουλίου** την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Όπως επισήμανε, "οι γυναίκες πληρώνονται 16,2 % λιγότερο από τους άντρες για την **παροχή** της ίδιας **υπηρεσίας**". Οι αιτίες **υποτίμησης** της γυναίκας κρύβονται σε στερεότυπα και **προκαταλήψεις**, σχετικά με τη φυσική και τη **νοητική "κατώτερότητα"** της. Τα αποτελέσματα της υποτίμησης αναδεικνύονται σε κοινωνική **περιθωριοποίηση**, χαμηλή αυτοεκτίμηση, περιορισμένη **συμμετοχή** στην πολιτική, **ανεργία**, **άνιση αμοιβή** κ.ά.

2. Διάβασε και πες αν είναι σωστό, λάθος ή δεν αναφέρεται

1. Ο Πυθαγόρας δεν θεωρούσε άντρες και γυναίκες ίσους.
2. Σύμφωνα με το Σοπενχάουερ, "οι γυναίκες είναι διακοσμητικό φύλο".
3. "Οι γυναίκες ωριμάζουν στα 18 και οι άντρες στα 28", είπε ο συγγραφέας Όσκαρ Ουάιλντ.
4. Η γυναίκα ως το ασθενές φύλο πάντα κατείχε μειονεκτική θέση σε πολλούς τομείς.
5. Δεν υπάρχει σαφής διαχωρισμός σε ανδρικές και γυναικείες δραστηριότητες.
6. Κυρίαρχος ρόλος του άντρα είναι η ανατροφή των παιδιών.
7. Το θηλυκό αναλαμβάνει τη φροντίδα του σπιτιού.
8. Οι γυναίκες πληρώνονται 16,2 % λιγότερο από τους άντρες για την παροχή της ίδιας υπηρεσίας.
9. Τα αποτελέσματα υποτίμησης της γυναίκας αναδεικνύονται σε κοινωνική ισότητα, υψηλή αυτοεκτίμηση, συμμετοχή στην πολιτική, ίση αμοιβή κ.ά.
10. Οι αιτίες υποτίμησης της γυναίκας κρύβονται σε στερεότυπα και προκαταλήψεις, σχετικά με τη φυσική και τη νοητική "κατώτερότητα" της.

3. Κοίταξε στην εικόνα και απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Πόσες χώρες εξετάστηκαν στη μελέτη;
- 2) Σε ποια χώρα σέβονται περισσότερο την ισότητα των φύλων;
- 3) Σε ποια χώρα σέβονται λιγότερο την ισότητα των φύλων;
- 4) Σε ποια θέση βρίσκεται η Ελλάδα;
- 5) Πες τις 5 καλύτερες χώρες στον κόσμο όσον αφορά την ισότητα των φύλων.
- 6) Πες τις 5 καλύτερες χώρες στην Ευρώπη όσον αφορά την ισότητα των φύλων.
- 7) Πες τις 5 χειρότερες χώρες στον κόσμο και στην Ευρώπη όσον αφορά την ισότητα των φύλων.

4. Σχημάτισε 10 προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις

Θεωρούνταν ίσοι, δέχονταν στη Σχολή, εκφράζεται από το συγγραφέα, αργότερα αναπτύσσεται, βρίσκεται μόνο στα χαρτιά, πληρώνονται λιγότερο, εξετάστηκαν στη μελέτη, σέβονται την ισότητα, αναδεικνύονται στην ανισότητα, χαρακτηρίζονται από την κυριαρχία των αντρών.

5. Πες στα Ελληνικά

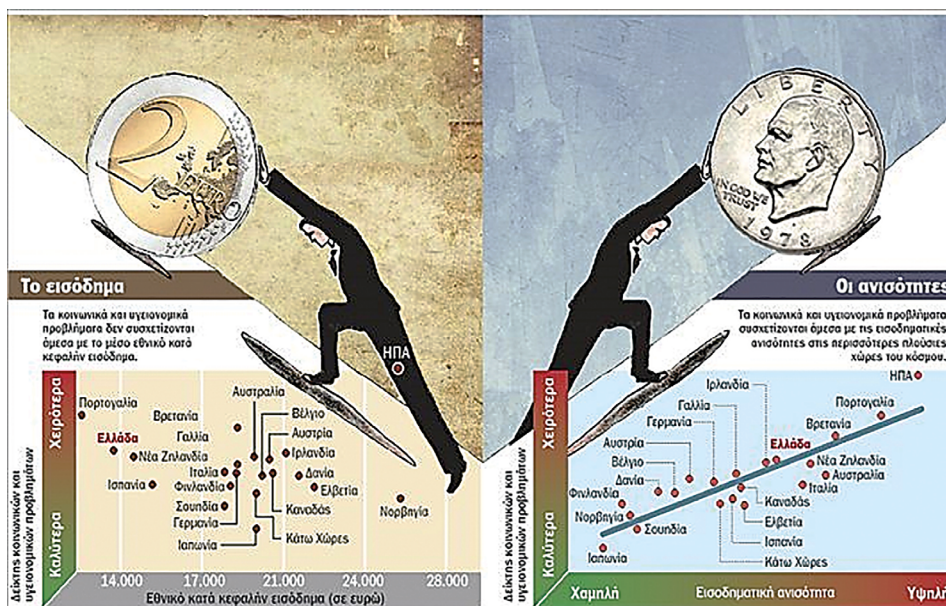
Питання рівності статей поставало ще з давніх часів. Філософ Піфагор приймав до своєї школи і жінок, і чоловіків, тоді як у ті часи освіта не завжди була досяжною для жінок. Жінка як слабка стать завжди займала меншовартісну позицію майже у всіх галузях. Існує чітке розмежування жіночих і чоловічих сфер діяльності. Головна роль чоловіка полягає в годуванні сім'ї, а жінки – у турботі про дім і вихованні дітей. Причини недооцінювання жінок криються в стереотипах та упередженості щодо їхніх фізичних та розумових здібностей.

Λεξιλόγιο

ο μισογύνης	жінконенависник	η παροχή	надання
τίθεμαι	ставиться	η υπηρεσία	послуга
δέχομαι	приїмати	η υποτίμηση	недооцінювання
διακοσμητικός, -ή, -ό	декоративний, -а, -е	η προκατάληψη	упередженість
η μεγαλοφυΐα	геніальність, геній	νοητικός, -ή, -ό	розумовий, -а, -е
ωριμάζω	зріти	η κατωτερότητα	нижчий статус
ανεξάρτητα	незалежно	η περιθωριοποίηση	обмеженість
ασθενής, -ής, -ές	слабкий, -а, -е	η αυτοεκτίμηση	самоповага
μειονεκτικός, -ή, -ό	меншовартісний, -а, -е	η ανεργία	безробіття
ο διαχωρισμός	розмежування	(άν)ισος, -η, -ο	(не)рівний, -а, -е
το Κοινοβούλιο	парламент	η αμοιβή	зарплатня

Θέμα 3^ο. Η κοινωνική ανισότητα

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Πηγή (εικόνα): <http://www.tovima.gr/world/article/?aid=308455>

Τα σοβαρότερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα, όπως η κακή υγεία, η έλλειψη επικοινωνίας, τα ναρκωτικά, η παχυσαρκία, ακόμα και οι **δολοφονίες**, είναι 3 φορές **εντονότερα** στις χώρες με τις πιο άνισες **εισοδηματικά** κοινωνίες. **Αντιθέτως**, οι κοινωνίες που έχουν τις λιγότερες ανισότητες τα καταφέρουν πολύ καλύτερα, είτε μιλάμε για το **προσδόκιμο** ζωής είτε για την υγεία, την **εγκληματικότητα** ή την παιδική **θνησιμότητα**.

Επικαλούμαστε πιο συγκεκριμένα στο θέμα της **φτώχειας**. Περίπου 6 από τα 7 δισεκατομμύρια κάτοικοι του πλανήτη ζουν πολύ κάτω από το **όριο** φτώχειας. 2,5 δισεκατομμύρια άνθρωποι έχουν **ημερήσιο** εισόδημα μικρότερο από 1 δολάριο. 50 εκατομμύρια από αυτούς πεθαίνουν κάθε χρόνο από την πείνα. 15 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο από πλήρη **αιτία**. Έτσι, κάθε 3 δευτερόλεπτα στον πλανήτη πεθαίνει ένα παιδί, εξαιτίας φτώχειας, δηλαδή 1200 την ώρα ή 28800 την ημέρα. 300-400 εκατομμύρια παιδιά **αναγκάζονται** σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες, **δουλειά**, **πορνεία** και άλλες παράνομες δραστηριότητες, με αποτέλεσμα τα περισσότερα να πεθαίνουν πριν φτάσουν στην εφηβεία τους. 640 εκατομμύρια παιδιά δε ζουν σε κανονικά σπίτια. 120 εκατομμύρια παιδιά δεν πάνε σχολείο. 1,5 εκατομμύριο παιδιά χάνονται κάθε χρόνο στα **πλοκάμια** της μαφίας, των **κυκλωμάτων εμπορίας** παιδιών κτλ.

Μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχουν οι **εντοπωσιακές διαφορές**. Σε ορισμένες χώρες **παρατηρείται** αύξηση ανισότητας και σε άλλες μείωσή της. Για παράδειγμα, η ανισότητα στη Γερμανία, την Ολλανδία και την Εσθονία έχει μειωθεί σημαντικά, ενώ έχει αυξηθεί πολύ στην Ελλάδα, την Γαλλία και την Ισπανία.

2. Με βάση τις λέξεις του παραπάνω κειμένου παίξε κρεμάλα

Αριθμός θανάτων του πληθυσμού

Θ _____

Παραβάσεις του νόμου

Ε _____

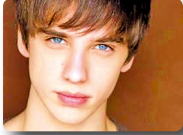
Πείνα

Χρηματικό ποσό, μισθός

A _____

E _____

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Τι σημαίνει κοινωνική ανισότητα, κατά τη γνώμη σου;

Ποια, νομίζεις, είναι τα σοβαρότερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα;

- Ποιες είναι οι κύριες προκλήσεις για την κοινωνική ένταξη των νέων στην Ουκρανία (εξασφάλιση εισοδήματος για την αξιοπρεπή διαβίωση, καταπολέμηση των κοινωνικών ανισοτήτων, προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, καλές συνθήκες στέγασης, ίση πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες υγείας για όλους, δημιουργία της αγοράς εργασίας, σύνδεση της αγοράς εργασίας και εκπαίδευσης, άλλο);
- Ποιες ομάδες νέων βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού στην Ουκρανία (άνεργοι, νέοι που οι οικογένειές τους ζουν με εισόδημα κάτω από το όριο της φτώχειας, άτομα με τις ψυχικές και τις πνευματικές διαταραχές ή χρόνια προβλήματα υγείας, μετανάστες, γυναίκες, παιδιά που προέρχονται από τις οικογένειες με διαζευγμένους γονείς);

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης

Πολλά παιδιά ... σε βαριές εργασίες. (αναγκάζομαι) Σε ορισμένες χώρες ... η αύξηση ανισότητας. (παρατηρούμαι) Η ανισότητα εδώ ... σημαντικά. (μειώνομαι) Το επίπεδο της κοινωνικής ανισότητας ... πολύ στην Ελλάδα. (αυξάνομαι) Εκατομμύρια παιδιά ... κάθε χρόνο στα πλοκάμια της μαφίας. (χάνομαι) Οι νέοι ... σε μεγάλο κίνδυνο του κοινωνικού αποκλεισμού. (βρίσκομαι)

5. Πες στα Ελληνικά

Надзвичайно серйозні соціальні проблеми, зокрема погана охорона здоров'я, відсутність комунікації, наркотики, вбивства, є утричі більшими в країнах з яскраво вираженою соціальною нерівністю. І навпаки, в суспільствах, де немає великої різниці в матеріальних статках населення, набагато краще долають проблеми, пов'язані зі злочинністю, дитячою смертністю тощо. Між країнами Європейського Союзу є вражаюча різниця. В одних країнах спостерігається зменшення соціальної дискримінації, а в інших – збільшення, як, наприклад, у Греції.

Λεξιλόγιο

το όριο	межа	ημερήσιος, -α, -ο	денний, -а, -е
η δολοφονία	вбивство	η αστία	голодування
εντονότερος, -η, -ο	сильніший, -а, -е	αναγκάζομαι	змушений (змушувати)
εισοδηματικά	щодо прибутку	η δουλεία	рабство
αντιθέτως	навпаки	η πορνεία	проституція
καταφέρω	долати	το πλοκάμι	щупальце
το προσδόκιμο	сподівання	το κύκλωμα	коло
η εγκληματικότητα	злочинність	η εμπορία	торгівля
η θνησιμότητα	смертність	εντυπωσιακός, -ή, -ό	вражаючий, -а, -е
επικαλούμαι	звертається	η διαφορά	різниця
η φτώχεια	бідність	παρατηρούμε	спостерігатися

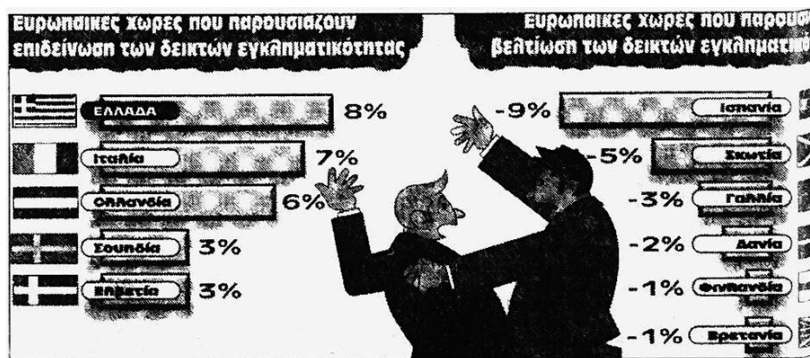
Θέμα 4^ο. Οι χώρες με τη χαμηλότερη ή την υψηλότερη εγκληματικότητα στον κόσμο

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Δεν υπάρχει μέρα που να μην ακούσουμε στις ειδήσεις ή να μη διαβάσουμε στις εφημερίδες ότι **διαπράχθηκε** ένα έγκλημα. Μικρό-μεγάλο, δεν έχει σημασία. Το **Ποινικό Δίκαιο** με τους **πόλους** του, το έγκλημα και η **τιμωρία**, για να θυμηθούμε το πασιγνώστο έργο του Φ. Ντοστογιέφσκι, μπαίνει καθημερινά στη ζωή μας. Το Ποινικό Δίκαιο με τους κανόνες του μας δίνει μια από τις πιο δύσκολες απαντήσεις σε νομικό επίπεδο: **αθώος** ή **ένοχος** είναι ο **κατηγορούμενος**.

Σε κάθε χώρα η ποιότητα της ζωής των πολιτών της μειώνεται σημαντικά, όταν η προσωπική ασφάλεια βρίσκεται σε κίνδυνο. Έτσι, από τη σχετική εικόνα, μπορεί κανείς να διαπιστώσει ποιες ευρωπαϊκές χώρες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο για όσους κατοικούν σε αυτές (αριστερά). Αν η οικογένειά σας θέλει ήρεμες και ειρηνικές διακοπές, χωρίς δυσάρεστες εκπλήξεις, τότε η λίστα που ακολουθεί δεξιά είναι οι ιδανικοί προορισμοί για σας. Η Βρετανία βρίσκεται στην κορυφή της λίστας αφού είναι πραγματικά ένα ασφαλές μέρος για να ζει κανείς.

Η Ζιμπάμπουε, το Ιράκ και ο Παναμάς είναι οι περιοχές, όπου η **βία** χτυπάει κόκκινο. Είναι οι χώρες με τον υψηλότερο δείκτη εγκληματικότητας στον κόσμο. Για αυτό λένε: "Η φτώχεια φέρνει έγκλημα".

Πηγή (εικόνα): εφημερίδα Ελευθεροτυπία

2. Σωστό ή λάθος:

1. Η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας από όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
2. Οι Βρετανοί πολίτες εμφανίζονται να είναι οι περισσότερο ανασφαλείς Ευρωπαίοι.
3. Η Ισπανία καταλαμβάνει την πρώτη θέση της κατάταξης σχετικά με την βελτίωση των δεικτών της εγκληματικότητας.
4. Η Ιταλία βρίσκεται στην τελευταία θέση μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εγκληματικότητα.
5. Η Ελβετία παρουσιάζει υψηλούς δείκτες εγκληματικότητας, που την κατατάσσουν στην πρώτη θέση και με διαφορά από τις υπόλοιπες χώρες.
6. Η Ολλανδία, καθώς και η Σουηδία έχουν χαμηλούς δείκτες εγκληματικότητας.
7. Στον αντίποδα βρίσκονται η Ζιμπάμπουε, το Ιράκ και ο Παναμάς, όπου οι δείκτες εγκληματικότητας είναι υψηλότεροι στον κόσμο.

3. Μελέτησε τα είδη των εγκλημάτων και συμπλήρωσε τα κενά με τους ορισμούς που έχουν αντίστοιχη έννοια

1. Αδίκημα σχετικά με τα ναρκωτικά

2. Έγκλημα κατά της περιουσίας

3. Διαδικτυακό έγκλημα

4. Ανθρωποκτονία

5. Ληστεία με χρήση βίας

1. ... είναι **αφαίρεση** της ζωής ενός προσώπου.
2. ... είναι **κλοπή** σε δημόσιο χώρο με χρήση της βίας.
3. ... είναι κλοπή ή καταστροφή των περιουσιακών στοιχείων.
4. ... είναι ηλεκτρονικό έγκλημα που έχει διάφορες μορφές από την οικονομική **απάτη** ως την **έκθεση** σε κίνδυνο **ανηλίκου**, π.χ. την ηλεκτρονική πορνογραφία.
5. ... είναι **παράνομη κατοχή**, καλλιέργεια, **παραγωγή**, **προμήθεια** και διακίνηση των ναρκωτικών.

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο

Κάθε μέρα ακούμε στις ειδήσεις ή διαβάζουμε στις εφημερίδες ότι ... ένα έγκλημα. (*διαπράττωμαι*) Το Ποινικό Δίκαιο με τους πόλους του, το έγκλημα και η τιμωρία, για να ... το πασίγνωστο έργο του Φ. Ντοστογιέφσκι, μπαίνει καθημερινά στη ζωή μας. (*εμείς, θυμάμαι*) Σε κάθε χώρα η ποιότητα της ζωής των πολιτών της ... σημαντικά όταν η προσωπική ασφάλεια βρίσκεται σε κίνδυνο. (*μειώνομαι*) Η Βρετανία ... στην κορυφή της λίστας αφού είναι πραγματικά ένα ασφαλές μέρος για να ζει κανείς. (*βρίσκομαι*) Οι Βρετανοί πολίτες ... να είναι οι περισσότερο ανασφαλείς Ευρωπαίοι. (*εμφανίζονται*)

5. Πες στα Ελληνικά

Майже кожного дня ми читаємо в газетах, чуємо по радіо чи бачимо в новинах по телевізору, що десь скоєно якийсь злочин. Кримінальний кодекс визначає такі види злочинів: вбивство людини, крадіжка, насильство, електронний злочин, а також правопорушення, пов'язані з незаконним володінням, виробуванням, виробництвом, постачанням та перевезенням наркотиків тощо. Кримінальний кодекс – це закон, який дає нам відповідь на питання: винен чи невинен звинувачуваний. Якість життя громадян значно зменшується, якщо під загрозою їхня особиста безпека.

Λεξιλόγιο

διαπράττω	скоювати	η αφαίρεση	позбавлення
το Ποινικό Δίκαιο	Кримінальний Кодекс	η κλοπή	крадіжка
η τιμωρία	покарання	η απάτη	шахрайство
αθώος, -α, -ο	невинний, -а, -е	η έκθεση	тут: напложення
ένοχος, -η, -ο	винний, -а, -е	ο ανήλικος / η ανήλικη	неповнолітній /-я
ο κατηγορούμενος	звинувачуваний	παράνομος, -η, -ο	незаконний, -а, -е
η βία	насильство	η κατοχή	володіння
το αδίκημα	правопорушення	η παραγωγή	виробництво
η ανθρωποκτονία	вбивство людини	η προμήθεια	постачання
η ληστεία	грабіж	ο πόλος	полюс

Θέμα 5^ο. Κοινωνική ανισότητα και σχολική ζωή

1. Διάβασε απόσπασμα από "Τα παιδικά χρόνια των παππούδων μας" του Πολύκαρπου Παπαπολύζου και απάντησε στις ερωτήσεις

"Dimitri, ufo spivajout' kalandu".
Nikiforos Limras, 1872 p.

Πήγα στο σχολείο του χωριού μας μέχρι την Τετάρτη τάξη. Το σχολείο μας είχε δυο μεγάλες αίθουσες και ένα μεγάλο προαύλιο. Είχε 70 μαθητές. Θυμάμαι που παίζαμε με τους συμμαθητές μου. Εγώ δε διάβαζα και πολύ, αν και οι δάσκαλοι μας δέρνανε κάθε φορά που πηγαίναμε **αδιάβαστοι** ή **ατακτούσαμε**.

Για μάθημα πηγαίναμε 6 ώρες την ημέρα, 4 ώρες το πρωί και δύο το απόγευμα. Τα μαθήματα ήταν **παρόμοια** με τα σημερινά του Δημοτικού. Είχαμε έναν δάσκαλο για όλες τις τάξεις. Οι δάσκαλοι ήταν πολύ **αυστηροί** τότε. Όποιος δε διάβαζε τον έδερναν στο χέρι με μια **βέργα** από **χλωρό κλαρί**. Γράφαμε σε πλάκα και τα βιβλία μας ήταν πολύ απλά, όχι σαν αυτά που έχετε σήμερα. Δυστυχώς δεν έχω κρατήσει κανένα από εκείνα τα βιβλία.

Στις γιορτές όλα τα παιδιά λέγαμε ποιήματα, αλλά καθώς πέρασαν τόσα πολλά χρόνια από τότε δε θυμάμαι πια κανένα για να σου πω. **Παρελάσεις** στο χωριό μας, όπως και στα άλλα χωριά δεν γίνονταν.

Στο σχολείο πηγαίνανε όλα τα παιδιά στην αρχή, αλλά στη συνέχεια μερικά τα σταματούσαν οι γονείς τους και τα έπαιρναν μαζί τους για να τους βοηθάνε στις αγροτικές δουλειές. Τα περισσότερα παιδιά απ' όσα κατάφεραν να τελειώσουν το Δημοτικό, δεν προχωρούσαν σε ανώτερο σχολείο, π.χ. Γυμνάσιο.

Οι γονείς μου δεν ξέρανε γράμματα. Εγώ ήθελα να σπουδάσω, όμως οι γονείς μου με σταμάτησαν για να τους βοηθάω στις δουλειές. Φτώχεια πολλή υπήρχε τότε και οι γονείς μας δεν είχαν να μας δώσουν για **χαρτζιλίκι**, γι' αυτό παίρναμε **κολατσιό** από το σπίτι. Τα παιχνίδια μας ήταν μπάλα και διάφορα άλλα.

Στα μαθήματά μου δεν μπορούσε να με βοηθήσει κανένας, γιατί δεν ήξεραν γράμματα. Στον τόπο μας υπήρχε πολλή φτώχεια τότε και γι' αυτό κάποια παιδιά πηγαίνανε σχεδόν **ξυπόλητα** στο σχολείο κι όλα φορούσαν παλιά ρούχα. Τσάντες δεν είχαμε και τα βιβλία τα παίρναμε στα χέρια. Για ξένες γλώσσες ούτε λόγος.

Πηγή: <http://antigraficus.blogspot.com> (με αλλαγές)

Ερωτήσεις

- 1) Πόσοι μαθητές πήγαιναν στο σχολείο;
- 2) Τι κάνανε στα παλιά χρόνια οι δάσκαλοι, όταν οι μαθητές ατακτούσανε;
- 3) Ποια ήταν τότε τα βιβλία και τα "τετράδια" των μαθητών;
- 4) Τι κάνανε τα παιδιά στις γιορτές;
- 5) Γιατί οι γονείς σταματούσαν τα παιδιά τους, παρόλο που εκείνα ήθελαν να σπουδάσουν;
- 6) Οι άνθρωποι στο χωριό ήταν πλούσιοι;
- 7) Ποια παιχνίδια είχαν τα παιδιά εκείνης της εποχής;
- 8) Ποια ρούχα και παπούτσια φορούσαν οι φτωχοί μαθητές;
- 9) Ποιος τους βοηθούσε στα μαθήματα;
- 10) Πόσες ξένες γλώσσες μαθαίνανε στο σχολείο παλιά;
- 11) Πώς η κοινωνική ανισότητα επηρέαζε τη μόρφωση των παιδιών;

2. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

- 1) Θυμάμαι, με, το, μου, που, τους, προαύλιο, παίζαμε, συμμαθητές.
- 2) Οι δάσκαλοι, δέρνανε, κάθε, μας, φορά, πηγαίναμε, που, αδιάβαστοι.
- 3) Γράφαμε, μας, σε, και, τα, ήταν, βιβλία, πλάκα, απλά, πολύ.
- 4) Οι, γράμματα, γονείς, δεν, μου, ξέρανε.
- 5) Στα, με, μαθήματά, δεν, μου, μπορούσε, κανένας, βοηθήσει, να.
- 6) Στον, πολλή, τόπο, υπήρχε, τότε, μας, φτώχεια.
- 7) Τα, σχεδόν, παιδιά, ξυπόλητα, πηγαίνανε, σχολείο, στο.
- 8) Στις, όλα, γιορτές, τα παιδιά, ποιήματα, λέγανε.

3. Πες τι βλέπεις στους πίνακες. Τι διαφορά παρατηρείς;

Λέξεις -κλειδιά:

- 1) αυστηρός δάσκαλος, δέρνω στο χέρι με μια βέργα, κατεβάζω το κεφάλι, παρακολουθώ το μάθημα, κάθομαι στο θρανίο ή στο σκαμνί, κοινωνική ανισότητα.
- 2) κρυφό σχολειό, ο παπάς διδάσκει, ελληνικά γράμματα, κάθομαι γύρω γύρω, ακούω προσεχτικά, κάνω σημειώσεις, Οθωμανική κατοχή, θρησκευτική ανισότητα.

1) "Το σχολείο του χωριού" (1848) του Ελβετού ζωγράφου Αλμπέρ Άνκερ

2) "Το Κρυφό Σχολειό" (1885-1886) του Έλληνα ζωγράφου Νικόλαου Γύζη

4. Πες στα Ελληνικά

У нашої школі вчилосся 70 учнів. Пам'ятаю, як ми гралися з однокласниками на переддвір'ї м'ячем. Тих, хто пустував і був не підготовлений до уроків, учителі шмагали різками по руках. Я не дуже готувався до уроків. Мені ніхто не допомагав. Мої батьки не знали літер. У них не було грошей, тому ми ходили до школи босоніж і в старому одязі. Сумок ми не мали, а книжки тримали в руках. У нашому селі була велика бідність, тому мене забрали зі школи допомагати батькам у сільському господарстві.

Λεξιλόγιο

το προαύλιο	<i>переддвір'я</i>	χλωρός, -ή, -ό	<i>свіжий, -а, -е</i>
δέρνω	<i>шмагати</i>	το κλαρί	<i>гілка</i>
αδιάβαστος, -η, -ο	<i>непідготовлений, -а, -е</i>	η παρέλαση	<i>хід, парад</i>
ατακτώ	<i>пустувати</i>	το χαρτζιλίκι	<i>кишенькові гроші</i>
παρόμοιος, -α, -ο	<i>схожий, -а, -е</i>	το κολατσιό	<i>тормозок (сніданок)</i>
αυστηρός, -ή, -ό	<i>суворий, -а, -е</i>	ξυπόλητος, -η, -ο	<i>босоніж</i>
η βέργα	<i>різка</i>		

Θέμα 6^ο. Σύγκρουση γονέων – παιδιών

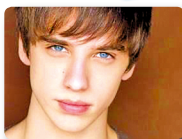
1. Διάβασε τον διάλογο

- Μητέρα:** Πάλι παίζεις; Κάνε πρώτα το σπιτικό σου διάβασμα!
- Γιος:** Μη με διατάξεις, είμαστε ίσοι! Και εγώ έχω δικαίωμα να περνάω καλά!
- Μητέρα:** **Επαναστάτη**, για ποια ισότητα και για ποια δικαιώματα λες;
- Γιος:** Θέλω να ξεκουραστώ μετά το σχολείο, π.χ. να κοιμηθώ μερικές ώρες ή να παίξω στην **κονσόλα** Playstation 4!
- Μητέρα:** Ναι, και εσύ έχεις δικαιώματα, αλλά μην ξεχνάς και τις **υποχρεώσεις** σου, γιατί βραδιάζει ήδη!
- Γιος:** Δηλαδή;
- Μητέρα:** Παιδί μου, το να μεγαλώσεις ένα παιδί στη σημερινή εποχή είναι δύσκολη **υπόθεση**. Εγώ και ο μπαμπάς σου εργαζόμαστε και **προσπαθούμε** πολύ! Έχουμε όμως και το δικαίωμα για **ξεκούραση** και βοήθεια από το παιδί μας.
- Γιος:** Εγώ σας βοηθάω. Πλένω τα πατικά, φροντίζω τη γάτα, ποτίζω τα λουλούδια, κάνω τα ψώνια της εβδομάδας.
- Μητέρα:** Ναι, αλλά δεν τα κάνεις τακτικά και σπάνια παίρνεις **προτοβουλίες**. Έχω μια **συμβουλή**. Πρώτα να κάνεις το σπιτικό σου διάβασμα και μόνο μετά να παίζεις και όχι **αντίθετα**. Επειδή **παρατήρησα** πως παίζεις μέχρι αργά και δεν **αφιερώνεις** πολλή ώρα στα μαθήματα ή στις δουλειές του σπιτιού.
- Γιος:** Με συγχωρείς, μαμά! Τώρα κατάλαβα ότι δεν υπάρχει καμία ισότητα στην οικογένεια. Οι γονείς, σε σχέση με τα παιδιά τους, έχουν περισσότερα δικαιώματα, αλλά και περισσότερες υποχρεώσεις. Θα προσπαθήσω να **διευκολύνω** τη ζωή σας πιο πολύ, **τουλάχιστον αναλαμβάνοντας** τις δουλειές του σπιτιού.
- Μητέρα:** Μπράβο, ρε μεγάλε!

2. Συνέχισε τις προτάσεις, σύμφωνα με το κείμενο

1. Το αγόρι παίζει στην κονσόλα Playstation 4, ενώ πρέπει ...
2. Ο γιος δε θέλει να το διατάξει η μητέρα, λέγοντας ότι αυτοί ...
3. Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάνε και ...
4. Το παιδί βοηθά τους γονείς του, δηλαδή ...
5. Η μαμά συμβουλεύει το γιο της να ...
6. Οι γονείς, σε σχέση με τα παιδιά τους, έχουν περισσότερα δικαιώματα, αλλά και ...

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

Συμφωνείς με την άποψη ότι οι νέοι πρέπει να έχουν ίσα με τους γονείς τους δικαιώματα;

Νομίζεις ότι τα παιδιά πρέπει πάντα να ακούνε τους γονείς τους;

- Διαφώνησες με τους γονείς σου, επειδή θεωρούν την εμφάνισή σου "**προχωρημένη**", μοντέρνα (π.χ. περίεργα χτενίσματα, **σκουλαρίκια**, **προκλητικό** ντύσιμο κτλ.);
- Οι γονείς σου θεωρούν, ότι τους μιλάς με άσχημο τρόπο;
- Οι γονείς σε μαλώνουν ότι χρησιμοποιείς άσχημες λέξεις όταν μιλάς με τους φίλους σου;
- Δεν συμφωνείς με τους γονείς σου, επειδή θέλουν να ξέρουν με ποιους κάνεις παρέα;
- Δεν σου αρέσει να ζητάνε οι γονείς σου να γυρίζεις νωρίς όταν βγαίνεις με τους φίλους σου;
- Διαφωνήσατε με τους γονείς σου, επειδή θέλουν να βοηθάς πιο πολύ στις δουλειές του σπιτιού;
- Ζητάνε να διαβάξεις περισσότερο για το σχολείο;
- Δε συμφωνήσατε μεταξύ σας σχετικά με το χαρτζιλίκι που σου δίνουν;

4. Παιξε κρεμάλα με τις λέξεις του θέματος

Ό,τι πρέπει να κάνω

Άδεια που δίνεται σε κάποιον να κάνει κάτι

Θέληση να κάνω κάτι

Μικρό χρηματικό ποσό για κάθε μέρα

Μελέτη, προετοιμασία

Υ _____

Δ _____

Π _____

Χ _____

Δ _____

5. Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης

Θέλω να ... μετά το σχολείο. (ξεκουράζομαι) Το μεσημέρι σου αρέσει να ... μερικές ώρες; (κοιμάμαι) Εγώ και η μαμά σου ... και προσπαθούμε πολύ! (εργάζομαι) Κάθε μέρα τα πιατικά ... από το παιδί τους. (πλένομαι) Τα λουλούδια ... από το γιό τους. (ποτίζομαι) Οι γονείς έχουν το δικαίωμα να ... . (ξεκουράζομαι) Οι δουλειές του σπιτιού ... πολύ σπάνια από το γιο τους. (αναλαμβάνομαι) Η ζωή των γονέων ... από το παιδί τους. (διευκολύνομαι)

6. Πες στα Ελληνικά

Конфлікт батьків і дітей криється в тому, що підлітки вважають, ніби повинні мати рівні з батьками права. Зазвичай це права на відпочинок після школи, гри (наприклад, на ігровій приставці), пообідній сон тощо. Але ти не повинен забувати також і про свої обов'язки: допомагати батькам по дому, мити посуд, поливати квіти, доглядати за тваринами тощо. Коли ти повертаєшся зі школи, перш за все треба зробити уроки, а вже потім – грати. Ти маєш присвячувати деякий час домашнім завданням і роботі по дому – це твої обов'язки. Батьки, порівняно з дітьми, мають більше прав, але й більше обов'язків.

Λεξιλόγιο

η σύγκρουση	конфлікт	παρατηρώ	помічати
ο επαναστάτης	революціонер	αντίθετα	навпаки
η κονσόλα	ігрова приставка	αφιερώνω	присвячувати
η υποχρέωση	обов'язок	διευκολύνω	полегшувати
η υπόθεση	справа	τουλάχιστον	принаймні
προσπαθώ	намагатися	αναλαμβάνω	брати на себе
η ξεκούραση	відпочинок	προχωρημένος, -η, -ο	прогресивний, -а, -е
η πρωτοβουλία	ініціатива	το σκουλαρίκι	сережка
η συμβουλή	порада	προκλητικός, -ή, -ό	провокативний, -а, -е

Θέμα 7^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις ένα ανθολογημένο λογοτεχνικό κείμενο. Να απαντήσεις στην ερώτηση που ακολουθεί

Ρώτησα ένα κοριτσάκι:

- Ποιος διευθύνει στο σπίτι;

Αυτή σωπαίνει και κοιτάζει.

- Λέγε, ποιος είναι ο αρχηγός; Ο μπαμπάς ή η μαμά;

Το κοριτσάκι με κοιτάζει και δεν απαντά.

- Λοιπόν; Θα μου πεις; Πες μου ποιος είναι ο αρχηγός;

Με ξανακοιτάζει με αμηχανία.

- Δεν ξέρεις τι θα πει "διευθύνω"; Και βέβαια το ξέρεις. Δεν ξέρεις τι θα πει "αρχηγός"; Και βέβαια το ξέρεις. Λοιπόν;

Με κοιτάζει και σωπαίνει. Δεν ξέρω τι να κάνω. Να θυμώσω; Κι αν η καημένη είναι **μουγκή**; Τώρα, να, το βάζει στα πόδια. Τρέχει μέχρι την άκρη του λιβαδιού, γυρνάει απότομα, μου βγάζει τη γλώσσα και μου φωνάζει γελώντας:

- Δε διευθύνει κανείς, γιατί στο σπίτι μας όλοι μας αγαπιόμαστε.

Αν ήσουν εσύ στη θέση του κοριτσιού, τι θα απαντούσες στην ίδια ερώτηση για τη δική σου οικογένεια;

2. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Ποια είδη ανισότητας γνωρίζεις;
2. Εάν ήσουν δικηγόρος για ποια ανισότητα θα πάλευες και γιατί;
3. Τι σημαίνει κοινωνική ανισότητα;
4. Πώς καταλαβαίνεις την έκφραση "Ο άνδρας είναι ο προστάτης και ο κουβαλητής της οικογένειας, και η γυναίκα είναι ο φύλακας του σπιτιού"; Συμφωνείς ή διαφωνείς; Γιατί;
5. Πώς γινόταν η εκπαίδευση των παιδιών στα παλιά χρόνια;
6. Η κοινωνική ανισότητα επηρέαζε τη μόρφωση των παιδιών εκείνης της εποχής;

3. Να συμπληρώσεις τον πίνακα

Τα δικαιώματα των γονέων	Τα δικαιώματα των παιδιών	Υποχρεώσεις των γονέων	Υποχρεώσεις των παιδιών
Οι γονείς έχουν το δικαίωμα να ..., να ...	...	...	...

4. Να πεις για τις σχέσεις σου με τους γονείς σου

1. Πώς ονομάζονται οι γονείς σου;
2. Γνωρίζεις καλά τους γονείς σου;
3. Με τι ασχολούνται;
4. Έχεις πάει ποτέ στη δουλειά των γονέων σου;
5. Υπάρχουν διαφωνίες μεταξύ σας; Εάν ναι, σε τι;

6. Γιατί νομίζεις ότι οι γονείς σου δίνουν πολλές συμβουλές;
7. **Λογομαχείς** με τους γονείς σου, όταν θέλεις να υπερασπιστείς την άποψή σου;
8. Μιλάς στους γονείς σου με άσχημο τρόπο;
9. Υποφέρουν οι γονείς σου όταν σε προσβάλλουν;
10. Οι γονείς σου τα γνωρίζουν όλα για σένα ή έχεις κάποια μυστικά;
11. Πάντα λες την αλήθεια στους γονείς σου ή μερικές φορές κάτι κρύβεις από αυτούς;
12. Ποιον από τους γονείς σου εμπιστεύεσαι περισσότερο;
13. Είναι εύκολο να είσαι γονέας;
14. Τι σημαίνει για σένα η λέξη "οικογένεια";
15. Πώς πρέπει να είναι μια υποδειγματική οικογένεια;

5. Να παίξεις μια θεατρική παράσταση με το διπλανό / την διπλανή σου πάνω στο παρακάτω θέμα ή πάνω σε άλλο θέμα, το οποίο θα διαλέξεις ο ίδιος/ η ίδια

Φαντάσου ότι είσαι ο γονέας ενός παιδιού που έσπασε ένα παράθυρο στην τάξη. Η διοίκηση του σχολείου σε προσκάλεσε για μια συζήτηση. Πώς θα συμπεριφερθείς στη συνομιλία με τη διευθύντρια του σχολείου; Τι θα πεις στο παιδί σου; Πώς, πού και πότε; Λοιπόν, έρχεσαι στο σχολείο.

Εσύ: *Καλημέρα, ...*

Διευθύντρια: *Γεια σας, περάστε παρακαλώ ...*

6. Να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις τις προτάσεις

1. Στη, στο, νόμο, όλοι, οι, χώρα, μας, είναι, ίσοι, άνθρωποι, απέναντι.
2. Σήμερα, άντρες, κράτη, οι, απέκτησαν, την, γυναίκες, πλήρη, ισότητα, στα, δυτικά, με, τους.
3. Οι, γονείς, σε, παιδιά, τους, έχουν, σχέση, δικαιώματα, αλλά, και, περισσότερες, υποχρεώσεις, περισσότερα, με, τα.

7. Να σχηματίσεις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις

τα δικαιώματα, η ανισότητα, οι υποχρεώσεις, η σύγκρουση, εμπιστεύομαι, η εγκληματικότητα, παρατηρούμε, η δουλειά, το παρελθόν, λογομαχώ.

Λεξιλόγιο

λογομαχώ	<i>сперечатися</i>	υποδειγματικός, -ή, -ό	<i>зразковий, -а, -е</i>
μουγκός, -ή, -ό	<i>німиї, -а, -е</i>		

ΕΝΟΤΗΤΑ 7^η.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Θέμα 1^ο. Η δημιουργία της ελληνικής πολιτείας. Τα πρώτα συντάγματα. Η Φιλική Εταιρεία

1. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα οι Έλληνες, **επηρεασμένοι** από τη Γαλλική επανάσταση, δεν ήταν μόνο έτοιμοι να πολεμήσουν για την ελευθερία τους, αλλά προετοιμαζαν ένα Ελληνικό κράτος με δημοκρατικό **φιλελεύθερο πολίτευμα**. Ο Ρήγας Φεραίος, εκτός από τα πατριωτικά του ποιήματα, σύνταξε και το Πρώτο Σύνταγμα που, κατά τη γνώμη του, έπρεπε να **εφαρμοστεί** στο ελεύθερο Ελληνικό κράτος.

Δημιουργήθηκαν διάφορες μυστικές **επαναστατικές** οργανώσεις. Η πιο σημαντική από αυτές ήταν η Φιλική Εταιρεία, που **ιδρύθηκε** στην Οδησό το 1814. Ο βασικός σκοπός της ήταν ο αγώνας για την **απελευθέρωση** των Ελλήνων από τους Τούρκους. Το Δεκέμβριο του 1821 **συνήλθε** η Α' Εθνική **Συνέλευση** των Ελλήνων, που **ψήφισε** το Πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας. Γενικά ήταν βασισμένο στη "**Διακήρυξη** των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη" της Γαλλικής Επανάστασης. Αυτό **καθιέρωνε** την πολιτική ισότητα των Ελλήνων και την **ανεξιθρησκία**. Η Α' Εθνική Συνέλευση της Επιδαύ-

ρου **κατάργησε** τα σύμβολα και τις σημαίες της Φιλικής Εταιρείας και καθιέρωσε τη γαλανόλευκη σημαία του νέου ελληνικού κράτους.

Ερωτήσεις

- 1) Ποιος σύνταξε το πρώτο Σύνταγμα;
- 2) Ποια μυστική επαναστατική οργάνωση ήταν η πιο σημαντική;
- 3) Τι σκόπευαν τα μέλη της Φιλικής Εταιρείας;
- 4) Πότε ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία;
- 5) Πού ιδρύθηκε η Φιλική Εταιρεία;
- 6) Πού ψηφίστηκε το Πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας;
- 7) Πάνω σε τι ήταν βασισμένο αυτό;
- 8) Τι καθιέρωνε το Πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας;
- 9) Τι κατάργησε η Α' Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου;

2. Παρακάτω δίνεται το μυστικό αλφάβητο των Φιλικών. Με βάση αυτό βρες τις κωδικοποιημένες λέξεις

η = α	ψ = δ	3 = ι/η	6 = μ	9 = π	β = τ	ε = ου
ξ = β	1 = ζ	4 = κ	7 = ν	ο = ρ	γ = φ	μ = υ
υ = γ	2 = θ	5 = λ	8 = ω	α = σ	δ = χ	ω = ε

- 1) ηυ87ηα =
- 2) ω5ωμ2ωο3η =
- 3) ω9η7ηαβηα3 =
- 4) γ35343 ωβη3ωω3η =

3. Περιγράψτε τον πίνακα, χρησιμοποιώντας τις λέξεις-κλειδιά

Λέξεις-κλειδιά: ο υποψήφιος, το μέλος, η μυστική οργάνωση, κρυφή μύηση στη "Φιλική Εταιρεία", η ιεροτελεστία, δίνω όρκο, 'Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ 'Η ΘΑΝΑΤΟΣ, τηρώ το μυστικό

Α. Τσόκος "Ο όρκος των Φιλικών", 1849

4. Βρες από ποια ρήματα σχηματίστηκαν οι Παθητικές Μετοχές στις παρακάτω προτάσεις

1. Το Πρώτο ελληνικό Σύνταγμα ήταν *βασισμένο* στη "Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη". → ... 2. Το σύνταγμα, *γραμμένο* από το Ρ. Φεραίο, δεν ήταν *εφαρμοσμένο* στο ελεύθερο Ελληνικό κράτος. → ... , ... 3. Η Φιλική Εταιρεία ήταν *ιδρυμένη* στην Οδησό το 1814. → ... 4. Οι σημαίες της Φιλικής Εταιρείας ήταν *καταργημένες* από την Α' Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου. → ... 5. Το πρώτο σύνταγμα της Ελλάδας ήταν *ψηφισμένο* από την Α' Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου. → ... 6. Η γαλανόλευκη σημαία του νέου Ελληνικού κράτους ήταν *καθιερωμένη* από την Α' Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου. 7. Οι Έλληνες ήταν *επηρεασμένοι* από τη Γαλλική Επανάσταση. → ...

5. Πες στα Ελληνικά

На початку 19 століття греки, знаходячись під впливом Французької революції, були готові не тільки воювати за свою волю, а й вели підготовку грецької держави з демократичним волелюбним устроєм. Рігас Фереос, окрім патріотичних віршів, уклав ще першу конституцію, яка, на його думку, мала бути впроваджена у вільній грецькій державі. Було створено багато таємних організацій. Найвизначнішою серед них була "Філікі Етерія". Вона була заснована в 1814 році в Одесі. У 1821 році на Першому Національному Зібранні Греків було прийнято першу конституцію Греції. Символи й прапори "Філікі Етерії" скасували й запровадили блакитно-білий прапор нової грецької держави.

Λεξιλόγιο

η πολιτεία	держава	ιδρύομαι	засновуватися
το σύνταγμα	конституція	τελικός, -ή, -ό	кінцевий, -а, -е
επηρεασμένος, -η, -ο	під впливом	η απελευθέρωση	визволення
φιλελεύθερος, -η, -ο	волелюбний, -а, -е	η ιεροτελεστία	ритуал
το πολίτευμα	державний устрій	η συνέλευση	зібрання
συντάσσω	укладати	ψηφίζω	приїмати
εφαρμόζομαι	впроваджуватися	η διακήρυξη	проголошення
επαναστατικός, -ή, -ό	революційний, -а, -е	καθιερώνω	запроваджувати
η ανεξίτηρησκία	релігійна терпимість	καταργώ	скасовувати
ο υποψήφιος / η υποψήφια	кандидат / -ка	η μύηση	ініціація
συνέρχομαι (αορ. συνήλθα)	збиратися	ο όρκος	клятва

Θέμα 2^ο. Πρώτο ουκρανικό Σύνταγμα του Πυλύπ Όρλुक

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Το πρώτο ουκρανικό Σύνταγμα συντάχτηκε το 1710 στα Παλιά Ουκρανικά και στα Λατινικά. Το έγγραφο αυτό θεωρείται ένα από τα πρώτα ευρωπαϊκά συντάγματα.

Η ιστορία της σύνταξης του Συντάγματος του Πυλύπ Όρλुक είναι δραματική. Αυτή ξεκίνησε μετά τη **Μάχη** της Πολτάβας, που έγινε το 1709. Τότε ο Ρώσος τσάρος Μέγας Πέτρος νίκησε το **Σουηδό** βασιλιά Κάρολο ΧΙΙ και το **σύμμαχό** του, γέτμαν των Κοζάκων Ιβάν Μαζέπα. Ο Ουκρανός αρχηγός με τους **οπαδούς** του και με το στρατό των Κοζάκων και των Σουηδών βρήκε **καταφύγιο** στα **εδάφη** της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Στην **ξενιτιά** ο Ιβάν Μαζέπα **πέθανε**.

Επόμενος γέτμαν έγινε ο Πυλύπ Όρλुक, Γενικός **γραφείας** του στρατού των Κοζάκων της Ζαπορίζια. Στην **εξορία** αυτός σύνταξε το Σύνταγμα, που ψηφίστηκε το 1710 στην πόλη Μπεντέρυ (της σημερινής Μολδαβίας). Το έγγραφο αποτελούσαν από τον πρόλογο και 16 άρθρα. Στο κείμενό του η **νομοθετική** εξουσία του κράτους χορηγούταν στη Γενική Συνέλευση ενώ η **ύψιστη** εξουσία στο γέτμαν.

Το 2010 για την 300^η επέτειο του Συντάγματος του Πυλύπ Όρλुक στην πόλη Μπεντέρυ **εγκαινιάστηκε** το μνημείο του, που έχει το σχήμα ενός βιβλίου. Στο μαύρο μάρμαρο είναι **χαραγμένες** στα Λατινικά και στα Ουκρανικά οι πληροφορίες για αυτό το έγγραφο. Σύμφωνα με τους ιστορικούς, το Σύνταγμα του Πυλύπ Όρλुक αποτελεί σπουδαίο ουκρανικό μνημείο της πολιτικής και της φιλοσοφικής σκέψης.

2. Σωστό ή λάθος;

1. Το πρώτο ουκρανικό Σύνταγμα ήταν γραμμένο στην Ουκρανική γλώσσα.
2. Το σύνταξε ο Ιβάν Μαζέπα.
3. Στη Μάχη της Πολτάβας νίκησε ο Ρώσος τσάρος Μέγας Πέτρος.
4. Ο Πυλύπ Όρлुक έγινε γέτμαν μετά τον Ιβάν Μαζέπα.
5. Το Σύνταγμα ήταν ψηφισμένο στην πόλη Μπεντέρυ.
6. Το 2010 γιόρτασαν την 300^η επέτειο του Συντάγματος του Πυλύπ Όρлुक.
7. Το Σύνταγμα του Πυλύπ Όρлुक θεωρείται σπουδαίο ευρωπαϊκό μνημείο της πολιτικής και της φιλοσοφικής σκέψης.

3. Ρώτησε τον διπλανό / την διπλανή σου για να πάρεις τις παρακάτω απαντήσεις

1. Στα Παλιά Ουκρανικά και στα Λατινικά.
2. Ο Γενικός γραφείας του στρατού των Κοζάκων της Ζαπορίζια.
3. Στην εξορία.
4. Από τον πρόλογο και 16 άρθρα.
5. Το 1710 στην πόλη Μπεντέρυ.

4. Πες το με άλλα λόγια

είναι χαραγμένος - ... ,
σύμφωνα με - ... ,
ο επόμενος - ... ,
σπουδαίος - ... ,
στην εξορία - ... ,

τότε - ... ,
στην ξενιτιά - ... ,
μετά - ... ,
σημερινός - ... ,
ξεκινώ - ... .

5. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

- 1) Το, Λατινικά, πρώτο, στην, ήταν, γραμμένο, ουκρανικό, σύνταγμα, Παλιά, και Ουκρανικά, στα.
- 2) Η, σύνταξης, ιστορία, του (2), της, Συντάγματος, είναι, Πυλύπ Όρλυκ, δραματική.
- 3) Στην (2), Μπεντέρου, σύνταξε, Σύνταγμα, που, εξορία ψηφίστηκε, αυτός, το (2), 1710, πόλη.
- 4) Το, πρόλογο, από, τον, έγγραφο, 16, άρθρα, αποτελούταν, και.
- 5) Το (2), επέτειο, μνημείο, 2010, την, του (3), Συντάγματος, Πυλύπ Όρλυκ, εγκαινιάστηκε, για 300^η.

6. Βάλε τις παρακάτω φράσεις στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού

του εγκαινιασμένου μνημείου - ... ,
οι χαραγμένες πληροφορίες - ... ,
των ψηφισμένων συνταγμάτων - ... ,
της γραμμένης ιστορίας - ... ,

τη χορηγημένη εξουσία - ... ,
του νικημένου εχθρού - ... ,
τα συνταγμένα έγγραφα - ... ,
τις καθιερωμένες ισότητες - ... .

7. Πες στα Ελληνικά

Перша українська конституція була написана латиною і давньою українською мовою. Цей документ вважається однією з перших європейських конституцій. Історія його створення дуже трагічна. Вона розпочалася ще у 1709 році після битви під Полтавою. Російський цар Петро I переміг шведського короля Карла XII і його союзника, козацького гетьмана Івана Мазепу. Український ватажок знайшов укриття на землях Османської Імперії, де і помер. Наступним гетьманом став Пилип Орлик. Він уклав першу конституцію на чужині. Вона була прийнята в 1710 році. Документ складався з прологу і 16 статей. Згідно з текстом конституції, вища влада надавалася гетьману. У 2010 році відсвяткували 300-річний ювілей і встановили пам'ятник конституції в місті Бендери.

Λεξιλόγιο

η μάχη	<i>битва</i>	επόμενος, -η, -ο	<i>наступний, -а, -е</i>
ο Σουηδός	<i>швед</i>	ο γραφέας	<i>писар</i>
ο σύμμαχος	<i>союзник, спільник</i>	νομοθετικός, -ή, -ό	<i>законодавчий, -а, -е</i>
ο οπαδός	<i>последователь</i>	ύψιστος, -η, -ο	<i>вищий, -а, -е</i>
το καταφύγιο	<i>укриття</i>	η επέτειος	<i>ювілей</i>
το έδαφος	<i>земля</i>	εγκαινιάζομαι	<i>відкривати</i>
η ξενιτιά	<i>чужина</i>	χαραγμένος, -η, -ο	<i>накреслений, -а, -е</i>
πεθαίνω	<i>вмирати</i>	η εξορία	<i>вигнання</i>

Θέμα 3^ο. Η δημοκρατία. Το δημοκρατικό καθεστώς

"Виступ Перикла перед афінськими громадянами". Ф. фон Фольти, 1852 р.

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Συχνά μιλάμε για **αντιδημοκρατική** συμπεριφορά, για περισσότερο ή λιγότερο δημοκρατική οργάνωση ενός κράτους, για δημοκρατική οργάνωση των μαθητικών κοινοτήτων, για δημοκρατική λειτουργία του σχολείου ή της οικογένειας. Ποιο είναι το κριτήριο για να αναγνωρίζουμε τη δημοκρατία τόσο στη ζωή μας όσο και σε επίπεδο πολιτείας; Ποια είναι η έννοια της δημοκρατίας στην ιστορική της **διάσταση**; Σε αυτά τα βασικά ερωτήματα θα απαντήσουν τα θέματα αυτής της ενότητας.

Είναι πολύ γνωστό ότι το **λικνο** της δημοκρατίας ήταν η αρχαία Αθήνα. Η λέξη "δημοκρατία" (δήμος + κράτος) σημαίνει **εξουσία** (κράτος) του λαού (του δήμου). Ο ίδιος όρος χρησιμοποιείται στις περισσότερες γλώσσες του κόσμου. **Πρόκειται** για το σύστημα **διακυβέρνησης**, στο οποίο ο λαός αποφασίζει ελεύθερα για την **αντιμετώπιση** των προβλημάτων και των **αναγκών** του. Τα βασικά χαρακτηριστικά ενός δημοκρατικού καθεστώτος στη σημερινή εποχή είναι:

- Όσοι κυβερνούν εκλέγονται από το λαό.
- Τηρείται η αρχή **πλειοψηφίας**.
- Η εξουσία δε συγκεντρώνεται στα χέρια μόνο μιας ομάδας ανθρώπων.
- Τα δικαστήρια είναι ανεξάρτητα.
- Υπάρχει **αντιπολίτευση**.
- Υπάρχουν πολλά (και διαφορετικά σε ιδέες και προγράμματα) **κόμματα**.

Τα Συντάγματα της Ελλάδας και της Ουκρανίας καθιερώνουν σήμερα τη Δημοκρατία ως μορφή του πολιτεύματος. Στην ιστορική της **πορεία** η ανθρωπότητα γνώρισε και αντιδημοκρατικά **καθεστώτα**, που δε **σέβονταν** τις δημοκρατικές αρχές. Οι πολίτες δεν μπορούσαν τότε να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Ο τύπος ήταν **εξαρτημένος** από τους κυβερνώντες. Η λειτουργία πολλών κομμάτων απαγορευόταν.

Τέτοια καθεστώτα ήταν το εθνικο-σοσιαλιστικό στη Γερμανία του Χίτλερ (1933-1945), το φασιστικό στην Ιταλία του Μουσολίνι (1922-1945), το σταλινικό στη Σοβιετική Ένωση (1924-1953) κ.ά. Η Ελλάδα γνώρισε πολλές δικτατορίες. Π.χ. οι πιο κοντινές στην εποχή μας ήταν το καθεστώς της 4ης Αυγούστου 1936 (δικτατορία του Ιωάννη Μεταξά και του βασιλιά Γεωργίου Β', κυβερνήσεις **κατοχής**, 1936-1944) και της 21ης Απριλίου 1967 (Χούντα, δικτατορία των **συνταγματαρχών**, 1967-1974).

2. Σωστό ή λάθος;

1. Η δημοκρατία γεννήθηκε στην Ελλάδα.
2. Το Σύνταγμα της Ελλάδας καθιερώνει τη Δημοκρατία ως μορφή του πολιτεύματος.
3. Το σταλινικό καθεστώς στη Σοβιετική Ένωση ήταν δημοκρατικό.
4. Στα δημοκρατικά καθεστώτα καταργούνται τα δικαιώματα των πολιτών.

5. Η Δημοκρατία ασκεί τον έλεγχο στην **πληροφόρηση** και στις κινήσεις των πολιτών.
6. Δημοκρατία είναι το καθεστώς, στο οποίο κυβερνούν οι πολίτες μόνοι ή με **αντιπροσώπους** τους.
7. Τα αντιδημοκρατικά καθεστώτα δε σέβονται πολύ τις δημοκρατικές αρχές.
8. Η λέξη "δημοκρατία" σημαίνει εξουσία του κράτους.

3. Κοίταξε στις εικόνες και πες ποια δικαιώματα των πολιτών καταργούνται, όταν το καθεστώς δεν είναι δημοκρατικό

1.

2.

3.

4.

4. Σχημάτισε 5 προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις Παθητικές Μετοχές και τις λέξεις της παρένθεσης

- 1) Συγκεντρωμένος, -η, -ο (η εξουσία, τα χέρια, μια ομάδα ανθρώπων),
- 2) Καταργημένος, -η, -ο (τα δικαιώματα, οι πολίτες, δημοκρατικό καθεστώς),
- 3) Γεννημένος, -η, -ο (η Δημοκρατία, αρχαία Αθήνα, Ελλάδα),
- 4) Εξαρτημένος, -η, -ο (ο τύπος, οι κυβερνώντες, το αντιδημοκρατικό πολίτευμα),
- 5) Απαγορευμένος, -η, -ο (η λειτουργία, πολλά κόμματα, δικτατορία).

5. Πες στα Ελληνικά

Відомо, що колискою демократії були Афіни в Давній Греції. Слово "демократія" означає "влада народу". Основними ознаками демократичного політичного устрою в наші дні є такі: 1) ті, хто правлять, обираються народом; 2) дотримано принцип більшості; 3) влада не концентрується в руках однієї групи людей; 4) суди незалежні; 5) є опозиція; 6) є багато партій. І Греція, і Україна мають демократичну форму політичного устрою. Людство знало й антидемократичні режими, наприклад: сталінський режим у Радянському Союзі; правління в окупації, диктатура чорних полковників (Хунта) в Греції тощо.

Λεξιλόγιο

το καθεστώς	політичний устрій	η αντιπολίτευση	οποзиція
αντιδημοκρατικός, -ή, -ό	антидемократичний, -а, -е	το κόμμα	партія
η διάσταση	вимір	η πορεία	хід
το λίκνο	колыска	σέβομαι	поважати
η εξουσία	влада	η πλειοψηφία	більшість
πρόκειται	мова йде	απαγορεύομαι	заборонятися
η διακυβέρνηση	правління	η κατοχή	οкупація
η αντιμετώπιση	протистояння	η ανάγκη	потреба
ο συνταγματάρχης	полковник	η πληροφόρηση	інформування
εξαρτημένος, -η, -ο	залежний, -а, -е	ο/η αντιπρόσωπος	представник/-ця

Θέμα 4^ο. . Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Ευρωπαίος πολίτης και τα δικαιώματά του

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι το αποτέλεσμα πολλών προ-
σπαθειών, που άρχισαν το 1950 από το Γάλλο **Υπουργό Εξωτε-
ρικών** Ρόμπερτ Σούμαν. Η **οικοδόμησή** της είχε δημοκρατικό
προσανατολισμό. Ο λόγος της δημιουργίας της ήταν η **εξα-
σφάλιση** της ειρήνης και της **συνεργασίας** των λαών της Ευρώ-
πης μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελείται από 375 εκατομμύρια πολίτες. Έχει 11 επίσημες γλώσ-
σες. Διατηρεί διπλωματικές σχέσεις με 150 χώρες σε όλο τον κόσμο.

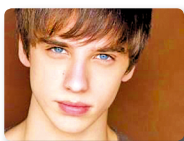
Τα κύρια κριτήρια της εισόδου νέων χωρών στην ΕΕ είναι: η **προοπτική** που έχουν για
την οικονομική ανάπτυξη, η δυνατότητα **εφαρμογής** της **κοινοτικής νομοθεσίας**, ο σεβα-
σμός των **μειονοτήτων**, αλλά και ο σεβασμός τους στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Κάθε υπήκοος ενός κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει το δικαίωμα να μένει σε
αυτές τις χώρες **ανεξάρτητα** από τη δουλειά του, να ταξιδεύει και να δουλεύει σε οποιαδήπο-
τε χώρα, να αγοράζει ένα **ακίνητο** στο άλλο κράτος, να σπουδάζει, να αποκτά επαγγελμα-
τική **εμπειρία** παντού στο **εσωτερικό** της. Οι υπήκοοι **δικαιούνται ασφάλιση** ασθένειας σε
όλες τις χώρες της ΕΕ, αγορά **αγαθών** για ιδιωτική χρήση χωρίς την **καταβολή τελωνειακών**
τελών ή άλλων **φόρων**, μεταφορά χρημάτων σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης κτλ.
Όλοι οι πολίτες της και κάθε φυσικό ή **νομικό** πρόσωπο έχουν το δικαίωμα να **υποβάλλουν**
αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα θέματά τους.

2. Συνέχισε τις προτάσεις, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο

1. Η ιστορία δημιουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης άρχισε ...
2. Η ΕΕ δημιουργήθηκε για να ...
3. Ο πληθυσμός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ...
4. Οι επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής ...
5. Με 150 χώρες σε όλο τον κόσμο ...
6. Οι χώρες που θέλουν να μπουν σε αυτήν πρέπει να σέβονται ...
7. Κάθε υπήκοος ενός κράτους-μέλους έχει το δικαίωμα να επισκέπτεται ...
8. Οι υπήκοοι δικαιούνται να εργάζονται ...
9. Τα βασικά δικαιώματα ενός Ευρωπαίου πολίτη είναι ...

3. Συζήτησε με τον διπλανό / την διπλανή σου (μπορείς να δώσεις πολλές απαντήσεις)

Θα ήθελες η Ουκρανία να είναι κράτος-μέλος της ΕΕ;

Για ποιους λόγους θα το ήθελες ή όχι;

- Σε ποιους από τους παρακάτω τομείς πιστεύεις ότι η Ουκρανία θα βγει **κερδισμένη** από τη συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (στην οργάνωση του κράτους, στην οικονομική ανάπτυξη, στον τομέα των εθνικών θεμάτων (π.χ. **διμερείς** διαφορές με τη Ρωσία), στην προστασία του περιβάλλοντος, στον πολιτισμό, στη διεθνή της θέση δηλαδή στην επιρροή της Ουκρανίας στην Ανατολική Ευρώπη και στον κόσμο, άλλο);
- Με ποια από τις παρακάτω προτάσεις συμφωνείς περισσότερο (η ΕΕ αποτελεί πρόοδο για τη χώρα και είναι **αναγκαία** η είσοδος της Ουκρανίας σε αυτή, η ΕΕ δεν εκφράζει τα συμφέροντα της Ουκρανίας, κατά τη διάρκεια της πολιτικής κρίσης οι χώρες της Ευρωζώνης **καθυποτάσσουν** τη χώρα μας);

4. Μετάτρεψε τις παρακάτω προτάσεις, όπως στο παράδειγμα

π.χ. Η ΕΕ ήταν δημιουργημένη μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. →
Η ΕΕ δημιουργήθηκε μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

1. Η ΕΕ ήταν ιδρυμένη την 1^η Νοεμβρίου 1993.
2. Η πολιτική και η οικονομική σταθερότητα στις ευρωπαϊκές χώρες είναι εξασφαλισμένη.
3. Η ΕΕ είναι βοηθός στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.
4. Κατά τη διάρκεια της πολιτικής κρίσης η Ουκρανία ήταν καθυποταγμένη από τις χώρες της Ευρωζώνης.
5. Όλες οι ενέργειες της ΕΕ είναι βασισμένες στις Συνθήκες, τις οποίες όλα τα κράτη-μέλη τις θεώρησαν ως δημοκρατικές.

5. Πες στα Ελληνικά

Історія створення Європейського Союзу розпочалася в 1950 році. Він був заснований після Другої Світової Війни. Причиною його створення було забезпечення миру та співпраці між європейськими народами. Населення ЄС – 375 мільйонів громадян. ЄС має 11 офіційних мов. Головними критеріями вступу для нових країн є перспектива їхнього економічного розвитку, можливість впровадження законодавства спільноти, повага до меншин, а також до прав людини. Кожен громадянин має право жити, працювати, подорожувати, купувати майно, звертатися до суду, мати медичне страхування, вчитися і набувати досвіду в будь-якій країні Європейського Союзу.

Λεξιλόγιο

ο/η υπουργός	міністр / міністерка	δικαιούμαι	мати право
εξωτερικός, -ή, -ό	закордонний, -а, -е	η ασφάλιση	страхування
η οικοδόμηση	будівництво	το αγαθό	благо
ο προσανατολισμός	орієнтація, напрям	η καταβολή	платіж
η εξασφάλιση	забезпечення	τελωνειακός, -ή, -ό	митний, -а, -е
η συνεργασία	співпраця	το τέλος	мито, збір
η προοπτική	перспектива	ο φόρος	податок
η εφαρμογή	застосування, провадження	νομικός, -ή, -ό	юридичний, -а, -е
κοινοτικός, -ή, -ό	спільнотний, -а, -е	υποβάλλω	подавати
η νομοθεσία	законодавство	η αναφορά	позов
η μειονότητα	меншина	κερδισμένος, -η, -ο	той, що у виграні
ανεξάρτητα	незалежно	διμερής, -ής, -ές	двосторонній, -я, -е
το ακίνητο	нерухоме	αναγκαίος, -α, -ο	змушений, -а, -е
η εμπειρία	досвід	καθυποτάσσω	підкоряти
το εσωτερικό	у межах		

Θέμα 5^ο. Η Αρπαγή της Ευρώπης

1. Διάβασε το κείμενο και απάντησε στις ερωτήσεις

Στην ελληνική έκδοση του κέρματος των 2 ευρώ απεικονίζεται ένας γνωστός μύθος της Αρπαγής της Ευρώπης. Αυτός έχει μια **ιδιαιτερη** σημασία, γιατί συμβολίζει τις μυθολογικές ρίζες της Ευρώπης σε σχέση με τον ελληνικό πολιτισμό. Θεωρείται ότι αυτός ο μύθος εκφράζει την κοινή **κληρονομιά** των Ευρωπαίων, το ελεύθερο πνεύμα τους, την **κινητικότητα** και τα **συναισθήματά τους**, όπως και τη συνάντηση διαφορετικών πολιτισμών.

Ο μύθος αυτός συνεχίζει να **εμπνέει** πολλούς **καλλιτέχνες** μέχρι σήμερα. Π.χ. στην "καρδιά" της Ευρώπης, στην είσοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο βρίσκεται ένα ωραίο άγαλμα. Είναι φτιαγμένο από **μπρούντζο, χάλυβα και γυαλί**. Οι Έλληνες γλύπτες, Νίκος και Παντελής Σωτηριάδης **ξαναζωντάνεψαν** αυτόν τον αρχαιοελληνικό μύθο το 2002. "Η Αρπαγή της Ευρώπης" είναι δώρο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση από την Κρήτη. Ο στόχος ήταν να **προβάλει** το νησί μέσα από την ιστορία και τον πολιτισμό του. "Είναι ένα δείγμα **ευγνωμοσύνης** για το ρόλο, που παίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση με τις **χρηματοδοτήσεις** για την ανάπτυξη του νησιού μας μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων", - είπαν οι Έλληνες γλύπτες στην επίσημη παρουσίαση του έργου τους.

Τέλος, "η Αρπαγή της Ευρώπης" είναι ένα σύμβολο της δημιουργικής περιπέτειας που αποτελεί η **ενοποίηση** της Ευρώπης. Ακόμα και η λέξη "ΕΥΡΩΠΗ" **ετυμολογείται** από τις δύο ελληνικές λέξεις "**ευρ-εια**" (πλατιά, φαρδιά) και "**οι-τική**". Η πλούσια **ερμηνεία** της εκφράζει την **πολυπολιτισμικότητα** των Ευρωπαίων και τις κοινές βάσεις του πολιτισμού τους.

Ερωτήσεις

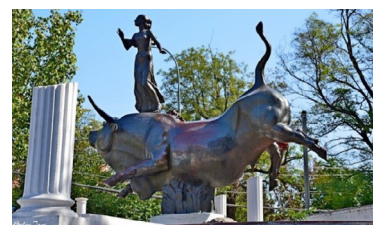
- 1) Ποια είναι η ετυμολογία της λέξης "Ευρώπη";
- 2) Σε ποιο κέρμα απεικονίζεται ένας γνωστός μύθος της "Αρπαγής της Ευρώπης";
- 3) Τι συμβολίζει αυτός ο μύθος;
- 4) Πού βρίσκεται το άγαλμα του Νίκου και του Παντελή Σωτηριάδη;
- 5) Από τι είναι φτιαγμένο;
- 6) Πότε ήταν τα εγκαίνια του;
- 7) Ποιο ελληνικό νησί προβάλλεται μέσα από το άγαλμα;
- 8) Τι είπαν οι δημιουργοί του στην επίσημη παρουσίαση;
- 9) Τι καταγωγή έχουν οι αδελφοί Νίκος και Παντελής Σωτηριάδης;

2. Βρες τη συνέχεια των προτάσεων, που περιγράφουν τον αρχαιοελληνικό μύθο "Η Αρπαγή της Ευρώπης"

1. Ο Δίας είδε την Ευρώπη,	... α. βασιλιάς της Κρήτης.
2. Μαγεμένος από την ομορφιά της αυτός μεταμορφώθηκε	... β. κόρη του βασιλιά της Φοινίκης (σημερινός Λίβανος) να παίζει με τις φίλες της.
3. Ο ταύρος άρεσε τόσο πολύ στην Ευρώπη	... γ. οι 3 γιοι (ο Μίνωας, ο Ροδάμανθος και ο Σαρπηδώνας).
4. Από την ένωσή τους γεννήθηκαν	... δ. σε ένα όμορφο ταύρο.
5. Ο Μίνωας έγινε	... ε. που αυτή κάθισε στη ράχη του.

3. Κοίταξε και πες τι βλέπεις στη φωτογραφία. Περιγράψε το μπρούντζινο άγαλμα "Η Αρπαγή της Ευρώπης", που βρίσκεται στην Οδησό

Λέξεις-κλειδιά: ο Δίας, μεταμορφώνομαι σε ταύρο, η Ευρώπη (κόρη του βασιλιά του Λιβάνου), κάθομαι στη ράχη του ταύρου, φτάνω στην Κρήτη, γεννιέμαι, ο Μίνωας (ένας από τους 3 γιους της Ευρώπης και του Δία), βασιλιάς της Κρήτης, σύμβολο της δημοκρατικής και ελεύθερης Ευρώπης

"Η Αρπαγή της Ευρώπης" (1994, Οδησός) των αρχιτέκτονα Β. Τσέπελεβ και του γλύπτη Α. Τόκαρεβ

4. Πες στα Ελληνικά

На монеті 2 Євро зображено відомий міф "Викрадення Європи". Він символізує спільну спадковість європейців, їхній вільний дух, активність і почуття, а також зустріч різних культур. Цей міф і сьогодні продовжує надихати багатьох митців. Зокрема, у "серці" Європи біля Європейського Парламенту в Страсбурзі є пам'ятник "Викрадення Європи" з бронзи, сталі та скла. Його створили греки Сотирьядісі у 2002 році на знак подяки Європейському Союзу за фінансування острова Крит. "Викрадення Європи" увиразнює єднання Європи. До речі, слово "Європа" походить від двох грецьких слів: "широкий" і "світогляд".

Λεξιλόγιο

η έκδοση	видання, випуск	ξαναζωντανεύω	оживляти
το κέρμα	монета	η αρπαγή	викрадення
απεικονίζομαι	відобразитися	προβάλλω	демонструвати
ιδιαίτερος, -η, -ο	особливий, -а, -е	η ευγνωμοσύνη	подяка
η κληρονομιά	спадковість	η χρηματοδότηση	фінансування
η κινητικότητα	активність	η ενοποίηση	єднання
το συναίσθημα	почуття	μεταμορφώνομαι	перетворюватися
εμπνέω	надихати	η ράχη	спина
ο/η καλλιτέχνης	художник/-ця, митець	ετυμολογούμαι	мати етимологію
ο μπρούντζος	бронза	ευρύς, -εία, -ύ	широкий, -а, -е
ο χάλυβας	сталь	η ερμηνεία	трактування
το γυαλί	скло	η πολυπολιτισμικότητα	полікультурність

Θέμα 6^ο. Τώρα εσύ μπορείς

I. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις το παρακάτω λογοτεχνικό κείμενο

Ο αγωνιστής με την πένα

- Τι έγινε το 1821;
- Η ελληνική επανάσταση.
- Και τι πετύχαμε με την επανάσταση;
- Να λευτερωθούμε από τη σκλαβιά.
- Και ποιοι το κατάφεραν αυτό;
- Οι ήρωες του '21.
- Δηλαδή τι έκαναν;
- Πήραν τα **ντουφέκια**, τα **καριοφιλία** και τα **γιαταγάνια** και πολεμώντας από ραχούλα σε ραχούλα κέρδισαν τη λευτεριά.
- Και ποιοι είναι αυτοί οι ήρωες;

Απ' όλες τις μεριές της τάξης ακούστηκαν ονόματα:

- Κολοκοτρώνης! Καραϊσκάκης! Ανδρουτσος! Διάκος! Μπουμπουλίνα!
- Τι οφείλουμε σ' αυτούς;
- Ευγνωμοσύνη και αγάπη.
- Γιατί τάχα;
- Γιατί μας χάρισαν τη λευτεριά.

Η δασκάλα μας πήρε βαθιά ανάσα. Φαινόταν ευχαριστημένη από τις απαντήσεις μας. Κι ωστόσο είπε:

- Ναι, αλλά ...
- Αλλά;
- Παραλείψατε έναν ήρωα.
- Ποιον; Τον Κανάρη;
- Όχι!
- Τον Μπότσαρη;
- Όχι! Όχι! Ο ήρωας αυτός που ξεχάσατε δε φορούσε φουστανέλα!
- Και τι φορούσε;
- Κουστούμι!
- Κουστούμι; Και πώς πολεμούσε;
- Δεν πολεμούσε!
- Μα τότε τι ήρωας ήταν;
- Και δε μου λέτε, ήρωες είναι μόνο εκείνοι που μάχονται με όπλα;

Πραγματικά. Αυτό ήταν κάτι που δεν το είχαμε σκεφτεί.

- Στη ζωή υπάρχουν ήρωες, που δεν κρατούν πολεμικό όπλο. Είναι οι καθημερινοί ήρωες, που αγωνίζονται ο καθένας όπως μπορεί.

Ήταν τώρα η σειρά μας να την τρελάνουμε στις ερωτήσεις.

- Και πώς αγωνίστηκε ο ήρωας που ξεχάσαμε;
- Με την πένα του.
- Είναι όπλο η πένα;
- Είναι ... Στα χέρια ενός ποιητή είναι.
- Κι ήταν ποιητής;
- Ναι!
- Και πώς τον έλεγαν;

Έγινε σιωπή στην τάξη. Σταμάτησαν οι ερωτήσεις, σταμάτησαν και οι απαντήσεις. Ύστερα, η δασκάλα μάς είπε, τονίζοντας μία μία τις λέξεις.

- Δίπλα στους ήρωες που αναφέρατε και που αγωνίστηκαν με ηρωισμό και αυτοθυσία, αγωνίστηκε και ο Διονύσιος Σολωμός. Δεν πήδησε ποτέ ραχούλες. Δεν κράτησε ποτέ πιστόλια. Δεν μύρισε μπαρούτι. Μόνο από μακριά άκουγε το θόρυβο της μάχης. Κι όμως η πένα του πολεμούσε. Πολεμούσε με τους στίχους του. Μπορεί οι άλλοι ήρωες να μας χάρισαν τη λευτεριά, όμως ο ποιητής μάς έδωσε ένα σύμβολο. Και μάλιστα το έδωσε, όπως και την υπόλοιπη ποίησή του, στην απλή γλώσσα του λαού, που λίγοι γραμματισμένοι τη χρησιμοποιούσαν ως τότε.

Αγγελική Βαρελλά

2. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις τον πατριωτικό ύμνο του Ρήγα Φεραίου. Να το μάθεις απ' έξω και να τον τραγουδήσεις

Ο Θούριος" του Ρήγα Φεραίου είναι ο πιο διαδεδομένος προεπαναστατικός πατριωτικός ύμνος. Στους στίχους του εξάιρεται η ιδέα της ελεύθερης ζωής και αντηχεί το προσκλητήριο της επανάστασης σε όλους τους βαλκανικούς λαούς και ιδιαίτερα στους Έλληνες, οι οποίοι δεσμεύονται με ιερό όρκο ότι θα αγωνιστούν, για να ελευθερώσουν το σκλαβωμένο γένος τους.

Ο ΘΟΥΡΙΟΣ

Ως πότε παλικάρια, θα ζούμε στα στενά,
μονάχοι σα λεοντάρια, στις ράχες στα βουνά;
Σπηλιές να κατοικούμε, να βλέπουμε κλαδιά,
να φεύγουμ' απ' τον κόσμο, για την πικρή σκλαβιά;

**Καλύτερα μίας ώρας ελεύθερη ζωή,
παρά σαράντα χρόνια, σκλαβιά και φυλακή.**

Ως Πότε Παλικάρια, Θα Ζούμε Στα Στενά,
μονάχοι σα λεοντάρια, στις ράχες στα βουνά;
Να χάνουμε αδέρφια, πατρίδα και γονείς,
τους φίλους, τα παιδιά μας, κι όλους τους συγγενείς;

Ελάτε μ' έναν ζήλον, σε τούτον τον καιρόν,
να κάμωμεν τον όρκον, επάνω στον σταυρόν.
Και όλοι μας με τα χέρια, ψηλά στον ουρανόν
να πούμ' απ' την καρδιά μας, ετούτα στον Θεόν.

3. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Τι γνωρίζεις για τη Φιλική Εταιρεία;
2. Σε ποια Συνέλευση ήταν ψηφισμένο το πρώτο Σύνταγμα της Ελλάδας;
3. Σε ποια γλώσσα και πότε ήταν γραμμένο το πρώτο ουκρανικό σύνταγμα; Ποιος το σύνταξε;
4. Ποια πόλη θεωρείται το λίκνο της δημοκρατίας; Σε ποια χώρα βρίσκεται;
5. Τι σημαίνει η λέξη "δημοκρατία";
6. Σε τι διαφέρουν τα δημοκρατικά με τα αντιδημοκρατικά καθεστώτα;
7. Τι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση;
8. Ποια είναι τα κύρια κριτήρια της εισόδου νέων χωρών στην ΕΕ;
9. Ποια δικαιώματα έχουν οι υπήκοοι ενός κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;
10. Σε ποιο κέρμα απεικονίζεται ο γνωστός μύθος της "Αρπαγής της Ευρώπης";
11. Τι συμβολίζει αυτός ο μύθος;

4. Να αντιστοιχήσεις τις παρακάτω στήλες

Φιλική Εταιρεία	Δημοκρατία
Ουκρανικό Σύνταγμα	Ρόμπερτ Σουμάν
Αρχαία Αθήνα	Ρήγας Φεραίος
Ευρωπαϊκή Ένωση	Νίκος και Παντελής Σωτηριάδης
Γλυπτό "Αρπαγή της Ευρώπης"	Πυλύπ Όρλुक

5. Να διαβάσεις τις προτάσεις, σχηματίζοντας από το ρήμα της παρένθεσης Παθητική Μετοχή. Να τις μεταφράσεις στα Ουκρανικά

Το γλυπτό των αδερφών Σωτηριάδη που είναι ... (*βασίζομαι*) στο μύθο "Η αρπαγή της Ευρώπης", είναι δώρο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση από την Κρήτη. Η εξέγερση των Ελλήνων εναντίον της Τουρκοκρατίας ήταν ... (*επηρεάζομαι*) από τη Γαλλική Επανάσταση. Οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ... (*εξασφαλίζομαι*) οικονομικά και κοινωνικά.

6. Να βάλεις τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά. Να διαβάσεις και να μεταφράσεις τις προτάσεις

1. Η, των, Ελλήνων, ήταν, μια, οργάνωση, Φιλική, Εταιρεία, που, την (3), απελευθέρωση, από, προετοίμασε, Οθωμανική, επανάσταση, για, Αυτοκρατορία.
2. Το, σκέψης, σπουδαίο, του, Πυλύπ, Όρλुक, είναι, Σύνταγμα, ουκρανικό, πολιτικής, και, της (2), φιλοσοφικής, μνημείο
3. Η, κόσμο, χώρες, Ευρωπαϊκή, διατηρεί, σχέσεις, Ένωση, με, 150, σε, διπλωματικές, όλο, τον.

Λεξιλόγιο

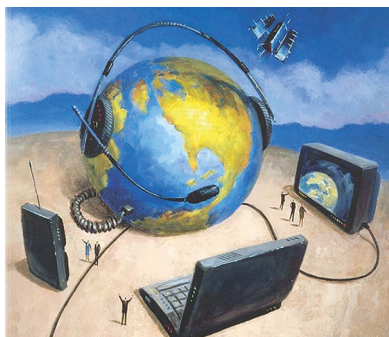
το ντουφέκι	<i>звинтiвка</i>	το καριοφίλι	<i>рушниця</i>
το γιαταγάνι	<i>ятаган</i>	διαφέρω	<i>вiдрiзнятися</i>

ΕΝΟΤΗΤΑ 8^η.

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Θέμα 1^ο. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.) είναι τα τεχνικά μέσα με τα οποία **μεταδίδονται** ειδήσεις, πληροφορίες, **γνώμες** και γενικά μηνύματα, που **απευθύνονται** στους ανθρώπους συνολικά και όχι σε **μεμονωμένα** άτομα ξεχωριστά.

Τα Μ.Μ.Ε. διακρίνονται σε ηλεκτρονικά: τηλεόραση, ραδιόφωνο, ηλεκτρονικός υπολογιστής, μαζικά μηνύματα κινητών τηλεφώνων κ.α. και έντυπα: βιβλίο, **ημερήσιος** και περιοδικός τύπος, αφίσα, διαφημιστικά φυλλάδια κ.α. Τα ΜΜΕ χωρίζονται σε τύπο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο.

- Ο Τύπος διαχωρίζεται σε ηλεκτρονικό και παραδοσιακό. Ηλεκτρονικός Τύπος είναι η τηλεόραση, οι ιστοσελίδες (web pages) κλπ. Παραδοσιακός Τύπος είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά κλπ. Κάπου ανάμεσα είναι και το ραδιόφωνο.
- Το ραδιόφωνο είναι ένα αρκετά παλιό μέσο μαζικής ενημέρωσης που όμως θεωρείται ως ένας ευχάριστος τρόπος **ενημέρωσης και ψυχαγωγίας**. Το ραδιόφωνο προσφέρει πληροφορίες και άκουσμα μουσικής.
- Η τηλεόραση έχει τεράστια επικοινωνιακή δύναμη αφού βρίσκεται δίπλα στον πολίτη οποιαδήποτε ώρα και ημέρα ασκώντας άμεση ή έμμεση **επιρροή** στη διαμόρφωση των ιδεών και των απόψεών του, πάνω σε κάθε ζήτημα και θέμα. Υπάρχουν όμως και προβλήματα με την τηλεόραση σε σχέση με την υγεία, καθώς μπορεί να προκαλέσει **βλάβη** στα μάτια, πονοκεφάλους κ.ά.
- Διαδίκτυο. Η καθημερινή ενημέρωση από διαδικτυακούς τόπους έχει μπει ολοένα και περισσότερο στη ζωή του κοινού. Οι διαδικτυακοί τόποι προσφέρουν άμεση ενημέρωση και πλουραλισμό απόψεων. Υπάρχει επίσης ο ηλεκτρονικός τύπος και πολλές ιστοσελίδες (sites) που προσφέρουν απόψεις ανθρώπων, πληροφορίες κ.α. Ενημέρωση μπορεί επίσης να γίνει μέσω διαφόρων μέσων κοινωνικοποίησης (facebook, twitter, google+) όπου οι άνθρωποι όχι μόνο μαθαίνουν τι γίνεται στον κόσμο αλλά και ψυχαγωγούνται.

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Τι είναι τα ΜΜΕ και σε ποιους απευθύνονται;
- 2) Πώς διακρίνονται τα ΜΜΕ;
- 3) Πώς διαχωρίζεται ο Τύπος;
- 4) Γιατί το ραδιόφωνο θεωρείται ως ένας ευχάριστος τρόπος ενημέρωσης;
- 5) Γιατί λένε ότι η τηλεόραση έχει τεράστια επικοινωνιακή δύναμη;
- 6) Τι προσφέρει το διαδίκτυο;

3. Αντιστοιχίσε τις προτάσεις των δύο στηλών και μάθε για την προσφορά των ΜΜΕ στην κοινωνία

1) Εκφράζουν τις ... 2) Διαμορφώνουν την ... 3) Πληροφορούν και ... 4) Παιδαγωγούν, μορφώνουν, ψυχαγωγούν, ιδιαίτερα ... 5) Πολιτικοποιούν και ... 6) Ελέγχουν την ... 7) Με την προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων ... 8) Παρεμβαίνουν στις ...	1) Α	Α) ...απόψεις της κοινής γνώμης, ιδιαίτερα ο τύπος. Β) ...άποψη της κοινής γνώμης. Γ) ...ενημερώνουν. Δ) ...εξουσία. Ε) ...η τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Η) ...κοινωνικοποιούν. Ζ) ...οικονομικές δραστηριότητες. Θ) ...συμβάλλουν στην ευρεία κατανάλωση αγαθών.
--	------	--

4. Σχημάτισε τη μετοχή του ενεστώτα ενεργητικής φωνής των παρακάτω ρημάτων

Π.χ. : μεταδίδω - μεταδίδοντας, αγαπώ - αγαπώντας, ακούω - ακούγοντας.

Απευθύνω, διακρίνω, χωρίζω, θεωρώ, περνώ, προσφέρω, ασκώ, καίω, προκαλώ, μαθαίνω, ψυχαγωγώ, κλαίω, παιδαγωγώ, μορφώνω, εκφράζω, πολιτικοποιώ, ελέγχω, παρεμβαίνω, λέω, ενημερώνω, κοινωνικοποιώ, συμβάλλω, τρώω.

5. Σχημάτισε προτάσεις με τις παρακάτω φράσεις

Μεταδίδοντας πληροφορίες, διακρίνοντας τα ΜΜΕ, διαχωρίζοντας τον Τύπο, θεωρώντας ραδιόφωνο ως τρόπο ενημέρωσης, έχοντας τεράστια επικοινωνιακή δύναμη, προκαλώντας βλάβη στα μάτια, μπαίνοντας στη ζωή του κοινού.

6. Πες στα Ελληνικά

Засоби масової інформації, передається інформація, окрема людина, електронні ЗМІ, друковані ЗМІ, щоденна преса, періодична преса, електронна преса, традиційна преса, електронні сторінки, преса поділяється на ..., пропонувати інформацію, слухання музики, засоби соціалізації, сила спілкування, прямий вплив, опосередкований вплив.

ЗМІ поділяються на електронні та друковані. ЗМІ передають новини, інформацію та призначені всім людям. ЗМІ – це преса, інтернет, телебачення та радіо. Моїм батькам подобається традиційна преса, а мені – електронна. Я не слухаю радіо. Мій батько по радіо слухає новини та музику. Телебачення впливає на спілкування та сприяє обміну інформацією. Телебачення має вплив на формування ідей та думок. Використовуючи електронну пресу, люди спілкуються, розважаються, навчаються. За допомогою ЗМІ контролюють владу. Рекламні повідомлення в ЗМІ сприяють широкому споживанню товарів.

Λεξιλόγιο

μεταδίδομαι	передаватися	η γνώμη	думка
απευθύνομαι	призначатися	έντυπος, -η, -ο	δрукований, -а, -е
μεμονωμένος, -η, -ο	окремий, -а, -е	ημερήσιος, -α, -ο	щоденний, -а, -е
η επιρροή	вплив	η βλάβη	шкода
παρεμβαίνω	втручатися	ευρύς, -εία, -ύ	широкий, -а, -е
ο τύπος	преса, друк	η προσφορά	пропозиція

Θέμα 2^ο. Τα Έντυπα Μέσα Ενημέρωσης - ο Τύπος

1. Διάβασε και μετάφρασε τα κείμενα

A. Από την ιστορία της Ελληνικής δημοσιογραφίας

Η δημοσιογραφία έχει την ρίζα της στην αρχαία Ελλάδα. Οι αρχαίοι Έλληνες είχαν κάτι που ήταν κοντά σ' αυτό που σήμερα λέμε εφημερίδα. Ήταν τα δημόσια γράμματα, δηλαδή οι επίσημες ειδήσεις που υπήρχαν ιδιαίτερα στην αρχαία Αθήνα. Ειδήσεις που καταγράφονταν από 200 γραμματείς και αντιγραφείς και φυλάσσονταν στο καταλόγιο. Οι πρώτες εφημερίδες έγιναν από τον Μέγα Αλέξανδρο. Είχαν το όνομα Βασιλείοι. Οι Βασιλείοι κατέγραφαν τα γεγονότα από την αρχή της **εκστρατείας** και περιείχαν πληροφορίες για όλα τα πολιτικά και στρατιωτικά **συμβάντα**. Κομμάτια από τους *Βασιλείους* σώζονται μέχρι σήμερα.

Η πρώτη ελληνική εφημερίδα εκδόθηκε από τον Γεώργιο Βενδότη το 1784 στη Βιέννη και ήταν χωρίς τίτλο. Το 1790 οι αδελφοί Μαρκίδες Πούλιου με καταγωγή από την Σιάτιστα της Δυτικής Μακεδονίας - και πάλι στη Βιέννη - εκδίδουν την εφημερίδα "Εφημερίς". Μετά σειρά είχαν: ο "Λόγιος Ερμής" το 1811 και ο "Ελληνικός τηλεγράφος" το 1812. Εδώ πρέπει να πούμε ότι αυτή η εφημερίδα συνέχισε την έκδοση της και μετά την επανάσταση του 1821, ενώ οι προηγούμενες είχαν προεπαναστατικό ρόλο!

Στην Ελλάδα η πρώτη εφημερίδα τυπώθηκε τον Αύγουστο του 1821 με εντολή του Δ. Υψηλάντη και είχε έδρα την Καλαμάτα. Ήταν η εφημερίδα "Σάλπιγξ" που ο ρόλος της ήταν στην υπηρεσία της επανάστασης. Στην Αθήνα η πρώτη εφημερίδα κυκλοφορεί το 1824 με το όνομα "Εφημερίς των Αθηνών". Στο Ναύπλιο το 1825 η "Γενική Εφημερίς της Ελλάδος" δημοσιεύει για πρώτη φορά τον Εθνικό Ύμνο του Δ. Σολωμού. ...

(πηγή: <https://istoriatonmegaron.blogspot.com>)

B. Οι εφημερίδες σήμερα

Εφημερίδα είναι οποιαδήποτε **έντυπη** (εκτυπωμένη / τυπωμένη) έκδοση που το περιεχόμενό της είναι οι ειδήσεις, τα γεγονότα της τρέχουσας εποχής. Οι εφημερίδες και τα **περιοδικά** που εκδίδονται σε έντυπη μορφή ονομάζονται γενικότερα Τύπος. Οι εφημερίδες απευθύνονται σε μεγάλο αριθμό **αναγνωστών** και μπορεί να είναι "γενικού περιεχομένου" ή "ειδικού περιεχομένου". Έτσι, για παράδειγμα, ειδικό περιεχόμενο έχουν οι αθλητικές εφημερίδες, οι οποίες καταγράφουν αθλητικές ειδήσεις, οι οικονομικές εφημερίδες, οι οποίες ασχολούνται με οικονομικά θέματα και οι πολιτιστικές εφημερίδες οι οποίες ασχολούνται μόνο με θέματα σχετικά με τον πολιτισμό. Οι εφημερίδες ανάλογα με το κάθε πότε εκδίδονται και κυκλοφορούν, ονομάζονται ημερήσιες (εκδίδονται και κυκλοφορούν κάθε μέρα), εβδομαδιαίες (μία φορά την εβδομάδα) ή κυριακάτικες (κάθε Κυριακή). Επίσης, άλλος ένας σημαντικός διαχωρισμός, είναι αυτός ανάμεσα σε πρωινές και απογευματινές εφημερίδες. Οι πρωινές εφημερίδες τυπώνονται από το προηγούμενο βράδυ και κυκλοφορούν νωρίς το πρωί, ενώ οι απογευματινές κυκλοφορούν αργότερα μέσα στη μέρα. Υπάρχουν εφημερίδες που απευθύνονται μόνο (ή κυρίως) στους κατοίκους μιας συγκεκριμένης περιοχής και κυκλοφορούν μόνο στην περιοχή αυτή. Οι εφημερίδες αυτές ονομάζονται τοπικές και περιέχουν κυρίως τοπικές ειδήσεις. Άλλες εφημερίδες απευθύνονται και κυκλοφορούν σε όλη τη χώρα. Συνήθως μια εφημερίδα γενικού περιεχομένου έχει από 20 έως 60 σε-

λίδες. Υπάρχουν, ωστόσο, εφημερίδες με λιγότερες από 20 σελίδες και άλλες με περισσότερες από 60. Στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας, στο πρωτοσέλιδο, υπάρχει ένας κεντρικός τίτλος και γύρω από αυτόν υπάρχουν οι άλλες στήλες με τα κυριότερα θέματα της ημέρας. Στις επόμενες σελίδες, παρουσιάζονται συνήθως πολιτικά θέματα, απόψεις ή συνεντεύξεις πολιτικών προσώπων και αναλύσεις. Στη συνέχεια, υπάρχουν ρεπορτάζ, άρθρα και νέα σχετικά με την κοινωνία. Υπάρχουν ρεπορτάζ αστυνομικού περιεχομένου ή άλλα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα. Πολλές εφημερίδες δημοσιεύουν κείμενα και απόψεις αναγνωστών σχετικά με κάποιο κοινωνικό, πολιτικό, ή άλλο θέμα. Μερικές σελίδες της εφημερίδας αφιερώνονται στα αθλητικά γεγονότα της ημέρας, ενώ πολλές εφημερίδες έχουν ειδικές στήλες με αστρολογικές προβλέψεις (ζώδια), σταυρόλεξα και προτάσεις για διασκέδαση (κινηματογράφος, θέατρο, συναυλίες). Μια εφημερίδα ανάλογα με την κυκλοφορία της, φιλοξενεί και διαφημίσεις προϊόντων και αγαθών. Σε κάποια σελίδα της εφημερίδας (συνήθως στη δεύτερη) αναφέρονται όλοι όσοι εργάστηκαν για την έκδοσή της, δηλαδή, ο εκδότης, οι συντάκτες των άρθρων, οι υπεύθυνοι για το φωτο - ρεπορτάζ, οι οικονομικοί και νομικοί υπεύθυνοι της εφημερίδας, κ.α. Η τελευταία σελίδα της εφημερίδας, που λέγεται οπισθόφυλλο, συχνά φιλοξενεί κείμενα σημαντικών δημοσιογράφων ή άλλων προσωπικοτήτων, οι οποίοι σχολιάζουν την τρέχουσα **επικαιρότητα**. Τις εφημερίδες πουλάει ο εφημεριδοπώλης. Στις μέρες μας, με την ηλεκτρονική και τεχνολογική εξέλιξη, έχουμε και το είδος της "ηλεκτρονικής εφημερίδας", δηλαδή, των ιστοσελίδων όπου μπορούμε να διαβάσουμε τις ειδήσεις, όπως ακριβώς στις έντυπες εφημερίδες.

2. Δες και συμπλήρωσε τα κενά

3. Να βρεις στο Ίντερνετ πληροφορίες και να κάνεις μια παρουσίαση στην τάξη πάνω στο θέμα "Ιστορία της ουκρανικής δημοσιογραφίας"

4. Μίλησε με τον διπλανό / την διπλανή σου

..., διαβάζεις εφημερίδες / έντυπο τύπο;

Διαβάζω πολύ συχνά μια τοπική ... , είναι ...

Πόσες φορές την εβδομάδα βγαίνει / εκδίδεται / κάθε πότε κυκλοφορεί;

Πόσες σελίδες έχει;

Είναι έγχρωμη ή ασπρόμαυρη;

Ποιες σελίδες / ποια άρθρα / τι είδους άρθρα της εφημερίδας σου αρέσει να διαβάζεις και γιατί;

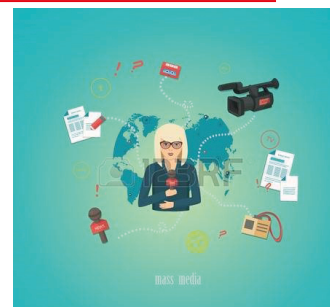
... που έχουν πολλά ενδιαφέροντα ...

5. Παρουσίασε στην τάξη μια ουκρανική εφημερίδα ή ένα ουκρανικό περιοδικό

6. Με βάση τις λέξεις και φράσεις - κλειδιά απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Τι κάνει ένας δημοσιογράφος μια τυπική μέρα στη δουλειά του;
2. Σε ποιο Επαγγελματικό Τύπο ανήκει ένας δημοσιογράφος; Δικαιολόγησε.
3. Τι προσόντα πρέπει να έχει ένας δημοσιογράφος;
4. Θα ήθελες να γίνεις δημοσιογράφος; Γιατί;

Λέξεις/ φράσεις κλειδιά

Τόλμη, επιθυμία για αναζήτηση, ανεξαρτησία, ερευνά το θέμα που θέλει να παρουσιάσει, κριτική σκέψη, παίρνει συνεντεύξεις τις οποίες μαγνητοφωνεί ή βιντεοσκοπεί, ευγένεια, περιέργεια, απευθύνεται σε διάφορες πηγές για να εξακριβώσει λεπτομέρειες και να **διασταυρώσει** τις πληροφορίες που συγκεντρώνει, κάνει όλες τις απαραίτητες διορθώσεις που χρειάζονται για τη δημοσίευσή του κειμένου, **ευελιξία**, ετοιμότητα, ικανότητα για **ανάληψη** πρωτοβουλιών, εργατικότητα, σωστή χρήση της μητρικής γλώσσας και του προφορικού ή γραπτού λόγου, ικανότητα επικοινωνίας σε άλλες γλώσσες, γερή μνήμη, επιμονή, υπευθυνότητα κτλ.

7. Πρόσεξε

Μερικά είδη της δημοσιογραφίας:

Ρεπορτάζ	Σχόλιο	Συνέντευξη
είναι η έρευνα ενός θέματος και η παρουσίασή του με δημοσιογραφικό τρόπο σε κάποιο από τα ΜΜΕ.	είναι η παρατήρηση σχετικά με ένα θέμα, η διατύπωση μιας άποψης με τρόπο συνήθως σύντομο και όχι ολοκληρωμένο.	είναι η διαδικασία κατά την οποία ένας δημοσιογράφος κάνει ερωτήσεις σε κάποιον για να μάθει την άποψή του για διάφορα θέματα ή να μάθει προσωπικές πληροφορίες.

8. Διάβασε και πες

Φαντάσου ότι είσαι δημοσιογράφος και ήρθες στο σχολείο για να παρουσιάσεις στην τοπική εφημερίδα ένα γεγονός (π.χ. την ίδρυση μιας βιβλιοθήκης) ή μια γιορτή. Προετοίμασε το ρεπορτάζ, κάνοντας συνέντευξη με τους

συμμετέχοντες και με τους προσκεκλημένους. Γράψε ύστερα την είδηση προσθέτοντας και σχόλιο.

9. Συζητήσε με τον διπλανό / την διπλανή σου τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις / φράσεις

Π.χ. Εφημερίδες μικρές - *είναι οι εφημερίδες που έχουν μικρό μέγεθος σελίδων.*

Εφημερίδες μεγάλες - ...

Αναγνώστης - ...

Εφημερίδες ασπρόμαυρες - ...

Εφημερίδες έγχρωμες - ...

Εφημερίδες τοπικές - ...

Παιδικό περιοδικό - ...

Οπισθόφυλλο - ...

Άποψη - ...

Εφημερίδες σχολικές - ...

Λογότυπο - ...

Εφημερίδες πρωινές - ...

Εφημερίδες καθημερινές - ...

Εφημερίδες κυριακάτικες - ...

Εφημεριδοπώλης - ...

Πρωτοσέλιδο - ...

Αντικειμενικότητα - ...

10. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δημιουργηθούν οι προτάσεις

Οι, Τύπος, τα, περιοδικά, που, σε, εφημερίδες, και, έντυπη, μορφή, εκδίδονται, ονομάζονται, γενικότερα.

Η, ελληνική, Βενδότη, το, πρώτη, εκδόθηκε, από, τον, εφημερίδα, Γεώργιο, 1784.

Πολλές, δημοσιεύουν, κείμενα, εφημερίδες, αναγνωστών, με, κάποιο, κοινωνικό, άλλο, θέμα, και, απόψεις, πολιτικό, ή, σχετικά.

Η, έχει, την, στην, δημοσιογραφία, αρχαία, της, Ελλάδα, ρίζα.

Στις, υπάρχουν, μερικές, τοπικές, εφημερίδες, πληροφορίες, όπως, τα, δρομολόγια, χρήσιμες, των, λεωφορείων.

Λεξιλόγιο

η εκστρατεία	кампанія	η αντικειμενικότητα	об'єктивність
το συμβάν	подія	η ευελιξία	гнучкість
η ανάληψη	поглинання	η διατύπωση	формулювання
η παρατήρηση	спостереження	το σχόλιο	коментар
η άποψη	погляд, точка зору	η επικεφαλίδα	заголовок
υπηρετώ	служити	η συνέντευξη	співбесіда, інтерв'ю
ο αναγνώστης / η αναγνώστρια	читач/-ка	το περιοδικό	журнал

Θέμα 3^ο. Η οργάνωση της είδησης

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Αν διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο ενός άρθρου, θα παρατηρήσεις ότι ο δημοσιογράφος αναπτύσσει την είδηση σε τρεις βαθμίδες. Πρώτα **συνοψίζει** τα γεγονότα σε μία περίοδο που αποτελεί τον τίτλο της είδησης. Ύστερα τα **εκθέτει περιληπτικά** στις δύο πρώτες παραγράφους και τέλος τα διηγείται αναλυτικά στο κύριο σώμα του κειμένου.

Έτσι το άρθρο έχει τη μορφή που ονομάζεται "**ανεστραμμένη** πυραμίδα" στη δημοσιογραφική γλώσσα. Αρχίζει από το πιο σημαντικό και προχωρεί στο λιγότερο σημαντικό.

Για να παρουσιάσεις ένα γεγονός, δηλώνεις συνήθως **τον τόπο, τον τρόπο, την αιτία, το σκοπό, το αποτέλεσμα**. Για τα πρόσωπα που συμμετέχουν αναφέρεις **το όνομα, την ηλικία, την καταγωγή, το επάγγελμα** ή κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους που μπορεί να έχει σχέση με το γεγονός. Ακολουθείς τους δημοσιογραφικούς κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους η είδηση πρέπει να απαντήσει στις ερωτήσεις **τι, ποιος, πού, γιατί, πώς** και πρέπει να είναι γραμμένη με **συντομία, σαφήνεια**, απλό αλλά **ελκυστικό** ύφος.

2. Σύνταξε το κείμενό σου, ακολουθώντας τη δομή της δημοσιογραφικής είδησης. Δώσε έναν κατάλληλο τίτλο στην είδηση. Απάντησε στις ερωτήσεις

1. Πώς εμφανίζεται το βασικό πρόσωπο (τα βασικά πρόσωπα) που παίρνει (-ουν) μέρος στα γεγονότα;
2. Από τις τρεις βασικές πράξεις-γεγονότα ποια είναι η πιο σημαντική για το δημοσιογράφο;
3. Ποια είναι η γνώμη του δημοσιογράφου για το γεγονός (τα γεγονότα);

3. Κοίταξε στην παρακάτω εικόνα και σκέψου τους λόγους, για τους οποίους οι άνθρωποι διαβάζουν την εφημερίδα

λέξεις-κλειδιά:

επικαιρότητα / επίκαιρος, σπουδαιότητα / σπουδαίος, σπανιότητα / σπάνιος, συγκίνηση / συγκινητικός, συνέπειες, εκκρεμότητα

Πηγή: "Έκφραση. Έκθεση. Για το γενικό λύκειο, Β' τεύχος", σελ. 33-34

4. Συμπλήρωσε τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις του θέματος

Άρθρο ονομάζεται ένα ... κείμενο που αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο ... . Αποτελεί ανεξάρτητο ... με το δικό του τίτλο. Ο ... είναι απαραίτητος και πρέπει να τραβά την προσοχή του αναγνώστη. Πρέπει να είναι ... , πρωτότυπος. Ανάφερε μια μόνο πληροφορία σε κάθε πρόταση για να γράψεις με ... . Το κείμενο του άρθρου μπορεί να πλαισιώνεται από φωτογραφίες, ... στατιστικά στοιχεία, γραφικές παραστάσεις, συνεντεύξεις.

τίτλος
σπουδαία
συντομία
γραπτό
επίκαιρο
σύντομος
θέμα

5. Πες στα Ελληνικά

Будь-яка стаття в газеті повинна складатися з трьох частин: заголовка, описової частини та аналітичного розгляду, підсумку подій. Заголовок мусить привертати увагу читача. Текст статті має бути оригінальним і стислим. Стаття може вміщувати фотографії, статистичні дані, графічні зображення, інтерв'ю тощо. Автор / журналіст може висловлювати свою думку. Стаття має бути привабливою, описувати актуальні проблеми життя суспільства, важливі теми або невирішені питання тощо.

Λεξιλόγιο

συνοψίζω	підсумовувати	η σπανιότητα	рідкість
εκθέτω	викладати, висловлювати	σπάνιος, -α, -ο	рідкісний, -а, -е
περιληπτικά	скорочено	συγκινητικός, -ή, -ό	хвилюючий, -а, -е
ανεστραμμένος, -η, -ο	перевернутий, -а, -е	η συγκίνηση	хвилювання
η συντομία	стислість	η συνέπεια	наслідок
η σαφήνεια	ясність	η σπουδαιότητα	надзвичайність
ελκυστικός, -ή, -ό	привабливий, -а, -е	σπουδαίος, -α, -ο	надзвичайний, -а, -е
η επικαιρότητα	актуальність	η εκκρεμότητα	невирішене питання
επίκαιρος, -η, -ο	актуальний, -а, -е		

Θέμα 4°. Η τηλεόραση

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις

Πριν 115 περίπου χρόνια ήρθε στην Ευρώπη η τηλεόραση, που πραγματικά άλλαξε τη ζωή των ανθρώπων. Τότε ήταν ασπρόμαυρη. Όμως από το 1928 άρχισε να γίνεται έγχρωμη, δηλαδή να δείχνει τις εικόνες με ποικιλία χρωμάτων. Αυτό την βοήθησε να αγαπηθεί από τον άνθρωπο καθώς του παρουσίαζε καθετί όπως είναι στην πραγματικότητα.

Στην τηλεόραση μπορούμε να παρακολουθήσουμε διάφορα προγράμματα σε διαφορετικά κανάλια. Υπάρχουν **σταθμοί** κάθε τύπου (τοπικοί σταθμοί) και άλλοι μεγαλύτερης **εμβέλειας** που μεταδίδονται σε ολόκληρη την χώρα. Μερικοί σταθμοί αναφέρονται μόνο σε μουσικά νέα δηλαδή μεταδίδουν συναυλίες, μουσικές **εκπομπές**, συνεντεύξεις καλλιτεχνών, και video clips. Άλλα πάλι μεταδίδουν ειδήσεις, ενημερωτικές εκπομπές, ψυχαγωγικές εκπομπές, διάφορες ψυχαγωγικές σειρές, ακόμη και παιδικά προγράμματα. Επίσης η συσκευή της τηλεόρασης μας διασκεδάει επιτρέποντας μας να παίξουμε διάφορα ηλεκτρονικά παιχνίδια.

Η τηλεόραση έχει κάποια θετικά και κάποια αρνητικά στοιχεία. Τα θετικά της είναι ότι ψυχαγωγεί και ενημερώνει τον άνθρωπο για ό,τι συμβαίνει στον κόσμο. Την ενημέρωση την επιτυγχάνει μέσω των **δελτίων ειδήσεων** και διαφόρων ενημερωτικών εκπομπών και την ψυχαγωγία του μέσω κάποιων σειρών, ταινιών, και ψυχαγωγικών εκπομπών. Τα αρνητικά της είναι πως δείχνει μερικές σειρές ή ταινίες που διαταράσσουν τον ψυχικό κόσμο των ανθρώπων (και ιδιαίτερα των παιδιών) λόγω των **σκηνών** βίας που περιέχουν. Αυτές τις χρησιμοποιούν κυρίως για να κερδίσουν περισσότερα χρήματα. Επίσης, πολλές από τις εκπομπές που προβάλλονται από την τηλεόραση, αποτελούν αρνητικά πρότυπα για τα παιδιά και τους νέους που τις παρακολουθούν. Τέλος, αποξενώνει τους ανθρώπους μεταξύ τους και ταυτόχρονα και την οικογένεια, καθώς υπάρχουν περισσότερες από μία τηλεοράσεις σε κάθε σπίτι και ο καθένας **αφοσιώνεται** μπροστά σε μία **συσκευή**.

Παρόλο που η τηλεόραση είναι ένα αγαπητό μέσο ενημέρωσης στον άνθρωπο, δεν του επιτρέπει να ασχοληθεί με άλλα ενδιαφέροντα πράγματα όπως π.χ. το διάβασμα βιβλίων, την εξάσκηση σε κάποιο άθλημα ή την επικοινωνία με άλλους ανθρώπους. Η τηλεόραση κάνει τους **τηλεθεατές** τεμπέληδες, αφού αρκεί να μείνει κανείς στο σπίτι του και με το πάτημα ενός κουμπιού να διασκεδάσει, να ενημερωθεί ή να δει οτιδήποτε άλλο θέλει χωρίς να κουρασθεί ιδιαίτερα.

Η τηλεόραση, λοιπόν, όπως και άλλες συσκευές που έχουν μπει στη ζωή μας τα τελευταία χρόνια μας οφείλει όταν τη χρησιμοποιούμε σωστά.

(Πηγή: <http://www1.aegean.gr/gympeir/teleorasi.htm>)

Ερωτήσεις

- 1) Πότε ήρθε η τηλεόραση στην Ευρώπη και πώς ήταν τότε;
- 2) Πότε η τηλεόραση έγινε έγχρωμη;
- 3) Τι μπορούμε να παρακολουθήσουμε στη τηλεόραση;
- 4) Ποια είναι τα θετικά και ποια είναι τα αρνητικά στοιχεία της τηλεόρασης;
- 5) Πώς πρέπει να χρησιμοποιούμε την τηλεόραση στη ζωή μας ώστε να μην βλάπτουμε τον εαυτό μας;

2. Διάβασε την παρακάτω έκθεση ενός μαθητή και κάνε σχόλιο πάνω στο κείμενο

"Θέε μου, απόψε σου ζητάω κάτι που το θέλω πάρα πολύ. Θέλω να με κάνεις τηλεόραση. Θέλω να πάρω τη θέση της τηλεόρασης που είναι στο σπίτι μου. Να έχω το δικό μου χώρο. Να έχω την οικογένειά μου γύρω από εμένα. Να με παίρνουν στα σοβαρά όταν μιλάω. Θέλω να είμαι το κέντρο της προσοχής και να με ακούνε οι άλλοι χωρίς διακοπές ή ερωτήσεις. Θέλω να έχω την ίδια φροντίδα που έχει η τηλεόραση όταν δε λειτουργεί. Όταν είμαι τηλεόραση, θα έχω τη παρέα του πατέρα μου όταν έρχεται σπίτι από τη δουλειά ακόμα κι αν είναι κουρασμένος. Και θέλω τη μαμά μου να με θέλει όταν είναι λυπημένη και στενοχωρημένη, αντί να με αγνοεί. Θέλω τ' αδέρφια μου να μαλώνουν για το ποιος θα περνάει ώρες μαζί μου. Θέλω να νιώθω ότι η οικογένειά μου αφήνει τα πάντα στην άκρη, μόνο και μόνο για να περάσει λίγο χρόνο με μένα. Και τελευταίο, κάνε με έτσι ώστε να τους κάνω όλους ευτυχισμένους και χαρούμενους. Θεέ μου δε ζητώ πολλά, θέλω μόνο να γίνω σα μια τηλεόραση!!!".

Την δασκάλα που την διάβασε (καθώς βαθμολογούσε) την έκανε να κλάψει. Ο σύζυγός της που μόλις είχε μπει στο σπίτι, τη είδε και τη ρώτησε: - Τι συμβαίνει;

- Διάβασε αυτή την έκθεση, την έχει γράψει ένας μαθητής μου, - του απάντησε.

- Θεέ μου, το καημένο το παιδί. Τι αδιάφοροι γονείς είναι αυτοί, - απάντησε με λύπη ο σύζυγος!

Τότε αυτή τον κοίταξε και είπε: - Αυτή η έκθεση είναι του γιού μας!..."

(Πηγή: <http://www.ambelosalithini.gr>)

3. Σχημάτισε έναν διάλογο με τον διπλανό / την διπλανή σου

<p>..., παρακολουθείς συχνά τηλεόραση;</p> <p>Τι είδους προγράμματα προτιμάς;</p> <p>...</p> <p>Τι σε προσελκύει στις εκπομπές αυτές;</p> <p>Σου αρέσουν οι τηλεοπτικές σειρές;</p>	<p>Συνήθως χαζεύω στην τηλεόραση το Σαββατοκύριακο ή ...</p> <p>Μου αρέσουν αθλητικά κανάλια που μεταδίδουν..., επίσης ... . Εσύ;</p> <p>...</p>
---	--

4. Συμφωνείς ή όχι; Δικαιολόγησε την απάντησή σου

- 1) Η τηλεόραση επηρεάζει αρνητικά την επικοινωνία των παιδιών και τα αποξενώνει από το οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον.
- 2) "Αυτοί που διαβάζουν έχουν τον κόσμο κι αυτοί που βλέπουν τηλεόραση τον χάνουν".

Λεξιλόγιο

ο σταθμός	станція	το δελτίο ειδήσεων	зводні новини
η εκπομπή	трансляція	αφοσιώνομαι	присвячуюватися
η οθόνη	екран	η συσκευή	пристрій
αγνοώ	ігнорувати	ο/η τηλεθεατής	телеглядач/ -ка
η σκηνή	сцена	η τηλεοπτική σειρά	серіал
αποξενώνω	відчужувати	η εμβέλεια	діапазон

Θέμα 5^ο. Η διαφήμιση

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις

Η διαφήμιση αποτελεί μια μορφή επικοινωνίας για ένα προϊόν/ ιδέα / αγαθό. Σκοπός της διαφήμισης κατά κανόνα είναι να αυξήσει τις πωλήσεις ενός προϊόντος ή να το κάνει αποδεκτό από όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό ατόμων. Παράλληλα μπορεί να ενημερώνει για την μάρκα, την τιμή ή την χρησιμότητα του προϊόντος, κ.λπ. Το κείμενο, ο ήχος και η εικόνα σε οποιοδήποτε είδος διαφήμισης είναι σχεδιασμένα πολύ προσεκτικά έτσι ώστε να είναι ενδιαφέροντα και να τραβούν άμεσα την προσοχή του κοινού, να έχουν τα κατάλληλα χρώματα, την κατάλληλη μουσική επένδυση (ανάλογα με το προβαλλόμενο είδος) κ.λπ. Συχνά ο διαφημιζόμενος προτιμά το προϊόν του να προβληθεί από γνωστό ηθοποιό ή τραγουδιστή ή μοντέλο ή δημόσιο πρόσωπο) που πληρώνεται για να διαφημίσει ένα προϊόν.

Η τηλεόραση θεωρείται πρωταγωνίστρια στην αποδοτική διαφήμιση και γι' αυτό η τηλεοπτική διαφήμιση είναι και η πιο ακριβοπληρωμένη. Η διάρκειά της είναι συνήθως γύρω στα 30 δευτερόλεπτα. Η τιμή ρυθμίζεται ανάλογα με την ώρα προβολής της διαφήμισης (άλλη τιμή στις 3 η ώρα τη νύχτα και άλλη στις 9 το βράδυ), από το σημείο (στην αρχή, στη μέση ή στο τέλος ενός προγράμματος) και από άλλες παραμέτρους.

Η διαφήμιση δημοσιεύεται επίσης σε εφημερίδες και περιοδικά. Όσο μεγαλύτερη κυκλοφορία έχει ένα έντυπο, τόσο ακριβότερα διαθέτει τις σελίδες του προς διαφήμιση. Στην έντυπη διαφήμιση έχουν και πάλι σημασία τα χρώματα, τα κείμενα, τα πρόσωπα, η θέση (αν θα είναι ολοσέλιδη ή αν θα είναι στην πάνω δεξιά γωνιά θα κοστίζει περισσότερο από όσο μια στην κάτω αριστερή γωνιά). Στον τύπο όπως και σε άλλα μέσα, η διαφήμιση μπορεί να είναι και **έμμεση** ή κρυφή, κάτι που θεωρείται παράνομο αφού ο αποδέκτης δεν ενημερώνεται σαφώς ότι πρόκειται για πληρωμένη διαφήμιση...

Διαφημίσεις βλέπουμε επίσης σε διάφορες ταμπέλες στους δρόμους, στις στάσεις των λεωφορείων και των τρόλεϊ, καθώς και πάνω σε αυτοκίνητα. Οι πληροφορίες που μας δίνουν οι διαφημίσεις δεν είναι πάντα αληθινές...

(Πηγή <https://el.wikipedia.org>)

Ερωτήσεις

- 1) Τι είναι η διαφήμιση;
- 2) Ποιος είναι ο σκοπός μιας διαφήμισης;
- 3) Ποια διαφήμιση είναι πιο ακριβοπληρωμένη;
- 4) Πού βλέπουμε συνήθως διαφημίσεις;
- 5) Πώς είναι σχεδιασμένα το κείμενο, ο ήχος και η εικόνα σε οποιοδήποτε είδος διαφήμιση;
- 6) Τι πληροφορίες μας δίνουν οι διαφημίσεις; Είναι πάντα αληθινές;

2. Σχημάτισε έναν διάλογο με τον διπλανό / την διπλανή σου

..., αγοράζεις πάντα αυτό που δείχνουν οι διαφημίσεις; Γιατί;

...

Τι νομίζεις για τις σύγχρονες διαφημίσεις;

Παρακολουθείς συχνά διαφημίσεις;

Πιστεύεις στη διαφήμιση;

Οι άνθρωποι χρειάζονται διαφήμιση;

Δεν αγοράζω πάντα αυτό που δείχνουν οι διαφημίσεις γιατί ... . Εσύ;

Να σου πω την αλήθεια, δεν μου αρέσει καθόλου η διαφήμιση. Τις βρίσκουμε σε εφημερίδες, περιοδικά, σε πινακίδες δρόμων, στο Διαδίκτυο κ.λπ.

Όταν βλέπω μια ταινία ή μια εκπομπή στην τηλεόραση, η διαφήμιση εμφανίζεται αρκετά συχνά.

Όχι πάντα, ...

Η διαφήμιση έχει γίνει τόσο ... ότι χωρίς αυτήν είναι δύσκολο να φανταστούμε τη ζωή μας, αλλά ...

3. Να σχηματίσεις μια διαφήμιση με βάση τις παρακάτω οδηγίες

Με βάση το μοντέλο στο οποίο βασιζεται η διαφήμιση: "*Προσοχή, Ενδιαφέρον, Επιθυμία και Ενέργεια*" να σχηματίσεις μια διαφήμιση ενός προϊόντος που να **αποσπάσει** την προσοχή των συμμαθητών σου, μετά να προσελκύσει το ενδιαφέρον τους και στο τέλος να προκαλέσει την επιθυμία τους να αγοράσουν το προϊόν που διαφημίζεις.

Πρέπει να δώσεις τις ακόλουθες πληροφορίες:

- την **μάρκα** και το **όνομα** του προϊόντος
- τα **συστατικά** του
- το **βάρος** του σε **συσκευασία**
- την **χρησιμότητα** που έχει αυτό το προϊόν
- την **εταιρία** που την φτιάχνει

Επίσης πρέπει να θυμάσαι, ότι το κείμενο που θα συνοδεύει τη διαφήμιση πρέπει να τονίζει το πόσο "νόστιμο, καταπληκτικό, εξαιρετικό, μοναδικό, φοβερό, υπέροχο, θαυμάσιο" είναι το προϊόν.

Καλή επιτυχία!

Λεξιλόγιο

έμμεσος, -η, -ο	непрямий, -а, -е	η συσκευασία	упаковка
το συστατικό	інгредієнт	αποσπώ	прибертати

Θέμα 6^ο. Κόμικς

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Τα κόμικς (αγγλ. comics) είναι μια μορφή οπτικής τέχνης που αποτελείται από εικόνες που συνήθως συνδυάζονται με κείμενο, το οποίο συχνά βρίσκεται σε συννεφάκια κειμένου ή **λεζάντες**. Η ονομασία των κόμικς προέρχεται από την ελληνική λέξη “κωμικός” και αυτό γιατί οι πρώτες ιστορίες ήταν κωμικού περιεχομένου. Αρχικά απευθύνονταν μόνο σε παιδιά, αλλά αργότερα άρχισαν να διαβάζονται και από μεγάλους. Μία ιστορία κόμικς είναι πάντα **τυπωμένη** σε χαρτί.

Ο Ελβετός Ροδόλφος Τόπφερ δημιούργησε την πρώτη ιστορία κόμικς το 1827. Την δεκαετία του '30 στην Αμερική έκαναν την εμφάνισή τους ο Σούπερμαν και ο Μίκυ Μάους. Η περίοδος ακμής των κόμικς υπήρξε το διάστημα από το 1935 ως το 1950, ενώ τότε άρχισε η χρυσή εποχή των ευρωπαϊκών κόμικς που κράτησε ως το 1970.

Τα κόμικς στην Ελλάδα απέκτησαν πολλούς **οπαδούς** το 1951, όταν εκδόθηκαν τα περίφημα "Κλασσικά Εικονογραφημένα" που ήταν **αντιγραφή** των αμερικανικών "Classics Illustrated" και προκάλεσαν **σάλο** στην Ελλάδα, τόσο θετικό όσο και αρνητικό. Το πρώτο Κλασσικό που ήταν η **διασκευή** των **Άθλιων** του Βικτωρός Ουγκώ, ήταν το πρώτο κόμικ “αμερικάνικου τύπου” που έφτανε στη χώρα.

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Τι είναι τα κόμικς;
- 2) Από πού προέρχεται η ονομασία των κόμικς;
- 3) Ποιος είναι ο Ροδόλφος Τόπφερ;
- 4) Ποια περίοδος θεωρείται ακμή των κόμικς και γιατί;
- 5) Τι προκάλεσαν τα πρώτα κόμικς στην Ελλάδα;
- 6) Πώς ονομάζεται το πρώτο ελληνικό κόμικς;

3. Δημιούργησε το κείμενο. Βάλε στη σωστή σειρά τις προτάσεις

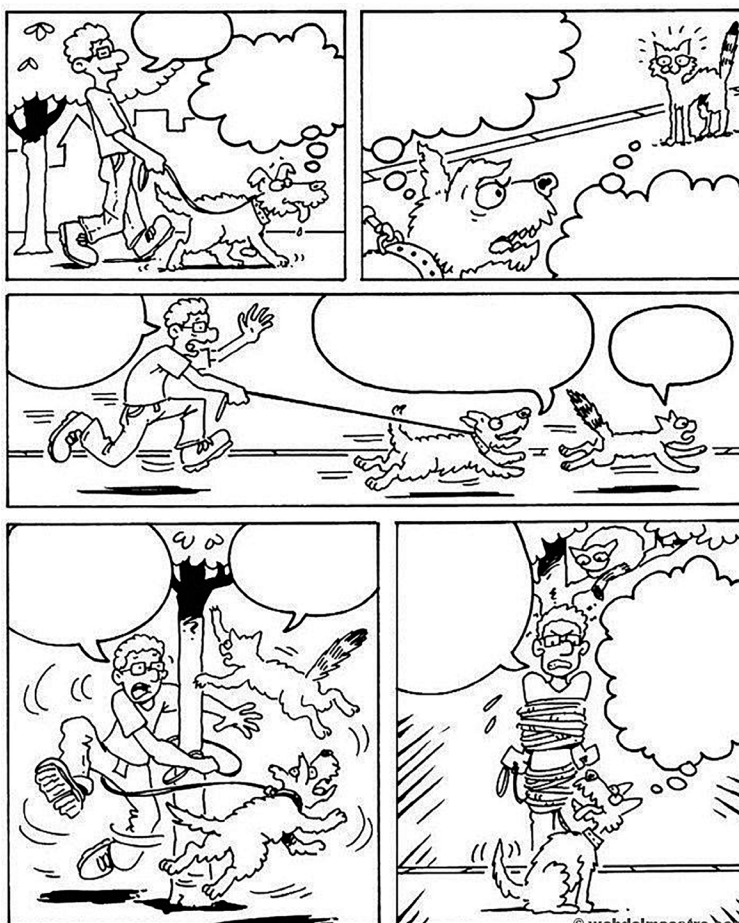
1. Από τους πρώτους που ασχολήθηκαν με την **εικονογράφηση** αυτών των εντύπων ήταν ο Γεράσιμος Γρηγόρης, ο Αλέκος Κοντόπουλος, ο Βύρων Απτόσογλου, ο Θέμος Ανδρεόπουλος.

Στην Ελλάδα τα κόμικς έκαναν **καθυστερημένα** την εμφάνισή τους.

Τη δεκαετία του 1930, εξαιτίας των πολεμικών και πολιτικών **αναταραχών**.

Το 1931 στην Ελλάδα εμφανίστηκε η φιγούρα του Μίκυ Μάους μέσα από τις σελίδες ομώνυμου περιοδικού.

4. Συμπλήρωσε τα κόμικς

5. Πες στα Ελληνικά

Форма візуального мистецтва; історії комічного змісту; комікси, призначені для дітей та дорослих; історія, надрукована на папері; у двадцяті роки; період розквіту коміксів; завоювали багато прихильників; копіювання американських коміксів; викликати переполох; політичні розлади; поява фігури Міккі Мауса; однойменний журнал

Мені подобаються комікси. Комікси створюють для дітей і дорослих. Перші комікси створив швейцарець Родольф Топпер. Перші комікси в Греції з'являються в 30-ті роки ХХ століття. Коли з'явилися комікси в Україні? Розквітом коміксів вважається період з 1935 до 1950 року. У Греції комікси з'явилися з запізненням. Це пов'язано з військовими та політичними розладами в країні. Уривок із твору Віктора Гюго "Знедолені" був першим коміксом, що з'явився в Греції.

Λεξιλόγιο

η λεζάντα	підпис	καθυστερημένος, -η, -ο	такий / така, що затримується
τυπωμένος, -η, -ο	друкований, -а, -е	η αναταραχή	розлад
ο/η οπαδός	фанат/-ка, прихильник/-ця	η αντιγραφή	копіювання
ο σάλος	переполох	ο άθλιος / η άθλια	знедолений / -на
η διασκευή	уривок	η εικονογράφηση	ілюстрація

Θέμα 7^ο. Υπολογιστής και Διαδίκτυο

1. Διάβασε και μετάφρασε το κείμενο

Στη σημερινή εποχή, εποχή της τεχνολογίας, κάθε πληροφορία έχει περάσει από την έντυπη μορφή στην ηλεκτρονική. Αυτό **οφείλεται** στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο.

Το διαδίκτυο είναι το παγκόσμιο δίκτυο ηλεκτρονικών υπολογιστών, όπου είναι **συνδεδεμένα** χιλιάδες μικρότερα και μεγαλύτερα δίκτυα από όλο τον κόσμο. Όταν συνδεθούν αυτά τα δίκτυα μεταξύ τους, σχηματίζεται το διαδίκτυο.

Το διαδίκτυο προσφέρει ηλεκτρονικές αγορές, διαφημίσεις, πληροφορίες κάθε είδους, ζωντανή συνομιλία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, **τηλεδιάσκεψη**, τηλεργασία, **διεκπεραίωση** εργασιών, ψυχαγωγία, διάφορα προγράμματα κ.α.

Οι **κίνδυνοι** που προέρχονται από το διαδίκτυο είναι πολύ όπως: **διάδοση** ψευδών **ανυπόστατων** ειδήσεων, χωρίς δυνατότητα ελέγχου, **καταπάτηση** των πνευματικών δικαιωμάτων των δημιουργών, σοβαρό κίνδυνο για ανήλικους χρήστες (**διατάραξη** ψυχικής υγείας, πορνογραφικό υλικό), οικονομικές, αλλά και ψυχικές **επιπτώσεις** σε ενήλικους χρήστες, καταγραφή, **αποθήκευση** προσωπικών δεδομένων, κυριαρχία της Αγγλικής γλώσσας κ.α.

2. Απάντησε στις ερωτήσεις

- 1) Τι είναι το διαδίκτυο;
- 2) Τι προσφέρει το διαδίκτυο;
- 3) Ποιοι είναι οι κίνδυνοι που προέρχονται από το διαδίκτυο;
- 4) Εσύ χρησιμοποιείς το διαδίκτυο; Πώς;
- 5) Έχεις δική σου σελίδα;
- 6) Πώς ψυχαγωγείσαι μέσω του διαδικτύου;

3. Διαιρέσε τις παρακάτω προτάσεις σε δύο στήλες: τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της χρήσης των υπολογιστών

Πλεονεκτήματα (5)	Μειονεκτήματα (4)
Ο υπολογιστής έχει πολύ σημαντικό αντίκτυπο στην κοινωνία, πιο συγκεκριμένα:	Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών έχει δημιουργήσει κάποια προβλήματα στην κοινωνία, που έχουν ως εξής:

1) Ανεργία. 2) **Εξοικονομεί** χρόνο και προσπαθεί να μειώσει το συνολικό κόστος για να ολοκληρώσει μια συγκεκριμένη εργασία. 3) Έχει αλλάξει τον τρόπο ζωής. 4) Η χρήση της τεχνολογίας των υπολογιστών έχει **επηρεάσει** κάθε τομέα της ζωής. 5) Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών κάνει διάφορα έργα πιο εύκολα. 6) Κίνδυνοι στην υγεία. 7) Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τους υπολογιστές για να εκτελούν διάφορες εργασίες γρήγορα και εύκολα. 8) **Παραβίαση** προσωπικών δεδομένων. 9) **Σπατάλη** χρόνου και ενέργειας.

4. Θυμήσου!

Είδη προθέσεων

Οι προθέσεις είναι άκλιτες λέξεις που μπαίνουν μπροστά από ουσιαστικά, επίθετα, αντωνυμίες, αριθμητικά και επιρρήματα για να δηλώσουν τόπο, χρόνο, αιτία, τρόπο κτλ. Οι προ-

θέσεις που χρησιμοποιούνται σήμερα στη νέα ελληνική είναι:

α) Οι κοινές, που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά, π.χ. Ήρθε από την πόλη.

β) Οι **λόγιες**, που προέρχονται από την αρχαία ελληνική και χρησιμοποιούνται σε στερεότυπες εκφράσεις, π.χ. Ο Περικλής έζησε τον 5ο αι. **προ** Χριστού.

Κοινές	Λόγιες (απαρχαιωμένες)
αντί, από, για, δίχως, εναντίον, εξαιτίας, έως, ίσαμε, κατά, με, μετά, μεταξύ, μέχρι, παρά, πριν, προς, σαν, σε, χωρίς, ως.	ανά, άνευ, διά, εις, εκ, εκτός, εν, ένεκα, εντός, επί, κατόπιν, λόγω, μείον, μέσω, περί, πλην, προ, συν, υπέρ, υπό, χάριν.

5. Μάθε απέξω

• ανά τον κόσμο - в усьому світі	• εντός πόλεως - у місті
• ανά χειράς - вручну	• επί λέξει - слово в слово, дослівно
• ανά πάσα στιγμή - у будь-який час	• κατόπιν εορτής - після свята
• εκ των ων ουκ άνευ - обов'язкова умова	• λόγω του ότι - через це / бо
• μέσω email - електронною поштою	• υπέρ το δέον - надмірно
• Ο περί αγωγής νόμος - закон про освіту	• χάριν παιδιάς - заради (для) дітей

6. Πες στα Ελληνικά

Всесвітня мережа, поєднані комп'ютери, мала мережа, велика мережа, інтернет-магазини, електронна пошта, посяγання на інтелектуальну власність, праця на відстані, живе спілкування, можливість контролю, поширення неіснуючих новин, втрата часу, заощадження часу, порушення психічного здоров'я, вплив на суспільство.

Я щоденно користуюсь інтернетом. У мене є своя сторінка. Всесвітня мережа складається з великих та малих електронних мереж. В інтернеті найчастіше використовують англійську мову. Серйозним ризиком для неповнолітніх користувачів інтернету є розлад психічного здоров'я. Зберігання персональних даних є також ризиком інтернету.

Λεξιλόγιο

οφείλεται	зобов'язаний	η διάδοση	поширення
συνδεδεμένος, -η, -ο	з'єднаний, -а, -е	η διατάραξη	порушення
ανυπόστατος, -η, -ο	неіснуючий, -а, -е	ο κίνδυνος	ризик
η τηλεδιάσκεψη	онлайн-конференція	η καταπάτηση	посяγання
η διεκπεραίωση	виконання, обробка	η επίπτωση	вплив, ефект
η αποθήκευση	зберігання	το αντίκτυπο	вплив
εξοικονομώ	заощаджувати	η παραβίαση	порушення
η σπατάλη	втрата	το πλεονέκτημα	перевага
το μειονεκτήμα	недолік	επηρεάζω	впливати
απαρχαιωμένος, -η, -ο	застарілий, -а, -е	λόγιος, -ία, -ιο(ν)	учений, -а, -е; освічений, -а, -е

Θέμα 8^ο. Τώρα εσύ μπορείς

1. Να διαβάσεις και να απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα

Ο δάσκαλός σου έγραψε στο πίνακα τη φράση: "Οι εφημερίδες επικοινωνούν με τυπωμένες λέξεις, το ραδιόφωνο με ομιλία και η τηλεόραση με λέξεις και κινούμενες εικόνες". Εσύ καλείσαι να εργαστείς σε ομάδα συμμαθητών σου και να απαντήσεις στα ερωτήματα που σας έθεσε ο δάσκαλός σας:

α) Να συγκρίνετε τα κυριότερα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (τύπος, ραδιόφωνο και τηλεόραση) και να πείτε για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα καθενός από αυτά.

β) Να παρουσιάσετε τα οφέλη που αποκομίζουν οι νέοι της ηλικίας σας από το διάβασμα των εφημερίδων, κάνοντας, παράλληλα, προτάσεις για την αναβάθμιση της θέσης του γραπτού Τύπου στην εποχή των ηλεκτρονικών οπτικοακουστικών μέσων.

2. Να κάνεις διαφημίσεις για τα παρακάτω πράγματα, χρησιμοποιώντας και τα παρακάτω ρήματα. Να τις παρουσιάσεις στην τάξη

Αγοράστε, δώστε, δοκιμάστε, πάρτε, πιείτε, φορέστε, κουνήστε, φάτε, ξοδέψτε, τρέξτε, απολαύστε, κόψτε.

3. Να βάλεις τις λέξεις στη σωστή σειρά για να δώσεις την είδηση στην τοπική εφημερίδα για το θεατρικό έργο που έπαιξαν οι μαθητές του σχολείου σου

Την Τρίτη	τάξης	το	ερμηνείες	γνωστό	της 10 ^{ης}
γονείς,	υπήρχε	των	δάσκαλοι	παιδιών,	αμφιθέατρο
ξέχασαν	του	Οι	οι μαθητές	είναι	Οι
κόσμος	10 ^ο	ήταν	παιδιών	παρουσίασαν	σχολείου
αγαπημένο	πολύ	και	μαθητική	του	έργο "..."
σχολείου,	θέση.	των	Φίλοι	εξαιρετικές.	
	ότι	σε	θεατές		δεν
γέμισε	το	απλός	ελεύθερη	παράσταση.	και

4. Να ρωτήσεις και να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

1. Τι είναι τα ΜΜΕ και σε ποιους απευθύνονται;
2. Τι είδους εφημερίδες υπάρχουν ανάλογα με το κάθε πότε εκδίδονται και κυκλοφορούν;
3. Τι είδους άρθρα της εφημερίδας σου αρέσει να διαβάζεις και γιατί;
4. Πότε ήρθε η τηλεόραση στην Ευρώπη και πώς ήταν τότε;
5. Τι μπορούμε να παρακολουθήσουμε στην τηλεόραση;

6. Τι είναι τα κόμικς;
7. Τι προσφέρει το διαδίκτυο στους ανθρώπους; Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά του;

5. Να παρουσιάσεις την εκπομπή / ταινία / το ντοκιμαντέρ που σου αρέσει

Παιδιά, θέλω να σας ενημερώσω για το ντοκιμαντέρ που μου αρέσει πάρα πολύ (για την αγαπημένη μου εκπομπή / ταινία) ... που παρουσιάζεται στην τηλεόραση κάθε Τρίτη στο κανάλι "Στον κόσμο των ζώων" στις 8 το βράδυ.

Στο ντοκιμαντέρ αυτό παρουσιάζονται όλα τα άγρια ζώα ... . Θα δείτε για το πώς ...

Τέτοιου είδους ταινίες μας πάνε κοντά ..., μας διδάσκουν το πώς, ... και ... . Σας συνιστώ / συμβουλεύω να δείτε τουλάχιστον μια φορά ... και είμαι σίγουρος (η) ότι θα ... .

6. Να κάνεις σχόλιο πάνω στην παρακάτω έκφραση

"Όσο πιο πολλά είναι τα ΜΜΕ, όσο πιο **προσιτά** είναι, τόσο πιο πολλοί οι **αμαθείς** άνθρωποι"

7. Να πεις στα Ελληνικά

Мій брат щодня дивиться новини міста в інтернеті. Моїй мамі дуже подобається читати жіночі журнали, де можна знайти безліч корисної інформації. Перша українська газета "Gazette de Leopold", вийшла в 1776 році у Львові французькою мовою. Перша українськомовна газета "Зоря Галицька" (1848 р.) також родом зі Львова. Батьки говорять, що для їх дітей та їжа смачніша, яку рекламують. Ми дуже часто користуємося послугами інтернет-магазину. Надмірне користування підлітків інтернетом призводить до негативних наслідків – затримки фізичного, психічного і розумового розвитку. Наша місцева газета виходить тричі на місяць. Я щойно прочитав на першій сторінці газети репортаж про театральну виставу, яку підготували учні нашої школи і яка вразила всіх глядачів.

Λεξιλόγιο

η ερμηνεία	тлумачення, інтерпретація	αμαθής άνθρωπος	неосвічена людина
προσιτός, -ή, -ό	доступний, -а, -е		

Α

агроном, -κα - γεωπόνος (ο/η)
 адвокат, -κα - δικηγόρος (ο/η)
 азіатський (-а, -е) - аσιατικός, -ή, -ό
 активність - κινητικότητα (η)
 актор, -ка головної ролі - πρωταγωνιστής (ο),
 πρωταγωνίστρια (η)
 актуальний (-а, -е) - επίκαιρος, -η, -ο
 актуальність - επικαιρότητα (η)
 альтернативний (-а, -е) - εναλλακτικός, -ή, -ό
 аматорський (-а, -е) - ερασιτεχνικός, -ή, -ό
 амбіційний (-а, -е) - φιλόδοξος, -η, -ο
 антидемократичний (-а, -е) - αντιδημοκρατικός, -ή, -ό
 артистичний (-а, -е) - καλλιτεχνικός, -ή, -ό

Β

бажане - επιδιωκόμενο
 бажання - επιθυμία (η)
 байдикувати - χαζεύω
 барабан - κρουστό (το)
 бас-гітара - μπάσο (το)
 батьківський (-а, -е) - γονικός, -ή, -ό
 батюшка - ιερέας (ο)
 бджоляр, -ка - μελισσοκόμος (ο/η)
 безвихідна ситуація - αδιέξοδο (το)
 безграмотність - αναλφαβητισμός (ο)
 бездоганний (-а, -е) - τέλειος, -α, -ο
 безмежний (-а, -е) - απερίοριστος, -η, -ο
 безпосередній (-я, -е) - άμεσος, -η, -ο
 безробітний - άνεργος (ο)
 безробіття - ανεργία (η)
 безсоння - αϋπνία (η)
 безтурботний (-а, -е) - ανέμελος, -η, -ο
 безцільний (-а, -е) - άσκοπος, -η, -ο
 битва - μάχη (η)
 бібліотекар, -ка - βιβλιοθηκάριος (ο/η)
 бідність - φτώχεια (η)
 більшість - πλειοψηφία (η)
 благотворний (-а, -е) - ευεργετικός, -ή, -ό
 блювання - εμετός (ο)
 божевільний (-а, -е) - τρελός, -ή, -ό
 боротися, запобігати - καταπολεμώ
 борошняний виріб - ζυμαρικό (το)
 босоніж - ξυπόλητος, -η, -ο
 брадікардія - βραδυκαρдіα (η)
 брати на себе - αναλαμβάνω
 бронза - μπρούντζος (ο)
 бронхи - βρόγχοι (οι)
 будівельний (-а, -е) - κτιριακός, -ή, -ό
 будівельник, -ця - χτίστης (ο), χτίστρια (η)
 будівництво - οικοδόμηση (η)
 будь-яка неприємна
 або неприйнятна думка - απωθημένα

буквально - κυριολεκτικά
 бунтівний (-а, -е) - επαναστατικός, -ή, -ο
 бути незалежним - αυτονομούμαι
 бухгалтер, -ка - λογιστής (ο/η)
 бюст - προτομή (η)

В

вага - βάρος (το)
 важкий (-а, -е) - βαρετός, -ή, -ό
 вбивство - δολοφονία (η)
 вбивство людини - ανθρωποκτονία (η)
 вважатися - εκτιμάται
 вводити - εντάσσω
 вершина - κορυφή (η)
 виводитися - αποβάλλομαι
 вигляд - εμφάνιση (η)
 вигнання - εξορία (η)
 видання - έκδοση (η)
 видимий (-а, -е) - εμφανής, -ής, -ές
 видихати - εξέπνευσε (αορ. του εκπνέω)
 виділяти(ся) - ξεχωρίζω
 визволення - απελευθέρωση (η)
 визначальний (-а, -е) - καθοριστικός, -ή, -ό
 викладати, висловлювати - εκθέτω
 викликати - προκαλώ
 виконання, обробка, здійснення - διεκπεραίωση (η)
 виконувати обов'язки - αναλαμβάνω
 виконувачка - ερμηνεύτρια (η)
 викрадення - αρπαγή (η)
 вимір - διάσταση (η)
 вимога - απαίτηση (η)
 винахідливість - εφευρετικότητα (η)
 винний (-а, -е) - ένοχος, -η, -ο
 випадіння волосся - τριχόπτωση (η)
 виробництво - παραγωγή (η)
 виснаження - εξάντληση (η)
 виступ, звернення - ομιλία (η)
 висхідний (-а, -е) - ανοδικός, -ή, -ό
 вихователь, -ка - νηπιαγωγός (ο/η)
 вищий (-а, -е) - ύψιστος, -η, -ο
 віддача - απόδοση (η)
 відзначатися, доводити до сказу - σκάω
 відкладати - αποθηκεύω
 відкривати - ανακαλύπτω, εγκατακλύζομαι
 віднімати - αφαιρώ
 відобразитися - απεικονίζομαι
 відповідальність - υπευθυνότητα (η)
 відповідати - ανταποκρίνομαι
 відпочинок - ξεκούραση (η)
 відсутність - απουσία (η)
 відсутність апетиту - ανορεξία (η)
 відходи - απόβλητα (τα)
 відчувати - νιώθω
 відчувувати - αποξενώνω

відчуття – αίσθηση (η)
включати в себе – περιλαμβάνω
влада – εξουσία (η)
вмирати – πεθαίνω
волелюбний (-а, -е) – φιλελεύθερος, -η, -ο
володіння, окупація – κατοχή (η)
волонтер – εθελοντής (ο)
впевненість, самовпевненість – αυτοπεποίθηση (η)
вплив – επίδραση (η), επιρροή (η)
впливати – επηρεάζω, επιδρώ
вподобання – προτίμηση (η)
впроваджуватися – εφαρμόζομαι
вражаючий (-а, -е) – εκπληκτικός, -ή, -ό,
εντυπωσιακός, -ή, -ό
враховуватися – υπολογίζομαι
вручення – απονομή (η)
втрата – οπατάλη (η), χάσιμο (το)
втручатися – παρεμβαίνω
вуглець – άνθρακας (ο)

Γ

газований (-а, -е) – ανθρακούχος, -α, -ο
гарантія – εγγύηση (η)
гвинтівка – ντουφέκι (το)
геніальність, геній – μεγαλοφυΐα (η)
геологічна розвідка – μεταλλεία (η)
гігієна – υγιεινή (η)
гідний (-а, -е) – άξιος, -α, -ο
гілка – κλαρί (το)
гладкий, рівний (-а, -е) – ομαλός, -ή, -ό
гладкість, вгодованість – παχάκια (τα)
гнучкість – ευελιξία (η)
години праці – ωράριο (το)
головний мозок – εγκέφαλος (ο)
голодування – ασιτία (η)
гострий (-а, -е) – οξυς, -εία, -ό
грабіж – ληστεία (η)

Δ

дах – στέγη (η)
двосторонній (-я, -е) – διμερής, -ής, -ές
декоративний (-а, -е) – διακοσμητικός, -ή, -ό
декоратор, -ка / дизайнер, -ка – διακοσμητής (ο),
διακοσμήτρια (η)
демонструвати – προβάλλω
денний (-а, -е), щоденний (-а, -е) – ημερήσιος, -α, -ο
депресія – κατάθλιψη (η)
держава – πολιτεία (η)
державний устрій – поліτευμα (το)
детоксикація – αποτοξίνωση (η)
джерело – πηγή (η)
дзвіночок – кампанάκι (το)

дискримінація – (αν)ισότητα (η)
дихання – αναπνοή (η)
дихати – αναπνέω
діапазон – εμβέλεια (η)
дійсність – πραγματικότητα (η)
діяльний (-а, -е) – δραστήριος, -α, -ο
доба – εικοσιτετράωρο (το)
добро – αγαθό (το)
дозвіл – άδεια (η)
документ – έγγραφο (το)
долати – καταφέρω
допитливий (-а, -е) – περίεργος, -η, -ο
дорослішання – ενηλικίωση (η)
досвід – εμπειρία (η)
дослідження – μελέτη (η)
дослідник, -ця – ερευνητής (ο), ερευνήτρια (η)
доступний (-а, -е) – προσιτός, -ή, -ό
досягати успіхів – πετυχαίνω, επιτυγχάνω
доходити висновків – καταλήγω
дрон – υπάμενο τηλεκατευθυνόμενο (το)
друкований (-а, -е) – έντυπος, -η, -ο,
τυπωμένος, -η, -ο
дряблий (-а, -е) (шкіра) – ταλαιπωρημένος, -η, -ο
думка – γνώμη (η), σκέψη (η)
дух, натура – πνεύμα (το)

Ε

εгоїст, -ка – εγωιστής (ο), εγωίστρια (η)
екран – οθόνη (η)
екранізація – κινηματογραφική μεταφορά (η)
енергетичний напій – ενεργειακό ποτό (το)
енциклопедичний (-а, -е) – εγκυκλοπαιδικός, -ή, -ό
епічний (-а, -е) – επικός, -ή, -ό
етап – στάδιο (το)
ефективний (-а, -е) – αποδοτικός, -ή, -ό,
αποτελεσματικός, -ή, -ό
ефективність – αποτελεσματικότητα (η)

Ε

єднання – ενοποίηση (η)

Ж

жахливий (-а, -е) – άθλιος, -α, -ο
жеребкування – κλήρωση (η)
жир – λίπος (το)
жирний (-а, -е) – λιπαρός, -ή, -ό
жінконенависник – μισογύνης (ο)
жувати – μασώ
журнал – περιοδικό (το)

З

забезпечений (-а, -е) – εφοδιασμένος, -η, -ο
забезпечення – εξασφάλιση (η)

заборонятися – απαγορεύομαι
 зав'язка (сюжету) – πλοκή (η)
 заголовок – επικεφαλίδα (η)
 задля – προκειμένου να
 задоволення – ικανοποίηση (η)
 зайвий (-а, -е) – περιττός, -ή, -ό
 зайнятість – απασχόληση (η)
 закон – νόμος (ο)
 законодавство – νομοθεσία (η)
 законодавчий (-а, -е) – νομοθετικός, -ή, -ό
 закордон (чужина) – ξενιτιά (η)
 закордонний (-а, -е) – εξωτερικός, -ή, -ό
 залежить – εξαρτάται
 залежний (-а, -е) – εθισμένος, -η, -ο / εξαρτημένος, -η, -ο
 залежність – εξάρτηση (η)
 залишатися – παραμένω
 заміняти – εναλλάσσω
 заощаджувати – εξοικονομώ
 запах – οσμή (η)
 заперечувати – απορρίπτω
 запозичений (-а, -е) – δανειστικός, -ή, -ό
 запровадження – υιοθέτηση (η)
 запроваджувати – καθιερώνω
 заробітна платня – μισθός (ο), αμοιβή (η)
 засновуватися – ιδρύομαι
 заспокійливо – καταπραϋντικά
 застарілий (-а, -е) – απαρχαιωμένος, -η, -ο
 застосування, впровадження – εφαρμογή (η)
 захищати – προστατεύω
 захопився читанням – έπεσα στο διάβασμα
 захоплюючий (-а, -е) – συναισθηματικός, -ή, -ό
 збагачувати – εμπλουτίζω
 збалансовуватися – εξισορροπούμαι
 зберігання – αποθήκευση (η)
 збиратися – συνέρχομαι (αορ. συνήλθα)
 звертатися – επικαλούμαι
 звинувачуваний – κατηγορούμενος (ο)
 звичка – συνήθεια (η)
 звичніший (-а, -е) – συνηθέστερος, -η, -ο
 звільнювати – απαλλάσσω
 зводні новини – δελτίο ειδήσεων (το)
 звуковий (-а, -е) – ηχητικός, -ή, -ό
 здаватися – παραιτούμαι
 здатний (-а, -е) – ικανός, -ή, -ό
 здатність – ικανότητα (η)
 здійснювати – ασκώ
 здобувати – αποσπώ
 здоровий (-а, -е) – υγιεινός, -ή, -ό / υγιής, -ής, -ές
 земля, терени – έδαφος (το)
 зернові – δημητριακά (τα)
 з'єднаний – συνδεδεμένος, -η, -ο
 зйомка – γύρισμα (το)
 зібрання – συνέλευση (η)
 зір – όραση (η)

злість – θυμός (ο)
 зловживання – κατάχρηση (η)
 злочинність – εγκληματικότητα (η)
 зменшення – μείωση (η)
 змінення – αλλοίωση (η)
 зморшка – ρυτίδα (η)
 змушений (-а, -е) – αναγκαιός, -α, -ο
 змушений (змушувати) – αναγκάζομαι
 знаменитість – διάσημος (ο)
 знедолений – άθλιος (ο)
 зобов'язаний – οφείλομαι
 зовнішньо – εμφανισιακά
 зосередження, харчування – εστίαση (η)
 зразковий (-а, -е) – υποδειγματικός, -ή, -ό
 зразок – δείγμα (το)
 зриватися – ματαιώνομαι
 зріти – ωριμάζω

Ϊ

ймовірність – πιθανότητα (η)

Ι

ігнорувати – αγνοώ
 ігрова приставка – κονσόλα (η)
 ілюстрування – εικονογράφηση (η)
 імітація – μιμητισμός (ο)
 імітувати – μιμούμαι
 імунний (-а, -е) – ανοσοποιητικός, -ή, -ό
 ініціатива – πρωτοβουλία (η)
 ініціація – μύηση (η)
 інструмент – εργαλείο (το)
 інсульт – εγκεφαλικό (το)
 інтелектуальний (-а, -е) – πνευματικός, -ή, -ό
 інтуїція – διαίσθηση (η)
 інфаркт міокарда – έμφραγμα μυοκαρδίου (το)
 інформування – πληροφόρηση (η)
 іншомовний (-а, -е) – ξενόγλωσσος, -η, -ο
 ймовірність – πιθανότητα (η)

Ї

їжа – τροφή (η)

Κ

казковий (-а, -е) – παραμυθένιος, -α, -ο
 калорія – θερμίδα (η)
 кампанія – εκστρατεία (η)
 кандидат, -ка – υποψήφιος (ο), υποψήφια (η)
 капати – στάζω
 кар'єра – σταδιοδρομία (η)
 карман – τσέπη (η)
 касир, -ка – ταμίας (ο/η)
 кашель курця – τσιγαρόβηχας (ο)

керівний (-а, -е) - ηγετικός, -ή, -ό
керувати - καθοδηγώ
кишенькові гроші - χαρτζιλίκι (το)
кінцевий (-а, -е) - τελικός, -ή, -ό
клятва - όρκος (ο)
коливатися - κυμαίνομαι
колиска - λίκνο (το)
коло - κύκλωμα (το)
коментар - σχόλιο (το)
композитор, -ка - μουσικοσυνθέτης (ο),
μουσικοσυνθέτρια (η)
комфорт - άνεση (η)
конкретно - συγκεκριμένα
конкурс - διαγωνισμός (ο)
констатувати - διαπιστώνω
конституція - σύνταγμα (το)
контакт - επαφή (η)
контроль - έλεγχος (ο)
конфлікт - σύγκρουση (η)
концентрація - συγκέντρωση (η)
концентруватися - συγκεντρώνομαι
концерт - συναυλία (η)
копіювання - αντιγραφή (η)
користь - όφελος (το)
крадіжка - κλοπή (η)
краще - καλύτερα, κάλλιο (застаріле)
Кримінальний Кодекс - Ποινικό Δίκαιο (το)
кров - αίμα (το)
кумир - είδωλο (το)

Л

ламатися - χαλώ
легально - νόμιμα
легені - πνεύμονες (οι)
лінуватися - βαριέμαι
лісничий - δασοφύλακας (ο/η)
ліфт - ανελκυστήρας (ο), ασανσέρ (το)

М

мадрівний (-а, -е) - ταξιδιάρικος, -η, -ο
мати відношення - σχετίζομαι
мати етимологію - ετυμολογούμαι
мати право - δικαιούμαι
медичний (персонал) - ιατρονοσηλευτικός, -ή, -ό
межа - όριο (το)
меншина - μειονότητα (η)
меншовартісний (-а, -е) - μειονεκτικός, -ή, -ό
минуле - παρελθόν (το)
миска - μπολ (το)
митниця - τελωνειακός, -ή, -ό
мито, збір - τέλος (το)
міністр, міністерка - υπουργός (ο/η)
міський (-а, -е) - αστικός, -ή, -ό

множитися - πληθαίνω
мова йде - πρόκειται για ...
можливість - ευκαιρία (η)
монета - κέρμα (το)
мужність - ανδρεία (η)
м'язовий (-а, -е) - μυϊκός, -ή, -ό

Н

набувати - αποκτώ
навпаки - αντίθετα, αντιθέτως
нагадувати - θυμίζω
надання - παροχή (η)
надзвичайний (-а, -е) - σπουδαίος, -α, -ο
надзвичайність - σπουδαιότητα (η)
надихати - εμπνέω
накреслений (-а, -е) - χαραγμένος, -η, -ο
належати - ανήκω
нам все одно - δε μας νοιάζει
намагатися - προσπαθώ
нападницький (-а, -е) - επιθετικός, -ή, -ό
наполегливість - εμμονή (η)
напряг - κατεύθυνση (η)
насилство - βία (η)
наслідок - συνέπεια (η)
насолоджуватися - απολαμβάνω
насос - αντλία (η)
настрій - διάθεση (η)
наступне (невідм.) - εξής
наступний (-а, -е) - επόμενος, -η, -ο
натхнення - εμπνευση (η)
науковий (-а, -е) - επιστημονικός, -ή, -ό
небезпечний (-а, -е) -
анασφάλιστος, -η, -ο
невинний (-а, -е) - αθώος, -α, -ο
невирішене питання - εκκρεμότητα (η)
негативний (-а, -е) - αρνητικός, -ή, -ό
недолік - μειονέκτημα (το)
недооцінений (-а, -е) - υποτιμημένος, -η, -ο
недооцінювання - υποτίμηση (η)
незаконний (-а, -е) - παράνομος, -η, -ο
незалежно - ανεξάρτητα
нездоровий (-а, -е) - ανθυγιεινός, -ή, -ό
неіснуючий (-а, -е) - ανυπόστατος, -η, -ο
нелегально - παράνομα
необхідний (-а, -е) - απαραίτητος, -η, -ο
неосвічена людина - αμαθής άνθρωπος
непідготовлений (-а, -е) - αδιάβαστος, -η, -ο
неповнолітній, -я - ανήλικος (ο), ανήλικη (η)
неприємний (-а, -е) - δυσάρεστος (-η, -ο)
непристойний, (-а, -е) - ανάρμοστος, -η, -ο
непрямий (-а, -е) - έμμεσος, -η, -ο
нереальний (-а, -е) - εξωπραγματικός, -ή, -ό
нерухоме - ακίνητο (το)
нестача, дефіцит - έλλειψη (η)

нехтувати, не помічати – παραμελώ
 нещодавно – πρόσφατα
 нижчий статус – κατώτεροτητα (η)
 нинішній – νυν
 німий (-а, -е) – μουγκός, -ή, -ό
 номінант, -ка – υποψήφιος (ο), υποψήφια (η)
 номінуватися – προτείνομαι (προτάθηκα, αόρ.)
 нульовий (-а, -е) – μηδαμινός, -ή, -ό

Ο

об'єктивність – αντικειμενικότητα (η)
 обмеженість – περιθωριοποίηση (η)
 обов'язок – υποχρέωση (η)
 оволодівати – κυριεύω
 оволодіння – τριχοφυΐα (η)
 оголошення – αγγελία (η)
 оживляти – ξαναζωντανεύω
 ожиріння – παχυσαρκία (η)
 ознайомлення – ενημέρωση (η)
 окис – μονοξείδιο (το)
 окремий (-а, -е) – μεμονωμένος, -η, -ο
 онлайн-конференція – τηλεδιάσκεψη (η)
 опозиція – αντιπολίτευση (η)
 опрацьовувати – χειρίζομαι
 оптико-акустичний (-а, -е) – οπτικοακουστικός, -ή, -ό
 опубліковувати – δημοσιεύω
 органічний (-а, -е) – βιολογικός, -ή, -ό
 орієнтація, напрямок – προσανατολισμός (ο)
 орієнтуватися – προσανατολίζομαι
 освіта – εκπαίδευση (η)
 освітній (-я, -є) – μορφωτικός, -ή, -ό / εκπαιδευτικός, -ή, -ό
 освітянин, -ка – εκπαιδευτικός (ο/η)
 осканенілий (-а, -е) – φρενήρης, -ης, -ες
 оснащений (-а, -е) – εξοπλισμένος, -η, -ο
 оснащення – εξοπλισμός (ο)
 основний персонал, кадри – στελέχη (τα)
 особливий (-а, -е) – ιδιαίτερος, -η, -ο
 особливість – ιδιαιτερότητα (η)
 отруєння – δηλητηρίαση (η)
 офіцер, -ка – αξιωματικός (ο/η)
 офіціант, -ка – σερβιτόρος (ο), σερβιτόρα (η)
 охоронець, -ниця – σωματοφύλακας (ο/η)

Π

панування – κυριαρχία (η)
 парламент – Κοινοβούλιο (το)
 парад – παρέλαση (η)
 партія – κόμμα (το)
 патерналистський (-а, -е) – πατερναλιστικός, -ή, -ό
 пекар, -ка – φούρναρης (ο), φουρνάρισσα (η)
 первинний (-а, -е) – πρωτογενής, -ής, -ές
 перебільшення – υπερβολή (η)
 перебільшувати – παρακάνω

перевага – πλεονεκτήμα (το)
 перевернутий (-а, -е) – ανεστραμμένος, -η, -ο
 перевіряти – τσεκάρω
 передаватися – μεταδίδομαι
 переддвір'я – προαύλιο (το)
 передчасний (-а, -е) – πρόωρος, -η, -ο
 переживати – βιώνω
 пережити щось – επιζώ
 перекачувати – αντλώ
 переконувати – πείθω
 перекус – σνακ (το)
 перекушувати – τοιμπώ
 перенавантаження – υπερένταση (η)
 переповнювати – κατακλύζω
 переполох – σάλος (ο)
 перепочинок – ανάπαυλα (η)
 перетворювати – μετατρέπω
 перетворюватися – μεταμορφώνομαι
 перетравлення – πέψη (η)
 перспектива – προοπτική (η)
 перукар, -ка – κομμωτής (ο), κομμώτρια (η)
 песимістичний (-а, -е) – απαισιόδοξος, -η, -ο
 писар, -ка – γραφέας (ο/η)
 пігулка – χάπι (το)
 під впливом – επηρεασμένος, -η, -ο
 підвищений (-а, -е) – αυξημένος, -η, -ο
 підвищуватися – αυξάνομαι
 підготовка – κατάρτιση (η)
 підготовчі курси – φροντιστήριο (το)
 підйом, сходження – άνοδος (η)
 підкоряти – υποτάσσω
 піднімати – απογειώνω
 підпис – λεζάντα (η)
 підприємець, підприємниця – επιχειρηματίας (ο/η)
 підручник – εγχειρίδιο (το)
 підсумовувати – συνοψίζω
 підтримувати – διατηρώ
 підходить – ταιριάζω
 підштовхувати – ωθώ / -ούμαι
 пітніти – ιδρώνω
 платіж – καταβολή (η)
 побратимство – συναδέλφωση (η)
 пов'язуватися – συνδέομαι
 поважати – σεβομαι
 повний (-а, -е) – πλήρης, -ης, -ες
 повторюваний (-а, -е) – επαναλαμβανόμενος, -η, -ο
 поглинання – ανάληψη (η)
 погляд, точка зору – άποψη (η)
 погрожувати – απειλώ
 подавати – υποβάλλω
 подалі – πέρα
 податок – φόρος (ο)
 поділятися на категорії – κατηγοριοποιούμαι
 подія – συμβάν (το)

подяка – ευγνωμοσύνη (η)
 пожежник, -ця – πυροβόλης (ο/η)
 поживний (-а, -е) – θρεπτικός, -ή, -ό
 позбавлення – αφαίρεση (η)
 позичати – δανείζω/-ομαι
 позов – αναφορά (η)
 показувати – αποδεικνύω/-ομαι
 покарання – τιμωρία (η)
 покривати – καλύπτω
 полегшувати – διευκολύνω
 полікультурність – πολυπολιτισμικότητα (η)
 політичний устрій – καθεστώς (το)
 поліцейський, -ка – αστυνομικός (ο/η)
 полковник, -иця – συνταγματάρχης (ο/η)
 полум'я – φλόγα (η)
 полуфабрикати – βιομηχανοποιημένα τρόφιμα (τα)
 помічати – παρατηρώ
 поновлюватися – ανανεώνομαι
 популяризація – εκλαΐκευση (η)
 порада – συμβουλή (η)
 порівнювати(ся) – συγκρίνω/-ομαι
 порушення – διατάραξη (η),
 παραβίαση (η)
 порушувати – διακόπτω, παραβαίνω
 послідовний (-а, -е) – συνεπής, -ής, -ές
 послідовник, фанат, прихильник – οπαδός (ο)
 послуга – υπηρεσία (η)
 постачання – προμήθεια (η)
 постійність – μονιμότητα (η)
 посягання – καταπάτηση (η)
 потенціал – δυναμικό (το)
 потреба – ανάγκη (η)
 потребувати – απαιτώ
 початок – έναρξη (η)
 почуття, відчуття – συναίσθημα (το)
 поширення – διάδοση (η)
 правління – διακυβέρνηση (η)
 правопорушення – αδίκημα (το)
 працівник, -иця – λειτουργός (ο/η)
 представляти – εκπροσωπώ
 представник, -иця – αντιπρόσωπος (ο/η),
 εκπρόσωπος (ο/η)
 препубертатний (-а, -е) – προεφηβικός, -ή, -ό
 преса – τύπος (ο)
 привабливий (-а, -е) – ελκυστικός, -ή, -ό
 приваблювати – προσελκώω
 приватний (-а, -е) – ιδιωτικός, -ή, -ό
 привертати – αποσπάζω
 пригнічений (-а, -е) – αποθαρρυσμένος, -η, -ο
 пригода – περιπέτεια (η)
 пригодницький (-а, -е) – περιπετειώδης, -ης, -ες
 призначатися – απευθύνομαι, προορίζομαι
 приймати – δέχομαι
 прийом – πρόσληψη (η)

примиряти – συμφιλιώνω
 принаймні – τουλάχιστον
 припадати – πέφτω (υπ. αορ. πέσει)
 присвячувати – αφιερώνω
 присвячуватися – αφοσιώνομαι
 пристрій – συσκευή (η)
 прихильник – υποστηρικτής (ο)
 прищ – σπυράκι (το)
 пріоритет – προτεραιότητα (η)
 провітрювати – αερίζω
 проводиться – διεξάγομαι
 провокативний (-а, -е) – προκλητικός, -ή, -ό
 проголошення – διακήρυξη (η)
 прогрес – πρόοδος (η)
 прогресивний (-а, -е) – προχωρημένος, -η, -ο
 проміжний (-а, -е) – ενδιάμεσος, -η, -ο
 пропозиція – προσφορά (η)
 пропускати – παραλείπω
 проституція – πορνεία (η)
 просування – προώθηση (η)
 проти – εναντίον
 протидія забрудненню –
 αντιρρόπηση (η)
 протистояння – αντιμετώπιση (η)
 професійний (-а, -е) – επαγγελματικός, -ή, -ό
 прохолодний (-а, -е) – δροσάτος, -η, -ο
 процвітання – ευημερία (η)
 прояснювати – ξεκαθαρίζω
 психічний розлад – ψυχική φθορά (η)
 публіка – κοινό (το)
 пульс – παλμός (ο)
 пустувати – ατακτώ

P

рабство – δουλεία (η)
 рак (хвороба) – καρκίνος (ο)
 расовий (-а, -е) – φυλετικός, -ή, -ό
 реагувати – αντιδρώ
 реагуючи – αντιδραστικά
 реакція – αντίδραση (η)
 революційний (-а, -е) – επαναστατικός, -ή, -ό
 революціонер – επαναστάτης (ο)
 редактор, -ка – συντάκτης (ο/η)
 режисерувати – σκηνοθετώ
 резонанс – αντίκτυπο (το)
 рекомендація – σύσταση (η)
 релігійна терпимість – ανεξιθρησκία (η)
 релігійний (-а, -е) – θρησκευτικός, -ή, -ό
 ремісник – τεχνίτης (ο)
 ремісництво – χειροτεχνία (η)
 ремонт – επокευή (η)
 ремонтувати – επокευάζω
 ретельно (прислівник) - επιμελμένα, προσεκτικά

ретроспектива – αναδρομή (η)
 речовина – ουσία (η)
 решта – υπόλοπος, -η, -ο
 рибальство – αλιεία (η)
 ризик – κίνδυνος (ο)
 ритуал – ιεροτελεστία (η)
 рівновага – ισορροπία (η)
 рівнозначний (-а, -е) – ισάξιος, -α, -ο
 рідкий (-а, -е) – σπάνιος, -α, -ο
 рідкість – σπανιότητα (η)
 різка – βέργα (η)
 різниця – διαφορά (η)
 роботодавець, -иця – εργοδότης (ο/η)
 розвинутий (-а, -е) – αναπτυγμένος, -η, -ο
 розвиток – ανάπτυξη (η)
 розігрівання – ζέσταμα (το)
 розлад – αναταραχή (η)
 розмежування – διαχωρισμός (ο)
 розподіл – κατανομή (η)
 розроблений (-а, -е) – κατασκευασμένος, -η, -ο
 розрядка – εκτόνωση (η)
 розслаблятися – χαλαρώνω
 розум – νους (ο)
 розуміти, усвідомлювати – συνειδητοποιώ
 розумовий (-а, -е) – νοητικός, -ή, -ό
 розчаровуватися – απογοητεύομαι
 руйнування, знищення – καταστροφή (η)
 рух – κίνημα (το), κίνηση (η)
 ручної роботи – χειροποίητος, -η, -ο
 рушниця – καριοφίλι (το)

С

самоповага – αυτοεκτίμηση (η)
 самотність – μοναξιά (η)
 саундтрек – επένδυση (η) (μουσική)
 сварка – καυγός (ο)
 свідомий (-а, -е) – συνειδητός, -ή, -ό
 свіжий (-а, -е) – χλωρός, -ή, -ό
 сектор – τομέας (ο)
 сердитися – θυμώνω
 сережка – σκουλαρίκι (το)
 серіал – τηλεοπτική σειρά (η)
 серія – σειρά (η)
 серфити (в інтернеті) – серφάρω
 серфінг – серφάρισμα (το)
 сильний (-а, -е) – έντονος, -η, -ο
 синтезувати – συνθέτω
 система – σύστημα (το)
 ситуація – κατάσταση (η)
 скасовувати – καταργώ
 складний (-а, -е) – πολύπλοκος, -η, -ο
 складений – σύνθετος, -η, -ο
 складова – συστατικό (το)

скло – γυαλί (το)
 скорочено – περιληπτικά
 скоювати – διαπράττω
 скульптор, -ка – γλύπτης (ο), γλύπτρια (η)
 слабкий (-а, -е) – ασθενής, -ής, -ές
 слабкість – αδυναμία (η)
 славетний (-а, -е) – ξακουστός, -ή, -ό
 служити – υπηρετώ
 слухач, -ка – ακροατής (ο/η)
 смертельний (-а, -е) – θανάσιμος, -η, -ο
 смертність – θνησιμότητα (η)
 смерть – θάνατος (ο)
 смуток – λύπη (η), μελαγχολία (η)
 снодійні пігулки – υπνωτικά χάπια (τα)
 соціальний (-а, -е) – κοινωνικός, -ή, -ό
 союзник, -ця – σύμμαχος (ο / η)
 спадковість – κληρονομιά (η)
 сперечатися – επιχειρηματολογώ, λογομαχώ
 спина – ράχη (η)
 список – λίστα (η)
 співбесіда, інтерв'ю – συνέντευξη (η)
 співпраця – συνεργασία (η)
 співробітник, -ця – συνεργάτης (ο/η)
 спілльник, -ця – σύμμαχος (ο/η)
 спільнотний (-а, -е) – κοινοτικός, -ή, -ό
 сподівання – προσδόκιμο (το)
 споживання – κατανάλωση (η)
 споруджувати – στήνω
 спостереження – παρατήρηση (η)
 спостерігати(ся) – παρατηρώ/-ούμαι
 справа – υπόθεση (η)
 справедливість – δικαιοσύνη (η)
 сприяти – συμβάλλω
 ставиться – τίθεμαι
 сталь – χάλυβας (ο)
 стандарт – πρότυπο (το)
 станція – σταθμός (ο)
 статуетка – αγαλματίδιο (το)
 стетоскоп – στηθοσκόπιο
 стиль – ύφος (το)
 стимул – κίνητρο (το)
 стислість – συντομία (η)
 страждати – υποφέρω
 страховий агент, страхова агентка – ασφαλιστής (ο),
 ασφαλίστρια (η)
 страхування – ασφάλιση (η)
 стресовий (-а, -е) – στρεσογόνος, -η, -ο
 стримувати – μετριάζω
 стюард, -есса – αεροσυνοδός (ο/η)
 суворий (-а, -е) – αυστηρός, -ή, -ό
 судити – κρίνω
 суші – σούσι (το)
 схожий (-а, -е) – παρόμοιος, -α, -ο
 сцена – σκηνή (η)

Τ

так званий (-а, -е) – λεγόμενος, -η, -ο
 таке, що існувало – προϋπάρχων (το)
 такий, що затримується – καθυστερημένος, -η, -ο
 тваринник, -ця – κτηνοτρόφος (ο/η)
 телевізійний (-а, -е) – τηλεοπτικός, -ή, -ό
 телеглядач, -ка – τηλεθεατής (ο/η)
 течія – ρεύμα (το)
 тиск – πίεση (η)
 тканина – πανί (το)
 тлумачення, трактування – ερμηνεία (η)
 той, що у виграші – κερδοσόμενος, -η, -ο
 торгівля – εμπορία (η), εμπόριο (το)
 тормозок (сніданок) – κολατσιό (το)
 традиційний (-а, -е) –
 парадоксικός, -ή, -ό, συμβατικός, -ή, -ό
 трансляція – εκπομπή (η)
 тренер, -ка – προπονητής (ο), προπονήτρια (η)
 тренування – προπόνηση (η)
 тривалість – διάρκεια (η)
 трикутний (-а, -е) – τριγωνικός, -ή, -ό
 триместр – τρίμηνο (το)
 триумф – θρίαμβος (ο)
 тягати – κουβαλώ

Υ

уважність – προσεκτικότητα (η)
 увиразнювати – εξωτερικεύω
 удар – κτύπος (ο), χτύπος (ο)
 укладати – συντάσσω
 укриття – καταφύγιο (το)
 умова – συνθήκη (η)
 упаковка – συσκευασία (η)
 упередженість – προκατάληψη (η)
 упорядкування – τακτοποίηση (η)
 управління – διαχείριση (η)
 усний перекладач – διερμηνέας (ο/η)
 успіх – επίδοση (η)
 установка – θεσμός (ο)
 учений (-а, -е) – λόγιος, -ία, -ιο(ν)

Φ

фактор – παράγοντας (ο)
 фан – λάτρης (ο)
 фаст-фуд – ταχυφαγείο (το)
 фахівець – ειδικός (ο/η)
 фермер, -ка – γεωργός (ο/η)
 фінансування – χρηματοδότηση (η)
 формулювання – διατύπωση (η)
 фундамент – υποδομή (η)

Χ

хвилювання – συγκίνηση (η)
 хвилюючий (-а, -е) – συγκινητικός, -ή, -ό
 хворобливий (-а, -е) – φιλάσθενος, -η, -ο
 хід – πορεία (η)
 хіт – επιτυχία (η)
 худнути – αδυνατίζω

Ц

цінність – αξία (η)

Ч

чашка – φλιτζάνι (το)
 читальна зала – αναγνωστήριο (το)
 читач – αναγνώστης (ο)
 чіпати – ακουμπώ
 чудово – περίφημα

Ш

шахрайство – απάτη (η)
 швед – Σουηδός (ο)
 шепотіти – ψιθυρίζω
 широкий (-а, -е) – ευρύς, -εία, -ύ
 шкідливий (-а, -е) – βλαβερός, -ή, -ό
 шкода – βλάβη (η)
 шмагати – δέρνω

Щ

щодо прибутку – εισοδηματικά
 щупальце – πλοκάμι (το)

Ю

ювілей – επέτειος (η)
 юнацтво – εφηβεία (η)
 юридичний (-а, -е) – νομικός, -ή, -ό
 юридичний (факультет) – Νομική (Σχολή) (η)
 юридично – νομικά

Я

який тисне – πιεστικός, -ή, -ό
 якість – ιδιότητα (η)
 якщо – άμα
 ясність – σαφήνεια (η)
 ятаган – γιαταγάνι (το)

Α

αγαθό (το) – благо, добро
αγαθό (το) – добро, благо
αγαλματίδιο (το) – статуетка
αγγελία (η) – оголошення
αγνοώ – ігнорувати
άδεια (η) – дозвіл, відпустка
αδιάβαστος, -η, -ο – невідготовлений (-а, -е)
αδιέξοδο (το) – безвихідна ситуація
αδίκημα (το) – правопорушення
αδυναμία (η) – слабкість
αδυνατίζω – худнути
αερίζω – провітрювати
αεροσυνодός (ο/η) – стюард, -еса
άθλιος (ο), άθλια (η) – знедолений, -а
άθλιος, -α, -ο – жакливий (-а, -е)
αθώς, -α, -ο – невинний (-а, -е)
αίμα (το) – кров
αίσθηση (η) – відчуття
ακίνητο (το) – нерухоме (майно)
ακουμπώ – чіпати
ακροατής (ο/η) – слухач, -ка
αλιεία (η) – рибальство
αλλοίωση (η) – змінення
άμα – якщо
αμαθής άνθρωπος (ο) – неосвічена людина
άμεσος, -η, -ο – безпосередній (-я, -є)
αμοιβή (η) – зарплатня
αναγκάζομαι – змушений (змушувати)
αναγκαίος, -α, -ο – змушений (-а, -е)
ανάγκη (η) – потреба
αναγνωστήριο (το) – читальна зала
αναγνώστης (ο), αναγνώστρια (η) – читач, читачка
αναδρομή (η) – ретроспектива
ανακαλύπτω – відкривати
αναλαμβάνω – брати на себе
αναλαμβάνομαι – виконувати обов’язки
ανάληψη (η) – поглинання
αναλφαβητισμός (ο) – безграмотність
ανανεώνομαι – поновлюватися
ανάπαυλα (η) – перепочинок
αναπαυτικά – для відпочинку
αναπνέω – дихати
αναπνοή (η) – дихання
αναπτυγμένος, -η, -ο – розвинений (-а, -е)
ανάπτυξη (η) – розвиток
ανάρμοστος, -η, -ο – непристойний (-а, -е)
ανασφάλιστος, -η, -ο – небезпечний (-а, -е)
αναταραχή (η) – розлад
αναφορά (η) – позов
ανδρεία (η) – мужність
ανεγκυστήρας (ο) – ліфт
ανέμελος, -η, -ο – безтурботний (-а, -е)
ανεξάρτητα – незалежно

ανεξίθρησκία (η) – релігійна терпимість
ανεργία (η) – безробіття
άνεργος (ο), άνεργη (η) – безробітний,
безробітна (у знач. ім.)
άνεση (η) – комфорт
ανεστραμμένος, -η, -ο – перевернутий (-а, -е)
ανήκω – належати
ανήλικος (ο), ανήλικη (η) – неповнолітній, -я
άνθρακας (ο) – вуглець
ανθρακούχος, -α, -ο – газований (-а, -е)
ανθρωποκτονία (η) – вбивство людини
ανθυγιεινός, -ή, -ό – нездоровий (-а, -е)
(αν)ισότητα (η) – дискримінація
ανοδικός, -ή, -ό – висхідний (-а, -е)
άνοδος (η) – підйом, сходження
ανορεξία (η) – відсутність апетиту
ανοσοποιητικός, -ή, -ό – імунний (-а, -е)
ανταποκρίνομαι – відповідати
αντιγραφή (η) – копіювання
αντιδημοκρατικός, -ή, -ό – антидемократичний (-а, -е)
αντίδραση (η) – реакція
αντιδρώ – реагувати
αντίθετα, αντιθέτως – навпаки
αντικειμενικότητα (η) – об’єктивність
αντίκτυπο (το) – резонанс
αντιμετώπιση (η) – протистояння
αντιπολίτευση (η) – опозиція
αντιπρόσωπος (ο/η) – представник, -ця
αντιρρύπανση (η) – протидія забрудненню
αντλία (η) – насос
αντλώ – перекачувати
ανυπόστατος, -η, -ο – неіснуючий (-а, -е)
αξία (η) – цінність
άξιος, -α, -ο – гідний (-а, -е)
αξιωματικός (ο/η) – офіцер, -ка
απαγορεύομαι – заборонятися
απαισιόδοξος, -η, -ο – песимістичний (-а, -е)
απαίτηση (η) – вимога
απαιτώ – потребувати
απαλλάσσω – звільнювати
απαραίτητος, -η, -ο – необхідний (-а, -е)
απαρχαιωμένος, -η, -ο – застарілий (-а, -е)
απασχόληση (η) – зайнятість
απάτη (η) – шахрайство
απεικονίζομαι – відобразитися
απειλώ – погрожувати
απελευθέρωση (η) – визволення
απεριόριστος, -η, -ο – безмежний (-а, -е)
απευθύνομαι – призначатися
αποβάλλομαι – виводитися
απόβλητα (τα) – відходи
απογειώνω – піднімати
απογοητεύομαι – розчаровуватися
αποδεικνύομαι – показувати

αποδοση (η) – віддача
 αποδοτικός, -ή, -ό – ефективний (-а, -е)
 αποθαρρυσμένος, -η, -ο – пригнічений (-а, -е)
 αποθήκευση (η) – зберігання
 αποθηκεύω – відкладати
 αποκτώ – набувати
 απολαμβάνω – насолоджуватися
 απονομή (η) – вручення
 αποξενώνω – відчужувати
 απορρίπτω – заперечувати
 αποσιώω – привертати, здобувати
 αποτελεσματικότητα (η) – ефективність
 αποτοξίνωση (η) – детоксикація
 απουσία (η) – відсутність
 άποψη (η) – погляд, точка зору
 απωθημένα – будь-яка неприємна
 або неприйнятна думка
 αρνητικός, -ή, -ό – негативний (-а, -е)
 αρπαγή (η) – викрадення
 ασανσέρ (το) – ліфт
 ασθενής, -ής, -ές – слабкий (-а, -е)
 ασιατικός, -ή, -ό – азіатський (-а, -е)
 αστία (η) – голодування
 άσκοπος, -η, -ο – безцільний (-а, -е)
 ασκώ – здійснювати
 αστικός, -ή, -ό – міський (-а, -е)
 αστυνομικός (ο/η) – поліцейський, поліцейська
 ασφάλιση (η) – страхування
 ασφαλιστής (ο), ασφαλίστρια (η) – страховий агент
 ατακτώ – пустувати
 αυξάνομαι – підвищуватися
 αυξημένος, -η, -ο – підвищений (-а, -е)
 αϋπνία (η) – безсоння
 αυστηρός, -ή, -ό – суворий (-а, -е)
 αυτοεκτίμηση (η) – самоповага
 αυτονομούμαι – бути незалежним
 αυτοπεποίθηση (η) – самовпевненість
 αφαίρεση (η) – позбавлення
 αφαιρώ – віднімати
 αφιερώνω – присвячувати
 αφοσιώνομαι – присвячуюватися

Β

βαρετός, -ή, -ό – важкий (-а, -е)
 βαριέμαι – лінуватися
 βάρος (το) – вага
 βέργα (η) – різка
 βία (η) – насильство
 βιβλιοθηκάριος (ο/η) – бібліотекар, -ка
 βιολογικός, -ή, -ό – органічний (-а, -е)
 βιομηχανοποιημένα τρόφιμα (τα) – полуфабрикати
 βιώνω – переживати
 βλαβερός, -ή, -ό – шкідливий (-а, -е)
 βλάβη (η) – шкода
 βρόγχοι (οι) – бронхи

Γ

γεωπόνος (ο/η) – агроном, -ка
 γεωργός (ο/η) – фермер, -ка
 γιαταγάνι (το) – ятаган
 γλύπτης (ο), γλύπτρια (η) – скульптор, -ка
 γνώμη (η) – думка
 γονικός, -ή, -ό – батьківський (-а, -е)
 γραφέας (ο/η) – писар, -ка
 γυαλί (το) – скло
 γύρισμα (το) – зйомка

Δ

δανείζομαι – позичати
 δανειστικός (-ή, -ό) – запозичений (-а, -е)
 δασοφύλακας (ο/η) – лісничий, -а
 δε μας νοιάζει – нам все одно
 δείγμα (το) – зразок
 δεκατιανό (το) – 2-ий сніданок
 δελτίο ειδήσεων (το) – зводні новини
 δέρνω – шмагати
 δέχομαι – приймати
 δηλητηρίαση (η) – отруєння
 δημητριακά (τα) – зернові
 δημοσιεύω – опубліковувати
 διαγωνισμός (ο) – конкурс
 διάδοση (η) – поширення
 διάθεση (η) – настрої
 διαίσθηση (η) – інтуїція
 διακήρυξη (η) – проголошення
 διακόπτω – порушувати
 διακοσμητής (ο), διακοσμίτρια (η) – декоратор (-ка),
 дизайнер (-ка)
 διακοσμητικός (-ή, -ό) – декоративний (-а, -е)
 διακυβέρνηση (η) – правління
 διαπιστώνω – констатувати
 διαπράττω – скоювати
 διάρκεια (η) – тривалість
 διάσημος (ο) – знаменитість
 διασκευή (η) – обробка
 διάσταση (η) – вимір
 διατάραξη (η) – порушення
 διατηρώ – підтримувати
 διατύπωση (η) – формулювання
 διαφορά (η) – різниця
 διαχείριση (η) – управління
 διαχωρισμός (ο) – розмежування
 διεκπεραίωση (η) – виконання, обробка, здійснення
 διεξάγομαι – проводитися
 διερμηνέας (ο/η) – усний перекладач
 διευκολύνω – полегшувати
 διήμερο (το) – 2 дні
 δικαιοσύνη (η) – справедливість
 δικαιούμαι – мати право

δικηγόρος (ο/η) – адвокат (ім. спільн. роду)
 διμερής (-ής, -ές) – двосторонній (-я, -є)
 δολοφονία (η) – вбивство
 δουλεία (η) – рабство
 δραστήριος (-η, -ο) – діяльний (-а, -е)
 δροσάτος (-η, -ο) – прохолодний (-а, -е)
 δυναμικό (το) – потенціал
 δυσάρεστος (-η, -ο) – неприємний (-а, -е)

Ε

εαυτός μου (ο) – я сам
 έγγραφο (το) – документ
 εγγύηση (η) – гарантія
 εγκαινιάζομαι – відкривати
 εγκεφαλικό (το) – інсульт
 εγκέφαλος (ο) – головний мозок
 εγκληματικότητα (η) – злочинність
 εγκυκλοπαιδικός, -ή, -ό – енциклопедичний (-а, -е)
 εγχειρίδιο (το) – підручник
 εγωίστρια (η) – егоїстка
 έδαφος (το) – земля
 εθελοντής (ο), εθελόντρια (η) – волонтер, -ка
 εθισμένος, -η, -ο – залежний (-а, -е)
 ειδικός (ο/η) – фахівець
 είδωλο (το) – кумир
 εικονογράφηση (η) – ілюстрація
 εικοσιτετράωρο (το) – доба
 εισοδηματικά – щодо прибутку
 έκδοση (η) – видання
 έκθεση (η) – тут: паплюження
 εκθέτω – викладати, висловлювати
 εκκρεμότητα (η) – невіршене питання
 εκλαΐκευση (η) – популяризація
 εκπαίδευση (η) – освіта
 εκπαιδευτικός (ο/η) – освітянин, -ка
 εκπαιδευτικός, -ή, -ό – освітній (-я, -є)
 εκπληκτικός, -ή, -ό – вражаючий (-а, -е)
 εκπομπή (η) – трансляція
 εκπρόσωπος (ο/η) – представник, -ця
 εκπροσωπώ – представляти
 εκστρατεία (η) – кампанія
 εκτιμάται – вважається
 εκτόνωση (η) – розрядка
 έλεγχος (ο) – контроль
 ελκυστικός, -ή, -ό – привабливий (-а, -е)
 έλλειψη (η) – нестача, дефіцит
 εμπέλεια (η) – діапазон
 εμετός (ο) – блювання
 έμμεσος, -η, -ο – непрямий (-а, -е)
 εμμονή (η) – наполегливість
 εμπειρία (η) – досвід
 εμπλουτίζω – збагачувати
 έμπνευση (η) – натхнення
 εμπνέω – надихати

εμπορία (η) – торгівля
 εμφανής, -ής, -ές – видимий (-а, -е)
 εμφάνιση (η) – вигляд
 εμφανισιακά – зовнішньо
 έμφραγμα (το) – інфаркт
 εναλλακτικός, -ή, -ό – альтернативний (-а, -е)
 εναλλάσσω – заміняти
 εναντίον – проти
 έναρξη (η) – початок
 ενασχόληση (η) – зайнятість, заняття, професія
 ενδιάμεσος, -η, -ο – проміжний (-а, -е)
 ενεργειακό ποτό (το) – енергетичний напій
 ενηλικίωση (η) – дорослішання
 ενημέρωση (η) – ознайомлення
 ενοποίηση (η) – єднання, уніфікація
 ένοχος, -η, -ο – винний (-а, -е)
 εντάσσω – вводити
 έντονος, -η, -ο – сильний (-а, -е)
 έντυπος, -η, -ο – друкований (-а, -е)
 εντυπωσιακός, -ή, -ό – вражаючий (-а, -е)
 εξάντληση (η) – виснаження
 εξαρτάται – залежить
 εξαρτημένος, -η, -ο – залежний (-а, -е)
 εξάρτιση (η) – залежність
 εξασφάλιση (η) – забезпечення
 εξέπνευσε (εκπνέω) – видихати
 εξής – наступне (невідм.)
 εξισορροποῦμαι – збалансовуватися
 εξοικονομώ – заощаджувати
 εξοπλισμένος, -η, -ο – оснащений (-а, -е)
 εξοπλισμός (ο) – оснащення
 εξορία (η) – вигнання
 εξουσία (η) – влада
 εξωπραγματικός, -ή, -ό – нереальний (-а, -е)
 εξωτερικεύω – увиразнювати
 εξωτερικός, -ή, -ό – закордонний (-а, -е)
 επαγγελματικός, -ή, -ό – професійний (-а, -е)
 επαναλαμβανόμενος, -η, -ο – повторюваний (-а, -е)
 επαναστάτης (ο), επαναστάτρια (η) – революціонер, -ка
 επαναστατικός, -ή, -ό – бунтівний (-а, -е),
 революційний (-а, -е)
 επαφή (η) – контакт
 επένδυση (η) (μουσική) – саундтрек
 έπεσα στο διάβασμα – захопився читанням
 επέτειος (η) – ювілей
 επηρεάζω – впливати
 επηρεασμένος, -η, -ο – під впливом
 επιδιωκόμενο – бажане
 επίδοση (η) – успіх, рекорд
 επίδραση (η) – вплив
 επιδρώ – впливати
 επιζώ – пережити щось
 επιθετικός, -ή, -ό – нападницький (-а, -е)
 επιθυμία (η) – бажання

επίκαιρος, -η, -ο – актуальний (-а, -е)
 επικαιρότητα (η) – актуальність
 επικαλούμαι – звертатися
 επικεφαλίδα (η) – заголовок
 επικός, -ή, -ό – епічний (-а, -е)
 επίπτωση (η) – вплив, ефект, наслідок
 επιρροή (η) – вплив
 επισκευάζω – ремонтувати
 επισκευή (η) – ремонт
 επιστημονικός, -ή, -ό – науковий (-а, -е)
 επιτυχία (η) – хіт
 επιχειρηματίας (ο/η) – підприємець, -иця
 επιχειρηματολογώ – сперечатися
 επόμενος, -η, -ο – наступний (-а, -е)
 ερασιτεχνικός, -ή, -ό – аматорський (-а, -е)
 εργαλείο (το) – інструмент
 εργοδότης (ο/η) – роботодавець, -иця
 ερευνητής (ο), ερευνήτρια (η) – дослідник, -ця
 ερμηνεία (η) – тлумачення, інтерпретація, трактування
 ερμηνευτής (ο), ερμηνεύτρια (η) – виконувач, -ка
 εστίαση (η) – зосередження, харчування
 εσωτερικό (το) – в межах
 ετυμολογούμαι – мати етимологію
 ευγνώμοσύνη (η) – подяка
 ευελιξία (η) – гнучкість
 ευεργετικός, -ή, -ό – благодетельний (-а, -е)
 ευημερία (η) – процвітання
 ευκαιρία (η) – можливість
 ευρύς, -εία, -ύ – широкий (-а, -е)
 εφαρμογή (η) – застосування, впровадження
 εφαρμόζομαι – впроваджуватися
 εφευρετικότητα (η) – винахідливість
 εφηβεία (η) – юнацтво
 έφηβος (ο), έφηβη (η) – підліток
 εφοδιασμένος, -η, -ο – забезпечений (-а, -е)

Z

ζέσταμα (το) – розігрівання
 ζυμαρικό (το) – борошняний виріб

H

ηγετικός (-ή, -ό) – керівний (-а, -е)
 ημερήσιος (-α, -ο) – денний (-а, -е), щоденний (-а, -е)
 ηχητικός (-ή, -ό) – звуковий (-а, -е)

Θ

θανάσιμος (-η, -ο) – смертельний (-а, -е)
 θάνατος (ο) – смерть
 θερμίδα (η) – калорія
 θεσμός (ο) – установка
 θνησιμότητα (η) – смертність
 θρεπτικός (-ή, -ό) – поживний (-а, -е)

θρησκευτικός (-ή, -ό) – релігійний (-а, -е)
 θρίαμβος (ο) – триумф
 θυμίζω – нагадувати
 θυμός (ο) – злість
 θυμώνω – сердитися
 θυποτάσσω – підкоряти

I

ιατρονοσηλευτικός, -ή, -ό – медичний (персонал)
 ιδιαίτερος, -η, -ο – особливий (-а, -е)
 ιδιαίτερότητα (η) – особливість
 ιδιότητα (η) – якість
 ιδιωτικός, -ή, -ό – приватний (-а, -е)
 ιδρύομαι – засновуватися
 ιδρώνω – пітніти
 ιερέας (ο) – батюшка
 ιεροτελεστία (η) – ритуал
 ικανοποίηση (η) – задоволення
 ικανός, -ή, -ό – здатний (-а, -е)
 ικανότητα (η) – здатність
 ιπτάμενο τηλεκατευθυνόμενο (το) – дрон
 ισάξιος, -α, -ο – рівнозначний (-а, -е)
 ισορροπία (η) – рівновага

K

καθεστώς (το) – політичний устрій
 καθιερώνω – запроваджувати
 καθοδηγώ – керувати
 καθοριστικός, -ή, -ό – визначальний (-а, -е)
 καθυστερημένος, -η, -ο – такий, що затримується
 κάλλιο – краще (застар.)
 καλλιτέχνης (ο/η) – митець, мисткиня
 καλλιτεχνικός, -ή, -ό – артистичний (-а, -е)
 καλύπτω – покривати
 καμπανάκι (το) – дзвіночок
 κarioφιλι (το) – рушниця
 καρκίνος (ο) – рак (хвороба)
 καταβολή (η) – платіж
 κατάθλιψη (η) – депресія
 κατακλύζω – переповнювати
 καταλήγω – доходити висновків
 κατανάλωση (η) – споживання
 κατανομή (η) – розподіл
 καταπάτηση (η) – посягання
 καταπολεμώ – боротися, запобігати
 καταπραϋντικά – заспокоїливо
 καταργώ – скасовувати
 κατάρτιση (η) – підготовка
 κατασκευασμένος, -η, -ο – розроблений (-а, -е)
 κατάσταση (η) – ситуація
 καταστροφή (η) – руйнування, знищення
 καταφέρω – долати
 καταφύγιο (το) – укриття

κατάχρηση (η) – зловживання
 κατεύθυνση (η) – напрям
 κατηγοριοποιούμαι – поділятися на категорії
 κατηγορούμενος (ο) – звинувачуваний
 κατοχή (η) – володіння, окупація
 κατώτερη (η) – нижчий статус
 καυγιά (ο) – сварка
 κερδομένο, -η, -ο – той, що у вигаші
 κέρμα (το) – монета
 κεφάλος, -η, -ο – для настрою
 κίνδυνος (ο) – ризик
 κίνημα (το) – рух
 κινηματογραφική μεταφορά (η) – екранізація
 κίνηση (η) – рух
 κινητικότητα (η) – активність
 κίνητρο (το) – стимул
 κλαρί (το) – гілка
 κληρονομιά (η) – спадковість
 κλήρωση (η) – жеребкування
 κλοπή (η) – крадіжка
 κοινό (το) – публіка
 Κοινοβούλιο (το) – парламент
 κοινοτικός, -ή, -ό – спільнотний (-а, -е)
 κοινωνικός, -ή, -ό – соціальний (-а, -е)
 κολασιό(το) – тормозок (сніданок)
 κόμμα (το) – партія
 κομμωτής (ο), κομμώτρια (η) – перукар, -ка
 κονσόλα (η) – ігрова приставка
 κορυφή (η) – вершина
 κουβαλώ – тягати
 κρίνω – судити, оцінювати
 κρουστό (το) – барабан
 κτηνοτρόφος(ο) – тваринник
 κτιριακός, -ή, -ό – будівельний (-а, -е)
 κτύπος (ο) – удар
 κύκλωμα (το) – коло
 κυμαίνω – коливатися
 κυριαρχία (η) – панування
 κυριεύω – оволодівати
 κυριολεκτικά – буквально

Λ

λάτρης (ο) – фан
 λεγόμενος, -η, -ο – так званий (-а, -е)
 λεζάντα (η) – підпис
 λειτουργός (ο/η) – працівник, -ця
 ληστεία (η) – грабіж
 λίκνο (το) – колиска
 λιπαρός, -ή, -ό – жирний (-а, -е)
 λίπος (το) – жир
 λίστα (η) – список
 λόγιος, -ία, -ιο(ν) – учений, освічений
 λογιστής (ο), λογίστρια (η) – бухгалтер, -ка
 λογομαχώ – сперечатися

λύπη (η) – смуток

Μ

μασώ – жувати
 ματαιώνομαι – зриватися
 μάχη (η) – битва
 μεγαλοφυΐα (η) – геніальність, геній
 μειονεκτήμα (το) – недолік
 μειονεκτικός, -ή, -ό – меншовартісний (-а, -е)
 μειονότητα (η) – меншина
 μείωση (η) – зменшення
 μελαγχολία (η) – смуток
 μελέτη (η) – дослідження
 μελισσοκόμος (ο/η) – бджоляр, -ка
 μεμονωμένος, -η, -ο – окремий (-а, -е)
 μεταδίδωμαι – передаватися
 μεταλλεία (η) – геологічна розвідка
 μεταμορφώνομαι – перетворюватися
 μετατρέπω – перетворювати
 μετριάζω – стримувати
 μηδαμινός, -ή, -ό – нульовий (-а, -е)
 μιμητισμός (ο) – імітація
 μιμούμαι – імітувати
 μισθός (ο) – заробітна платня
 μισογύνης (ο) – жінконенависник
 μοναξιά (η) – самотність
 μονιμότητα (η) – постійність
 μονοξείδιο (το) – окис
 μορφωτικός, -ή, -ό – освітній (-я, -е)
 μουγκός, -ή, -ό – німий (-а, -е)
 μουσικοσυνθέτης (ο),
 μουσικοσυνθέτρια (η) – композитор, -ка
 μπάσο (το) – бас-гітара
 μπολ (το) – миска
 μπρούντζος (ο) – бронза
 μύηση (η) – ініціація
 μυϊκός (-ή, -ό) – м'язовий (-а, -е)

Ν

νηπιαγωγός (ο/η) – вихователь, -ка
 νιώθω – відчувати
 νοητικός, -ή, -ό – розумовий (-а, -е)
 νομικά – юридично
 Νομική (Σχολή) (η) – юридичний (факультет)
 νομικός, -ή, -ό – юридичний (-а, -е)
 νόμιμα – легально
 νομοθεσία (η) – законодавство
 νομοθετικός, -ή, -ό – законодавчий (-а, -е)
 νόμος (ο) – закон
 νους (ο) – розум (тут дух)
 ντουφέκι (το) – гвинтівка
 νυν – нинішній

Ξ

ξακουστός, -ή, -ό – славетний (-а, -е)
 ξαναζωντανεύω – оживляти
 ξεκαθαρίζω – прояснювати
 ξεκούραση (η) – відпочинок
 ξενιτιά (η) – закордон, чужина
 ξενόγλωσσος, -η, -ο – іншомовний (-а, -е)
 ξεχωρίζω – виділяти(ся)
 ξυπόλητος, -η, -ο – босоніж

Ο

οθόνη (η) – екран
 οικοδόμηση (η) – будівництво
 ομαλός (-ή, -ό) – гладкий, рівний (-а, -е)
 ομιλία (η) – виступ, звернення
 οξείος (-α, -ο) – гострий (-а, -е)
 οπαδός (ο/η) – послідовник (-ця), фанат (-ка),
 прихильник(-ця)
 οπτικοακουστικός, -ή, -ό – оптико-акустичний (-а, -е)
 όραση (η) – зір
 όριο (το) – межа
 όρκος (ο) – клятва
 οσμή (η) – запах
 ουσία (η) – речовина
 οφείλομαι – зобов'язаний
 όφελος (το) – користь

Π

παλμός (ο) – пульс
 πανί (το) – тканина, матерія, вітрило
 παραβίαση (η) – порушення
 παράγοντας (ο) – фактор
 παραγωγή (η) – виробництво
 παραιτούμαι – здаватися
 παρακάνω – перебільшувати
 παραλείπω – пропускати
 παραμελώ – нехтувати, не помічати
 παραμένω – залишатися
 παραμυθένιος, -α, -ο – казковий (-а, -е)
 παράνομα – нелегально
 παράνομος, -η, -ο – незаконний (-а, -е)
 παρατήρηση (η) – спостереження, + зауваження
 παρατηρούμαι – спостерігатися
 παρατηρώ – помічати, +спостерігати
 παρέλαση (η) – хід, парад
 παρελθόν (το) – минуле
 παρεμβαίνω – втручатися
 παρόμοιος, -α, -ο – схожий (-а, -е)
 παροχή (η) – надання
 πατερналистικός, -ή, -ό – патерналістський (-а, -е)
 παχάκια (τα) – гладкість, вгодваність
 παχυσαρκία (η) – ожиріння
 πεθαίνω – вмирати

πειθω – переконувати
 πέρα – подалі
 περίεργος, -η, -ο – тут: допитливий (-а, -е)
 περιθωριοποίηση (η) – обмеженість
 περιλαμβάνω – включати в себе
 περιληπτικά – скорочено
 περιοδικό(το) – журнал
 περιπέτεια (η) – пригода
 περιπετειώδης, -ης, -ες – пригодницький (-а, -е)
 περιττός, -ή, -ό – зайвий (-а, -е)
 περίφημα – чудово
 πετυχαίνω – досягати успіхів
 πετύχω (επιτυγχάνω) – досягти успіху
 πέφτω (πέσει) – припадати
 πέψη (η) – перетравлення
 πηγή (η) – джерело
 πίεση (η) – тиск
 πειστικός, -ή, -ό – який тисне
 πιθανότητα (η) – ймовірність
 πλειοψηφία (η) – більшість
 πλεονекτήμα (το) – перевага
 πληθαίνω – множитися
 πλήρης, -ης, -ες – повний (-а, -е)
 πληροφορόρηση (η) – інформування
 πλοήγηση (η) – серфінг
 πλοκάμι (το) – щупальце
 πλοκή (η) – зав'язка (сюжету)
 πνεύμα (το) – дух, натура
 πνευματικός, -ή, -ό – інтелектуальний (-а, -е)
 πνεύμονες (οι) – легені
 Ποινικό Δίκαιο (το) – Кримінальний Кодекс
 πολιτεία (η) – держава
 πολιτεύμα (το) – державний устрій
 πολύπλοκος, -η, -ο – складний (-а, -е)
 πολυπολιτισμικότητα (η) – полікультурність
 πορεία (η) – хід
 πορνεία (η) – проституція
 πραγματικότητα (η) – дійсність
 προαύλιο (το) – переддвір'я
 προβάλλω – демонструвати
 προεφηβικός, -ή, -ό – препубертатний (-а, -е)
 προκαλώ – викликати
 προκατάληψη (η) – упередженість
 προκειμένου να – задля, щодо, оскільки
 πρόκειται – мова йде про
 προκλητικός, -ή, -ό – провокативний (-а, -е)
 προμήθεια (η) – постачання
 πρόοδος (η) – прогрес
 προοπτική (η) – перспектива
 προορίζομαι – призначатися
 προπόνηση (η) – тренування
 προπονητής (ο), προπονήτρια (η) – тренер, -ка
 προσανατολίζομαι – орієнтуватися
 προσανατολισμός (ο) – орієнтація, напрямок

προσδόκιμο (το) – сподівання
 προσεκτικότητα (η) – уважність, акуратність
 προσελκώ – приваблювати
 προσυτός, -ή, -ό – доступний (-а, -е)
 πρόσληψη (η) – прийом
 προσπαθώ – намагатися
 προστατεύω – захищати
 πρόσφατα – нещодавно
 προσφορά (η) – пропозиція
 προτεραιότητα (η) – пріоритет
 προτίμηση (η) – вподобання
 προτομή (η) – бюст
 πρότυπο (το) – стандарт
 προϋπάρχον (το) – таке, що існувало
 προχωρημένος, -η, -ο – прогресивний (-а, -е)
 πρόωθηση (η) – просування
 πρόωρος, -η, -ο – передчасний (-а, -е)
 πρωταγωνιστής (ο),
 πρωταγωνίστρια (η) – актор, -ка головної ролі
 πρωτοβουλία (η) – ініціатива
 πρωτογενής, -ής, -ές – первинний (-а, -е)
 πυροσβέστης (ο/η) – пожежник, -ця

Ρ

ράχη (η) – спина
 ρεύμα (το) – течія
 ρυτίδα (η) – зморшка

Σ

σάλος (ο) – переполох
 σαφήνεια (η) – ясність
 σέβομαι – поважати
 σειρά (η) – серія
 σερβιτόρος (ο), σερβιτόρα (η) – офіціант, -ка
 σερφάρισμα (το) – серфінг
 σερφάρω – серфити (в інтернеті)
 σηματοδοτούμαι – відзначатися
 σκάω – "доводити до сказу"
 σκέψη (η) – думка
 σκηνή (η) – сцена
 σκηνοθετώ – режисерувати
 σκουларіκι (το) – сережка
 σνακ (το) – перекус
 Σουηδός (ο) – швед
 σουσι (το) – суші
 σπάνιος, -α, -ο – рідкий (-а, -е)
 σπανιότητα (η) – рідкість
 σπατάλη (η) – втрата
 σπουδαιός, -α, -ο – надзвичайний (-а, -е)
 σπουδαιότητα (η) – надзвичайність
 σπυράκι (το) – прищ
 στάδιο (το) – етап
 σταδιοδρομία (η) – кар'єра

στάζω – капати
 σταθμός (ο) – станція
 στέγη (η) – дах
 στελέχη (τα) – основний персонал, кадри
 στηθοσκόπιο – стетоскоп
 στήνω – споруджувати
 στρεσογόνος, -ος, -ο – стресовий (-а, -е)
 συγκεκριμένα – конкретно
 συγκεντρώνομαι – концентруватися
 συγκέντρωση (η) – концентрація, збори
 συγκίνηση (η) – хвилювання
 συγκινητικός, -ή, -ό – хвилюючий (-а, -е)
 συγκρίνομαι – порівнюватися
 σύγκρουση (η) – конфлікт
 συμβάλλω – сприяти
 συμβάν (το) – подія
 συμβατικός, -ή, -ό – традиційний, (-а, -е)
 канцелярський (-а, -е)
 συμβουλή (η) – порада
 σύμμαχος (ο/η) – союзник (-ця), спілльник (-ця)
 συμφιλίωνω – примиряти
 συναδέλφωση (η) – побратимство
 συναίσθημα (το) – почуття, відчуття
 συναισθηματικός, -ή, -ό – чутливий (-а, -е)
 емоційний, -а, -е, захоплюючий (-а, -е)
 συναυλία(η) – концерт
 συνδεδεμένος, -η, -ο – з'єднаний
 συνδέομαι – пов'язуватися
 συνειδητοποιώ – розуміти, усвідомлювати
 συνειδητός, -ή, -ό – свідомий (-а, -е)
 συνέλευση (η) – зібрання
 συνέντευξη (η) – співбесіда, інтерв'ю
 συνέπεια (η) – наслідок
 συνεχής, -ής, -ές – послідовний (-а, -е)
 συνεργασία (η) – співпраця
 συνεργάτης (ο / η) – співробітник, -ця
 συνέρχομαι (αορ. συνήλθα) – збиратися
 συνήθεια (η) – звичка
 συνηθέστερος, -η, -ο – звичніший (-а, -е)
 σύνθετος, -η, -ο – складений (-а, -е)
 συνθέτω – синтезувати
 συνθήκη (η) – умова
 συνοψίζω – підсумовувати
 σύνταγμα (το) – конституція
 συνταγματάρχης (ο) – полковник
 συντάκτης (ο/η) – редактор
 συντάσσω – укладати
 συντομία (η) – стислість
 συσκευασία (η) – упаковка
 συσκευή – пристрій
 σύσταση (η) – рекомендація
 συστατικό (το) – складова, інгредієнт
 σύστημα (το) – система
 σχετίζομαι – мати відношення

σχόλιο (το) – коментар
σωματοφύλακας (ο/η) – охоронець, охоронниця

Τ

ταιριάζω – підходить
τακτοποίηση (η) – упорядкування
ταλαιπωρημένος, -η, -ο – дряблий (-а, -е) (шкіρα)
ταμίας (ο/η) – касир, -ка
ταξιδιάρικος, -η, -ο – мандрівний (-а, -е)
ταχυφαγείο (το) – фаст-фуд
τέλειος, -α, -ο – бездоганний (-а, -е)
τελικός, -ή, -ό – кінцевий (-а, -е)
τέλος (το) – мито, збір
τελωνειακός, -ή, -ό – митний, -а, -е
τεχνίτης (ο), τεχνίτρια (η) – ремісник, -ця
τηλεδιάσκεψη (η) – онлайн-конференція
τηλεθεατής (ο/η) – телеглядач, -ка
τηλεοπτική σειρά (η) – серіал
τηλεοπτικός, -ή, -ό – телевізійний (-а, -е)
τίθεμαι – ставиться
τιμωρία (η) – покарання
τομέας (ο) – сектор
τουλάχιστον – принаймні
τρελός (-ή, -ό) – божевільний (-а, -е)
τριγωνικός (-ή, -ό) – трикутний (-а, -е)
τρίμηνο (το) – триместр
τριχόπτωση (η) – випадіння волосся
τριχοφυΐα (η) – оволосіння
τροφή (η) – їжа
τσεκάρω – перевіряти
τσέπη (η) – карман
τσιγαρόβηχας (ο) – кашель курця
τσιπώ – перекушувати
τύπος (ο) – преса, друк
τυπωμένος (-η, -ο) – друкований (-а, -е)

Υ

υγιεινή (η) – гігієна
υγιεινός, -ή, -ό / υγιής, -ής, -ές – здоровий (-а, -е)
υιοθέτηση (η) – запровадження
υπάλληλος (ο/η) – службовець
υπερβολή (η) – перебільшення
υπερένταση (η) – перенавантаження
υπευθυνότητα (η) – відповідальність
υπηρεσία (η) – послуга
υπηρετώ – служити
υπνωτικά (χάπια) (τα) – снодійні (пігулки)
υποβάλλω – подавати
υποδειγματικός, -ή, -ό – зразковий (-а, -е)
υποδομή (η) – фундамент, основа
υπόθεση (η) – справа
υπολογίζομαι – враховуватися
υπόλοπος, -η, -ο – решта; інший (-а, -е)

υποστηρικτής (ο), υποστηρίκτρια (η) – прихильник, -ця
υποτιμημένος, -η, -ο – недооцінений (-а, -е)
υποτίμηση (η) – недооцінювання
υπουργός (ο/η) – міністр, міністерка
υποφέρω – страждати
υποχρέωση (η) – обов'язок
υποψήφιος (ο/η) – кандидат (-ка), номінант (-ка)
ύφος (το) – стиль
ύψιστος, -η, -ο – вищий (-а, -е)

Φ

φιλάσθενος, -η, -ο – хворобливий (-а, -е)
φιλελεύθερος, -η, -ο – волелюбний (-а, -е)
φιλόδοξος, -η, -ο – амбіційний (-а, -е)
φλιτζάνι (το) – чашка
φλόγα (η) – полум'я
φόρος (ο) – податок
φούρναρης (ο), φουρνάρισσα (η) – пекар, -ка
φρενήρης, -ης, -ες – оскажений (-а, -е)
φροντιστήριο (το) – підготовчі курси
φτώχεια (η) – бідність
φυλετικός, -ή, -ό – расовий (-а, -е)
φυσικοχημεία (η) – фізика та хімія

Χ

χαζεύω – байдикувати
χαλαρώνω – розслаблятися
χάλυβας (ο) – сталь
χαλώ – ламатися
χάπι (το) – пігулка
χαραγμένος, -η, -ο – накреслений (-а, -е)
χαρτζιλίκι (το) – кишенькові гроші
χάσιμο (το) – втрата
χειρίζομαι – опрацьовувати
χειροποίητος, -η, -ο – ручної роботи
χειροτεχνία (η) – ремісництво
χλωρός, -ή, -ό – свіжий (-а, -е)
χρηματοδότηση (η) – фінансування
χτίστης (ο), χτίστρια (η) – будівельник, -ця
χτύπος (ο) – удар

Ψ

ψηφίζω – приймати
ψιθυρίζω – шепотіти
ψυχική φθορά (η) – психічний розлад

Ω

ωθώ/-ούμαι – підштовхувати
ωράριο (το) – години праці
ωριμάζω – зріти

Навчальне видання

ДОБРА Олена Михайлівна, ВОЄВУТКО Наталя Юріївна,
СНІГОВСЬКА Оксана Володимирівна, МАЛАХІТІ Андрій Васильович

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

(рівень стандарту)

підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів.

Продаж заборонено

У підручнику використані ілюстративні матеріали з вільних джерел мережі інтернет

Редактори: *Аргіріс Нікас (новогрецька мова), Олена Кулігіна (українська мова)*

Коректор *Мирослава Токарюк*

Верстка *Павла Давиденка*

Формат 60x90/8. Ум.-друк. арк. 18,00. Обл.-вид. арк. 13,00. Наклад 316 прим. Зам. № 1312.

Видавець і виготовлювач видавничий дім "Букрек",
вул. Радищева, 10, м. Чернівці, 58000.
Тел./факс: (0372) 55-29-43. E-mail: info@bukrek.net. Сайт: www.bukrek.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи ЧЦ № 1 від 10.07.2000 р.